

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรีฑา โมระมัต. *กว่าจะมาเป็นเรือยาว*. มปท, 2543.
- กลิ่ง ดิษฐรักษ์. สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2543.
- กลิ่น คงเหมือนเพชร. ประมวงพื้นบ้านภาคใต้. “คติความเชื่อของชาวประมงพื้นบ้านบนฝั่งทะเลตะวันตก.” *วารสารทักษิณคดี* 5, 1 (2540-2541): 42-51.
- ภาพัฒมหาชาติ. พิมพ์ครั้งที่3. พระนคร : คลังวิทยา, 2507.
- โกมล สุวรรณโกศล. สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2543.
- ขอม อักษรวงษ์. สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2543.
- จีน ราชวานิชย์. สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2543.
- เขียว แก้วประกอบ. สัมภาษณ์, 6 ธันวาคม 2543.
- คีฤกษ์ พันธุ์วิล. “บทสู่ขวัญจากอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*, 2527.
- งามพิศ สัตย์สงวน. *การวิจัยทางมานุษยวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- จรัส ยอดอุดม. สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2543.
- จรรุญ ช่างสุวรรณ. สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2543.
- จรรุญ พรหมนาเวช. สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2543.
- จำง ออนจร. สัมภาษณ์, 4 กันยายน 2543.
- จินตนา กระบวนแสง. *เรือ : วิถีชีวิตริมน้ำภาคกลาง*. กรุงเทพมหานคร: สยามบุคส์เอนด์พับลิเคชั่น, 2540.
- จีน เลิศไกร. สัมภาษณ์, 18 ตุลาคม 2543.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. *ผีเจ้านาย*. เชียงใหม่ : โครงการตำรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2527.
- ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์. *ประสบการณ์การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อและศาสนา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2524. อ้างถึงใน รัตนภรณ์ วังศิริ. “การวิเคราะห์วรรณกรรมประกอบพิธีกรรมจากอำเภอหล่มเก่าจังหวัดเพชรบูรณ์.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 2542.
- ฉันทัส ทองช่วย. *ภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้*. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2536.
- ชป สนุดจิตโก. สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2543.
- ชม เล่งระบำ. สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2543.

- ชมพูพูนท นาศิริภักดิ์. *เอกสารประกอบการสอนวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.
- ชาคริต อนันทราวิน. *บทสวดขวัญจังหวัดเลย*. กรุงเทพมหานคร : โอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์, 2538.
- ชาญณรงค์ เทียงธรรม. “นครศรีธรรมราช,จังหวัด.” *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้* 8 (2529) : 3598-3616.
- ชวน แจ็งอนันต์. สัมภาษณ์ , 13 ตุลาคม 2543.
- ณรงค์ ท้าวเชื้อลาว. สัมภาษณ์ , 14 ตุลาคม 2543.
- ทวนชัย เทศรัตน์. สัมภาษณ์ , 4 พฤศจิกายน 2543.
- ทักษิณี ทานตวนิชย์. *ความเชื่อและพิธีกรรมของชาวประมงชายฝั่งทะเลตะวันออก*. ชลบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยบูรพา, 2535.
- ไต้ นนทจันทร์. *มานุษยวิทยาประยุกต์*. กรุงเทพมหานคร : อมรการพิมพ์, 2442.
- น้อย ศัสโต. สัมภาษณ์ , 16 ตุลาคม 2543.
- นิพนธ์ สุขสวัสดิ์. *วรรณคดีเกี่ยวกับพุทธศาสนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2525.
- บารณี ฉาวระ. *ลักษณะคำประพันธ์ไทย*. นครศรีธรรมราช : โรงพิมพ์ไทม์พริ้นติ้ง, 2541.
- บุญนำ เรื่องหิริญ. สัมภาษณ์ , 17 ตุลาคม 2543.
- เบญจมาศ แพทอง. *บายศรี:สัญลักษณ์ของพิธีกรรมเกี่ยวกับชีวิต*. กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร, 2540.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. “ขวัญและคำเรียกขวัญ” ใน *ลานนาไทยคดี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญวิทย์การพิมพ์, 2521.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. “พิธีกรรมความเชื่อ” เอกสารอ่านประกอบวิชาคติชน. เอกสารถ่ายสำเนา.
- ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์ และชาญณรงค์ เทียงธรรม. “สุราษฎร์ธานี,จังหวัด.” *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้* 17 (2529) : 8115-8127.
- ปรีชา นุ่นสุข, “ศาสนาพราหมณ์ในภาคใต้”, *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้* 15 (2529) : 7347-7372 .
- ปิ่น มุกทุกันต์. *ประมวลศัพท์ทางศาสนา*. พระนคร : รุ่งเรืองธรรม , 2505.
- ปิ่น เวชพิศ. สัมภาษณ์ , 18 พฤศจิกายน 2543.
- พชร บัณฑิตศักดิ์. “การสำรวจและศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นจากหนังสือบูตของอำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 2532.
- พยอม สุขจันทร์. สัมภาษณ์ , 22 ตุลาคม 2543.
- พรศักดิ์ พรหมแก้ว. “ความเชื่ออันเนื่องแต่ลัทธิและศาสนาของชาวไทยใต้.” *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้* 2 (2529) : 478 -481 .
- พรศักดิ์ พรหมแก้ว. “แม่ย่านาง.” *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้* 7 (2529) : 2875- 2876 .

- พระสมุห์เผียน อดตสนโค. สัมภาษณ์ , 28 เมษายน 2543.
- พราหมณ์แจ้ง พรหมชาติ. สัมภาษณ์ , 26 เมษายน 2543 และ 16 ตุลาคม 2543.
- พันธรักรัชราชเดช (บุตร พันธรักรัช). “ความเชื่อทางไสยศาสตร์ของชาวดั้ง.” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ 3 (2529) : 986-991
- พานิช ทินนิมิตร. “ประมงในภาคใต้.” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ 9 (2529) : 4925-4311.
- พิณทิพย์ พุทธิพงษ์. “วรรณกรรมแหล่งจากอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- ภูซงค์ คุณทลบุตร. *แนวความคิดและทฤษฎีทางสังคมวิทยาในยุคเริ่มต้น*. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2528.
- มด เกิดแก้ว. สัมภาษณ์ , 3 ธันวาคม 2543.
- มรรบาท กิจสุวรรณ. *ความเชื่อดั้งเดิมของไทย*. มปท, มปป.
- ยศ สันตสมบัติ. *มนุษย์กับวัฒนธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- ยูพิน กษมากุล. “ถาปนารทในวรรณคดีสันสกฤต.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- รัตนารณ วัจศิริ. “การวิเคราะห์วรรณกรรมประกอบพิธีกรรมจากอำเภอหล่มเก่าจังหวัดเพชรบูรณ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.
- ราชบัณฑิตยสถาน. *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2539.
- ร้ายขามหาเวสสันดรชาดก. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2493.
- วราภรณ์ บำรุงกุล. *ร้อยกรอง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทต้นอ้อ, 2537.
- วิทย์ พิณกันเงิน. *ความเป็นมาของมนุษยชาติ*. กรุงเทพมหานคร : 2515.
- ส.พลายน้อย. *เกิดในเรือ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สารคดี, 2537.
- สงบ ส่งเมืองและชาญณรงค์ เทียงธรรม. “ชุมพร, จังหวัด.” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ 5(2529) : 2133-2145.
- สมเด็จพระราชดำรัสราชานูภาพ. *ประชุมเชิงขวัญ*. พระนคร : สุขกิจชัยการพิมพ์, 2516.
- สมพร โสภผล. สัมภาษณ์ , 5 ธันวาคม 2543.
- สมเพท สิทธิโณ. สัมภาษณ์ , 29 เมษายน 2543.
- สวัสดิ์ ทิพย์รักษา. สัมภาษณ์ , 3 ธันวาคม 2543.
- สวัสดิ์ สมกานดา. สัมภาษณ์ , 6 กันยายน 2543.
- สังวร ยงหลี. สัมภาษณ์ , 7 ธันวาคม 2543.

- สันติสุข กฤดากร, ม.ล. .“ การศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน อำเภอ
หลังสวน จังหวัดชุมพร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541.
- สิริ พูนเขาล้าน. สัมภาษณ์ , 14 ตุลาคม 2543.
- สุจิต ศรีสมย์. สัมภาษณ์ , 4 ธันวาคม 2543.
- สุธิวังศ์ พงศ์ไพบูลย์. “ความเชื่อที่เกี่ยวกับจริยวัตรของชาวดั้ง.” สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ 2
(2529) : 991-993.
- สุธิวังศ์ พงศ์ไพบูลย์. “ความเชื่อที่เกี่ยวกับขากกลางบ้านและการปิดเป่ารักษาไข้ของชาวดั้ง.” สารานุกรม
วัฒนธรรมภาคใต้ 2 (2529) : 993-997.
- สุธิวังศ์ พงศ์ไพบูลย์. “ความเชื่ออันเนื่องแต่ลัทธิและศาสนาของชาวดั้ง.” สารานุกรมวัฒนธรรม
ภาคใต้ 2 (2529) : 1000-1005.
- สุธิวังศ์ พงศ์ไพบูลย์. โครงสร้างและพลวัตวัฒนธรรมภาคใต้กับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
งานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.
- สุธิวังศ์ พงศ์ไพบูลย์. “อิทธิพลวรรณคดีพุทธศาสนาต่อวรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้.” ในวรรณคดี
ท้องถิ่นพินิจ ชุดไทยศึกษา, 4:43-44. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538.
- สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา. น้ำบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- สุเมธ เมธาวิทยกุล. ศาสนาเปรียบเทียบ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : หจก.ทิพย์อักษร, 2525.
- สุเมธ เมธาวิทยกุล. สังกัปปพิธีกรรม. กรุงเทพมหานคร : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์, 2532.
- สุรัชย์ ฉายศิริพันธุ์. “ความเชื่อ พิธีกรรมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับแม่ย่านางของชาวประมงใน
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2539 .
- สุริยา สมุทกุลปดีและคณะ. ทรงเจ้าเข้าผีวาทกรรมของลัทธิพิธีและวิฤติการณ์ของความทันสมัยใน
สังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, มปป.
- สุวัจน์ ชาญสุราษฎร์. สัมภาษณ์ , 12 ตุลาคม 2543.
- สุวิทย์ ทองศรีเกตุ. “การศึกษาวิเคราะห์อิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทาง
ศาสนาของพุทธศาสนิกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524.
- สุวิทย์ ทองศรีเกตุ. พิธีกรรมต่างๆ ในนครศรีธรรมราชที่ได้รับอิทธิพลจากศาสนาพราหมณ์. นครศรี
ธรรมราช : ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2523.
- เสฐียร โกเศศ. ขวัญและประเพณีการทำขวัญ . พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2506.
- เสฐียร โกเศศ. “คาถาอาคม.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน 5 (2505-2506) : 3037.
- เสฐียร โกเศศ. สารคดีและประเพณีที่น่ารู้เกี่ยวกับเมืองสวรรค์และสี่สาวเทวดา. กรุงเทพมหานคร :

แพร์พิทยา, 2503.

เสฐียร โกเศศ และนาคะประทีป. “แม่ย่านาง.” วารสารศิลปากร 2, 1 .อ้างถึงใน กลิ่น คงเหมือนเพชร.
ประมวงพื้นบ้านภาคใต้. “คติความเชื่อของชาวประมงพื้นบ้านบนฝั่งทะเลตะวันตก.” วารสาร
ทักษิณคดี 5, 1 (2540- 2541) : 42-51.

เสมอ บุญมา. อรรถาธิบายและวิเคราะห์ศัพท์ในปฐมสมโพธิกถา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ประกายพริก, 2536.

เสาวภา ไพทยวัฒน์. พื้นฐานวัฒนธรรมไทย:แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา. กรุงเทพมหานคร :
หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานสถาบันราชภัฏ, 2538.

หนูกลิ่น เชาวลิต. สัมภาษณ์ , 10 ธันวาคม 2543.

อนันต์ รัตนราช. สัมภาษณ์ , 12 ตุลาคม 2543.

อมรา พงศาพิชญ์. พุทธศาสนาชาวบ้าน ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

อมรา พงศาพิชญ์, ศิราพร จูตะฐาน และปรัชญา เวสารัช. สังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

อิง เจริญศักดิ์. สัมภาษณ์ , 2 ธันวาคม 2543.

อุดม หนูทอง. วรรณกรรมสวดดีและแหล่งทำขวัญของภาคใต้. สงขลา:สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหา
วิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2524.

เอื้อน ช่วยนุกิจ. สัมภาษณ์ , 16 ตุลาคม 2543.

เอื้อน เพ็ญจันทร์. สัมภาษณ์ , 29 เมษายน 2543.

ภาษาอังกฤษ

Buscom, William R. Four Functions of Folklore. In Dundes , Alan.(ed.), *The Study of Folklore*.
New York :New York Englewood Cliffs, 1965.

Heinz ,Ruth-Ing. *Tham Khwan How to Contain the Essence of Life*. Singapore:University Press,
1982 .

Klausner, J. William. แปลโดย สิริวัฒน์ คำวันสา. สะท้อนวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร :
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

Malinowski, Bronislow. *Magic Science and Religion*. New York : Free Press, 1948.

Malinowski, Bronislow. *Sex and Repressive in Primitive Society*. London : Routledge and
Kegan Paul, 1953.

Terwiel B.J..*The Tai of Assam and Ancient Tai Ritual*. Gaya : Center of The Southeast Asian
Studies, 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บททำขวัญเรือสำนวนหลัก

บททำขวัญเรือสำนวนหลักกลุ่มที่ 1

สำนวนที่ 1.1 นายอนันต์ รัตนราช บ้านเลขที่ 101 หมู่ที่ 1 ตำบลแหลมทราย
อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

วันนี้เป็นวันคีติธิปฐมฤกษ์ ข้าพเจ้าจะขอกล่าวโดยสยามภาคจากวาระพระบาท
อันเป็นประกาศนียบัตร กำประภาค วากขวาที ปฐมเหตุว่าเทวข้าแต่หม่อมมรเทเวศ อันมี
มหศักดิ์สิทธิ์ แต่บรรดาที่สถิตทุกสถาน สักเค อยู่ในสวรรคชั้นจักรวาล นั่นก็คื กามจะรูเปอยู่
ในถกามาพจรโลกีย์และรูปภพจบจนถึงพรหมเมศร์ ศิริสิขารคเดอยู่ในขอคคีร์สิงขรเขตห้วยละหาน
หิน จันตะลิกเชอยู่ในอัมพรวิถิตินทางนภากาศ เสวยสวัสดิ์อยู่ในรัตนพิมานมาศพิมลมิ่งมที่มา
ทวีปอันอยู่ในแคว้นแคว้นแดนมหาสาครเศ รัตเถจะคามอยู่ในราชธานีบุรีรัตนปัจฉิม ประเทศคาม
นิคม ตะรุณคหเน อยู่ในพนัสน้อยใหญ่ไพรมพนพนาวาส เอาแต่หมู่ไม้มาเป็นพิมานมาศทุก
ห้อมหม้อลควาลย์ เคะวัดถุเม เขตเตเทวารักษ์ อันรักษาซึ่งเขตชั้นช้ขอบชนบท อยู่ทุกเลหานา
และสวนประมวลหมคไม้เลือกหน้า ยักษ์คนธรรพ์และนาคราชภูมีมาอันสถิตอยู่ในโลก สันนิบา
พื้นปฐพี ชลคลวิสาย อยู่ในชลมารควิถิติน ที่ลุ่มลาดอนันตุเทวาของท่านทั้งปวงมาสู่หาสันนิบา
แห่งธรรม สาทโวมท่านสับปฤษฎิสูทธิกรณิในพระศาสดา สุนันตุ จงเงี้ยโสตเสวนาการสดับฟัง
ทุดิระวณัง ซึ่งคำแห่งข้าบรยายมานะพันดา คุณรท่านทั้งหลายผู้มีวิณณาอันเจริญของท่านอย่าได้
มีมโนคนองลำพองเพลินให้เคลื่อนคลาด ธรรมสวนกาโล อัยมกพันดา ดังคำข้าบรยาย อธิบาย
มาดังนี้ ให้ลั่นฆ้องขึ้น 3 ที โห้ร้องเออชัย

นโมข้าขอน้อมนบนมัสการ ข้าพเจ้าขอกราบกราน อภิวัตตัสสะภวะโต แต่
องค์พระบรมนาถจอมปิ่นมกุฎเกศ อรหะโต พระองค์ประหารหักกิเลสกำจัดแล้ว ด้วยพระแสง
แก้ววิฆราวาฐพุทธวิสัย เป็นถ้ำเลิศแคนไครคูคิเรก สัมมาสัมพุทธทศะ ได้ครัสแก่พระบารมีพิเศษ
สมโพธิญาณ ทรงประดิษฐานไว้เหนือทิพย์รัตนบัลลังก์อาสน์ ผจญพระมาราธิราชก็พ่ายแพ้พระ
พุทธฤทธิ์ ฝ่ายพระนางธรณีกีบีบบิดน้ำสิโณทกในมวยผมก็บังเกิดอัศจรรย์บันดาล ผจญฝ่ายพระ
ขามารถบพระหัตถ์อยู่ถาดฉาน ชมพระบารมี บ้างก็ขอพระกรขึ้นชูลิเยี่ยมพิมานมอง บ้างก็ไปรย
ปราชทิพย์ปทุมทองลงบุชา ไม่เว้นองค์พระเจ้าข้า ขกพระคุณที่เคยทรงพระกรุณาโปรดแก้ทวยเทพ
เทวาสรรพสัตว์เล่า ข้าขอเชิญประดิษฐานไว้ท่ามกลางสิโรตม์ ดังมโนปราโมทย์ขึ้นชูลิกร จง

สวัสดีสภาพมิ่งมงคลบังเกิดมี แต่ตัวข้าและเจ้าภาพ บรรดาประมวลมีตามเวลาฤกษ์งามยามดี แล้วให้โห่ร้องขึ้น 3 ที อวยพรเอาชัย

นโมข้าขอน้อมนมัสการถึงคุณแก้วทั้งสามประการอันยอดเยี่ยม อันเป็นมงคลมิ่งทั่วพิภพ อนึ่งข้าขอเชิญเทพยูดาเจ้า ผู้มีอภินิหารได้รักษาอาณาเขต ในมหาประเทศทุกสถานล้วนแต่ทรงมหศักดิ์คาหาญมหิทธิฤทธิ์ ตั้งแต่อมรพิमानพรหมตลอดถึงพระสุต อีกทั้งเจ้าพิภพพิมานฟ้า ไกรลาสเลิศ อีกทั้งคุณพระมหากษัตริย์อันประเสริฐได้ปกป้องไพร่ฟ้าประชาชนได้อยู่เป็นสุขตลอดมา อีกทั้งคุณครูอุปัชฌาย์อาจารย์ ท่านได้ชวนชวนแนะนำวิทยาการ อีกทั้งคุณพระบิดามารดาเป็นเหตุได้ก่อตั้งก่อเกิดสร้ระกาย ขอเดชะพระคุณทั้งหลายทุกเหล่าโลก พระเสื้อเมือง พระทรงเมือง พระหลักเมือง พระอิศวร นารายณ์และเทวาประจำจักรราศี ข้าขอเชิญท่านทั้งนี้ให้มานั่งเป็นประธาน ในสถานทำพิธีในวันนี้ข้าจะทำขวัญเรือขอให้มีความปลอดภัยทุกประการ แม้จะออกไปในนอกชลธารในครั้งใด ขอให้มีความปลอดภัยไปทุกคราว ข้าขอเชิญพระวิฆณุกรรม คือนายช่างใหญ่ผู้เชี่ยวชาญ อีกทั้งท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ ทั้งพระภูมิเจ้าที่กรุงพาลีพระยานางธรมิและนางคงคา ทั้งโคมอนงค์องค์เอกเมขลาทั้งคนธรรพ์พระยาครุฑทั้งหลายในป่าหิมพานต์ ฝ่ายพระมุนีเธอได้ยินสารสดับฟังดังคำว่าประกาศ ขอท่านจงรีบลินลาเสด็จมาพามา มาสถิตที่ในมหาพิธีในวันนี้ อีกทั้งเทพยูดาเจ้าท่านทั้งหลายเอยทั่วถ้วนหน้า ข้าขอเชิญท่านเสด็จมาสู่มณฑลรับเครื่องบวงสรวง ขอเทพยูดาเจ้าทั้งปวงเอย จงอวยชัยให้เรือจงมีความสุขความเจริญทั้งพระพรสี่ประการ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ครั้นแล้วก็โห่ร้องขึ้น 3 ลา อวยพรเอาชัย

ศรี ๆ สวัสดี วันนี้เป็นวันคติปฐมฤกษ์พิเศษ เกตุคกพื้นพระธรรมีสั้นทุกประการ ล้วนเป็นมิ่งมงคลการเลิศศุภผลทุกหย่อมหญ้าลดาวัลย์ ข้าขอบังคมคลอภิวาท ข้าแต่พระบรมไตรโลกนาถนาถา อีกทั้งอัมมาราชอันเรืองฤทธิ์ ท้าวเธอสถิตนั่งบนหลังหงส์ ข้าขอเชิญเทพยูดาเจ้า ในพื้นธรณีพนาเวศ ซึ่งสถิตอยู่ในสิงขรเขตเจริญสุขรุกขมุล จงเพิ่มพูนศิริสวัสดิ์เจริญสุข ขอให้พินาศปราศจากทุกข์นราศภัย ขอให้มิชย์ในอารยประเทศวิถีเถื่อนคามแบบโบราณ ท่านได้ประดิษฐ์ในการจัดทำเรือสืบต่อกันมา ตามคำราท่านได้กล่าวไว้ว่า เมื่อพระบรมโพธิสัตว์ซึ่งเป็นเจ้าแห่งภคธา พระองค์ได้พิจารณาเรื่องเรือทุก ๆ ประเภทว่าจะร้ายดีมิชย์หรืออปราชัย พระองค์ก็รู้ดี ขอท่านผู้เมตตาจงพิจารณาเอาเถิดเมื่อจะทำขวัญเรือทุกประเภทดังกล่าวแล้ว ขอให้ท่านคบบัณฑิตเครื่องบูชาให้พร้อมเสร็จ เอาดอกหมากดอกมะพร้าว ร้อยเป็นพวงมาลาแขวนห้อยที่หัวท้าย ฉัตรธงเทียวทั้งขวาซ้ายมีถ้วนครบครัน เครื่องโภชนาทั้งหวานมันท่านได้แต่งถวายแก่ท้าวนาคาเทวา ผู้มีศรีอันโสกา ท่านได้รักษาพื้นสุธาอันเทพยูดาเจ้าทั้งหลายนั้นประทับอยู่ที่ดินไม้ มีสุขเกษมสันต์ดังมีชื่อคือ นางตะเคียนทอง นางตะเคียนขาว นางbung นางพยอม ทั้งสี่องค์นี้แหละสำคัญ เป็นผู้พิทักษ์รักษาเจ้าของภคธา ได้จัดเครื่องบูชาในวันนี้ ขอท่านจงอวยชัยให้แก่ข้าและเจ้าภาพทั้ง

บรรดาญาติมิตร ที่สนิทมิตรสหายทั่วถ้วนหน้า ซึ่งมานั่งปรากฏกายยามทำขวัญเรือ (ออกชื่อเรือ) ในวันนี้

ข้าขอเชิญนางไม้ทั้งหลาย มีอยู่มากมาย ในพื้นธรณี จัดเครื่องบวงสรวง ข้า เหล้าคั่วจี่ ฐูปเทียนชวลา ข้าวดอกมาลี จัดไว้ถ้วนถี่ ทั้งขนมมมเนย หมูเห็ดเป็ดไก่ มีครบท่าน เอย ข้าขออัญเชิญ นางตะเคียนดำเชิง ฤทธิแรงแข็งกล้า ถัดแค่นี้ไป นางตะเคียนหน้ารำ นางยุง นางทอง นางตะเคียนทั้งสอง ชักชวนกันมา รับเครื่องบูชา เครื่องกระยาตังเวย นางไม้พะยอมเอย ดอกบานกลิ่นหอม รุปงามทรมามชย ผมเจ้าระสาย เชิญเจ้านางไม้ทั้งหลาย มารักษาประจำหัวท้าย ในลำนาวา อยู่รักษาในหัวห้อง อย่าหลงอยู่ไพร ชมไม้ใหญ่ในแถวท้อง ข้าขอเชิญมาอยู่คลอง ถ้า สัตว์ร้องอย่างงูไป ข้าขอเชิญพระแม่เจ้า มาอยู่เฝ้าระหว่างใน ให้แคล้วภัยทุกประการ ข้าขอเชิญ เจ้าสินธุ มาประจำอยู่ที่หัวธรร คอยรักษาพยาบาล พอประมาณฝ่าคลื่นลม อย่าให้ลำนาวา ถึงกรด คำมาลุ่มจม มีเรือวแรงแข็งอุดม ให้สมดังความปรารถนา ชัยยะ สิทธิ ภาวัน คุรา

ศรี ๆ ข้าขอกล่าว เรื่องราวแต่ครั้งปฐมบรมเรื่องอภิวันท์ เมื่อพระอรหันต์เสด็จไป แปรธรรมเมืองลังกา สมเด็จพระบรมเรื่องมีฤทธิ์ กระเคื่องมหิมา ประดิษฐ์เป็นลำนาวาถวายแด่ พระพุทธโฆษาครบครัน เครื่องใบเสาคูพร้อมเพทงามตระการตา มีคาคฟ้าฝาบิกบาน พร้อมด้วย หางเสือและสมอ ทั้งสายลลและสายระโยง เคี้ยวตั้งที่นั่งโถง แล้วยำมาถวายพระพุทธโฆษา แล้ว จัดเครื่องมิ่งขวัญ ถ้วนครบครันครุจนา ขอเชิญท้าวเทวา มาประชุมคุ้มรักษา ยามเมื่อภคตราล่อง ลอยลมไปกรุงแก้วรัตนลังกา เป็นปฐมแต่ครั้งนั้นคิดต่อมาถึงเราท่านทั้งหลายนี้ ครั้นถึงที่จะภคตรา ต้องจัดทำขวัญนาวา ข้าขอเชิญท้าวเทวามาคุ้มครอง ถ้าเรือและกระดานคาคจัดให้สะอาดแต่งข้าว ของ ประทีปฐูปเทียนทอง คุวิไลงามโสภา เครื่องบวชโอสถซา ทั้งขนมพอสมที่ หมากพลูและ บุหรี่มีพร้อมเสร็จ ครุจนาข้าดอกดอกมาลา จัคนูชารับมิ่งขวัญ พอเทพยดาเจ้าทั้งหลายนั้น จงช่วย อายชัยมงคลในวันนี้

สิบนิ้วข้าไหว้ เทวาทั้งหลาย ถ้วนทุกราศี อีกเจ้าปู่ ย่านน้าที่เทพเจ้าอันมี อยู่ที่ สมุทรไทย เจ้าคงเจ้าป่า นางธรณีเมขลา ข้าร้องประกาศไป ชั้นบนจนจด โสฬสมโหชั้นดำนัน ไชรี จดนาคนาคา ไหว้รอบขอบเขต เทวาทุกชั้น อวยพรส่งมาช่วยชูช่วยค้ำในลำนาวาให้มีสุขขามีชัยชนะ ชัยทั้งหลาย ชัยยะสิทธิ ภาวันคุณ

จุดเทียนชัยเบิกบายศรี เชิญขวัญ ครั้นได้ฤกษ์งามยามดี ข้าจะร้องเชิญขวัญ ท่านทั้งหลายช่วยกันเวียนแวงเป็นชนิดแน่นมาสนับนียด เปลื้อง...เบิกบายศรี ครั้นได้ฤกษ์งามยามดี ข้าขอร้องเชิญขวัญ

ว่าไอ้ขวัญแม่เอช พระยาย่านางไม้ (ออกชื่อเรือ) แม่เอช ขวัญแม่อย่าได้ออกไปจากเรือนี้ แม่จงอยู่ให้สุขี เจริญสุขสวัสดิ์ แม่อย่าได้พรากรพรดไปเที่ยวเล่นตามอารมณ์ แม่อย่าไปหลงชมในพนัสพนาเวศ ขวัญแม่เอช แม่อย่าได้ล่าพองเที่ยวหลงชมฝูงปักษาชาติร้องระงมในไพรวัน แม่อย่าฟังเสียงเรไรมันร้องในหิมवास ด้วยลิมหลงเกรงว่าแม่จะต้องแคลมอันร้อนรุ่มในระหว่างไพร ทุกคืนวันแม่เอชแม่อย่าได้คิดผายผันไปในพนาเวศเปล็ดเปล็นชมสังขรเขตชะง่อนผา ขวัญแม่เอชแม่อย่าหลงชมหม่อมัจฉาชาติในสาคร แม่อย่าได้เร่ร้อนไปให้ไกล ข้าขอเชิญแม่มาชมซึ่งบายศรีทั้งซ้ายขวา เจ้าของเรือได้จัดไว้รับรองแม่ มีทั้งแก้วแหวนเงินทองแสนอุดม แม่อย่าเลยลัดไปในไพรพนม เที่ยววงวงหลงตามเพื่อนไม่ต้องการ อิเมเตชำระการูกษา แม่อย่าไปชมต้นไม้ใหญ่และไทรทอง แม่อย่าได้ไปหลงชมอยู่ด้วยฝูงปักษาชาติ ทั้งโขนง่าสาธิตาแก้ว กาเหว่าแว่ว วิเวกร้องระงมในระหว่างไพรแม่เอช แม่อย่าไปชมซึ่งวังวนชลธีสระโบกขรณีอันสไลตฝูงมัจฉาว่ายวนเวียนอยู่ไปมา

นิเจโว ลำพะเถสุริเย ทั้งพระสุริโยทัยก็อ่อนแสงลงลับเหลี่ยมพระประเมศวร์ จวนจะค่ำลงไร ๆ ฝูงปักษาในไพรเที่ยวพลัดคู่คู่น่าสงสาร แม่อย่าไปชมให้เนิ่นนาน แม่จงรีบมา ๆ แม่มา แม่อย่าสะคั่งตกประหม่า แม่ไม่เคยเวทนาทนลำบาก ช่างเขาเอาขวานมากฟันถาก แล้วลากจากคกรก ตกถึงท่าผูกแพมา กระแสน้ำบางตอนก็ตื้น บางตอนก็ลึกหนัก กลัวว่าแม่จะสำลักคอกกระมัง ข้ามฟากฝั่งมรรณพ คลื่นก็กระทบแสนเวทนา มาเถิดมาแม่มา มาประจำอยู่ที่โขนหัว และโขนท้ายประจำลำ ขอให้แม่มีอายุยืนนาน ข้าขอเชิญขวัญแม่มาสิงสู่อยู่เป็นย่านาง ขอเชิญแม่มาชมดอกโกสุม ผ้ากำพลสีชมพู มีพู่ห้อยหูอยู่ริมหน้าคางมรจนาคังเรือทรง คังประหนึ่งว่าองค์อัครกษัตริย์จะเสด็จจร ข้าขอส่งพระพรอายุวรรณโณ สุขัง พลัง

(อนันต์ รัตนราช, สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2543)

ตำนานที่ 1.2 นายท้วม แสงสุวรรณ หมู่ที่ 6 ตำบลแหลมทราย อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ศรี ๆ สวัสดิ์สถาพรบรมมงคลพิสุทธิมหาอุดมพิเศษ ด้วยข้าจะขอเชิญหม่อมรเทเวศทั่วทุกสถานจงมารับเอามงคล พร้อมสวดเพื่ออำนวยชัยประสิทธิ์แก่ย่านางเรือลำนี้ อันอุดมด้วยมงคลขวัญเป็นพิสุทธิโชคชอบ ตามระเบียบเบื้องระบบโบราณคดี ซึ่งเป็นจารีตเริ่มคำริทำขวัญให้เรือก็เพราะความเสนาหาเป็นอย่างยิ่ง จะให้เปลื้องปลัดจากภาระอันใหญ่ยิ่งเห็นชอบ พร้อมยกนิคมมาเป็นแบบอย่างแล้วประกอบด้วยเทเวศทางพุทธมนต์ เพื่อจะให้เป็นที่ศาศลเพื่อเจริญ ที่ท่านผู้ใหญ่เจ้าของเรือได้พยายามจัดแจงต่อเรือเป็นลำมาเป็นเวลาดังนานพึงสำเร็จเสร็จธุระเข้าในปีนี้ได้

ฤกษ์ยามดีจึงจะเอาเรือลงน้ำลงทุนกระทำเจิมในโอกาสต่อไปพอสมควร เพื่อจะได้เป็นศรีสวัสดิ์ ฤกษ์ใหญ่ยิ่ง จึงจัดแจงสรรพสิ่งเครื่องพิธีขวัญก็พร้อมถ้วนสรรพไม่ขาดสน เป็นต้นว่าสังฆมณฑลเจ้า อุทกเครื่องมงคลทุกอย่างทั้งแว่นเทียน และข้าขอเชิญบายศรีเครื่องครุฑคนตรีทุกสิ่งสรรพ ได้ตั้งพิธี ทำขวัญแม่ย่านางให้เรือลำนี้ เพื่อให้เป็นมงคลศรีสวัสดิ์สถาผล เอาเรือลงน้ำในวันพรุ่งนี้ ข้าพเจ้าผู้ ทำพิธีไสยศาสตร์แทนโหราพราหมณ์ ให้ฤกษ์ยามตามมงคลอันใหญ่ยิ่ง ขอเชิญเทพอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งสถิตทั่วภูมิพรหมอากาศ ทุกภพมาพจรพิमानมาคล้วนโสฬส ถ้วนทั่วสถานเทพกำหนดทั่วทุก ตำแหน่ง

เวลารำข้าแต่หมู่อมรเทวศ อันมีมหาศักดิ์ทิทันตาแต่บรรดาสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์อยู่ทุก สถาน สักเคคืออยู่ในสวรรค์อนันตจักรวาลนั้นก็ดี กาเมจรูเปอันอยู่ในภพมาพจรโลกีย์ และรูปภพ จบพรหมเมศ ศิริสีสันตเต อันอยู่ในขอดีศรีเขื่อนเขตละหานหิน จันตะลิเขอยู่ในอัมพรวิถิตินทาง นภากาศ เสวยสวัสดิ์อยู่ในรัตนพิमानมาศ วิมลมังมหิมา ที่เปอันอยู่ในแวงแคว้นแดนมหาสาครเศศ รัฐเถจะกาเมอันอยู่ในราชธานีบุรีรัตนปัจฉิมประเทศคามานิคม ครวนานาระเนอันอยู่ในพนัสน้อย ใหญ่ไพโรพนมพนาवास เอาแต่หมู่ไม่เป็นพิमानมาศทุกห่อหม้อลดาวัลย์เคหาวิถุมิเขตเขาเทวารักษ์ อันรักษาซึ่งเขตชั้นรัชขอบชนบท อยู่ทุกเคหาและสวนประมวลหมดไม่เลือกหน้า ยักษาคณธรรพंनाคาทังมหศักดิ์ ยักษาคณธรรพและนาคราชพรหมอันสถิตอยู่ในโลกสันนิบาตพื้นปฐพีชลพละวิสาเขอยู่ในชลมารควิถิตินถุ่มลาดอนันตคูเทวา ข้าขอเชิญท่านทั้งปวงมาสู่มหาสันนิบาตแห่งนี้ สาทะโวเม ท่านสัพบุรุษวิสุทธิกรรมในพระพุทธานุศาสน์ สุนันต จงเจียโสศเสวนาการสดับฟัง มุณีวารจะนัง เจ้าจงฟังคำแห่งข้าบรรยายมานะพันดา คูกรท่านทั้งหลายผู้มีวิวัฒนาอันเจริญ ขอท่านอย่าได้มีโมโหระงอนเพลิน ผู้มีอำนาจให้เคลื่อนคลาย ธรรมสวนกาโล อัมพะพันดา อันว่าเวลานี้ เป็นกาลสมัยพร้อมด้วยไสยศาสตร์สุคติ ชื่อว่าธรรมสวนะ ข้าพเจ้าอุตสาห์ บรรยายมาด้วย ดังนี้ให้ช่วยกันลุ้นมือขึ้นสามที แล้วตั้งอิโหยเอาชัยมงคล

นโมข้าขอเนอมนัสการ คุณแก้วสามประการเป็นยอดยิ่ง อันเป็นมงคลวิมลมังทั่วพิภพ อนันตจักรวาล อนึ่งข้าขอเชิญเทพเจ้าผู้มีอภินิหารได้รักษา อาณาเขตในมหาประเทศไทย ถ้วนทุกสถาน ล้วนแต่ทรงมหศักดาหารมหินทรฤทธิ์ ตั้งแต่อมรพิमानพนมทั่วโลกดฤสถิตถ้วนถึงพสุธา อีกทั้งเจ้าพิमानฟ้าไกรลาสเลิศ อีกทั้งคุณพระมหากษัตริย์อันประเสริฐได้ปกครองไพร่ฟ้าประชาชนให้ร่มเย็นตลอดมา มีจอมพลผู้เป็นประธานเป็นหัวหน้าของรัฐบาลได้จัดการปกครอง ประกอบด้วยอภินิหารและปัญญา ปกครองไพร่ฟ้าให้มั่นโยบายในการทำมาหากิน ในกิจการค้าขายตามกำลังความสามารถ ที่คนควรทำได้โดยอุบายวิธีต่าง ๆ ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี และระงับภัยเหตุที่เกิดมาให้สงบเสียก่อนด้วยความเจริญสุข อย่าให้มีทุกข์อันตรราย อีกทั้งคุณครูอุปัชฌาย์ อาจารย์ผู้อำนวยพรแนะนำในวิชาวิทยาไครเวท อีกทั้งคุณบิดามารดาคณาญาติ เป็นอันเหตุได้ตั้งต่อก่อเกิดและเกิดกาย ขอเดชะพระคุณทั้งหลายและทวยเทพทั้งหลายทั้งพระเสื้อเมืองพระทรงเมือง พระหลักเมืองพระอิศวรนารายณ์เทวดาประจำจักรวาล ข้าขอเชิญท่านผู้นั่งในสถานที่ทำขวัญให้เรือ

ลำนี้อี้อานุภาพศักดิ์คาหาญและเชษฐฤทธิ์ ทั้งพระวิษณุกรรม อีกทั้งท้าวจตุโลกบาลทั้ง 4 ทั้งพระ
 ภูมิเจ้าที่กรุงพาลีพระยานาค นางพระธรรณี นางคงคา ทั้งโณมขององค์เอกเมขลา ทั้งคนธรรพ์พระยา
 ครุฑทั้งหลายในป่าหิมพานต์ ฝ่ายพรหมฤๅษีได้ยินสารซึ่งคำข่าบบรรยายของจรีบลิณลาศ จรีบออก
 จากภูฏิวาสรมแล้วเสด็จมาในมหาพิธิในวันนี้ อีกทั้งเทพเทวดาทั้งหลายเอ่ยทั่วถ้วนหน้า ข้ำขอเชิญ
 ท่านเสด็จมาสู่มณฑล รับเครื่องสังเวชนที่บวงสรวงแล้วเทพยูคาข้ำขอบวงสรวง จงอวยชัยมงคล
 ให้เรือลำนี้ลงน้ำวันใดจะค้าขาย สิ้นค้าสิ่งของขอให้มีกำไรทุกเที่ยวไปทุกเที่ยวมา ขอให้มิว่าสนามิ
 ทุรอน ที่เจ้าของออกมาเพียงเที่ยวเดียวจงกลับนับไม่ถ้วน ขอเคชะพระไพรเจ้าป่าเจ้าพระยานาง
 ไม้เทวรุกขชาติทั้งหลาย ซึ่งสถิตอยู่ในป่าที่คั่นไม้อยู่ จงมาช่วยเอาชัยมงคลกาล และของส่งเสริม
 มาประสพซึ่งความปรารถนา ของเจ้าของเรือที่บวงสรวงวันนี้ จงตั้งอิโหยขึ้น 3 ที แล้วให้ร้องเอา
 ชัยมงคล

ศรี ๆ สวัสดิ์ วันนี้เป็นวันพิเศษ เกตุตกพื้นพระธรรณีสิ้นทุกประการ ล้วนเป็นมิ่ง
 มงคลกาลเลิศสุดผลทุกห้อมหมัญลดาวัลย์ ข้ำงบังคมนอบน้อมอภิวาท ข้ำแค่พระบรมไตรโลกนา
 รณนาถา อีกองค์ราชาราชอันเรื่องฤทธิ์ ท้าวเธอสถิตนั่งหลังหงส์เหิน ข้ำขอเชิญเทพยูคาเจ้าในพื้น
 แผ่นสุธาवास พนาเวศอันเจริญสุขอยู่ในสิงขรเขตรุกขมุล ของงเพิ่มพูนศิริสดับคำเจริญสุข ขอให้
 พินาศปราศจากทุกข์นราศภัย ขอให้มิมีชัยในอารยะประเทศวิถิเถื่อนโดยตามแบบโบราณ ตาม
 คำนานท่านได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเวลาจะเข้าป่าหาไม้ถึงตำบลต้นตะเคียนใหญ่พุ่มชะอุมคลุมใบชะมัด
 ชะบังคง สูงระหงร่มรื่นเป็นยะเยือก เป็นไคสคลุมปุมเปือกคูประหลาด ผิโป่งป่าผิวกาคูเหมือน
 หนึ่งเสียงคนร้องคราง ผู้ใดได้ยินได้ฟังให้หวาดหวั่นจรีบหาเลือกเอาที่รอยคชสารเข้าสี่แวง ปลาย
 ความแห้งแร้งทำรัง เพลิงเริงหล้าไหม้ตลอดลง กิ่งคดโค้งกาฝากจับตลอดยอด รอกกระแตจับรัง
 ไกลกระโพรงผิปีศาจรุมปลายฟาดลงหว่างคลองไหม้ริมหนอง ฝ่ายคชสารพยัคฆ์มัน พยัคฆ์ล่องเล็บ
 เล่นไม้ทั้งหลายเหล่านี้ท่านให้เอามาพันเรือเป็นเรือใหญ่ คุมเพื่อนพวกพรายไม่มีเหตุยอมมิเหตุเมื่อ
 ท่านทั้งหลายแรกเข้าสู่ป่าพนาเวศวิถิเถื่อน ครั้นได้รับฤกษ์ชวนกันเกกริกเข้าเบิกคองเลี้ยวลัดคดพง
 ภูมิพนาवास พบรุกขชาติพระยานางไม้บรมครูผู้เฒ่า จึงให้เอาน้ำพระพุทธรมนต์มารดถ้วนทั่วโดย
 หมดแล้วอ่านทุกยเวท ตามวิถิเพทเกรียงไกร สมมุติคนที่ชื่อนายชัยเริ่มแรกฟันเข้าสามที เสียง
 สนั่นลั่นป่าพนาสิระเริงคง เหล่าพวกที่ขำนาญไปด้วยกันนั้นจับขวานเข้าฟัน โคนระคมเสียงสนั่นคัง
 กัมปนาท เกิดจุดเคลื่อนคลาคราวเสมือนหนึ่งคนร้องครวญครางสะเทือนคง ลำต้นลงแทบพื้นธรรณี
 ปลายนั้นฟาดไปข้างทิศหฤดี เสียงสนั่นลั่นพื้นพนาสิระจะทำลาย เข้าตัดปลายลำต้นตามกำหนด จึง
 จัดเครื่องพิธีกรรมตามที่เคยกระทำสังเวช นายสมุนเชิญเจ้าว่านางพญานางไม้เจ้าเอช มาเถิดหนาแม่
 มาเถิด มาเถิดคนะแม่มาเสวยให้สำราญ มัจฉมังสาสุราบานบรรจงแต่ล้วนรสอร่อยดี เสวยเสร็จแม่
 จงจรลีจากป่าเถิดคนะแม่ แม่เอชอย่าอยู่เลยในหิมเวศ ให้เนรเทศไปอยู่ในโรงพิธิ ห้องกว้างใหญ่ได้
 จัดสรรปลูกไว้แสนสบายใจ ขอพระนางแก้วจงลาพนาเวศเถิดแม่

พระยานางไม้ได้ทรงฟังคำอัญเชิญดังนั้นไซ้ จึงตรัสตั้งเหล่าพวกครุฑร่มรินอัน รายเรียง ว่าแม่นี้ไม่ใคร่จะเอนเอียงไปจากเกาะ เจ้าเคยมรสมาญด้วยกึ่งก้านของแม่นี้ปิดบังแสง สุริเยศ แม่นี้จำต้องนิรเทศจากเจ้าไปไกลเสียแล้ว ร่ำสั่งลูกแล้วได้อาลัยจะห้อยควรจะสงสารเอ๋ยด้วย ครุฑน้อย ๆ ยังข้อยร่อยไประบัดอ่อน เมื่อเวลาร้อนจะเสร้าน้อยเจ้าจะอาลัย ร่มใครเล่าจะลูกลน้อย เมื่อยามที่แม่มีไค้คู่เคียงเลี้ยงเจ้า แล้วร่ำสั่งลูกแล้วมีใคร่จะจากไกลได้ เลขว่าพระไพรเอ๋ยข้าขอฝาก หมูครุฑน้อย ๆ ของข้าด้วย จงพยาบาลตั้งแต่นี้จะเป็นที่สุด รากก็จะถอนหลุดขาดอนาถอนึ่ง อนิจจาเอ๋ยตั้งแต่นี้ก็จะต้องแสงพระสุริเยศระยับร้อน กึ่งก้านจะหดหู่แห้ง ใบดอกก็จะร่วงโรยลง กลางคืน ตั้งแต่นี้แม่ก็จะกินแต่น้ำค้ำด้วยอาลัย โอ้อนิจจาเอ๋ยแสนเวทนามาเบียดบัง แม่ไม่อยากจะ เอนเพราะเจ้าไปได้เลย รุกข มณฑลเทพเจ้าอันร้อนร่ำอาลัย ไยนะพ่อไปเถิดนะอย่ารีรอไปจงดี โดยทางวิถิลมปลอดโปร่งตลอดเคียน เหล่าพวกสาวชาวประชาทั้งหลายก็จับปลาชวนกันออกจาก ป่า ให้ตั้งอิโหยขึ้นสามลาแล้วให้ร้องเออชัย

ศรี ๆ ข้าขออาราธนา ตั้งสำหรับถวายพระโคตมบรมนาคศาสตราจารย์ พระสุริยน จากสถานเยี่ยมยอดคุณนทร คุสอศสของส่องโลกได้ฤกษ์อมรฤตาโรคาสังขาโย ข้าจะขออาราธนา สุราฤทธิพิทยธร เทพผู้เจ้าในหัตถจักรราศี ห้วยหนองคลองคิริทั่วโลกา ขอเชิญมาชมกันแซมชื่น โดยสวัสดิศตผล วิษณุกรรมโอ้พระวิษณุกรรมมาบันดาล ให้นายช่างมาปลูกโรงกว้างขวางข้างริม ชล จักบุกคลเข้าจัดการ ใช้มีคขวานเลื่อยสิ่วและซักขึ้นหมอนคิประทัดก่อนหย่อนกระดิ่ง ได้ ฤกษ์ยิงทวนหน้าและทวนไค้ บายศรีซ้ายขวาและขวัญข้าวผ้าขาวและหัวหมู เมี่ยงหมากพุกระแจะ จันทร เป็งน้ำมันขันน้ำมันดี เงินแกมพลตามกำหนด มีกฤษณาค่ายี่สิบห้าบาทเหรียญถ้วน

ตั้งนิทานปล้ำปลุกกระดาน ดิกระเนกจึงจัดกระเนกยิงกึ่งท้องถ้วนทุกปล้องทับ กระคูงูคานกระทุ้คิสองข้าง คาคฟ้าวางสองข้างจึงตอกมัน หวังผูกโยงเสี้ยวกลาง นายช่างจัดแจง แฉ่งสมอ ถากคานตั้งบ่อใส่น้ำ พื้นท้ายหนา คานไสกบเสาเพล

ขลุเสร็จพอนสามเกลียวทำลายสมอ โดยใบและช่อตามทันที ได้ฤกษ์คิลงน้ำปลด ไม้ค้ำเปิดผู้คนพร้อมพรูเข้าชกจุด เรือเลื่อนหลุดลงถึงท้ายกเสาหน้า และเสากลางไม้ป็นจันผูกมัน กง

ผ้าแดงสี่ปีกลายเสาหลุคผูกเพลาใบทั้งสองซักขึ้นกลางเลื่อนสุครอก แล้วใส่ ปลอกประจำหลักชกตะกูดสอดใส่ท้ายคิเจ็ดฉายงามเยียรยงแล้วบรรจงคานเจือเพื่อสอดถ้วน จักสิบ สองส่วนตั้งเสาสุดแท้แต่จะเลือกเอาตามชอบใจ เขี้ยวเจี้ยวลูกไก่อลมเรือขงขงคิเลื่อยชอดสลาตัน นกออกยันอาบนน้ำสาธิกาข้ามสมุทร เลี้ยงคิสุดส่วนสิบส่วน

ตามทำนองของท่านอาจารย์โบราณประทานพรธนา ว่าเรือลำใดมีส่วนหนึ่งให้ ฟังรู้ ลากสู่นางเป็นที่ขึง ส่วนสองเสนห์เมตดาจริงทั้งชายหญิงรู้จักถ้วนทุกคน มีตาส่วนสามตาม ค้ำรา ขาวน้ำเกิดมาตั้งห้าหน ส่วนที่สี่รายแน่ว่าแปดคน จับเข้าชนโรคามักย่ำยี่ ส่วนห้าดาวร้ายคาย ลิ่น อย่าควรเอาไว้ใช้ได้บักสิ ถ้ามีตาส่วนหกยกกว่าคิทั้งวักควายไร่นามีมากครัน ส่วนเจ็ดมีตาว่าไม่

เสียบ จะได้เมียมั่งมีดิชยัน ส่วนแปดไรทรัพย์สินปัญหาครัน ส่วนเก้านี้ว่าคิงจริงแต่ไม่เท่าส่วนสิบ หยิบแล้วหนาทองต้องมาทุกสิ่ง จะได้นอนถึบตั้งเอาหลังพิง แล้วหมอนอิงแอบกายร้องกลายไป ถ้ามีคารองน้ำไหล ท่านว่าอปริชยัปราชัย มีบ้านใดแล้วคงฉิบหายตั้งตัวไม่คิด แม่บ้านพลอยเสียบหายไปด้วย ให้ขายเรือทั้งหมดสิบส่วนควรจำตามคำรา จะพรรณนา ให้สิ้นสงสัยได้ฤกษ์ดีเอาชัยให้ขึ้นสามลา

ข้าแต่เทพคาเข้าทั้งหลายเออ เสวยทิพย์เนตรและทิพย์กรรม ขอน้อมอภิวันท์อัน ข้าขอประกาศทั่วโลกธาตุจักรพาวาล ขอเชิญให้เป็นกำลังของนาวาลำนี้ทั้งสิบส่วน ส่วนพระสุริยะ โดยควนอยู่ส่วนห้า พระจันทร์แวงฟ้าอยู่ส่วนสอง พระอังคารผืนของอยู่ส่วนสาม พุทธเทวัญ วานมาอยู่ส่วนสี่ พระพลุหัสปคืออยู่ส่วนห้า พระศุกร์เสด็จมาอยู่ส่วนหก พระเสวรัถกุมารมาอยู่ส่วน เจ็ด พระเกตุรอมมาอยู่ส่วนเก้า เทียบอภิบาลไปทั่วโกสิยหัตถ์สนัยมาอยู่ส่วนสิบ แทนทิพย์พรรณราย ด้วยกบาศศรีมาทำขวัญ ประดับส่วนล้วนกินนรพิทยาธรและเหมหงส์ มยุรามาราวงรำเพยทวย แล้วเรียงรายเครื่องคาวหวาน อาหารใส่ขวัญล้วนเครื่องแกมกันศิระสุกร แป้งน้ำมันหอมเครื่อง สุนทรย์ อีกเทียบชัยพลูข้าวใบบอกระแนม เทียนติดแวนน้ำมัน แป้งแต่งสรรพคดีเทียบชัย จง ตรีเตรียมพร้อมเครื่องราชครู ควรคู่ฤกษ์ให้เบิกบายศรีทั้งซ้ายขวา ฝ่ายนายช่างผู้ชำนาญในงาน คากากระทำเป็นท่วงที จึงเอาใบตองตำเรียบมาเย็บกลัด เป็นทรวดทรงบรรจงจัดให้สะอาด กาบ กล้วยขาดเป็นท่อนไม้เหน็บแนบเหน็บไม้สุมาลย์ งามตะการคูเฉียดฉาย มาลาเรียงสลับค้ำบรรจง หงส์เหมราร้อนราบเนาไกรลาส วิถีเดือนสินธกษาคิที่ขวประพาสพื้นพิมวันต์ ร่มรุกษาคิพระยา ไกรสรสิงหราชจะเสด็จจากถ้ำทอง พิทยาธรผืนผของปองนารีผล ผุ่งกินนรร้อนลงชมสระอโน คายเค็ดคอกประทุมชาติช่อบุปผาพากันผันผาย

บายเสร็จบายศรียกขึ้นเสียบที่ตามทำนองแต่แต่งเปลี่ยนเอาเครื่องทรงแกะประดับ สลับล่องเป็นชั้นเป็นช่องเชิงชาย ทั้งชั้นในคูไสสคเป็นหลั่นหลดหลากหลาย รุ่มร่ามบ้างเหลืออง บ้างลาย สีเขียวแดงบายสีตามวิธีมีตำแหน่งพร้อมพร้อม แล้วจัดแจงลงเบ็ญจายกขึ้นตามระเบียบแล้ว เรียบเรียงชลนาแล้วเชิญขึ้นสู่บรรจงจัด ลำดับให้งามสภาพสมทรง แล้วคิดเทียบเวียนวงให้โบกธง เวียนเทียบ พวกญาติคณามาประชุมกันพร้อมพร้อมนั่งล้อมประนมน้อมขึ้นเหนือเศียรส่งแหวเวียนคู แนบเนียนมั่นคงตามระบิลมั่นคง เวียนเทียบแวนวงบรรจงจบสามคราส่งพรให้เจ้าเรือลำนี้ถาวร วัฒนาจงเกษมสุขทุกทิวางมีสุขสบายถึงแม้จะค้าขายในสถานบ้านใดจังหวัดใดขอให้เรือลำนี้มี กำไรทุกที่ขวมาหาฤกษ์เบิกขามให้ต้องตามแบบอย่าง พอได้ฤกษ์อุคมขามข้าพเจ้าจะขอเชิญขวัญแม่ ย่านางต่อไป

ครั้นได้ฤกษ์งามยามดีข้าจะขอร้องเชิญขวัญ ว่าไอ้ขวัญแม่พญานางไม้ขวัญแม่เจ้า เอชอย่าได้ออกไปจากเรือนี้ แม่จงอยู่ให้สุขิ เจริญสวัสดิ์ แม่อย่าได้พรากรพลัดไปเที่ยวเล่นสำราญ รมย์ชมป่าหิมเวศ แม่อย่าได้ไปเที่ยวเสี้ยวลคนในขอาเขตหิมวาส ขวัญเจ้าแม่เอชแม่อย่าล้าพองเที่ยว หลงชมฝูงสกุณาปีกษาคิหรือระงมไพร ฟังแต่สำเนียงเสียงเรไรร้อง ขวัญแม่เจ้าเอชเจ้าแม่เอชแม่

อย่าได้ผัดผันพนาเวศ ขวัญอย่าเที่ยวเพลินชมสิงขรเขต ห้วยเหวผา ขวัญแม่เอยแม่อย่าชมอยู่แต่ หม่อมจางชาติในสาคร ขวัญแม่อย่าเร่ร้อนไปไกล จงชมบายศรีทั้งซ้ายขวาอันเจ้าของได้จัดไว้รับ รongแม่ มีทั้งแก้วแหวนเงินทองอันอุดมมาก ทั้งสิ่งของทองและนากเครื่องสมบัติ ขวัญเจ้าเอยแม่ อย่าได้เชนพลาตไพรในไพรเดือน อย่าหลงไปตามเพื่อไม่ต้องการ

อิมเต ชุพุกการุษา แม่อย่าไปชมแต่คันทวีใหญ่และไทรทอง แม่อย่าไปชมด้วย ผงปีกษา ทั้งรูกษาโขนลนจำสาธิตาคูเหว่าแว่ววีเวร็องระงมคง เจ้าแม่อย่าไปชมวังวนวาริศรีสระ โบกขรณีอันสุกใส อย่าไปชมหม่อมจางว่ากันไปมาเป็นทองแถว

นิเจโว ถ้าพะเถสุริยทั้งพระสุริโยทัยอ่อนแสงลงปลายไม้ จวนจะใกล้ลงไร ๆ ผง ปีกษาในไพรเที่ยวพลัดคู่ผู้นำสงสาร เจ้าแม่อย่าไปชมให้เนิ่นนานแม่จรับมา ๆ เกิดขวัญมาเกิด มา เกิดแม่ขวัญนางเจ้าเอยเจ้าแม่อย่าสะคั้งตกประหม่า เจ้ามิเคยเวทนาทนลำบาก ช่างเขาเอาชวาน ฟันตากแล้วตากจากคกรตกถึงท่า ผูกเจ้าคั่นลึกหนักฤาแม่จะสลักน้ำคอกกระมัง ข้ามปากฝั่ง มหรรณพ คลื่นกระทบแสนเวทนามาเกิดแม่มา มาแม่มา ๆ ขวัญแม่ย่านางเจ้าเอย มาขวัญมาอยู่ที่ เสาวบัวเสากลางให้ร่มรื่นสุภิรมย์ ขวัญเจ้าเอยเจ้าแม่จเกษมสมโสมนัสสถาพรของจงสวัสดิมีอายุ ยืนนานเชิญสิงสู่อยู่เป็นย่านาง เชิญมาชมสำอังก์การ โกสุมผ้ากำพลพื้นชมพูห้อยพู่ที่ท้ายห้วงาม เฉิดฉายคล้ายเรือทรง คังหน้าองค์อัครเศศกษัตริย์ ขวัญเจ้าเอยเชิญมาชมธงกลี่ที่ปลายเสา เมื่อ เวลาพายุพัดอยู่ฉิว ๆ ป่านประหนึ่งจะปลิวไปในเวหา ทวนละห้อยหางไก่ฟ้าอยู่ผายผาย ขวัญแม่ เอยอย่าแผ่หนีหน้ายเสียเลขหนา อนึ่งเวลาหุดและเหลือวหลังกายพุดจงเหนี่ยวตระหวัดขัด ขวัญ เจ้าเอยเชิญมาช่วยจัดพิธีจรจำเรณูศรี จุดอักษิเข้าคิดเทียนเวียนแวน ทั้งสามรอบให้ประกอบอัญเชิญ ขวัญ รับระบายขวัญทางเสากระโคงคังได้กล่าว ให้ลั่นฆ้องขึ้น 3 ทีแล้วให้ร้องเอาชัย

โกโคเทวสังขาโย ข้าแต่เทพดาเจ้าทั้งหลายเอย ผู้สวทิตยจักรราศี ข้าจะขอ เชิญท่านมาเป็นกำลังนาวาทั้งสิบส่วนอีกทั้งพระสุริยจันทร์แจ่มแจ้งจักรวาล อีกพระอังคาร พระ พุทธเทวาศุภร์เสาร์เกตุโกสี สิบพระองค์ข้าจะขอเชิญให้รับมาสิงสู่อยู่ให้ถ้วน ตามส่วนเรืออย่าให้ แคล้วคลาด อนึ่งเทพดาเจ้าในไกรลาสงงมาเป็นเจ้า เมื่อเรือใหญ่ลำนี้อแล่นล่องในท้องทะเลหลวง ข้าขอเชิญเทพดาเจ้าทั้งปวงจงมารักษาในนาวาของเจ้าของเรือนี้ ข้าจะเชิญแม่โพสพเจ้าเอยขอเชิญ มาเป็นเสบียงเลี้ยงคนงาน อนึ่งเล่าแม่อนงค์เขาวนาญเมขลา ขอลากเอามาเป็นธูระทุกเวลาอย่าให้ ขาดเลยวิลาหกเจ้าเอยเชิญมาเป็นคางานพยาบาลเพลิงเป็นเชื้อไฟ ขออย่าให้หिनตราทั้งท้องนาวาจะ ขอเชิญพระมหานาคราชจงเป็นตะกูดทำยมุมองหมายเลี้ยงลัดจอมคลื่นอย่าหลีกเลี้ยง แล้วเชิญพระ พายเจ้าเอยมาเป็นงานเลี้ยงหลุดนุดพิมานไกล เจ้าเอยเชิญมาเป็นงานสมออันบรรจะหลุดถอนขึ้นทัน ทิทอดไว้ในวาริ ให้คิดแน่นเมื่อนาวาจะล่องแล่นไปในนทีทะเลหลวง ข้าจะขอเชิญท้าวบรมโกสีมา เป็นคันทนช่วยแนะนำคำบลที่จะไคลคลา ข้าขอเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยมาเป็นเข็มกล้องส่องสว่าง ไปในทั่วทะเลใหญ่ ไปจังหวัดโคขอให้ลาภไหลเทมา ขอเชิญอนุภาพปราบศัตรูหมู่ไพรในทะเล วนโดยวิถีศาตเรจงป้อมปิดอย่าให้มีเหตุอันตราย เป็นต้นว่าลมพายุร้ายจะมาต้อง อนึ่งก้อบศิลา

ทองอย่าให้ทบททั้งเกล้ากลาขอเคระพระคุณแก้วทั้ง 3 ประการนั้น อนึ่งเทพดาเจ้าทุกเทวัญ
ช่วยรักษาเจ้าของนาวาจนนิรภัย จะคิดค่าอะไรจงประสพทุกประการ อายุ วัฒน โฉ สุขัง พลัง
(อุดม หนุทอง,2541)

ตำนานหลักกลุ่มที่ 2

ตำนานที่ 2.1 นายจีน ราชวณิชย์ อายุ 60 ปี อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

บทบูชาพระภูมิ บ้านเรือน

ทำกระทง 15 วันใช้ในการบูชาพระภูมิ 13 วัน และอีกวันหนึ่งเป็นของลูกน้องของพ่อตา
เจ้าที่ เมื่อจัดของเสร็จแล้วจุดเทียนในพานหมาก กล่าวชื่อครูบาอาจารย์ จุดในถาดออกชื่อพ่อตาเจ้า
ที่ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมดที่รู้จักบ้างไม่รู้จักบ้าง เชิญท่านมาเป็นสักขีพยานและให้ลาภพระเจ้าบ้านแล้วจุด
เทียนในบัตพระภูมิ (บัตสามชั้น) แล้วขึ้นสักเค ๗ ชูมนุมเทวดาทั้งหมดในแผ่นดินในน้ำในห้วย
หนองในภูเขาถ้ำผาและในอากาศแล้ว ขึ้นนะโม ฯลฯ เชิญคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มา
เป็นสักขีพยานอีกด้วย แล้วขึ้นบทบูชาพระภูมิไปตามลำดับ

สักเคกามะ จรูเป คิริสิขระตะเต จันตลิกเข วิมานะ ทีเป รัฏฐะ จคามะ

ครุวนะคทเน เคะหวัดดุมหิเขตเต ภูมมาจาขันตุเทวา ชลถลวิสเม ยักขคันธัพพนาคา ตัญญันตา
สันติเคยัง มุนีวระวะจะนัง สาธโว เม สุณันตุ รัมมัสสวณะกาโล อัมภทันตา รัมมัสสวณะกาโล
อัมภทันตา รัมมัสสวณะกาโล อัมภทันตา

นะโมคัสสะ ภควะโต อรหะโคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมคัสสะ ภควะโต อรหะ
โคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมคัสสะ ภควะโต อรหะโคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

พุทฺธังสะระนัง กัจจามิ รัมมิงสะระนังกัจจามิ สังฆังสะระนังกัจจามิ ทุตติยัมปิ
พุทฺธังสะระนังกัจจามิ ทุตติยัมปิรัมมิงสะระนังกัจจามิ ทุตติยัมปิสังฆังสะระนังกัจจามิ ตติยัมปิ
พุทฺธังสะระนังกัจจามิ ตติยัมปิรัมมิงสะระนังกัจจามิ ตติยัมปิสังฆังสะระนัง กัจจามิ

บทบูชาพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ

อิตถีปิโสภควา อรหังสัมมา สัมพุทฺโธ วิชาจาจรณะสัมปันโน สุกโต โลกะวิทู
อนุตตโร ปุริสธัมมสาระถิ สัตถาเทวะมนุสสานัง พุทฺโธภควาติ

สวากขาโต ภควตาธัมโม สันตัญญูโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปนยิโก
ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ

สุปฏิปันโน ภควโต สวากังโฆ อชุปปฏิปันโน ภควะโต สวากังโฆ ชาขปฏิปัน

โน ภควโต สาวกสงโฆ สามิจิปปฏิป็นโน ภควโต สาวกสงโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัญญ
 ปุริสปุคคลา เอสะ ภควะโต สาวะกะสงโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขินเนยโย อัญชลิกะระณิ
 โย อนุตตรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

สิบนิ้วข้าไหว้พระพุทธรูปร่าง พระธรรมรูปร่าง พระสังฆะรูปร่าง คุณพระศรีรัตนตรัย
 คุณแก้ววักเลิศแล้ว คุณแก้วทั้งสามประการ ข้าขอยกไหว้เหนือเศสา สิบนิ้วข้าไหว้ฝูงเทพเทวา
 เทวาททั้งพระอินและพระพรหม ท้าวปัดละอินพรหม ยมเมตเชษฐาท้าว กรุงพาลี พระยานาค
 นาคา ทุกหมู่เทวดาวันนี้อย่ามีที่ไป บริติผู้เป็นเจ้าของท้าวมหาลาภ มหาชัย ขอเชิญพระองค์เสด็จ
 ลงมาชั่วอวยชัยให้แก่ท่านเจ้าบ้านในวันนี้ให้ประสิทธิเมษ

สิบนิ้วข้าไหว้ เทวาททั้งหลาย ถ้วนทุกราศรี พระอินทร์พระพรหม พระยมาตคฤ
 พระหัตถ์นัยไกรสีห์ พระอิศวรนารายณ์ นางโกควาคคี พระเสื่อเมืองเรืองศรี เพราเพริคเจติฉาย
 พระสนธยาราดรี พระภูมิพระพาย เทวาททั้งหลาย อันอยู่ชั้นดิน ไหว้ภูเขาลวง ภูเขาทิ้งปวง นับมา
 ให้สิ้น ขอปะให้ได้อัน ในวันนี้หนา ไหว้แม่โพสพ แม่เทียวจนจบ ทั่วโลกโลกา ไหว้เพชรหนูกัน
 พระมาตคฤพระเพลิงทรงธรรม พระเสื่อเมืองเรืองฉัน มุนิเมฆขลา เป็นใหญ่ในสมุทรรักษามนุษย์
 เยือนไปข้างหน้า ไหว้ภูมิเจ้าที่ ธรณีคงคา บริติวัตตมา อีกรุงพาลี ไหว้พระยานาค ท่านผู้โถม
 ฉะลาก เดิบใหญ่ยวารี เจ้าเรือนท่านหา ข้ามาวันนี้ เมื่อถวิลยินดี ให้ข้าบูชา ขอที่ตั้งฉัตร โรงระ
 มัดเบญจา ขอที่ตั้งศาลาไร่นา เรือกสวนสารพัดต่าง ๆ อย่ามีโทษา ขอที่ตั้งวาง จุดเทียนให้สว่าง
 ขอเชิญเทโว อำมะภจะรูป่าจะรารูปร่างทุกสะ นิเมจะเทนนันทุนะรินพันทั้งนะรังจิงสูงจะรัตตะรุ่ง จิตตะ
 เทวตา อำมะภจะเตจะเขพาทา อำมะภจะเตจะเขมาดา สุพะเพียนชนะนะลำป็นนัง ปรีกุนขันตุ จะมะ
 หาภูมิโม เตจะมาหาเตสุสิสันปีโตเต ปิตุมเหอะนุรักขันตุ อะโรคะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะ
 สัมป็นนัง ปรีกุนขันตุจะมาหาเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ยกขึ้นเหนือเกล้า ไหว้ท้าวปรีวิ ไหว้นางธณีทุกแห่งแหล่งหล้าสิบ
 นิ้วข้าไหว้ พระยานาคนาคา ภาคหน้าบายดาเทวาทชั้นบน ข้าขอที่นั้งที่ตั้งน้ำมนตร์ เทวาททุกคนจง
 ได้เมตตา ขอที่ตั้งฉัตร โรงระมัดเพ็งจา ขอที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน เรือกสวนไร่นา ขอให้เขาว่าจง
 ได้เอ็นดู ขอที่ตั้งฉัตร ครุจงได้เอ็นดู ทุกหมู่เทวา ของที่ตั้งราชภูมิชัย อุบาทว์จิงไร จงวินาศวินาย
 สาย

บทก่าเนิดพระภูมิ

มือข้าสิบนิ้ว ยกขึ้นระหว่างคิ้ว ประณมนมัสการ จักบูชาทั้งสอง ต่างประทีป
 ขวลา ขอถวายแก่พระผู้เป็นเจ้า ป็นปกเกล้าล้าโลกา สมเด็จพระศาสดา ผู้เป็นครูได้สั่งสอน เทวา
 และมนุษย์ พระย้อมโปรดทั่วคินคอน พระธรรมอันบวร ทั้งพระสงฆ์ผู้ทรงศีล คุณแก้วทั้งสาม
 ประการ เป็นประธานในแผ่นดิน มนุษย์จะทำกิน คิดถึงคุณทุกเวลา ข้าไหว้ทั้งคุณครู สอนให้รู้
 ทุกสิ่งมา คุณบิดรและมารดา คุณป้าหน้าและตาชาย คุณญาติมากอนันต์ คุณเผ่าพันธุ์มากเหลือ

หลาย วันนี้ข้าขออภิปราย ข้าพเจ้าจะทำกร ที่สถานบ้านเรือนเคหา ตัวข้าขอร้องเชิญ กรุงพาลี ท้าวเนกา บริติวเรืองฤทธา นางธรรณีเป็นทาง ทำบูชาทั้งแปดทิศ อันมีฤทธิต่าง ๆ กัน ทำบัดสิบลี อันท่านแนะนำแต่ก่อนมา บัดภูมิทำสามชั้น บริติวนั้นห้ามุมตรา กรุงพาลีสี่เหลี่ยมหนา บัดนาคทำ สามมุม บัดนางธรรณี ทำงคี่เป็นบัคกลม ตามคำครูผู้นิยมน คุณำชมงามพึงใจ บัดพระปริตนั้น ทำ เก้าชั้นเป็นบัคใหญ่ มหาลามหาชัย มีอยู่ในบัคใหญ่ ตรงหีบขมด้มแดงขาว อีกลมะพร้าวและถั่ว งา ถั่วฝักยาวและของหอม หีบใส่บัคให้งคี่ สิ่งใดมีให้เฟริศพร้อม ธงเทียวปักรายล้อม โปรบ ข้าวตอกคอกมาลา ตกแต่งให้เสร็จสรรพ เครื่องประดับงา รสจะนาชักเชิญทักษิณา กรุงพาลีและ ภูมิโม เดิมแรกตั้งประณม ตกแต่งไว้แต่หินโม เดิมแรกพระภูมิโม กรุงพาลีทั้งสองนาย เป็นเจ้าแก่ แผ่นดิน ในรัฐพินคังใจหมาย พระภูมิทั้งสองนาย ได้เป็นใหญ่ในธรณี จึงพระผู้เป็นเจ้า สมเด็จ ท้าวพระชินสีห์ เธอขอแผ่นที่ แก่ภูมิทั้งสองนาย พระภูมิกรุงพาลี พึงพระชินสีห์บัคเคียวใจ จึง ได้ถวายแก่ท้าวไท ผู้ปิ่นปกเกล้าล้ำโลกา พระผู้เป็นเจ้า ขอที่สามอย่างตราอย่างได้ สองอย่างครึ่งออก ไปถึงขอบจักรวาล กรุงพาลีและภูมิมา ถอยออกไปนอกเขตรัชนีธ์ แล้วยกมือขึ้นนมัสการ ขอ โปรคปราณเพียงเท่านั้น ของพระทรงธรรม จงโปรดเกล้าข้าทั้งสองรา จึงองค์พระผู้เป็นเจ้า ท้าว จึงมีพุทธฎีกา ว่าแต่นี้ท่านทั้งสองรา อย่าได้ล่วงขามเขตไปพระภูมิ กรุงพาลี พึงพระชินสีห์บัค เคียวใจจึงนั่งคริคำริไป ว่าเราได้เครื่องบูชา แห่งมนุษย์และสัตว์ชน จึงกราบทูลขึ้นบัคคลว่า กันเค ภาควา ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ปิ่นปกเกล้าล้ำโลกา ขอพระองค์จงทรงพระกรุณา แก่ตัวข้าทั้งสองนี้ ตัวข้าทั้งสองนี้ ตัวข้าทั้งสองนาย ได้ถวายแผ่นดินที่ ตัวข้าทั้งสองนี้ ออกมาอยู่นอกขอบจักรวาล ตัวข้าจะขอจากพระองค์ จงคโทษได้โปรดปราณ มนุษย์ในสงสาร จัดทำการสิ่งใดๆ ทอด สะพาน ปลุกศาลา ตั้งเบญจาและสระหัว ปลุกกฎวิหารใหญ่ การบ่าวสาวลงโรง ครันสวดพระ พุทธมนต์ที่บนเรือน บูชาพระเคราะห์ทุกสิ่งอัน ให้แต่งเครื่องพลีกรรมทุกสารพัน ที่ทำการทั่วไป ในแผ่นดินให้บูชาทุกถิ่นฐาน ให้บูชานมัสการตกแต่งเครื่องบูชา แล้วจะให้พระภูมิผู้เป็นนุชน้อยยา ไปปรับเครื่องกระหายที่มนุษย์ทำในแผ่นดิน ถ้าใครไม่บูชา จะทำโทษให้ไผ่ผืน ไม้ให้อยู่ในรัฐพิน จะกวาดเสียบให้อันตรธาน ไม้ให้ไต้ตั้งตัวคิด ข่อมให้เสียบซึ่งการงาน ทำกินในถิ่นฐาน มิให้เกิด เสมือนคน จักให้ความเจ็บไข้ ความยากไร้อูกุล ถ้าฝูงประชาชนคิดถึงคุณมาบูชา ด้วยกระทง และบัดพลีทุกสิ่งมีที่ทำการ ข้าวตอกคอกไม้บาน ทั้งหมดพลภูแต่งบูชา แป้งจันทร์น้ำมันหอม ธง เทียวล้อมประดับประดา ใจจิตคิดศรัทธา แต่งบูชาให้ถึงใจ จึงให้คนผู้นั้นมี ความสวัสดิและมีชัย คำขายได้กำไร ทำไร่นาเกิดเนืองนอง มิให้ไต้ยากจน ทูรพลเส้าศรีหมอง หากินให้ได้คล่อง นึก สิ่งใดสมปรารถนา จึงองค์พระผู้เป็นเจ้า ท้าวจึงมีพุทธฎีกา ท่านขอเท่านั้นหา เรานี้ไซร์ไม่ขัดสน เธอตรัสเท่านั้นแล้ว ก็คลาดแคล้วมาบัคคล ได้ป่าวแก่ฝูงทุกตำบล อันนานาให้ทรงเรื่อง แต่เบื้อง หลังมา ประริณชันตุ จะมหาภควา

สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญพระภูมิเจ้าที่ รุปรางมีศรีเป็นเจ้าแม่แผ่นดิน ที่สวนที่นา รักษาอยู่สิ้น เรือนบ้านร้านค้า มิได้มีอันตราย รั้ววังขังล้อม ค่ายคูประตูป้อม คอกวัวคอกควาย ที่สวนไร่นา ท่านรักษาไว้ วันนี้ข้าไหว้ขอเชิญท่านพา มารับเครื่องบักพื สุกดิบสะพลา ข้าแต่งไว้ ทำ บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนัง ปริภุณขันตุจะมหาพระภูมิเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท่านท้าวมหาลาภมหาชัย วันนี้วันดี อย่างมีที่ไป เชิญมาไวไว ท่านทั้งสองเรามา รับบักพืสุกดิบสะพลา ข้าแต่งไว้ทำ บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉยมารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนัง ปริภุณขันตุจะมหาลาภมหาชัยเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ บริถิวคิ้วเหิน เคนทางเวหา วันนี้วันดี ขอเชิญท่านมา มารับเครื่องกระหยา บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนัง ปริภุณขันตุ จะมหาบริถิวเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท้าวกรุงพาลี ท่านครอบครองที่ อยู่นอกจักรวาล ท้าวทรงกระบองทอง ยกมือขึ้นป้อง คูท้าวเคนไกร คูฝูงมนุษย์สาทำการสิ่งใดใด ไม่เห็นบักพื ท้าวกรุงเส้าสร้อยน้อยใจ หุนหันเป็นไฟ จักใคร่บีบา ถ้าว้าผู้ใด บูชาเต็มใจ ชื่นชมหนักหนา ให้ศีลให้พร หัวเราะคากา หายความโกรธา ชื่นชมดีใจ วันนี้มีการ ข้าขอเชิญท่าน ผู้มีฤทธิไกร มารับบักพื อันงามประไพ บูชาเต็มใจ ของแกล้มสุรา ของหวานของมัน ถ้วนคีมี่พลัน รสอันโอชา ถั่วเขียวห่อหมก มัสหมางมังสา ขอเชิญท่านมารับเครื่องกระหยา บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนัง ปริภุณขันตุ จะมหาท้าวกรุงพาลีเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ขอเชิญพระยานาค ท้าวผู้โถมฉลาก เติบใหญ่ยาวรี นรมิตบิตตัว เจ็ดหัวเจ็ดหาง ที่ข้างแผ่นดิน ได้คืนพระสุเมรุ ท่านอยู่เป็นเกษม ได้พื้นปฐุพิน ผันหัวผันหาง ตามเคื่อนโดยถวิล มนุษย์ทำกิน ในแผ่นพระสุธา วันนี้มีการ ขอเชิญภูบาล ท่านท้าวเนกา มารับบักพื สุกดิบสะพลา ข้าแต่งไว้ทำ บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนัง ปริภุณขันตุ จะมหาเนกา

สิบนิ้วข้าไหว้ แม่ นางธรณี ชาวผ่องมีศรี โฉมงามพรรณราย ประดับเครื่องอาภรณ์ บวรเจิดฉาย ถ้วนแก้วพรรณราย ประดับเกล้าเกศา ผมขาวเลื้อยดิน ดำขลับคืออนิล คูระยับจับตา มีคุณล้ำเลิศ แก่ฝูงมนุษย์สา จบทั่วโลกา หลึงชายทุกคน มนุษย์ทั้งหลาย ทำร้ายเปื้อนปน หลึงชายทุกคน ถ้ายมูตรคูครไส้ มิได้ขิงโกรธ สักน้อยหนึ่งโสด ชื่นชมดีใจ วันนี้มีการ ขอเชิญนคราญ ผู้มีฤทธิไกร มารับบักพื อันงามประไพ บูชาเต็มใจ ของแกล้มสุรา ของหวานของมัน ถ้วนคีมี่พรรณ รสอันโอชา ถั่วเขียวห่อหมก มัสหมางมังสา ขอเชิญแม่มา รับเครื่องกระหยาบูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน อย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนัง ปริภุณขันตุ จะมหาแม่ นางธรณีเทวี

บทส่งเทวดาและขอพรเทวดา

สิบนิ้วข้าไหว้ เทวดาเดือนเก้าทุกราศรี พระอินทร์พระพรหม พระยมพระมาตุลี พระหัสสนัยไกรศรี พระอิศวรนารายณ์ พระอุมาภควดี พระเลื้อเมืองเรืองศรี งามเลิศเจิดฉาย พระสนธยารাত্রี พระภูมิพระพาย เทวดาทั้งหลาย อันอยู่ชั้นบน ทั้งพระจตุคาม พระรามเทพผู้ทรงนาม อันมีฤทธิเดช ท้าวเวสสุวรรณ ทั้งท้าวธตรสวิรุณหักษ์ วิรุณปักษีสามน ท้าวภูเวรพล ทั้งพระจตุคาม พระเจ้าฝักพระศาสนา แก่เทพยดา ผู้เป็นเทียงธรรม คู่มือคูชอบ ประกอบต่าง ๆ กัน เทวดาทุกชั้นจงมาคลไจ ตัวข้าขอชัย สวัสดิ์สถาพร ทำการวันนี้ ขอให้เทพยดา ช่วยคุ้มครองรักษา โภภักย์อย่ามี

บทเชิญเทวดาทั้งแปดทิศ

สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญอินทร์พร ท่านท้าวอัมรินทร์ ในวิมานฟ้า ชำนาญร้องเชิญ ปูพรมลาดผ้า ชีข้างตัวกล้า ลงมาในศาล บริวารทั้งหลาย เร่งมาจงพลัน มาสู่ในสถาน สูทิสบูรพา เร่งมาอย่างนาน ริพลทหาร ห้อมล้อมไสว วันนีมาถึง เอาเป็นที่พึ่ง ขอพรขอชัย เชิญมารับรางวัล สาระพันมีใน กินแล้วพาไป เกทภัยทุกประการ ท่านจึงเรียกหา อุบาทว์นานา ลงจากเรือนท่าน พระเคราะห์วันเดือนปี อีกทั้งพระเคราะห์ยาม ทุกข์ภัยลวนลาม ท่านจงพาไป

อากเนษข้าไหว้ ขอเชิญพระเพลิง ชีแรดตั้งเถลิง คือคังเปลวไฟ บันดาลให้ผุคเป็นกลางน้อยใหญ่ ผุคขึ้นที่โน บ้านเรือนเคหา ชาวสวนชาวไร่ ชาวบ้านทั้งหลาย เห็นประจักษ์แก่คามีได้ก่อไฟ คว้นผุคขึ้นมา ที่โนเคหา ระเบียบนอกชาน เจ้าเรือนแต่งท่า เครื่องอันนานา มีมากทุกประการ ขอเชิญเทวดา ลงมาในศาล บูชานมัสการ ขอลากขอพร

ทักษิณข้าไหว้ ขอเชิญพระยมท้าว ผู้คุมขี้ควาย ตัวกล้าทำให้ เขาหักข้างซ้ายข้างขวาเป็นหมู เป็นหมาตลอดลูกบนเรือน เกิดคัวพระเคราะห์ วันปีเดือนเชิญ ลงจากเรือนค้ำับถวาย

สิบนิ้วตัวข้าตั้งเหนือเศียรรา ขอเชิญพระนารายณ์ รูปงามบริสุทธิ์ ชีครุฑผันผาย เสด็จโดยหมาย สูทิสหฤดี บังเกิดเป็นกลาง นำค้ำต่าง ๆ เป็นกลางมากมี อุบาทว์บังเกิด เป็นสิ่งต่างบ้างชะนี้ พระอินทร์ภูมิ ให้เชิญเทวดา ท่านอย่าหนักหน่วง เชิญรับบวงสรวง รูปเทียนชวลา กระแจะจวงจันทร์ น้ำมันกฤษณา เจ้าเรือนแต่งท่า ขอลากขอพร ศัตรูหมู่ร้าย อย่าเข้ามาใกล้ หลบหนีชอกช้อน คุมเสนียดจ้งไร โภภักย์อันเคื้อคร้อน ขอเชิญภูธร เสด็จเสวยรมย์

ปัจฉิมข้าไหว้ ขอเชิญพระพิรุณท้าวผู้คุม ชีนาคผันผาย เมฆตั้งขึ้นมา ท้วทั้งชลา ตกใจวุ่นวาย ทำให้ฝนตก ผิดฤดูนาไร่ ผู่ชนทั้งหลาย เจ็บหัวมัวตา ชำนาญร้องเชิญ อย่างหนึ่งอย่าเนิน มารับของบูชา ขอลากขอพร ทุกสิ่งนานา ขอให้เทวดา พาเอาอุบาทว์ไป

พายัพข้าไหว้ ขอเชิญพระพายรูปงามประไพ ชีม้าผันผาย เสด็จโดยหมาย อากาศห้วนไหว มีคัมวอนันต์ ทำให้ลมพัด ต้องไม้หักทับ บ่อยยับทับกัน พัดเปิดประตูเรือน ประคูนครนอกในเขตชั้นร์ บ่อยยับสลอน พัดต้องเคหา ท่านท้าวเทวดา ทำภัยเคื้อคร้อน เรืออยู่ในน้ำ พัดซัด

ขึ้นคอน พัดถูกสาคร สะท้อนสนั่นพระคิน ให้ข้าขอเชิญท้าว มาเอารางวัล อุบาทว์อุบัติ พัดพา
ไปปล้น ไร่นอกเขตขันธ์ อย่ามาพะพาน ข้าวของนานา ข้าแต่งไว้ท่า มีมากทุกประการ ขอเชิญ
ท้าว ลงมาในศาล ถ้อยคำอ่อนหวาน พระอินทร์เล่าโลม

อุครข้าไหว้ พระอินทร์เธอให้ ขอเชิญพระโสม คอยเฝ้าคอยว่า บูชาเล่าโลม เป็น
ที่ปฏิโลม ชีวผันผาย มาเอารางวัล ทุกสิ่งสารพัน แต่งไว้เหลือหลาย ทำให้เจ็บปวด ร้อนร่ำมาก
มาย เทวาทังหลาย บอกให้ฟังกลัว ไก่คลอดเป็นไข ผิดเพศวิสัย สี่ตีนสองหัว ท่านเจ้าเคหา หน้า
คามืดมัว โรครุมกลุ่มคัว เป็นทุกขร้อนรน บังเกิดเป็นलग อัจฉริยะต่าง ๆ ระเหระหน กำเนิดแม่
หญิง คลอดลูกสองคน เทวาท้วนคน ลงมาจนจบ

อีสานข้าไหว้พระอินทร์เธอให้เชิญแม่โพสพ แต่งเครื่องบูชา นานามีครบ รูปเทียน
นอบนบ ข้าแต่งบูชา คุณท่านที่สุด รักษามนุษย์ ขึ้นไปข้างหน้า เสด็จขึ้นปลากราย ลอยล่องท่องมา
ฉัตรธงแห่หน้า ลงมาในศาล อย่าได้หลอนหลอก นอกชานเรือนนอก ซอกซ่อนในสถาน ใน
หมอนในฟูก ในประตูปอดาน ในเคหาสถาน เสาค้ำชื้อแป พระอินทร์ให้เชิญ เทวาคำเนิน ลงมา
เชิงแซ่ มารับมิ่งขวัญ กำเนิดเหลือแหล่ ไร้พลอัดแอ เสด็จลงมา ข้าร้อยร้องเชิญ เสด็จดำเนินลงมา
ไพล้นอย่าช้า อยู่อให้เชื่อนลงมาให้สิ้น พระอินทร์สูงศักดิ์ ให้ชักสายสิญจน์ ลงมาให้สิ้น พระ
เคราะห์วัน-ปี-เดือน ครั้นชักลงแล้ว เทวาท่านเดือน เชิญลงจากเรือน ลงจากสถานไว ๆ ข้าวของ
ทั้งปวง เครื่องอันบวงสรวง ข้าตกแต่งไว้ ถ้าพระอินทร์เป็นใหญ่ เธอให้ลงมา เทวาท้วนองค์
โดยสักยศ ชักชวนกันมานานา เนื่องนอง ปฏิพูนชั้นดจะมหาเทวาท

บทยกบัณฑล

บูรพาเคอ์ถะอิมัสมีง ทิศษาภาเค สันติเทวา มาหิตธิกาเค ปิตุมเห อนุรักษันตุ อะ
โรคะเยนะสุเขนะจะ สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ประริฎนชันตุจะมหาเทวาท บูรพารัสมีงพระพุทธุ
ณัง บูรพารัสมีงพระธรรมคูนัง บูรพารัสมีงพระสังคะคูนัง ทุกพะโรคะพะยังวิวิญชัยเยสัพพะทุก
ถัพพะโสภสัพพะโรคถัพพะภย สาร์พะพะเคราะห์เสนียคจังไร วิวิญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะลาภัง
ภวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

อาคะณเยเยอ์ถะอิมัสมีง ทิศษาภาเค สันติเทวา มาหิตธิกาเค ปิตุมเหอนุรักษันตุ
อะโรคะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ประริฎนชันตุจะมหาเทวาท อาคเนย์รัสมีง พระ
พระพุทธุคูนัง อาคเนย์รัสมีงพระธรรมคูนัง อาคเนย์รัสมีงพระสังคะคูนัง ทุกพะโรคะพะยังวิวิญชัย
เยสัพพะทุกถัพพะโสภ สัพพะโรคถัพพะภย สาร์พะพะเคราะห์เสนียคจังไร วิวิญชัยเย สัพพะทานัง
สัพพะลาภย พะวิญญูเม รักขันตุ สุรักขันตุ

ทักษิณ อัดดูอิมัสมีงทิศษาภาเค สันติเทวาทา มาหิตธิกาเคปิตุมเห อนุรักษันตุ อโร
คะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ประริฎนชันตุจะมหาเทวาทา ทักษิณรัสมีงพระพุทธุ
คูนัง ทักษิณรัสมีงพระธรรมคูนัง ทักษิณรัสมีงพระสังคะคูนัง ทุกพะโรคะภยยังวิวิญชัยเยสัพพะทุก

สัพพะโสภ สัพพะโรค สัพพะภัยสัพพะเคราะห์เสณียคจังไร วิวิญชัยเย สัพพะทานังสัพพะลาพััง
ภวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

หรี อัดถะอิมัสสมิง ทิสภาเกสสันติทเวคามาหิตธิกาเด ปิคุมเหอะนุรักขันตุ อะ
โรคะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสัมป็นนังปะริกุนขันตุจะมาหาทเวคตา หรีศรีสมอง พระ
พุทธคุณังหรี รัสมิงพระธรรมคุณัง หรีศรีสมิงพระสังฆะคุณัง ทุกะโรคะพะยังวิวิญชัยเย สัพพะ
ทุกข์สัพพะโสภสัพพะโรคสัพพะภัย สัพพะเคราะห์เสณียคจังไร วิวิญชัยเย สัพพะทานังสัพพะลาพััง
ภวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

ปัจฉิมอัดถะอิมัสสมิง ทิสภาเกสสันติคณาคามาหิตธิกาเด ปิคุมเหอะนุรักขันตุอะ
โรคะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสัมป็นนัง ปะริกุนขันตุจะมาหาคา ปัจฉิมรัสมิงพระพุทธ
คุณัง ปัจฉิมรัสมิงพระธรรมคุณัง ปัจฉิมรัสมิงพระสังฆะคุณัง ทุกะโรคะพะยังวิวิญชัยเย สัพพะ
ทุกข์สัพพะโสภสัพพะโรคสัพพะภัย สัพพะเคราะห์เสณียคจังไร วิวิญชัยเย สัพพะทานังสัพพะลา
พััง ภวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

พายัพ อัดถะอิมัสสมิงทิสภาเก สันตินาคามาหิตธิกาเด ปิคุมเหอะนุรักขันตุ อโรคะ
เยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสัมป็นนัง ปะริกุนขันตุจะมาหาคา พายัพรัสมิงพระพุทธคุณัง
พายัพรัสมิงพระธรรมคุณัง พายัพรัสมิงพระสังฆะคุณัง ทุกข์โรคะพะยังวิ วิญชัยเย สัพพะทุก
สัพพะโสภสัพพะโรคสัพพะภัย สัพพะเคราะห์เสณียคจังไร วิวิญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะลาพััง
ภวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

อุคร อัดถะอิมัสสมิงทิสภาเก สันติคฆามาหิตธิกาเด ปิคุมเหอะนุรักขันตุอโรคะ
เยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสัมป็นนัง ปะริกุนขันตุจะมาหาคฆา อุครรัสมิงพระพุทธคุณังอุคร
รัสมิงพระธรรมคุณัง อุครรัสมิงพระสังฆะคุณัง ทุกะโรคะพะยังวิวิญชัยเย สัพพะทุกสัพพะโสภ
สัพพะโรคสัพพะภัย สัพพะเคราะห์เสณียคจังไร วิวิญชัยเยสัพพะทานัง สัพพะลาพััง ภวันตุเม
รักขันตุ สุรักขันตุ

อิสาน อัดถะอิมัสสมิงทิสภาเก สันติคฆามาหิตธิกาเด ปิคุมเหอะนุรักขันตุอโรคะ
เยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสัมป็นนัง ปะริกุนขันตุจะมาหาคฆา อิสานรัสมิงพระพุทธคุณัง อิ
सानรัสมิงพระธรรมคุณัง อิสานรัสมิงพระสังฆะคุณัง ทุกะโรคะพะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุก
สัพพะโสภสัพพะโรค สัพพะภัยสัพพะเคราะห์เสณียคจังไร วิวิญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะลาพััง
ภวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

ปัจจุวิรัสมิงพระพุทธคุณัง ปัจจุวิรัสมิงพระธรรมคุณัง ปัจจุวิรัสมิงพระสังฆะคุณัง ทุก
กะโรคะพะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกสัพพะโสภสัพพะโรค สัพพะภัยสัพพะเคราะห์เสณียคจังไร วิ
วิญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะลาพััง ภวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

อากาศรัสมิง พระพุทธระคุณัง อากาศรัสมิงพระธรรมคุณัง อากาศรัสมิงพระสังฆะคุณัง
 ทุกขะโรคะพะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกสัพพะโสภ สัพพะโรคสัพพะภัย สัพพะเคราะห์เสนียด
 จังไร วิวิญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

บทส่งและขอพรเทวดา

ศรีศรี วันนีวันดีสวัสดีชัย ข้าพเจ้าได้ตกแต่งเครื่องบัตถพลีบูชา ท่านทั่วเทวา ชม
 เล่นเย็นใจ กลัวยอสมสมนัย ทุกสรรพะนานา ครั้นรับบูชาแล้ว เทวาใจแก้ว อวยพระคาถา ไชยะ
 จำเริญ ประสิทธิโภคา ทรัพย์สินช้างม้า พุณมากายกอง ขอให้เจ้าบ้าน มีทรัพย์ข้าวของ แก้ว
 แหวนเงินทอง สมบูรณ์พูนมา อย่ารู้ขาดสาย ขอให้เจ้าเรือน อย่ามีความไข้ โปษภัยทั้งหลาย จับ
 ไล่เสียให้ไกล มีเดโชชัย आयวรรณโณ สุขังพะลัง

ทาริโตปีพตาวาขานะโรจุโตปะติถังนะละกันคิคโยมิตตานังนะทุพพตติ ทาริโต
 ปีพตาวาขานะโรจุโตปะติถังนะละกันคิคโยมิตตานังนะทุพพตติ ทาริโตปีพตาวาขานะโรจุโตปะ
 ติถังนะละกันคิคโยมิตตานังนะทุพพตติ

สิบนิ้วข้าไหว้พระภูมิเจ้าที่ จงได้ปราณี ทั้งทั่วทศรต วิรุณหักวิรุณหักปีภย์ นาคา
 นาคีผู้มีฤทธิกร ขอมาคุ่มภัย เกิดในคามา ทั้งแม่นางธรรณี แม่ผู้โถมศรี ขอมามาตดา ทั้งกรุงพาลี
 บริถิวเทวา ทุกองค์เทวดา จงได้ปราณี อารักษ์ศักดิ์สิทธิ์ พระจันทร์พระอาทิตย์ ผู้มีฤทธา รับบูชา
 แล้ว อวยพระสวัสดิ์ เสร็จแล้วคืนที่ สุวิมานเกิดหนา สำเร็จแล้วขอเชิญ ท่านทั่วดำเนิน พาเอา
 พระเคราะห์ไป บ่ายหน้าราชยาน สุวิมานโดยพลัน

สิบนิ้วข้าไหว้ พระเกษตรเทวาอากาศ หนดิทิสสา ครั้นเวลาการ เชิญท่านเสด็จไป
 ไปสูวิมาน เชิญคืนสู่สถาน วิมานเมืองสุวรรณ เชิญเทพยดา ในฉอกามา เทวานันต์ เทวาทังเก่า
 มารับเครื่องค่านับ เทวาทังนั้น มารับของบูชา สิทธิศักดิ์หลักเมือง เทพพะยุดาทังปวง พระไพโร
 เจ้าพระเสื้อเมืองทรงเมือง เทพพะในภุผา สะแหวยแล้วลีลา เชิญคืนสู่สถาน แห่ห้อมล้อมไป ชง
 เทียวไสว กับหมูปริวาร มากมายหลายองค์ ครั้นสำเร็จเชิญท่านเสด็จ ไปเร็ว ๆ อย่าช้า ชาวเรา
 ถ้วนหน้าเร่งส่งส่งอภัยชัย ไคฤกษ์ยามดี เชิญท่านเสด็จไป ชาติราดลาไกล ไปทุกพระองค์

พะวะตุสัพพะมังคลังรักขันตุสัพพะเทอะดาสัพพะ พุทธนุภาเวนนะสะทาโสตถิก
 วันตุเต รัมมณูภาเวนนะสะทาโสตถิกวันตุเต สังฆนุภาเวนนะสะทาโสตถิกวันตุเต

บททำขวัญเรือยาว

นะโมตัสสะภควะโคตอระโตะสัมมาสัมพุทธชัสสะ นะโมตัสสะภควะโค
 อระโตะสัมมาสัมพุทธชัสสะนะโมตัสสะภควะโคตอระโตะสัมมาสัมพุทธชัสสะ

พุทชังสรณังคัจฉามิ รัมมังสรณังคัจฉามิ สังฆังสรณังคัจฉามิ

พุทธิขัมปิพุทชังสรณังคัจฉามิ พุทธิขัมปิรัมมังสรณังคัจฉามิ พุทธิขัมปิสังฆังสรณัง

คัจฉามิ

คติขัมปิพุทธสังฆคัจฉามิ คติขัมปิธัมมสังฆคัจฉามิ คติขัมปิสังฆคัจฉามิ
คัจฉามิ

อิติปิโสภควอรหังสัมมา สัมพุทธโธ ภควาพุทธัง ภควันตัง อภิวัตเทมิ
สวากขาโต ภควตาธัมโม ธัมมสังฆคัจฉามิ สุปะติป็นโน ภควโต สวากสังโฆ สังฆังนมามิ

โอมศรี ๆ ประสิทธิ์ วันนีวันดี เป็นศรีพะยวัน กลอดแคล้วทักทิน กลอดแคล้ว
ขมขัน ข้าจะเชิญขวัญ แม่ย่านางนาวา ข้าขอเชิญปู่เจ้า เวทย์มนต์สามหาเว ผู้รักษาป่า ชื่อปู่เจ้าเขา
เขี้ยวเขาเขี้ยววิชา บรรดาผีป่า ใครจะมาเทียมทัน วันนีวันคาค หัวใจไหวหวาด ระวังตัวสัน เขา
เรียก แจ้ว ๆ ปู่แ่ว่พระกรรม ฌ้องกลองสนั่นอยู่ชายนัททิ เขาจะแข่งเรือพาย ทั้งหญิงทั้งชาย
ระทิงอิ่งมี กับข้าวปูปลา เป็ดไก่ก็มี หัวหมูบายศรี เก้าชั้นมันคง เหล้าเข็มเหล้ากลั่น มีมากอนันต์
เครื่องขวัญสูงส่ง วิวควายหลายเหล่า ตามแต่จ้างง ของตามประสงค์ ทุกสิ่งทุกอย่าง ปู่เจ้าเขาเขี้ยว ฐ
จักรอกเรียก หมัดคั้งสอง จอมขวัญโถมทอง – โถมไหล ไปเกิดลูกอา รับของบูชา มาให้พ่อกัน
ครัสเรียกบริวาร แต่ล้วนชำนาญ อินทนิลคำเชิง สัมกับด้วยกัน เร่งรีบผายผัน ให้ทันเวลา สะบ้า
เถาใหญ่ ข้ามแม่น้ำไป ขึ้นห้วยเหวผา ควบคุมบริวาร แต่ล้วนกล้าหาญ บริวารซ้ายขวา ครอบถ้วน
แปดสมุทร ธิบุรคโคลคลา บัดเดียมวิซ่า มาถึงพิธิ หัวหน้าจักรมะคระวัง แปดทิศถ้วนถี่ รักษา
ศัตรู เหลือกว่าจะมี แวดล้อมให้ดี เผื่อมีมนต์มา ป้องกันหัวท้าย ใครเข้าไม่ได้ พิทักษ์รักษา ระวัง
อยู่เกาะ มิให้เข้าออก ไกลล้าวานา จอมทอง – จอมไหล เขิญเจ้าลงในลำนาวา ครุข้าจะเชิญ แม่
มหาจำเริญ ย่านนางสาขา มาเชิญขวัญเจ้าเอช อย่าเฉยอย่าช้า ขวัญเจ้าลงมา สิ่งคู่อยู่กับกิน เจ้าทองเจ้า
ไหล มาแล้วอย่าไป ให้พราจากถัน ลงในลำเรือ จุนเจือกันกิน บริวารทุกถัน อย่าไปอื่นไกลเชิญ
ขวัญแม่เจ้า อย่าเที่ยวอยู่ไพร แคนคงพงไพร มารับสังเวช นื่องเอชอย่าไป เหล้าข้าวเป็ดไก่ ใครจะ
โภชนา เขิญขวัญเจ้าเอช อย่าเที่ยวหลงเลข ครอบห้วยเหวผา มาอยู่ประจำ ในลำนาวา เอมโอบ
โภชนา มากมายหลายพัน ดอกไม้เจ็ด สีงามเจ็ดฉั่น กระแจะจวงจันทร์ ตั้งเคียงเรียงราย ขนมห่ม
แดงขนมห่มขาว เข้าเหนียวข้าวเจ้า กล้วยอ้อยเหลือหลาย ถั่วงาสาธุ มีอยู่มากมาย แต่สวนดอกไม้
ทุกพันธุ์นานา เอามาให้เจ้ากินอยู่ ปู่ไว้ศาลา ได้โสภา ครีกครื้นป็นผา เจ้าอย่าตกใจ ตั้งจิตให้ดี
ฝูงคนอิ่งมี เจ้าอย่าหวั่นไหว ฌ้องกลองสนั่น อย่าพัวพันหลุทัย ภาวนาอาศัย อยู่ในเรือเอง เจ้าอยู่
ไพรสี ระทิงอิ่งมี แต่ล้วนสัตว์คัง นกกระในไก่ฟ้า กระโหมคมายา เทรินในไพรหง สามครวณ
หวนร้อง ก็ก้องกลางคง สองเจ้าอย่าหลง ทำใจให้ดี ลูกประทัดสนั่น เขาจุคทำขวัญ ให้เจ้าโถม
ศรี ประโคมแดรสังข์ จงฟังให้ดี โทนทับฉาบปี เครื่องกล่อมแก้ตัว ขวัญเจ้าเอชอย่ากลัว ริก ๆ รัว
ๆ ไม่ใช่ของป่า ข้ามาจับกล่อม ฟัน้องสองรา เขิญขวัญแม่มา นาวาเคยทรง ไม่ใช่ศัตรูฟังเอาแต่หู
จิตใจอย่าหลง แรคข้างกลางป่า ไม่มาเวียนวง ตัวเจ้าอย่าหลง ว่าพวกสัตว์ไพร ไธ้ขวัญเจ้าเอช
โถมงามทรามเชย อย่าขลาดหวาดไหว คั้งอิไธ้ไธ้ร้อง ก็ก้องราวไพร เจ้าอย่าตกใจไม่ใช่ศัตรู

เอวกลมผมหัด ฟิงให้ถนัด เสียทั้งสองหู มาเถิดแม่มา ลงมหาสินธุ มากินมาอยู่ ให้สบายภายใน
 ไอ้เอ้เร่มา ลงสู่นาวา เจ้าอย่าไปไหน อย่าคิดอย่าเดิน หลงเล่นลิ้มไพร เร็วๆ ไวๆ มาเถิดแม่กามา
 โอมสนิทมาหาสนิท ชิด ๆ เข้ามา ลงลำนาวา ที่ในคงคาลัย มาเถิดแม่มา มา มา มา อาคัจเฉยยะ
 อาคัจฉาหิมาณีมาๆ ให้คั้งไอ้ไอ้โห่ร้องหนึ่งลา โห่ร้องเอาชัยชะโยนิมนต์พระสวคชขันโตอวยพรชัย

บททำขวัญผีพาย

ศรีศรี สวัสดิ์ ข้าขอเชิญ ดำเนินนางไม้ ทำขวัญผีพาย ให้ถ้วนทุกคน อย่าทำใจ
 อ่อน นางไม้ให้พร สมพิศสมผล ผ้าคาคับนั้นเอว ให้มันทุกคน พายในสาชล อย่าห่อนศรีทธา
 อย่าให้พลาดพลั้ง กล้ามเนื้อกล้ามเนื้อ กล้ามแขนกล้ามเนื้อ ผ้าพันสิริชะ มีตบะเฉธา เอาชาติตั้ง
 หน้า สีแดงแสงดี โคมทองถือขึ้น กำกับเอาไว้ คุให้ถ้วนดี โคมไพรอยู่หน้า รักษาไพรี่ ข่านนาง
 ทั้งสี่ มุ่งแลแต่ชง อย่าเหลียวหน้าหลัง ระมัดระวัง เอาที่ประสงค์ พายเอาพายเอา อย่าเมานั่งงง
 นายท้ายเปิดส่ง จีบธงชาติไทย โอมเล่นมหาเล่น หมายเอาไว้ให้แม่น ไตรรงค์ธงใหญ่ พวกเรา
 เอวา นั่งซ้ำทำไม ลำหนึ่งลำใด วิมสมิงรา จะมาหาเขตเตอย่ามารับเอารางวัล อย่าปิ่นให้ใคร ลำ
 หนึ่งลำใด เราชนะลำเดียว บริวารทั้งหลาย ชั่วพัดชั่วพาย อย่าได้แลเหลียว คัดให้ตรงๆ จีบธงลำ
 เดียว ลำอื่นอย่างมาเหลียว ตั้งไอ้ไอ้โห่ ร้องสนั่นลั่นก้อง ในท้องพระแม่คงคา เดิมพันของกู พวกกู
 ตามหลังมา แสดไม้ขวางหน้า เขตเตจะมาหาเขตเต ปู่เจ้าเขาเขียว อำนมนต์ขันเกลียว พัวพันหัน
 เห อย่ามาสู้ กูพวกกูทั้งเพ จีบธงแล้วเห ชัยชนะโห่ร้อง เอาชัยชะโยชนะนะเลิศแล้วชัยชนะ
 ไชโย

ปู่เจ้าเขาเขียว ร้องส่งนางไม้ ทั้งสองโคมฉาย หยับหยิ่งฟิงสาร ตัวเจ้าต้องไป
 อยู่ในสิงคาร เป็นศิษย์ของท่าน เจ้าวัดเจ้าวา ต้องไปอยู่ในเรือพาย ทำรับเอาไว้ ต้องมีผู้รักษา ตัว
 พ่อจะสั่ง ต้องตั้งภาวนา มีจิตเมตตา แก่ชวานคร ไปอยู่ให้ดี อย่างกลัวภัยรี้ จึงมีกระถ้อน ขวัญ
 เจ้าอย่าทุกข์ ขวัญเจ้าอย่าร้อน จงนั่งจงนอน อยู่ในนาวา ตัวเจ้าอย่าไป เทียวเร่ให้ไกล ตั้งใจรักษา
 ที่นี้เองสองคน สวคมนต์ภาวนา อยู่แต่ในลำนาวา เจ้าอย่าไปไหน ช้องกลองเขาคี เจ้าอย่าโสกี ชล
 นัยน์ไหลพร่า ขวัญเจ้าอย่าคิด ตั้งจิตฟังธรรม คึกคึกคึกคึกเข้าไม่เป็นไร อย่าเศร้าโสกี ร้อยชั่ง ตั้ง
 ใจ ขวัญเจ้าสองเรา อยู่เฝ้ารักษา นาวาลำใหญ่ เคื่อนสออบเอ็ดแรมค่ำ เขาจะนำเรือไป เจ้าจงตั้งใจ
 เชื้อมันขวัญขึ้น ทุกปีมิได้ขาด เจ้าอย่าทำพลาด ตกใจไปอื่น อยู่ด้วยนาวา เวลาค้าคีนนอนนั่งเดิน
 ขึ้น ทุกคืนทุกวัน เจ้าทองอยู่หัว เจ้าไหลอยู่ท้าย ระวังเอาไว้ มิ่งหม่อมจอมขวัญ อยู่ให้เป็นสุข จะ
 ทุกข์อะไรกัน ทั้งสองจอมขวัญ ตั้งเนื้อตั้งใจ ไอ้แม่โถมครุ ถ้าว่ามีผู้ ทักหาปราศรัย ใครเรียกอย่า
 บาน ใครวานออกไป ขวัญเจ้าอย่าไหว ทองไหลอย่ากลัว ทองไหลใจดี ไครมาขงยี่ ไม่ต้องพอง
 หัว จะหลับจะตื่น งามซันอย่ากลัว เนื้อนุ่มชุ่มพัว เจ้าไม่ต้องกลัวใคร ปู่เจ้ารักษา ขวัญเจ้าอย่า
 สงสัย แม้นมีผู้คิดร้าย จะต้องแพ่พายไป ร้อยชั่งตั้งใจ รักษานาวา ขวัญเจ้าทั้งสอง อย่าได้เศร้า
 หมอง กรมกรรมเลขหนา อยู่เย็นเป็นสุข ไปทุกเวลา อาหารข้าวปลา มีผู้ดูแล ขวัญสองยอดสร้อย

อย่าทำอะไรเลย จี๊ดจางห่างแห เจ้าวัดจัดหา คนมาดูแล ทำใจให้แน่น ทั้งสองทองไหล อย่าสะทก สะท้าน คนวัดคนบ้าน เขาไม่วุ่นไขว่ ไม่กล้าจะมา เข้าออกนอกใน ขวัญเจ้าอย่าตกใจ พี่น้องหลายคน โอมมันมหมั่น โอมคงมหาคง ขวัญเจ้าอย่าหลง กลับยังไพรสน โอมผูกมหาผูก บรรจุนาวา ขวัญเจ้าต้องรักษา เป็นมหมางกล โอมผูกมหาผูก โอมบักมหาบัก โอรีครึ่ง เจ้าอย่าคือคือ ะหะหน ทั้งหัวทั้งท้าย จะผูกไว้ด้วยมนต์ ขวัญเจ้าอยู่เป็นมกล จะประสิทธิ์เม ด้วยผูก มัคครึ่งครึ่ง เอาไว้ด้วยผูกมักรัด กุจัดตุคาอิมานิจิตตัง ปติสัง ขาเรปติเสมังคะรังติ ผูกนางไม้ไว้กับเรือลำใหญ่ ใครเรียกอย่าขาน ใครวานอย่าไป อยู่รักษาเรือใหญ่ให้เป็นมกล

บทเจริญย่านางเรือ

โอมศรี ๆ สิทธิการครูอาจารย์ เธอให้ภูษา รูปเทียนชวลา ตัวข้าตามถวาย อังเชิญพระเพลิง สัมมะเลิงพระพาย ท่านผู้เป็นนาย อีสาดฝูงผี เชิญท้าวภูษงค์ อิกทั้งกรุงพาลี ทั้งนางคงคา เป็นเจ้าวารี ทั้งแม่นางธรรณี เจ้ากรุงบาดาล ปู่เจ้าเขาเขี้ยว อยู่ในไพรสาน วันนี้มีการ ข้าขอเชิญท่านกลาไกล เชิญเจ้าวายุพัต เอวกลมผมคัด ย่านางเรือ ใหญ่ ข้าเรียกร้องหา รีบมาไว ๆ อยู่ช้าทำไม มาเอาบัคพลี เหล้าข้าวปุปลา เขาแต่งไว้ถ้า ย่านางทั้งสี่ โฉมครุฑพิน เญยโสตพิงอิน คำเชิญของข้า มาคู่สำหรับ ล้วนกับดี ๆ หัวหมุบายศรี มากมีครบครัน ของดาวของหวาน มะพร้าว จาวตาล สารพัดจัดสรร ถ้วนถี่ พิพร้อม แป้งหอมน้ำมัน กล้วยอ้อยด้วยกัน ครบเครื่องโภชนา ขนมโคลูกเต้า ขนมคัมแดงขาว มากมายหนักหนา จัดไว้ถูกต้อง ข้าวพองกะลา แม่ย่านางนาวา มาให้ทุกคน นางสร้อยศรีประจันทร์ เชิญมาด้วยกัน อย่าให้ตกหล่น มาจัดผีพายในเกลียวสายชล เชิญมาอย่าพัน ไปที่แห่งใด เจ้าสร้อยสุมาลี ขวัญเจ้าอย่าหนี อย่าได้ไปไหน ใครเรียกอย่าขาน ใครวานอย่าไป มีจิตมีใจ มาในทนเทียน มาชมสำหรับ แต่งไว้เสร็จสรรพ ให้หม่อมจอมขวัญ มาแล้วพุ่งตรง อย่างวงอย่าเวียน ดอกไม้รูปเทียน ตามไว้ให้ใคร มณฑลโสกา ตกแต่งไว้ถ้า ถูกต้อง ผ่องใส กระจาดบัคพลี ถ้วนถี่ถึงใจ ทั้งสี่ทรมวย กินให้สำราญ หมูเห็ดเป็ดไก่ เหล้าเข้มจอบไปปรากฏรสหวาน ขอเชิญแม่ย่านาง อย่าได้เนิ่นนาน ชักชวนบริวาร มาให้สิ้นทุกคน วันนี้เป็นวันแข่งเรือ พนันขอให้ได้ผล วายุพัตวายุพิน พวกพ้องทั้งสิ้น อย่าได้ขัดสน จับถ่อจับพาย ปีกขวา ปีกซ้าย พวกพ้องของคน ตั้งอิ้อให้คัง ในวังน้ำวน แสนสนุกทุกคน แต่ละคนโศดพราย ข้าเคยเรียกหา อย่าได้แซ่ซ่า ชวนกันผ่นผาย มากินเหล้าน้ำแดง ให้มีเร็วแรงพายปีกขวาปีกซ้าย มาเถิดจงมา วายุพัตใจเพชร วายุพินใจเค็ด เข้มเขี้ยวหนักหนา นางสร้อยศรีประจันทร์ สนันเฮฮา ล้วนแต่แกลั่วกล้า นางสร้อยสุมาลี มีฤทธิ์มีเดช อ่อนการเวทย์ เรียกพรายนายผี ปีบถ่อร้องดัง สะเทือนทั้งวารี ปล้ำปลุกกลุกกลี กินอยู่ปุไว้ กินแล้วโถมงาม ชวนกันอยู่ยาม นาวาเอาไว้ อย่าให้ศัตรู จู่เข้ามาได้ ป้องกันเอาไว้ หลายหมวดหลายกอง (พຽ່ງนี้) จะแข่งกลั่วศัตรูแกลั่ว ช่วยระวังทั้งผอง หัวหน้านายทัพ กำชับปกครอง ทั้งสี่พี่น้อง จะต้องอยู่ยาม

โครงการเชิญนางไม้พายเรือ

อดีปีโสภกวา ข้าพเจ้าจะขอเชิญของนิมนต์คุณพระพุทธ คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์ มาเป็นประธานในโรงงานมงคลข้าพเจ้า ขอเชิญนางไม้ในไพรสน จักร์จัดพละมาลงนาวา วันนีวันดี แต่งเครื่องบัคพลี มากมายหนักหนา เป็ดไก่ใส่จาน กวางหวานนาๆ เหล้าข้าวปูลา ผักปล่าปลาฆ่า ขนมต้มแดงขนมต้มขาว ขนมโคลูกเต๋า ค้อนรับงามฆ่า บายศรีซ้ายขวา ตั้งไว้ประจำเชิญแม่งามฆ่า ชักชวนกันมา นางตะเคียนจอมปลวก ชวนพวกกันมา คำเชิงหน้ารำรากงามข้ามคลอง อินทนิลต้นใหญ่ ได้โคนขึ้นโคล น้ำใจผุดผ่อง มาไปด้วยกัน แข่งเรือพนัน มากมายก่ายกอง หลุมพอดันหน ไพร่พลเนืองนอง กระบ้ำขวางคลอง ชักชวนกันมา สมทบคำเชิง กิ่งก้านเป็นเชิง อยู่ริมภูผา น้ำลอคได้ร่าก มีตะบะเคซา ชักชวนกันมา เทียวโนนัททิ แม่ นางตะเคียนทอง ชักชวนพี่น้อง มาให้ถ้วนถี่ แข่งขันนาวิ ขอให้มิโซกซัย เดิมพันสัญญา รากาพอใจมาแล้วค่อยไป ดินอยู่ปุไว้ ย่านนางนาวิ เคยเร่งเคยขี้ ชนะมากหลาย หลุมพอดหัวหน้า ต้องมาช่วยพาย ได้จ้วงข้มข้อม่องศรี แม่ นางอินทนิล เขาให้กินทุกปี ให้ชนะทุกที แม่ นางหลุมพอด คำนี้มารอ อย่าได้ไปไหน ใครเรียกอย่าขาน ใครวานอย่าไป ตั้งเนื้อตั้งใจ ให้ชนะปละเดียว ทุกพรรณนางไม้ ช่วยถ่อช่วยพาย ในสายน้ำเชี่ยว พวกพ้องทั้งหลาย มาลงลำเดียว จับตรงจึ่งเทียวให้ได้เดิมพัน นางไม้ทั้งหลาย จัดพวกฝัพาย ให้เข้มแข็งขัน คำเชิงต้นใหญ่ พร้อมใจด้วยกันอยากได้เดิมพัน สำคัญที่ชิงย่านนางมาพร้อม ชวนกันนั่งล้อม ได้ตามประสงค์ บัคพลีทั้งหลาย ใส่ไว้ในกระตง ตามแต่จ้านง หลายหลากมากมี เหล้าเข้มเหล้ากลั่น กำนำลโถมฉาย ล้วนแต่นางไม้ ย่านนางนาวา อย่าให้ฝัพาย มีความอับอาย หึงชายถ้วนหน้า เขาจะชวนสวนว่า สัพลาหยอกเย้ย ถ้าวาต่อไป ชอบใจทรามเซช รุ่งขึ้นปีใหม่ ตั้งใจเจ้าเอช ให้เจ้าทรามเซช จำพรากจากถิ่น ใครเรียกอย่าขาน ใครวานอย่าขาน เขาจะหลอกจะลวง ให้เจ้าเป็นห้วง พลัดพรากจากถิ่น ถ้าข้าเรียกหา เจ้าจงได้ขิน ชวนกันมาสิ้น ถ้วนทั้งพงไพร ย่านนางเจ้าข้า อย่าลืมืออย่าเลย ทักหาปราศรัย ทุกปีงามสรรพ ค้อนรับเรือไป ไม้ไค้นอกใจ นางไม้หลายคน ปีนี้ปีคาคอย่าได้ปลั่งพลาด พายให้ได้ผล ไครรงค์ชงชัย ปักอยู่ในวังวน พวกเราทุกคน เร่งจับเอามา กองกลางวางไว้ ไครไวไครได้ มันเป็นของเรา ตั้งข้อกติกา ไครกล้าไครเอา ฝัพายของเรา ต้องกำหมัดกักฟัน ย่านนางเจ้าเอช อย่าได้ละเลย ลดหย่อนผ่อนผัน ให้มีตะบะ มานะกักฟัน อย่าหย่อนให้มัน เดิมพันเร่งเอา การพนันขันต่อ อย่าได้ย่อท้อจะเสียแก่เหล่า ต้องมานะถูกฝิด ต้องเอาเชิญกินเสียให้เมา ได้ไปลงเรือพาย แต่ล้วนนางไม้ ช่วยถ่อช่วยพาย ย่านนางลำเล็กเอวบาง เคยชนะมากหลาย กินแล้วไม่รอ จับถ่อจับพาย ดวงจิตคิดหมาย จะเอาเดิมพัน ขอเชิญแม่ (ชื่อเรือ) มาอยู่พุ่มพัวด้วยขัน มาลงเรือแข่ง เพื่อแข่งเดิมพัน ให้เจ้าจอมขวัญ สมดังตั้งใจ แม่ นางเป็นหัวหน้า ลูกน้องต้องพา แม่อย่าเหลวไหล ทั้งเจ็ดนวลละอองเรียกร้อมมาไวๆ ไหร้องเอาชัยลงในวาริ มานี้มา มา อากัจฉาหิ มานี้มา มา สวัสดิมงคล

(จิน ราชวาณิชย์, สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2543)

ตำนานที่ 2.2 หลวงพ่อชบ สันตจิตโก วัดบ่อคูณ ตำบลแหลมทราย อำเภอหลังสวน
จังหวัดชุมพร

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะ
โต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเคกามะ จรูเป กิริสิขะระตะเถ จันตะถิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคามะ
ตฺรวณะคะเน เคะหวัดถุมหิเขตเต ภูมจาจันตุเทวา ชละถะวิสะเม ยักกะคันธัพพะนาคา ติฎ
ฐันดา สันตักยัง มุนิวระวะนัง สาระโว เม สุนันตุ รัมมัสสวณะกาโลยัมภะทันดา รัมมัส
สวณะกาโลยัมภะทันดา รัมมัสสวณะกาโลยัมภะทันดา

โอมสิทธิการมารพิชัย ไกรเพชรพิเศษท้าวพันดา พระนารายณ์มาเป็นเจ้า ท้าวเธอ
ก็มาตั้งอาภะยาจักอันไข้เจ็บ สมเด็จพระพุทธิเจ้าไค้ครัสแล้ว แฝ้วตั้นหาทั้งหลายอันบริสุทธิ ท้าว
เธอก็มาตั้งพระมหาสมุทร ให้รู้จักสัตว์มนุษย์ทุกแห่งหล้า ท้าวฟ้าก็มากราบเกล้า พระพุทธิเจ้าก็มา
คำรัส โปรดสัตว์ในพื้นที่พระธรณี พระมหาฤทธิพงษ์บริเวณสวนผู้เป็นเจ้าของหล้า เธอจริงก็มาตั้งแผ่นฟ้า
แผ่นดิน ทั้งสายสิญจน์และไกรเพชร พิเศษอันเรื่องฤทธิ์พิศดาร จึงเอาพระยานแห่งสมเด็จพระ
พุทธิเจ้าอันอุดม ตั้งประดุมตั้งกรุงบาดาน ตั้งพระราชองค์การตั้งมานพิชัย ตั้งพระเคราะห์ครอบ
กรุงยักษ์เอามาประสม ตั้งพระอินทร์ตั้งพระพรหม ตั้งพระขมตั้งพระกาน ตั้งพระนระรายแสง ตั้ง
พระนระรายสุด ท้าวเธอก็มาตั้งขอมะ ท้าวเธอก็มาตั้งสระมโนคาษ มหารัชชงคี่ ตั้งโพยอกา ตั้ง
มานประจน มหาพลชวลา มหาแสงมหาระงับ คับพระยาพิชัยสงคราม พระยามารเจ้า ท้าวเธอก็
มาตั้งมหาสถาน ตั้งเมืองปิดตะขอนคอนโรโคธานี คอนสะพิสนี่สกุลละชุมพูทวีป เสด็จเสด็จจะมา
ตั้งทิพพะมณต์และมหาชัย ทั้งพระสมัยและธรรมลักษณะ ทั้งคคชั๊กและวิปีสสิท อีกทั้งพระปริต อีก
ทั้งเจ้ากูและพระภิกษุสงฆ์ ทั้งพระองค์ทศาติและมหาชาติ เกิดในพระองค์อันเนื่องนอง พระองค์ก็
มาปลงเศศเกล้า พระเจ้าก็มาคำรัสครัสเป็นคำขาด คัดระคัฒหาทั้งหลายให้ตะพายตะพัง เสด็จนั่ง
เหนือบัลลังก์อาสน์ศรีมหาโพธิ์อันระยาง กิ่งก้านก็มากางกั้นเสวตฉัตร คราพ้ันนั้ฝูงเทพนะยูคาทั้ง
หลายเอาข้าวดอกดอกไม้รูปเทียนชวลา ผ้าผ่อนและท่อนจันทน์ทุกพรรณอยู่คลาคลาด คราพ้ันนั้
ฝูงมาราธิราชไม่อาจจะมาประจัญ พระทศพลให้แหลยก้อยเป็นฐลี้ ด้วยทศบารมีขันชะบารมีสัจจะ
บารมี แล้วยางพระธรณี ก็มาขำแรกแทรกพระสุคาขันมามีพันนาน แล้วยางพระธรณี ก็มาตั้งสัต
อภิชาน แล้วยางธรณีก็มาบีบน้ำศรีโนทก ให้ตกลงมาเป็นละเรื่อยเฉื่อยฉายเป็นระลอกซัด ลมพายุ
พัดอยู่จัดฉนวน พวกไพร่พลมารก็มาตกใจกลัวพระสมุทร มีอาจจะยังหยุดทั้งศาตราอาวุธ ก็มารู้อย
หุลุดกำจัดกำจะาย ฝูงมารก็มาไคลคลาด ฝูงมารก็มาผาคผุด ฝูงมารมิได้หยุดมิได้หย่อน ฝูงมาร
ก็มารก็มาต้นแตก ฝูงมารก็วอกแวกระเสีกระตั้ง ฝูงมารก็มาตะพายตะพังแตกกระอิ่ง ทั้งฝูงค้อและ

แดนฝั่งก็มาอึ้งมี ทั้งฝูงผีก็มาตกใจกลัว สยของพองหนังหัว กลัวน้ำนั้นจะมาจับทราบอาบตัว ผีสาว
วางวังก์หนีเข้าซบแฉะแฉะอยู่ต้นไม้และต้นไม้และคั่นไพรและพะเนินเหวดถ้า เพื่อมิให้น้ำนั้นมาต้องได้ ฝูงอิ
สุนระกายก็มาตื่นแตกฝูงมารก็มาออกแวงกระเสีกระสัง ฝูงมารตะพุดตะพังกด้วยทศบารมีตาของพระ
องค์ที่ได้สาธิตน้ำไหลตลอดยอคติรี หมูโอยรายกวงวงขึ้นไหวชูตีพระมุนีนาถมาราธิราช มาราธิราช
ก็มาหนีหน้าพายพังเป็นบัลลังก์ส้าง พระองค์ที่ได้สร้างเป็นที่ค้ำทุกข์ดับโศกดับโศกดับขันธ
แปดหมุดับครุสนชัชดับภัยทุกทิศ ประสิทธิ์ให้คนทั้งหลาย สัพพะวันโทษ สรรพพะทันโทษ
อันตราอันไม่ดี แมงมุมคุมคืออก หนูกตทับเกิดกักกิน นิมิคขวัญอันไม่ดี โอมประสิทธิ์ สะวะ
โหมฯ

โอมสิทธิครูอาจารย์ ท่านให้ภูษา รูปเทียนชวลา ข้าจุดตามถวาย อังเชิญพระ
เพลิง ส่ามะเลิงพระพาย เทวาทั้งหลาย ท่านผู้เป็นนาย และอิสาดฝูงผี เชิญท้าวภูษงค์ อีกเชิญ
กรุงพาลี ทั้งนางพระธรรณี เป็นเจ้าบาดาล เทวาเทียวท่อง ในท้องคางดาน วันนี้มีกร เรียกกากันมา
เล่าเล่นในการ ในดับในต้อง เข้าที่ไหนก็ไม่หลับ อินทนิลชวังแทง เร็วแรงกระชับ กะหลุมพอ
ร้องขัน รับเจ้าฝูงผี สัมกบเสียงดี เสียงปีติคพิณ กะเรียงทองพริ้ง นางนินไม้หว่า ตะโกพะวา ไม้
หว่าไม่เรียง กะหลุมเพราะเพรียง ร้องให้เสียงคัง ร่อนเอะน้องเหย ตัวเราไม่ฟัง ตัวเราร้องสัง แก่
เจ้าฝูงผี จงจำคำผี เถิดสิกันคา หอมรสสุคนหา กระแจะจวงจันทน์ กล้วยอ้อยมะลิพรรณ บูชาเจ้า
เขาหลวง ผีปราบผีปง ปราบอยู่กลางทุ่ง ปราบอยู่กลางนา ปราบอยู่ในป่า ชายพะเนินเหวดผา เรียก
ว่าปราบแดง ตายด้วยเขาแข่ง กล่าวกลอนถึงกู วันนีเวยเจ้า ตามคำตามชู รู้แล้วอย่าอยู่ เรียกมาหา
ปราบคำ ปราบเหลืองปราบลาย ท่านอย่าครามครัน เราเรียกประจำ เจ้าร่อนเอะมาร่อนออกน้อง
เหย ปราบเขียวปราบขาว ร้องเอาทีละคราว ปราบอินปราบจัน คนแฮแม่หม้าย ถือขงไหวห้วน
ปราบอินปราบจัน ขวนกันออกมา ลูกเมียคอยท่า เวลาจะไปเรือน อย่าให้พักเดือน ลูกเมียคอยหา
เชิญเถิดควไพล อย่าเสียน้ำใจ ออกมาไวไว อย่าเสียน้ำใจ ค้างสัพพะโทษแดง ค้างสัพพะโทษ
เขียว หน้าคือแวนฉาย รับแม่รับนาย กูไปร่อนเอะไวไว ปราบข้างปราบม้า ปราบหนูประโหน
สัตว์ต่างภาษา เล่นในคงคา มหาละเลาะ ปราบนกปราบปลา กระทิงไก่อ่เถื่อน กระทิงไก่อ่ป่า กะพั้ง
นกหว่า ตีลานเขาใหญ่ ร่อนเอะน้องเหย ร่อนออกไวไว อย่าเสียน้ำใจ ปราบนกปราบปลา ร่อน
เอะร้อยชั่ง ร้องสังคาตา เชิญออกมา ไปสถานวิมาน เชิญไปเถิดนุช ยอดสุดสงสาร ไปสู่สถาน
วิมานสำนักแห่งตน โอมประริพุนขันตุ สะวะหาย

โอมประสิทธิ์ ตัวที่ร้องเชิญ ฟังแล้วดำเนิน เชิญเสด็จไกลคลา ผีห้อยเหวดผา แถว
คงคาลัย นำภทโภภท มาถูกต้องฝูงคน วันนีพี่มา กล่าวพร้องร้องบน เทวดาเดินหน ช่วยบนช่วย
ว่า วันนีตัวข้า บูชาบวงสรวง เหล้าข้าวเปิดไก่อ่ รูปเทียนทั้งปวง แต่งไว้บวงสรวง ฝูงผีทั้งหลาย
วันนี้เรียกหา แต่พวกผีพราย เร่งกะหยายออกมา ผีตายในถ้ำ แม่น้ำพระคงคา เร่งเร็วไกลคลา
ออกจากกายคน ผีโศกผีพราย เข้ามาใกล้กาย ทำฟ้องปะปน พวกสุทุกคน จงเร่งออกมา ตามด้าย
สายสิญจน์ เจ็ดเส้นโคยตรา วันนีเหวยเจ้า พี่จะเล่าอนุสนธิ ผีพรายทุกคน ฟังคำพี่ว่า รับเครื่องบูชา

กะยาสังเวข กะหมมแดงขนมขาว ทุกสิ่งแต่งคร่าว ทำเจ้าทั้งปวง เจ้าอย่าหนักหน่วง เชิญเจ้าออกมา มาเถิดขวัญเจ้า ป่านชะนี้ลูกเด้า จะนั่งคอยท่า ร่อนออกนอกเหย พรายน้ำพรายท่า ร่อนออกมา ทำไปสถานวิมาน จัดแจงแต่งกาย ร่อนออกไวไว ออกมาตามสายด้าย ออกตามสายไหม ร่อนออกไวไว ที่จะพาไปส่ง จำเพาะเจาะจง ตัวขงตัวกล้า พาเกทออกมา อย่างข็งแรงไป สู่คงคาโดย เกาะขวางกลางชล โอมปริพูนขันตุ สวะหาย

โอมอ้งเชิญท้าวเทวา อันอยู่รักษา ในป่าไพโรสน ผีคงผีป่า ผีน้ำผีท่า ผีห้วยผีเหย้า ผีป่าผีไม้ ทำให้เจ็บทำให้ไข้ มาผีมายา ผีโกลผีพราย ผีคายเมื่อยะ ทั้งผีตะกตะ ผีพรายทั้งปวง อันเป็นเจ้าห้วง ถ้าถูกต้อง นื่องเร่งออกมา อาเทศมาไล่ ออกมาเถิดแม่ ออกมาเถิดเจ้า มาเถิดขวัญเจ้า พาเพดออกมา พี่แต่งไว้แล้ว สารพัดคานา มารับกระหยา บูชาสังเวข โอมปริพูนขันตุ สวะหาย

โอมประสิทธิ วันนีวันดี เป็นศรีประยวัน กลอดเคล็ดทั่วทุกหิน กลอดเคล็ดขมขัน ข้าขอทำขวัญ แม่ย่านางนางวา ขอเชิญเจ้า เวทมนต์สามหา ผู้รักษาป่า ชื่อว่าไปเจ้าเขาเขียว ชาญ เขียววิชา บรรดาผีป่า ใครจะมาเทียมทัน วันนีวันคาค หัวใจไหวหวาด ระรัวตัวต้น เขาเรียกแจ่มแจ่ม ปู่แว่วพระกรรม นื่องกลองสนั่น อยู่ชายนันทิ เขาจะแข่งเรือพาย ทั้งหญิงทั้งชาย ระทั่งอึ้งมี กับข้าวปลาปู เป็ดหมูไก่มี หัวหมูบายศรี เก้าชั้นมันคง เหล้าเข้มเหล้ากลั่น มีมากอนันต์ เครื่องขวัญสูงส่ง วัควายหลายแห่ ตามแต่จางง ของต้องประสงค์ ทุกสิ่งทุกอัน ปู่เจ้าเขาเขียวรู้ชัด ร้องเรียกผมคืด ทั้งสองจอมขวัญ โฉมทองโฉมไพล ไปเถิดลูกอา รับของบูชา ขอให้พอกัน กรัดเรียกบริวาร แต่ล้วนชำนาญ อินทนิลคำเชิง สมคบด้วยกัน เร่งรีบผายผัน ให้ทันเวลา สะบ้าเถาใหญ่ ข้ามแม่น้ำไป ขึ้นห้วยเหวผา ควบคุมบริวาร แต่ล้วนกล้าหาญ บริวารซ้ายขวา ครอบถ้วนแปดสมุทร รีบรุกไล่คลา บัดเดียมมิช้า มาถึงพิริ หัวหน้าจัดตั้ง ระมัดระวังแปดทิศถ้วนดี รักษาศัตรู เกลือกว่าจะมี แวดล้อมไว้ดี เพื่อจะมีมนต์มา ป้องกันหัวท้าย ใครเข้าไม่ได้ พิทักษ์รักษา ระวังอยู่เพาะ ไม่ให้เข้าเจาะ ไกล่ล้านาวา จอมทองจอมไพล เชิญเจ้าลงไป ในล้านาวา ครูเขาจะเชิญ แม่มหาจำเริญ ย่านางสาขา มาเถิดขวัญเฮ้อ อย่าเฉยอย่าช้า ขวัญเจ้าจงมา สิ่งสู่อยู่กิน เจ้าทองเจ้าไพล มาแล้วอย่าไป ไกลที่ไกลถิ่น ลงในลำเรือ จดเจือกันกิน บริวารทุกถิ่น อย่าไปอื่นไกล ขวัญเจ้าอย่าเที่ยว อยู่ในไพรเขียว ดึกคงพงใหญ่ มารับสังเขย นื่องเอยอย่าไป เหล้าข้าวเป็ดไก่ ใครจะโภชนา เชิญขวัญเจ้าเฮย อย่าเที่ยวหลงเลข ครอบห้วยเหวผา มาอยู่ประจำ ในล้านาวา เอมโอชโภชนา มากมายหลายพรรณ เกาะไม้เจ็ดสี งามดีเลิศฉ้น กระแจะจวงจันทร์ ตั้งเคียงเรียงราย หมมแดงหมมขาว ข้าวเหนียวข้าวเจ้า กล้วยอ้อยเหลือหลาย ถั่งวงสาคุ มีอยู่มากมาย แต่ล้วนเกาะไม้ ทุกพรรณา เอามาไว้ทำ กินอยู่ปวย อย่าได้โศกา ครึกครื้นปิ่นผา เจ้าอย่าตกใจ ตั้งจิตให้ดี ฟุ้งคนอึ้งมี เจ้าอย่าไหวหวั่น นื่องกลองก้องหู อย่ารู้สีกมัน มาวนาอาถรรพณ์ อยู่ในเรือทรง เจ้าอยู่ไพร ระทั่งอึ้งมี แต่ล้วนสัตว์คง นกกระในไก่ฟ้า กระโหมคมายา เกรินในไพรหงสวมคอนหวนร้อง กีกก้องกลางคง สองเจ้าอย่าหลง ทำใจให้ดี ลูกหัดสนั่น เขาจุคทำขวัญ คอกเจ้าโถมศรี ประโคมแตร์สังข์ จงฟังให้ดี โทนทับจับปี เครื่องกล่อมแก้วตา ขวัญเจ้าอย่ากลัว ริก

ริกัวรวัว ไม่ใช่ของป่า หมอเขาจับกล่อม พี่น้องสองรา เชิญขวัญแม่มา นาวาเคยทรง ไม่ใช่ศัตรู ฟังเอาแต่หู จิตใจอย่าหลง แรคข้างกลางป่า ไม่มาเวียนวง ตัวเจ้าอย่าหลง ว่าพวกสัตว์ไพร โอ้ ขวัญเจ้าเอ๋ย โฉมงามทรามเชย อย่าขาดลมหวาดไหว ตั้งใจโห่ร้อง กึกก้องราวไพร เจ้าอย่าตกใจ ไม่ใช่ศัตรู เอวกลมผมคัด ฟังให้สั่นหัด เสียทั้งสองหู มาเถิดแม่มา ลงมหาสินธุ มากินมาอยู่ ให้สบายภายใน โอ้เอเร่มา ลงสู่นาวา เจ้าอย่าไปไหน อย่าตื่นอย่าเดิน หลงเล่นลี้มไพร เร็วเร็วไวไว มาเถิดมาแม่กู่มา โอมสนิทมหาสนิท ชิดชิดเข้ามา ลงลำนาวา ที่ในกงคาลัย มาเถิดมาแม่มา มามา มา อัจฉฉายะ อัจฉฉายา มานิมามา ให้ตั้งใจ โยเข้าหนึ่งลา โห่ร้องเอาชัยชะโย (นิมิตต์พระชะยันโตเอาพรชัย)

ศรีศรีสวัสดิ์ข้าขอเชิญ ดำเนินนางไม้ ทำขวัญผีพาย ให้ถ้วนทุกคน อย่าทำใจอ่อน นางไม้ให้พร สมพิศสมผล ผ้าคาดบั้นเอว ให้พันทุกคน พายไปในชล อย่าห่อนศรัทธา อย่าให้พลาดพลั้ง กล้ามเนื้อกล้ามเนื้อ กล้ามแขนกล้ามเนื้อ ผ้าพันศีรษะ มีดบะเคชา เอวชาติตั้งหน้า สีแดงแสงดี โฉมทองถือให้ กำกับเอาไว้ คูถ้วนคูถ์ โฉมไฟลอยู่หน้า รักษาไพร่ บริวารทั้งสี่ มุงแลแต่องค์ อย่าเหยียดหน้าหลัง ระมัดระวัง เอาที่ประสงค์ พายเอาพายเอา อย่าเมานั่งงง นายท้ายเปิดส่ง จับธงชาติไทย โอมเล่นมหาเล่น หมายเอาให้แม่น ไตรรงค์ธงใหญ่ พวกเราเอว นั่งซ้ำทำไม ลำหนึ่งลำใด เขตเตอยามา แจบเอาเคิมพัน อย่าปิ่นให้ใคร ลำหนึ่งลำใด เราชนะปละเคียว ชนะปละเคียว บริวารทั้งหลาย ช่วยพยช่วยพาย อย่าได้แลเหยียด กัดให้กรงกรง ฉวยธงลำเคียว ลำอื่นมาเหยียด ตั้งใจโห่ร้อง สนั่นลั่นก้อง ในท้องคองคา เคิมพันของกู พวกสู้อยามา เสกไม้ขวางหน้า เขตเตเขตเต ปู่เจ้าเขาเจ็ยว อ่านมนต์ยันเกลียว พัวพันหันเห อย่ามาสู้กู พวกสูทั้งเพ จับธงแล้วเห่ โห่ร้องเอาชัย ชะโยชนะเลิศแล้วเจ้าข้าชโย

อึ่งเชิญนางไม้ ทั้งสองโฉมฉาย ยับยั้งฟังสาร ตัวเจ้าต้องไป อยู่ในสิงคาร เป็นศิษย์ของท่าน เจ้าวัดเจ้าวา ต้องเป็นเรือพาย สำหรับเอาไว้ มีผู้รักษา ตัวพ่อจะสั่ง ต้องตั้งภาวนา มีจิตเมตตา แก่ชวานากร ไปอยู่ให้ดีดี อย่ากลัวไพร่ อึ่งมีกระถอน ขวัญเจ้าอย่าทุกข์ ขวัญเจ้าอย่าร้อน จงนั่งจงนอน อยู่ในนาวา ตัวเจ้าอย่าไป เร่เที่ยวให้ไกล ตั้งใจรักษา พี่น้องสองคน สวดมนต์ภาวนา อยู่แต่ในลำ ฆ้องกลองเขาคี เจ้าอย่าโสกี ชลนัยน์ไหลพร้า ขวัญเจ้าอย่าคิด ตั้งจิตฟังธรรม คึกคึกคึกคึก ไม่ใช่ไรมี อย่าเศร้าโสกี ร้อยชั่งตั้งใจ ขวัญเจ้าสองรา อยู่เฝ้ารักษา นาวาลำใหญ่ เตือนสิบแปดแรมค่ำ เขาทำเพื่อไป เจ้าจงตั้งใจ เชื่อมันขวัญขึ้น ทุกปีมิขาด เจ้าอย่าทำพลาด ตกใจไปอื่น อยู่ด้วยนาวา เวลาค่ำคืน นอนนั่งเดินขึ้น ทุกคืนทุกวัน ทองหัวไหลท่าย ระวังเอาเอาไว้ มิ่งหม่อมจอมขวัญ อยู่ให้เป็นสุข จะทุกโรมรัน ข้างสองจอมขวัญ ตั้งเนื้อตั้งใจ โอมแม่ โฉมตรู เขาว่ามีผู้ ทักหาปราศรัย ใครเรียกอย่าขาน ใครวานอย่าไป ขวัญเจ้าอย่าไหว ทองไหลอย่ากลัว ทองไหลใจดี ใครมาขายี ไม่ต้องพองหัว จะหลับจะตื่น งามชื่นอย่างกลัว ขวัญขึ้นมีนชัวมันไม่ต้องกลัวใคร ปู่เจ้ารักษา ขวัญอย่าสงสัย แม้นมีผู้คิดร้าย จะต้องพ่ายแพ้ไป ร้อยชั่งตั้งใจรักษานาวา ขวัญเจ้าทั้งสอง อย่าได้เศร้าหมอง กรมกรองเลขหนา อยู่เย็นเป็นสุข ไปทุกเวลา

อาหารข้าวปลา มีผู้ดูแล ขวัญสองยอดสร้อย ไม้ท้อไม้ถอย จืดจางหางแห เจ้าวัดเจ้าวา จับพาคูแล
 ทำใจให้แน่ ทั้งสองทองไหล อย่างทุกข์อย่างท้าน คนวัดคนบ้าน เขาไม่รุ่นไขว้ ไม่หาญจะมา เข้า
 ออกนอกใน ขวัญอย่าตกใจ ขวัญน้องสองคน โอมมันมหมั่น โอมคกงมหากง ขวัญเจ้าอย่าหลง
 กลับยังพุดกษา โอมผูกมหาผูก บรรจุนาวา ขวัญต้องรักษา เป็นมหามงคล ผูกผูกมัดมัด รัตตรี
 ริ่ง อย่างคืออย่างคิ่ง ระหะหน ล่มหัวจมท้าย ผูกไว้ด้วยมนต์ ขวัญอยู่ด้วยมนต์ จงประสิทธิ์ เบะ
 ผูกมัด รัตฤจตุกฤคาอิมัจฉิตัง ประคิสังขารประคิเสป็งกระรัง ทั้งสองนางไม้ พึ่งจะฝากไว้ กับเรือ
 ลำใหญ่ ใครเรียกอย่าขาน ใครวานอย่าไป อยู่ให้ตั้งใจ สวัสดิมงคล

(หลวงพ่อบุช สันตจิตโก, สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2543)

**สำนวนที่ 2.3 นายทวนชัย เทสรัดน์ บ้านเลขที่ 6 เทศบาลตำบลหลังสวน อำเภอ
 หลังสวน จังหวัดชุมพร**

บทชุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะ
 โดสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเคกามะ จรูเป คิริสิขระตะเถ จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคามะ
 ตรวนะคะหะเน เคะหวัดถุมหิเขตเต ภูมมาจายันตุเทวา ชลละถะวิสเม ยักขะคันธัพพะนาคา คิฎ
 ฐันดา สันติเกยัง มุนิวระวะจะนัง สาธโวเม สุณันตุ รัมมัสสวณะกาโล อัมมะทันดา รัมมัส
 สวณะกาโล อัมมะทันดา รัมมัสสวณะกาโล อัมมะทันดา

บทไหว้ครู

โอมสิทธิการครูอาจารย์ท่านให้กุบฐา รูปเทียนชวลา คังข้าตามถวาย อัญเชิญพระ
 เพลิง สัมมะเลิงพระพละ เทวาททั้งหลาย ท่านผู้เป็นนาย อิศาจฝูงผี เชิญท้าวภูษงค์ อิกกรุงพาลี
 ทั้งนางคงคา รักษาวาริ ทั้งนางธรรณี เป็นเจ้าบาดาล ปู่เจ้าเขาเขียว เชิญมาอย่างนาน ปู่เจ้าเขาหลวง
 ปู่เจ้าเขาใหญ่ เชิญมาอย่างนาน ปู่เจ้าสามท่าน วันนี้มีการ เรียกหากันมา เชิญเจ้าวายุพิศ เหวกลมผม
 คัด เร็วแรงแข็งกล้า ย่านางเรือ___ (พาย/เรือหาปลา) ย่านางเรือ___ พี่น้องเรียกหา รีบมาไวไว
 อย่าช้าทำไม มาเอาบัดพลี เหล้าข้มปูปลา พี่แต่งไว้ทำ ย่านางทั้งสี่ โฉมตรุษุพิน เสียโสดฟังอิน
 คำเชิญของพี่ มาคู่สินทรัพย์ ล้วนกับดี ๆ หัวหมุบายศรี มามีครบครัน ของควาของหวาน
 มะพร้าวจาวดาล สารพัดจัดสรร ถ้วนถึมีพร้อม แป้งหอมน้ำมัน กล้วยอ้อชด้วยกัน ขนมโคลูก
 เฒ่า ขนมแดงขนมขาว มากมายหนักหนา จัดไว้ถูกต้อง ข้าวพองกะลา ย่านางนาวา มาให้ถ้วนทุก
 คน นางสร้อยศรีประจัน เชิญมาด้วยกัน อย่าให้ตกหล่น มาจัดผีพาย ในสายเกลียวชล เชิญมาอย่า

พัน ไปที่แห่งใด นางสร้อยสุมาลี ขวัญเจ้าของพี่ อย่าได้ไปไหน ใครเชิญอย่าขาน ใครวานอย่าไป มิตรจิตมิตรใจ มาในมณฑลเชียร มาชมสำหรับ แต่งไว้เสร็จสรรพ ให้หม่อมจอมเพียน มาแล้วมุ่งตรง อย่างอย่างเวียน ดอกไม้รูปเทียน มารับทราบไว เครื่องโภชนา ที่แต่งไว้ทำ ถูกต้องผ่องใส กระจ่าง บาทพลี ถ้วนถี่พิงใจ ทั้งสี่ทราวม้วย กินให้สำราญ หมูเหม็ดเปิดไก่อ่ เหล้าขาวจ่อไฟ ปรากฏรสหวาน ขอเชิญนางไม้ อย่าได้เนิ่นนาน ชักชวนบริวาร มาล้วนทุกคน (พรุ่งนี้เป็นวัน แข่งเรือพนัน ขอให้ได้ผล) วายุพัดวายุพิน พวกพ้องทั้งสิ้น อย่าได้ขัดสน (มาจัดผีพาย ปีกขวา ปีกซ้าย พวกพ้องของตน) ไชโยให้คัง ในวังน้ำวน แสนสนุกทุกคน แต่ล้วนภูติพราย พี่เคยเรียกหา อย่าได้ เชื่อนซ้ำ ชวนกันผ่นผาย มากินเหล้าน้ำแดง ให้มีแรงพาย ปีกขวาปีกซ้าย มาเถิดน้องมา วายุพัดใจเพชร วายุพินใจเค็ด เข้มเขี้ยวหนักหนา นางสร้อยศรีประจัน สนั่นเฮฮา แต่ล้วนเกล้าเกล้า นางสร้อยสุมาลี มีฤทธิ์มีเดช เอนกายร้ายเวทย์ เรียกพรายนายผี บีบกลองร้องคัง สนั่นทั้งวาริ ปล้ำปลุกคลุกคลี กินอยู่ฟูฟาย อย่าให้ศัตรู ฐู่เข้ามาได้ จงป้องกันได้ หลายหมวดหลายกอง (พรุ่งนี้จะแข่ง กลั้วว่าศัตรูจะแกล้ง ช่วยระวังทั้งสอง สามสี่พี่น้อง จะต้องอยู่ยาม)

สิบนิ้วอัญเชิญ คำเหินครูดัน มานั่งให้พร เหนือเกล้าเกศา เทียนขามคามลั่งเชิญท้าวเข้ามา ผีสาวกลางป่า มาเถิดนางเมือง พี่เป็นทุกข์หนัก ด้วยความแค้นเคือง โอนาถนางเมือง พี่จะเล่าให้ฟัง พระเคราะห์กำบัง ทำไม่ถูกต้อง อาคัจฉา อะคัจฉาหิ มานิมามา

โอมอัญเชิญนางแม่ตะเคียน รูปโฉมสะอาด คิ้ววาดเหมือนอย่างเขียน เนื้อเนียนไว้ตะเคียนคำพะเชิง พี่พี่รู้แห่ง พี่ตกแต่งมาหา มีเหล้าข้าวปลา พี่ตกแต่งมา ให้เจ้าทราชมชย เชิญลงมาเถิดน้อง ลงมาช่วยทุกข์พี่ ปีที่แล้วมานี้ พี่บดสีหนักหนา ไร่เจ้ารูปหงส์ พี่ตรงมาหา เอววัลย์ ขวัญดา มาช่วยข้าสक्ति แม่ทองเนื้อดี ใจดีนะน้องนะน้องยา เร็ว ๆ เข้านะน้อง ว่องไวสักน้อยหนา พี่นั่งคร่ำว้ากานดา เนื้อเหลืองดำเหิน แม่ทองร้อยซ่ง ฟังเสียงพี่เชิญ นางหงส์ดำเนิน เจ้ากระโคดลงมา นีหรือตัวแข็ง ตัวเรียวตัวแรง ตัวแข็งตัวกล้า นายเจ้าให้หา ว่าเจ้ากล้าเหลือใจ ถามชื่อนั้นไซร์ชื่อว่านางทองสาว มาจะไปด้วยพี่ น้องอย่าเศร้าสร้อย แม่นางสาวน้อย ตัวกล้าเหลือใจ ถ้าได้คังปรารถนา ค่อไปข้างหน้า พี่จะให้กินไก่อ่ พี่ไม่หลอกลวง ให้น้องเคืองใจ สาวน้อยอรทัย เร็วไวรีบมา แต่งตัวเข้าเถิดน้อง นางทองยา เร็ว ๆ น้องยา พี่จะพาเจ้าไป

บทสังนางไม้

น้องเอ๋ยพี่จะสั่ง จงฟังน้องฟัง พี่จะสั่งเจ้าไว้ บรรดาพวกพ้อง พี่น้องเลยศย น้องสาวอย่าทำ เจอแน่แหละหเวย คนอื่นนั้นหนา ครั้นถูกเข้าแล้ว อย่าได้ผ่นผอน อย่าได้นั่ง อย่าให้นอนถึงใครมาอน บังอรเจ้าอย่าไป นอกจากตัวพี่ หน้านางทราวม้วย มารอพี่ หน้าโยไปส่ง มารับเจ้าเอววัลย์ พาไปส่งให้ถึงที่ เราให้สัจกัน ตั้งแต่บัดนี้ จงฟังคำพี่ วันนี้เป็นวัน อุอะสัจจิง ฟังไว้จำใจ

บทเชิญนางไม้

อิติปิโส ภควา ข้าพเจ้าขอมัสการ คุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ จงมาเป็นประธานในโรงงานมงคล ข้าพเจ้าขอเชิญนางไม้ ข้างในไพรสน จักร์จักพลมาลงนาวา เปิดไถ่ไล่ งาน คาวหวานนำมา เหล้าเข้มปุปลา ผักปล่าปลาข่า ขนมหางหมูขาว ขนมหอยทากขาว ด้อนรับงามข่า บายศรีข่าข้าย ตั้งไว้ประจำ เชิญแม่งามข่า ชักชวนกันมา สัมกับคำเชิง นางตะเคียนจอมปลวก แต่พวกมาอา คำเชิงหน้ารำ รากงามข้ามคลอง อินทนิลต้นใหญ่ ได้โคนขึ้นไคล น้ำใจผุดผ่อง หลุมพอดันหน ไพร่พลเนืองนอง กะมั่วขวางคลอง ชักชวนกันมา สัมกับคำเชิง กิ่งก้านเป็นเชิง อัฐริมภูผา น้ำลอคได้ราก มีคชะเคซา ชักชวนกันมา แข่งขันทันที เชิญแม่งามตะเคียนทอง ชักชวนพี่น้อง มาให้ตัวน้อง ย่านนางนาวิ ขอให้มิโชคชัย เดิมพันสัญญา พอใจ มาแล้วค่อยไป กินอยู่ ปูไว้ผ่านนางนาวิ เคยแข่งเคยขี้ เคยชนะมากหลาย หลุมพอดหัวหน้า ต้องมาช่วยพาย พร้อมใจในสายชลาวารี คุณท่ายหมายธง อย่าให้งวยง ยิ้มย่องผ่องสี ย่านนางอินทนิล ให้กินทุกปี ให้สักที่ตัวพี่ พอใจ ย่านนางหลุมพอด คำนี้มารออย่าได้ไปไหน ใครเรียกอย่าขาน ใครวานอย่าไป ตั้งเนื้อตั้งใจ ให้ชนะข้างเดียว พวกพ้องเผ่าพงศ์ เชิญมาลงเคียว จับตรงจับเทียว ให้ได้เดิมพัน ย่านนางทั้งนั้น จักพวกผีพราย มาให้เข้มแข็งขัน นางไม้คำเชิงต้นใหญ่ มาพร้อมใจด้วยกัน อยาได้เดิมพัน สำคัญอยู่พร้อม ย่านนางมาพร้อม ชวนกันนั่งล้อม อย่าให้พักตัวส่ง บัดพลีทั้งหลาย ใส่ไว้ในกระทง ตามแต่จะประสงค์ หลายหลากมากมาย เหล้าเข้มเหล้ากลั่น กำน้ำโสมฉาย แต่ล้วนนางไม้ มาลงนาวา อย่าให้พี่ชาย ได้ความอับอาย หมึงชายถ่วนหน้า เขาจะขานว่า สัพพะยาเยะเยย คนอื่นน้องเยย เรียกหาอย่ายิน เชิญมากันให้สิ้น หักเนื้อเชื้อใจ แม่ย่านางเจ้าเอย อยาลืมอย่าเลย พี่เคยได้เรียกหาปราศรัย ทุกทีแหละงามสรรพ ทีเคยต้อนรับแม่ทรมวย มิได้้นอกเนื่อนอกใจ กับนางไม้ทั้งหลายเอย (ปีนี้เป็นปีคาค นื่องอย่าให้พลั้งพลาด แข่งให้ได้ผล ไตรรงค์ธงชัยเขา ปักไว้ตรง พวกเราทุกคนต้อง เร่งรับไปเอา จับเอาเป็นของกลาง เขาวางไว้ให้ ใครไวใครก็ได้ อย่าให้มันเปล่า ผีพรายฝ่ายเรา ต้องกำหมัดและกัดฟัน แม่ย่านางประยงใจกล้าเจ้าเอย นื่องอย่าลืมอย่าเลย อยาลดหย่อนผ่อนผัน ให้น้อมมีตบะ จงมานะกัดฟัน อยาค่อนให้มัน ชงเดิมพันเป็นของเรา การพนันขันต่อ นื่องอย่าได้ข้อยื้อ จะเสียดกลเสียดเหล่า ให้มีมานะจิต ถูกผิดต้องเอา พร้อมกันแล้วนะพรรคพวกของเรา รีบไปปลงเรือพาย แต่ล้วนผ่านนางดำเล็ก เจ้าโดยชนะมาหลาย เมื่อน้องกินแล้วไม่รอจับถ่อจับพาย ตั้งจิตตรงมุ่งหมาย เราอยากได้เดิมพัน นางประยงใจกล้า นื่องรักของพี่ รีบมาประจำลำทรงยาวนาน พุ่มบัวตัวขยัน มาลงเรือแข่งที่จะแบ่งเดิมพัน ให้เจ้าเอววัลย์ (แล้วมาลงเรือประมงให้ได้ปลา) สมหวังตั้งใจ ตัวเจ้าเป็นหัวหน้า ลูกน้องต้องมา เจ้าอย่าเหลวไหล ทั้งเจ็ดคนवलละออง เรียกร้องมาไว โห่ร้องเออชัย ลงในนาวิ

พโยมบน บุศมณุษย์สัตว์ กัปปิบัติทุกแห่งหน คีชั่วทุกตัวคน ทิสลิตตาว่าอันตราย มุนีว่าฤาษี ประสิทธิ์ศิวในหมาย วาระจะภิปราย จะอธิบายว่าด้วยคำ สาทะโวมเอิเสสัน บาลีนับนำ ทำแห่งข้า ว่าขออัญเชิญ เจริญท่านมานำสาธุ สุนันตุ เร่งคำเหนิน ทำมาอย่าค้างเกิน ลงอัยมกทันตา ของงมาใน บัดเดียนี่ อย่าได้มีความกังขา ทุกทั่วตัวเทวา พร้อมกันมาชุมนุมกัน ธัมมัสสวนะกาโล อัยมกทันตา ธัมมัสสวนะกาโล อัยมกทันตา ธัมมัสสวนะกาโล อัยมกทันตา ธัมมัสสวนะกาโล อัยมกทันตา ธัมมัสสวนะกาโล อัยมกทันตา ๕

อุกาสะ วันทิตวา ศิระสระเรนทัง คังข้าพเจ้าขอน้อมเศียรเกล้าลงถวายด้วยกายวิจิ มโนนบ เคารพคุณพระศรีรัตนตรัยทั้งสามอันประเสริฐ ขอนบท่านผู้ประกอบเกิด คือบิดาและ มารดา ขอน้อมท่านผู้สั่งสอนคืออุปัชฌาย์และอาจารย์ ข้าพเจ้าขอนมัสการเทพพรหมินทร์ พระ อิศวรพระนารายณ์ และเทพเจ้าทั้งหลายประจำจักราศรี ข้าพเจ้าขอแสดงพิธีทำขวัญเรือ ขอให้หนีโรคภัยทุกๆ ประการ ขอให้มีความสุขแก่ท่านเจ้าของงานและตัวข้าพเจ้าในเวลา

บทอัญเชิญนางไม้

ข้าจะกล่าวกำเนิดไม้ ที่แรงร้ายวิเศษโส แสดงความตามสาโท ครั้งโบราณแต่กาล ก่อน ยังมีอดีตिया เป็นธิดาเจ้านคร ยังไม่มีนามกร อายุหล่อนได้สองปี พี่เลี้ยงเคียงรักษา ได้ไสยาใน กรุงศรี หลับไปในแท่นที่ พร้อมพี่เลี้ยงนอนเรียงราย ยังมีโจรใจพาล จิตคือด้านหัวหาญหลาย ที่พัก สำนักกาย อยู่โพรงไม้ตะเคียนทอง อยู่ผู้เดียวเปล้าเปลี่ยวจิต นายโจรคิดจิมัวหมอง มีทรัพย์นับ เนืองนอง ของนานาสารพัน นายโจรคิดค้ำนึ่ง ถ้าเราถึงซึ่งอาสัญ สมบัติของเรานั้น จะสูญสิ้นเหลือ คินเปล้า นอนคิดจิตพรงพรง นายโจรขกขึ้นนั่งกอดเข่า จำเป็นแล้วแหละตัวของเรา ต้องลักเอาลูก เขามา เอามาเลี้ยงเป็นลูกบุญธรรม ไว้ประจำคั่นพฤกษา คิดแล้วไม่ได้ช้า บ่ายหน้าสู่ทิศอุดร ค่วนเดิน ดานคองคิง กระทั่งถึงพระนคร งามสรรพแสงยับอ่อน ราษฎรคังอิงอล โจรไพรใจหัวหาญ จึงโอม อ่านซึ่งเวทมนตร์ เคารพครบสามหน คนหลับเหิบพับเพียบคิ เคาะหลักลิมหลุดหล่น รีบจรคลเข้า กรุงศรี มาถึงปรางคังนางมุนี เลยเข้าที่มณเฑียรทอง เขื่องย่องหย่องเหียบหบ เที้ยวจับจบทุกแห่งห้อง ฉากฉายมาก่ายกอง สมบัติเอกเอนกอนันต์ แสนสารสนมนาง คุรูปรางงามสวยสรรพ นอนหลับอยู่ กับเพื่อนกัน ละเมอฝันเหมือนบ้าบอ เข้าถึงแท่นธิดาท้าว นายโจรเฒ่าไม่รี้งรอ แหวกมันแล้วงยคอ เห็นธิดาเจ้าธานี วิสัยลักพักโชติช่วง เพราะรักห้วงพระบุตรี พ่อเข้าอุ้มนางเทวี เอาไปไว้ได้พึ่งพา พ่อ ประคองยกพาลูกลัก เพราะความรักพระธิดา เอามากล่อมเกลี้ยงเกลี้ยงรักษา นับวันมาได้สิบห้าปี รุ่ง แรกแตกเนื้อสาว กำลังสาวสมศักดิ์ศรี นางโคในปฐพี จะเอามาเปรียบไม่เทียมทัน ลูกสำคัญว่าโจร ป่า เป็นพระบิดาของควงจันท์ ลูกถามว่ามารดาฉัน อยู่ไหนเล่าพระบิดร พ่อบอกลูกได้หลอกหลอน บอกว่าพระมารดรเกิดเข้ามาได้ห้าวัน โลहितทำพิชกถ้ำ พระมารดาเข้าอาสัญ เป็นกรรมของนักรกรรม คำพร้าแม่มาแต่เขาว์ บิดารักษาเจ้า เลี้ยงลูกแต่อยู่ชายเขา พลันสิ้นสมบัติเรา เก็บดับไว้ให้จงคิ โจรจิง พุดสั่งสอน ทุกข้อขอนสอนถ้วนถี่ ลูกเป็นสาวพรหมจารี สวงนตัวให้คิ จงเส็งขมกาย พ่อกลัวเจ้า โลมครุ จะคบชู้กับผู้ชาย

วันนี้พ่อฉันผาย ไปคักได้นกยางซี เอามาให้ธิดา เจ้ารักษาไว้ให้ดี ลูกถามว่าสัตว์นี้ชื่ออะไร พ่อบอกนามกร โจรเผ่ากล่าวแกลง จงกล่าวแกลงตอบสุนทร สัตว์นี้อยู่ในคงคอน เขาเรียกว่าชาสุบิน กล่าวกลอกแกลงหลอกหลอน พูดสั่งสอนทุกสิ่งสิ้น บอกว่าอุพาทิน พ่อนี้จะไปเที่ยวไพรวัน ลูกอยู่ไพรงไม้ตะเคียนใหญ่ อย่าไปไหนนะจอมขวัญ พ่อไปสักเจ็ดวัน พ่อกลับมา ลูกอย่าร้อนใจ โจรป่าบอกลูกสาว ขย่ำง่างงเข้าป่าใหญ่ สัญจรเดินคอนไพร ไปนานเข้าหาราตรี

ยังมีนายพรานไพร เทียวต่อไก่อในไพรศรี นายพรานป่าจรลี มาถึงที่ต้นตะเคียนทอง เห็นนางนั่งได้ไม้ พิสุจน์กายมละออง เนื้อเหลืองคูเรื่อรอง ต้องติดคาน่าเซชม ขนงเนตรเกศกรรมกร ทุกสิ่งสอนแลสวสม วิสัยลักษณะพัศครจำคม อารมณ์รักสมัครแรง พรานไพรน้ำใจคน ยิ่งร้อนรนขนแขง เข้าใกล้ก็ปราชแสดง ที่แกลงถามความโฉมครุ ตัวเข้านามชื่อใด เป็นลูกใครนะแม่หนู น้องบอกให้พี่รู้ มาอยู่ไซในไพรสัน นางได้ยินเสียงนายพรานไพร ให้ตกใจฤทัยหวั่น เห็นพรานชาญจรกรรจ์ ก็เสียวสันจิตพรั่นพริ้ง งามกตกประหม่า เมื่อพรานป่าเข้ามาถึง ถามชื่อพูดคือตั้ง น้องนางจึงตอบสุนทร บอกว่าตัวข้านี้ เป็นบุตรนายโจรจร พ่อคิดฉันได้ฝันผ่อน ไปนานเข้าหาราตรี ตัวที่นามชื่อใด มาทำไมในไพรศรี สัตว์อะไรที่วิไลดี พี่อุ้มพาเข้ามาในคง นายพรานฟังโฉมงาม พี่ตอบความกับนวลระหง พี่นี้คือนายพรานพรง เดินไพรเที่ยวเที่ยวต่อไก่อ ไก่อนี้คือไก่อต่อ งามเสียรสอสวยไสว นางฟังนายพรานไพร นึกสงสัยในใจนึก ไก่อเราที่พ่อให้ คูร่างกายผิดกันหนัก ตัวเราไม่รู้จัก พ่อปลิ้นปลอกหลอกแกลงเรา ถ้าจะบอกกับนายพรานป่า นี้ก็ๆ มากก็อายเขา พูดปลกแล้วแหละพ่อของเราพูดหลอกกันคนแก่ๆ

นายพรานป่าอุรากรม อยากจะชมนางสาวเสื่อ ยืมสวนขวนยิแซ ว่าแม่หนูอยู่เดียวคาย ที่เดินคอนจรโฉมครุ ขอเป็นคู่กับโฉมฉาย วึ่งแอบแนบร่างกาย ให้สายสวาทร่วมอาสน์อ่อนนางฟังนายพรานพูด ทำหน้าทรุดเนตรค้อมค้อน พลันพรัยกายนางอ่อน ร้อนเรื่องรักสุดจะหักรานทำที่มารยา ว่าชะชะชานี้หน้าด้าน ใจดำทำวาทาหาญ คุมเหงหญิงชั่วจริงจัง เห็นว่าคิดฉันอยู่เอือก กล่าววจีไม่มีหมาง ถ้ารู้ถึงพระบิดุรง ชีววังวายพี่ต้องคายจริง นายพรานว่าพี่ที่เป็นชาย ย่อมตัวคายด้วยน้องหญิง กอดคอกลอลเคล้าคลึง นางปิดปิดสลัดกร ทรามเปรี้ยวสาวเสียวสัน ความรักนั้นสุดจะฝันผ่อนตกลงว่าบังอร ผ่อนให้พรานสำราญใจ เสร็จกิจเรื่องนิทรา พรานเลยลาป่าเขาใหญ่ ทั้งสองข้างต่างรำไร ชื่นแฉ่งใจลาไปพลัน

ประเดี๋ยวหนึ่งนายโจรา ได้กลับมาหาแจ่มจันทร์ โฉมฉายรับผายผัน วันทาพระบิดาทัย นางเทวีมีวาทา ถามพระบิดาในเรื่องไก่อ พระบิดาพูดไกล ไก่อที่ไหนลูกเหอ ไม่ใช่ที่ นางขย่ำง่างงบอกพ่อว่าไก่อ ลูกจึงได้เข้าใจดี โจรรับฟังบุตร ผิดทำที่ธิดาถู หรือใครมาต่อไก่อ ได้ปราศรัยกับเจ้าหนูจึงมันได้รับรู้ เรื่องนี้แท้เป็นแน่นอน โจรไพรถามไถ่เข้า จงบอกเล่ากับพระบิดร เมื่อพ่อไปในไพรสรไครจรมาหาสุดใจ บอกกับพ่อตามข้อขอน นั่งหน้าอนอยู่ทำไหร นางไม่ตอบสิ่งอันใด กลับแน่นิ่งไม่คิงกาย นายโจรนึกสงสัย ความลับของสุดสวส ชะรอยต้องมือชาย กายซิดชูาผิดรูปทรง ตัวเราที่

เป็นคนเฒ่า ต้องรู้เท่านวระหง พ่อดามตามชื่อตรง ลูกไม่ออกอรรถ พ่อนี้ก็ขจัดใจ นายโจรสระอื่นอีก เสี้ยแรงรักเจ้าทรมวย โศกเศร้าเฝ้ารำไร พ่อกลับใจบรรลัยลาญ

นางเห็นพระบิดา สิ้นชีวน่าสงสาร ไอ้พระปิตุมา ชีวกลับพ้อมิกลับคืน เพราะเรา ทำชั่วร้าย พ่ोजึงตายทางเห็น โศกนักให้สะอึกสะอื้น ส่วนลูกนั้นกลั่นใจตาย จิตเป็นบ่วงห่วงเจ้า ของ เงินและทองของมากหลาย ดวงจันทร์กลั่นใจตาย เป็นผีไม้ตั้งแต่วันนั้น มาอยู่โพรงไม้ตะเคียนใหญ่ ไม่ได้ไปไหนหนา นายโจรสลินชีวา กลับชาติมาเป็นเจ้าไพร นายพรานที่เป็นขู้ ได้รับรู้เรื่องสายใจ นายพรานป่าคิอาลัย จึงกลั่นใจตามเหมือนกัน กลับมาเป็นเทพารักษ์ มาสำนักได้คืนเดือนนั้น มาภิรมย์ชมเชยกัน กับเทวีที่วางวาย ส่วนข้างไพรเจ้าป่า ตามรักษาเจ้าสุคตสาย ป้องกันอันตราย เพราะเป็นห่วงหวงธิดา ที่เป็นผีไม้ตั้งแต่วันนั้นมา ท่านที่ฟังอย่างงัว เป็นเช่นนี้มีแน่นอน

ยังมีนุรุษโส พักกาโยอยู่ในคองคอน นามะชื่อว่านายสร อยู่เปลี่ยวกายไม่มีเมีย ให้อวรณ์ร้อนใจนัก เป็นทุกข์หนักจิตละเหี่ย ไม่มีคู่อยู่เคล้าเคลีย เสียน้ำใจอาลัยลาญ เป็นคนช่างนาวา มีวิชาชำนาญชาญ วันนั้นเข้าคองคอน ถือขวานถาเที่ยวคลาไคล เทียวหาไม้ตะเคียนทอง ทำเรือล่องชลาลัย เนตรสอดลอคแลไป เห็นไม้ใหญ่กลางไพรวัน สูงแสนสุดลูกตา มีสาขางามสวยสรรพ ไม้้นั้นนำอัครจรย์ ได้โค่นเคียนคูเลี่ยนลิม ถ้าจะโค่นทำนาวาขาย ได้เงินงามมาหลายสิบ นายสรเป็นคนไหวพริบ หยิบขวานตั้งนั่งได้เคียน ไม้้นั้นนำอัครจรย์ ได้โค่นนั้นสะอาคเคียน นายสรเป็นคนแนบเนียน จุครูปเทียบแล้วนมีสการ เทวาที่รักษาไม้ ท่านจงได้ปราณฉาน ฉันทขอไม้ที่ได้การ ทำนาวาล่องวาริ

นายสรนั่งประกาศ ร้อนถึงนาถที่เป็นผี สำแดงแปลงกายเป็นสตรีวิไลตาเข้า มาใกล้นายสร มีสุนทรศรีธามมา ตัวท่านประกาศหา จะรื้อระสังอันใด ข้านี้คือนางไม้ สถิตกายได้ ต้นไม้ใหญ่ เสาต้นตลอดไป ตั้งแต่ต้นไปจนปลาย นายสรพอเห็นผี คูกาขิงงามเฉิดฉาย ดูนงงามทั้งกาย นางโคจ ไม่เทียมทัน เข้ามาจับหัดดา ในอุราเกิดป่วนปั่น เข้าประโลมโฉมนักทัน เชิญลงรอยด้วยพี่ชาย พี่นั้นเป็นนุรุษสา ไม่มีภรรยาตามแนบกาย ปลอดภัยเจ้าโฉมฉาย ไปกับชายเกิดสายใจ ไม้ตะเคียนของเจ้านี้ ขอมให้พี่เกิดทรมวย นางผีแสนศใจ มาหลงไหลด้วยผู้ชาย ขอมกายเป็นภรรยา มอบพฤชานี้ให้กับชาย นายสรได้โค่นไม้ ทำเรือเสร็จสำเร็จการ นางผีที่เป็นภรรยา ตามรักษาไปเนิ่นนาน นางมีปรีชาชาญ เป็นย่านนางแต่นั้นมา เทพารักษ์และเจ้าไพร ก็ตามไปช่วยรักษา อยู่ประจำในลำนาวา ขอเชิญมาอำนวยพร

สิทธิการิระตัวข้าขอเชิญ แม่่งครามแม่่งามเจริญ ผู้จำเริญเรื่องกระเดื่องยศ ข้าขอเชิญเทพนางไม้ ที่แรงร้ายเกินกำหนด มีฤทธาแสนปรากฏ ข้าจะแทนทดคุณนาง อีกทั้งพ่อไพรเจ้าป่า ขอเชิญมามิเห็นห่าง เทพารักษ์สามีนาง เชิญมาด้วยได้ช่วยกัน นายสรช่างนาวา ขอเชิญมาดั่งข้ารำพัน คณเฒ่านางคิดพร้อมกัน ทำขวัญนุชสุคตสายใจ รูปเทียบชวลา ส่องสีสิ้นแสงส่องใส เอาม่านกันไว้กันใจ เพดานรับประด้าประด้า ข้าได้ชักสายมงคลรอบ ตามแควมขอลำนาวา ผ่านงุ่ม

สมยศฐา สีดำรับไว้รับรอง บายศรีแซมดอกไม้ รูปเทียนรายส่งแสงส่อง ถั่วตอกดอกไม้ทอง ล้วนแต่ของเครื่องดี ๆ ธำรงค์แก้วหรือทองอันแพรวพราว ข้าประดับไว้ออกบายศรี แป้งจันทร์มันหอมมีเครื่องสำอางประร่วงกาย สาดยวผ้าขาวปู เชิญโคมตรูรับผันผาย ประดับวรกาย จงอำนาจอวยมมงคล อีกทั้งที่สิบสอง แต่งรับรองไว้ชอบแล ขอเชิญแม่นิรมล มาเสวยเครื่องโอชา เหล้าข้าวเปลือก สุราเมรัย อีกทั้งขนมถั่ว งา ปลาหมึกหัวหาง ต่างๆ นานา ผักหญ้าปลาข่า ทำตามตำรา อากัจฉา อะคัจฉา ภาหิ ปลาหมึกหัวหาง

อึ้งเชิญขวัญเจ้าเอช ย่าละเลยไปไหนแห่งใด ขวัญเจ้าอย่าเที่ยวไพร ไปชมสัตว์น้อยใหญ่ เสือสีแรดช้างกวางทราย ขวัญเจ้าชมนางขึ้นนอน กายอ่อนๆ กำลึงเลิศเฉิดฉาย ขวัญเจ้าอย่าเที่ยวเปลือยกาย ไปกลางป่าไม้สัตว์ร้ายมันจะทำขี้ ขวัญเจ้าอย่าเที่ยวชมสระ เขาเรียกว่าสระโมกการะณี มัจฉาน้อยใหญ่อยู่ในสระศรี ตะเพียนทองกุ่มก็ ฉากฉลอมตามกัน ขวัญเจ้าอย่าหลง ข้าขอเชิญองค์โคมยงผันผาย ไปชมท่าชลาสาย เชยชมบุษยงบุษยาต่างๆ อึ้งเชิญขวัญเจ้าเอช ย่าไปชมลำเนาเขาขวาง สินลาแลบหลายหลายอย่าง น้ำโดนโยนขวาง เว้งว้างชั้นช่องปล่องเปลา อึ้งเชิญขวัญเจ้าเอช มาชมกลอกกล้วยห้วยเหว ขวัญเจ้ารีบมาเร็ว ๆ สุริบาตฟาดสาย ลั่นแลบแปลบปลาบเป็นเพิง

อึ้งเชิญขวัญแม่สุดใจ เจ้าอย่าไปไหน จิตพะวงหลงเหลือ เจ้าอย่าเที่ยวเติลเปิดเปิง ภิรมย์เรียวเรียง บ้านเทิงงามสรรพ แม่เสด็จกลับมา เจ้าอย่าไปชมป่าหิมพานต์ หนทางกันดาร กลางคงในพงเนินยา ดอกไม้กลิ่นกลาดคายคา หอมหวานนาสา นาสีกระรื้นชื่นใจ จดubatทวิบาท กลิ่นกลาดวิโรฒโคคไขว่ แม่นขวัญเจ้าไปตกทศโค ขอท่านผู้ใหญ่ ช่วยส่งขวัญให้มา อากัจฉา อะคัจฉา ภาหิ มานิมามา

ครั้นขวัญเข้ามาถึงแล้ว เจ้าอย่าคลาดสะเกล้า เจ้าอย่าเที่ยวเหินหัน อีกทั้งปู่เจ้าไพรวัน เทพารักษ์เข้ากัน ทั้งศรีสามทรมวย สิ้นวงศ์พวกพงศ์พ้อง บรรดาพี่น้อง เจ้าอย่าไปไหน อยู่ในลำเนา นี้อย่าไป สำแดงฤทธิไกร ให้หลายอย่างต่างๆ นานา บ้างเป็นเพชรหูน เป็นไพรเป็นพูน เพชรหูนทวะ บัวทองอำเพิง ฤทธิแรงแข็งกล้า อำเพิงคาคฟ้า สิริสารหาญกล้า ฤทธาเชี่ยวชาญ สำแดงแปลงเพศ ล้วนฤทธิเดช ฤทธากล้าหาญ ไพรเจ้าป่าอยู่หัว อย่างกลัวภัยพาน ที่รงท้ายทาน นงคราญสถิตอยู่ นายสรอยู่กลาง ชื่อว่านายวาง ต่างเข้ามาสิงสู่ เทพารักษ์อยู่ท้าย จงได้แลดู จงเป็นคราฐ ระวังเหตุเภทภัย อิทธิอิทธิ เลิศล้ำแคนไกร ทูละมะนิ จงได้มีชัย ข้าทำสิ่งใด ให้สมกับใจนี้ กะสังวิธาปุกะยะปะ อุเอ้าอาอะ ชนะแก่ศึก นะมะพะทะ อะอะยาชา จิตหาญผ่านศึก ไม่นึกพรันพราย อิติปิโส วิเศษวิโส มีอิทธิฤทธิ เชี่ยวชาญหาญหลาย เข้ามาสิงสู่ อยู่ที่นายหัวนายท้าย เทพเจ้าทั้งหลาย ท่านจงปราณี เชิญเข้ามาประจำ อยู่ในลำเนานี้ เครื่องกลพร้อมดี ประจำอยู่ลำเนา ประจำกูคประจำใบ ประจำเครื่องกลแนวโนะ นะวางรักษา พวกท่านทั้งนี้ มีอิทธิเชี่ยวชาญหาญกล้า นะเกล้าโมกล้า ฤทธาเรี่ยวแรง อย่างหุดคห่าห่อน พุทธังรังมิ อันตรายอย่าได้มี เมื่อเวลาขบวนจร อิศวาสุ แก้วกล้ารอนรอน พุทธังรัตติ ธัมมังรัตติ สังฆังรัตติ ขอให้ประสิทธิเหมือนเรือนายสร มะอะอุฤทธิรอน เกิดแรงเครื่องกล นะกันข้างหัวไมกันข้างท้าย พุทธกันข้างซ้าย ศากันข้างขวา ยะกัน

บนนภา ภัยอย่าได้พาล อะสังวิสุโลปุสะพุทะ เกิดขึ้นอย่าช้าเกิดขึ้นอย่านาน เร็วแรงแข่งกร้าว แรงเท่าคชสาร พุทธมนต์บันดาล ให้พวกมารอัปราชัย โอมสะมินขันตุ พุทธขันตุจะมหาชัย ชัยๆ โยๆ

(กลิ่ง คิชฐุรักษ์, สัมภาษณ์, 16 พฤศจิกายน 2543)

ตำนานที่ 3.2 นายขอม อักษรวงศ์ อายุ 75 ปี บ้านเลขที่ 135 หมู่ที่ 3 ตำบลเชียรใหญ่ อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทชุมนุมเทวดา

สักเคเทวานบ ท้าวพิภพจอบพิศา ษะรุเปเทวดาท้าวพิภพจอบสากล ศิริสีขาระดาเตในมณฑล เทวารักษาบนทุกแห่งห้องช่องคีรี จันทลิกเข วิมานเนอันใสสี พระจันทร์อันอยู่ที่วิมานแก้วอันแว่วไว ทีเปรีตเถ ษะกามาอันมไห เทวารักษาใน แห่งสถานบ้านชนา ตรูวนะคะเน ท้าวเทเวอยู่รักษา เงินทองของบรรดา ท้าวภาคพื้นพระธรณี เคหาแปลว่าเหย้าในแดนค้ำขามนุษย์ศรีเรือนใครผู้ใดดี มิรู้ร่วมความมลทิน เทพเจ้าเฝ้าอาศัย คุมกันภัยเป็นนิจสิน อัดคุมหิวาแผ่นดิน ทั้งที่ลุ่มคุ่มภัยพาน เขตเคแปลว่าเขต ทุกแห่งเหตุนิเวศน์สถาน แวนแคว้นแผ่นดินแดน สวนไร่นาอาราม เทพเจ้าเฝ้ารักษา จีรังกาวิสาเย ในศัพท์ว่าเขตเค แปลออกมาว่าเขตแดน ภูมาเทวดามาหาแสน รักษาวิมานแมน แคนหลักโลกะโลกา ษะลาว่าในศัพท์ แปลออกนับว่ามหา พระเจ้ามหาสมุทรสุดันษา ข่านคงคาสายวาริ พระเจ้ากล่าวเทศนา แปลออกมาในบาลี ษะละตลาวิสาเม ในคำแปลแปลว่าทาง เทเวศน์วิเศษศักดิ์ ภูมิอารักษ์รักษาสาธ ลอยล่องทุกช่องทาง ท้าวห้อมหม้อลดาวัลย์ ยักขาแปลว่า ยักษ์ ท้าววิรุณหักใจฉกรรจ์ อยู่เขาสัตบรรณ ขอดคีรินทร์อิสินทร คันทรรพว่าคนธรรพณ์ นาคานั้นจึงผันผอน แปลศัพท์ประดับกลอน นาคราชชาติฤทธา อยู่สระมโนดัด มโนคาชชาติมหา พันพิษทำฤทธิธา ษละถันสนั่นอง สันดาสันคิลิก จะวิเสวิเศษสอง อากาศชาติคะนอง ท้าวท้องฟ้า พโยมบน สูงสุดมนุษย์สัตว์ แก้ววิบัติทุกแห่งหน ดิษฐ์ที่ตัวคน ดิดถันดาเทวดา มุนีว่าฤาษี ประสิทธิ์ คังใจหมาย ษละตลาจะภิปราย แก่บรรยายว่าถ้อยคำ สาทะไวโนน โยเมสุนันดูวิสาตำ บาลีคำพาลีนำ คำของข้าว่าขอเชิญ เชิญท่านมาสาธุ สุนันดูเร็วตำเหนิน เชิญท่านมาอย่าค้ำงเกิน ลงอัมภทันดา ทุกองค์เทวดา เชิญท่านมาบัดเดี๋ยวนี้ อย่าได้มีความกังขา ถ้วนทุกองค์เทวา วันนี้หน้าข้าขอเชิญ ฯ

ธัมมัสสวนะกาโล อัมภะทันดา ธัมมัสสวนะกาโล อัมภะทันดา ธัมมัสสวนะกาโล อัมภะทันดา

บททำขวัญ

สิบนิ้วข้าขอเชิญฝูงผีพญาไม้ เปิดไถ่เหลือหลาย ตั้งไว้เรียงรัน นางตะเคียนดำ

เชิง นางตะเคียนกวดขัน นางตะเรียนเชือกพัน เจ็ดยอดเจ็ดใบ นางตะเคียนชะเหลือใจ นางตะเคียนร้อนอยู่เหมือนไฟ ต้นไม้ใหญ่ ขวางทางขวางคด (ขวางคดลอยท่า) นางตะเคียนข้างแทง เร็วแรงเสียวช่าน อินทนิลขวางคด ชะโงกทู่ชะโงกคดอง ขอเชิญออกมาจากห้วยหนอง มารับเอาเครื่องศีลบน เชิญมาให้สิ้นทุกฝูงผีพญาไม้ อาคัจฉายะ อาคัจฉาหิ มานี้มามา

สิบนิ้วข้าขอเชิญฝูงผีพญาไม้ เปิดไก่อ่เหลือหลาย คั้งไว้เรียงรัน นางตะเคียนคำ

เชิง นางตะเคียนกวดขัน นางตะเรียนเชือกพัน เจ็ดยอดเจ็ดใบ นางตะเคียนชะเหลือใจ นางตะเคียนร้อนอยู่เหมือนไฟ ต้นไม้ใหญ่ ขวางทางขวางคด (ขวางคดลอยท่า) นางตะเคียนข้างแทง เร็วแรงเสียวช่าน อินทนิลขวางคด ชะโงกทู่ชะโงกคดอง ขอเชิญออกมาจากห้วยหนอง มารับเอาเครื่องศีลบน เชิญมาให้สิ้นทุกฝูงผีพญาไม้ อาคัจฉายะ อาคัจฉาหิ มานี้มามา

สิบนิ้วข้าขอเชิญฝูงผีพญาไม้ เปิดไก่อ่เหลือหลาย คั้งไว้เรียงรัน นางตะเคียนคำ

เชิง นางตะเคียนกวดขัน นางตะเรียนเชือกพัน เจ็ดยอดเจ็ดใบ นางตะเคียนชะเหลือใจ นางตะเคียนร้อนอยู่เหมือนไฟ ต้นไม้ใหญ่ ขวางทางขวางคด (ขวางคดลอยท่า) นางตะเคียนข้างแทง เร็วแรงเสียวช่าน อินทนิลขวางคด ชะโงกทู่ชะโงกคดอง ขอเชิญออกมาจากห้วยหนอง มารับเอาเครื่องศีลบน เชิญมาให้สิ้นทุกฝูงผีพญาไม้ อาคัจฉายะ อาคัจฉาหิ มานี้มามา

แต่เดิมเกิดก่อนแต่กำหนด ไม่ปรากฏนามกร อรชรคูงอาจ พระพักตร์ผาดจูดเดือนเพ็ญ สองเต้าแต่งความกำคัด จะเล่าประวัติไปตามกาล บิคุมาลย์สถานที่ ครองธานีอันเลิศนับพร้อมด้วยทรัพย์สมบัติและบริวาร เดิมนางคราญเป็นลูกกษัตริย์ นางพลาดปลัดเข้าสู่คกงนายโจรทะนงใจฉาด ไล่ลักนางมาทำบุตร จนบัวผุดทรมามีคู่ นายโจรทิ้งไว้ไม่ได้อยู่ ยังโฉมกรผู้เดียวดาย เฝ้าโหยหาอยู่ในป่า สุนัขแดงคำ เฝ้าประจำนางชยา ครั้นต่อมามีนายพรานไก่อ่ อยู่ใกล้ยายชรา ยายบอกนายพรานไก่อ่ ถ้าจะไปให้ไก่อ่ ผล จรดลดูให้ดี ตามวิถีประคา มีถ่วงางอกเรียงราย เพราะยายหว่านถ่วงา คราวโจรป่าลักแม่ไป รักษาโยชามเป็นไข้ ครั้นนายโจรมาส่ง ก่อนจากพรงหว่านถ่วงา ได้เขียนข้าคิดพาไป รักษาโยเมื่อครั้งนั้น โฉมนักธรรมงามสวหนัก ได้สิบสองนรลักษณ์พักตร์จาคม พอสมกับตัวเจ้า เชิญหนุ่มหน้าไปทิสนี้ คงสมที่ปรารถนา

ฝ่ายนายพรานต่อไก่อ่ อยากได้โยแม่บุญหนัก ว่าขอครักอยู่คนเดียว ในไพรเขียว เปลี่ยววากย อุ่มไก่อ่พามาใกล้โย ครั้นนายพรานวางไก่อ่ลง ไก่อ่ทะนงปรับปีกขัน นาดนักธรรมค่อยเบือนพักตร์ ใครรู้จักจึงถามไป ว่าสัตว์อะไรที่ท่านพา พรานบอกนางว่านี่คือไก่อ่ เอะบิดาทั้ยว่านบาย พรานบอกนางว่าโน่นฝูงวิหคอยู่บนปลายไม้ บอกโฉมฉายมิได้พราง นั้นลิงค่างบางชะนี นางอุพิสันสงสัย บิดาไทบอกไม่ตรง โฉมอนงค์นีกอนาด นายพรานจึงเข้าหา นาดอุพาพักตร์ ยกใส่ดักแล้วจุมพิต นางปลงจิตด้วยราคะ เข้าปนปะมาพันพัน เป็นเมียคู่ด้วยสิ้นเชิง เฝ้าละเล็งละเลยหลง เชยอนงค์อยู่ที่ป่า จนสุริยาตะวันตก ลาสุดสายออกจากที่ โฉมอุพิเข้านั่งโศกเศร้าเฝ้าครวญหา

ครั้นนายโจรป่ากลับมา เห็นนางเฝ้าครวญครางพักตราหมอง ทั้งสิ่งของก็รู้จัก รู้ว่าในสำนักมีคนมา ถามชานางไม่ตอบ นายโจรไม่ชอบนำพระทัย ถามสักเท่าไรนางก็ไม่ตอบ นายโจรไม่ชอบนำพระทัย โศกาลัยนั่งชบพัศตร์ ด้วยความรักนางพญา โภชนาไม่สังเหวย ไม่ได้เงาเงยซึ่งพักตรา จนตลอดหลายเวลารাত্রีกาล ให้บันดาลเกิดลมจับชีวิตอยู่ที่ป่า ครั้นนายโจรป่ามาถึงตาย นายโจรก็ได้เป็นไพร่เจ้าป่า นางพระยาก็เฝ้าคร่ำครวญ วาโยชีวงคด กำหนดจดเป็นผีพราย เข้าอยู่ไม้ตะเคียนทอง พระไพร่ของวายุบุตรคน กลับสภกนธ์เป็นผีป่า สุนัขกาเฝ้าเห่าหอน มิได้จรไปแห่งใด ต่างตายไป ณ ที่นั้น เสียดขันธ์ในราวป่า ครั้นต่อมานายพรานไก่ คิดถึงโยไปหานาง ให้อ้างว้างวิเวกใจ ไม่เห็นใครในราวป่า เที้ยวเรียกหากก็ไม่เห็น แต่อูฐกองเรียงราย ชะรอยตายกันไปหมด เกิดสลดทำสังเวช ถึงดวงเนตรผืนแก่พิ ทรวงโศกจะตายตาม คิดเนื้อความมาแต่หลัง เมื่อคราวครั้งถึงที่สุด นางณงนุชมาพลอยตาย ครั้นนานพรานก็ถึงตาย นายพรานก็ได้กลายเป็นเทวดา เฝ้ารักษาเป็นเมืองนิศย์ รู้นิมิตแปลกต่างๆ รู้ทุกอย่างที่คืนตะเคียน ได้โคนเคียนเพราะยังมีเทวดารักษาอยู่ ยังมีชื่อว่านายสอนผู้ชำนาญเวทย์ ให้อาเพตตัดฟันไม้ สัญญาไว้ทำนาว่า ทุกสิ้นค้าหรือพายแข่ง กำลั้งแรงฤทธิเศษ เชิญเทเวศมาประกอบ นางไม้ก็ชอบอยู่เหมือนกัน ตัวข้าจะเชิญขวัญนางมิ่งไม้ มาอยู่ได้ให้แรงดี ตั้งบัคพลีเครื่องบูชา ทั้งสุราไก่ประจำ ขนมถั่วงาข้าเครื่องสังเหวย ตามที่เคยทุกอย่างองค์ ตามความประสงค์ในวันนี้ อากัจฉาอะ อากัจฉาหิมานิมาฯ

สิบนิ้วขอเชิญเจ้าสมิงพราย ท่านจงได้กรุณา หลวงเพชรหลวงนิล ข้าขอเชิญท่านมาเป็นกำแพง ตาหลวงอินตาหลวงจัน ถัดแต่นั้นตาหลวงแดงตาหลวงแหวง ตามันคงองค์ เรี่ยวแรง ท่านอย่ามีซึ่งโทษา เชิญท่านมาให้พร้อมกัน ตาหลวงส่องคนขยัน นางทองจันทร์นายคำหมี อีกทั้งท่านดาเมืองขาว ถือไม้เท้าแทงาคคี วันนี้เป็นวันดี ตัวข้านี้ได้มีการ ขอเชิญท่านเข้ามาเป็นเพดาน ให้ท่านงดซึ่งโทษาถ้อยคำที่ย่าเกรง ขอเชิญท่านทั้งหลายเออ อย่าได้ขัดอย่าได้แข็ง ท่านผู้คำแดง เชิญมารับเอาเครื่องขบบูชาสังเวช ข้าวมณีขวข้าวเจ้า ราพคร่ำเพช พระคุณของข้าเออ เชิญมาเร็วพลัน บายศรีมีชั้น สอดแซมบุษบา แหวนทองพลอยแก้ว พร้อมแล้วนานา อีกทั้งเสื้อผ้า เครื่องสำหรับทรง มาชมญาติมิตร นั่งเรียงเคียงชิด เป็นแถวเนาววง เชิญมาในสันนิบาต พร้อมญาติวงศ์ มาช่วยอวยพรส่ง ให้เป็นสุขสวัสดิ์ ทุกองค์เทวา ขอเชิญท่านมา ทั่วทุกราศี ขอให้มิชย์ เป็นสุขสวัสดิ์ ขอให้ประสิทธิ ประสิทธิชัยฯ (กล่าว3 ครั้ง)

สิบนิ้วขอเชิญ คำนินนางเจ้า นางตะเคียนหนุ่มหน้า เพชรหุนนารา คำเชิงบ่อทอง ม้องกลองนานา อมเพลิงคาบผ้า ประสานงาคชวัน แต่ส่วนตัวดี ฤทธิแข็งขัน ลูกหลานนักธรรม ชักชวนกันมา มาประจำกุศประจำใบ มาประจำแจวแนวโน ประจำวารักษา ตัวท่านทั้งนี้ ขอให้มิกำลังวังชา นะให้แก้ว โมให้กล้า พุทธาฤทธิแรง พระเจ้าแสงฤทธิ์ทำแจ้ง เกิดกำลังแรง อย่าละอย่าหย่อน ฝิพายประจำพาย ธิบายสาคร นายห้วยกร เพื่อป้องกันอันตราย นายท้ายประจำทิศ เมื่อเรื่องรออย่าให้ผิด ทิศที่จำหมาย พุทธังสังมิ อย่าให้มีอันตราย เทพเจ้าทั้งหลาย ได้รับร่งนาว่า เพดานม่านกัน เครื่องหอมครบครัน ทุกสิ้นถ้วนหน้า เทพเจ้าทั้งหลาย อย่าได้เนิน

ทา ขอเชิญท่านมา ล้อมนั่งเข้าเป็นวง ถัดจากเครื่องสังเขย ตามเคยทุกองค์ เทพพะไทเจ้าทรง ได้
 เร่งรีบนาว่า นะมะพะทะ เหมือนลมพจร สาศรฉาดฉา อีสู่จะสูงจะกล้า ขึ้นด้วยฤทธิแรง พระทำ
 เบิกให้ท่านอย่าได้แอบแฝง ผีประจำตำแหน่ง อย่าสละแล้วกัน เอहिจงมาอาศัยฉายะละมาให้พร้อม
 ทั้งนี้ กะละจงมัน พะสะอย่าอน พุทธังรัตติ สังฆังรัตติ มาอยู่ที่ตามสอน มะอะอุฤทธิสอน
 เกิดฤทธิแรงแข็งขัน นะกันอยู่ประหวั โมกันอยู่ประหทัย พุทธกันอยู่ช้าย ธากันอยู่เบื้องขวา ะ
 กันอยู่เบื้องบนนภา หุยกยาอย่าให้พาน อะสังวิสุโลปุสะพุกะปลุกขึ้นอย่าช้า เกิดขึ้นอย่างนาน ให้
 จนพองสของเกล้า มีแรงเท่าขessar เคะพุทธมนต์บันคาล ให้มารอัปราชัย ชัยปริพุนชั้นตุจะ
 มหาชัยโย ฯ

(ขอม อักษรวงศ, สัมภาษณ์, 17 พฤศจิกายน 2543)

จำนวนหลักกลุ่มที่ 4

จำนวนที่ 4.1 นายสังวร ยงหดี อายุ 84 ปี บ้านเลขที่ 97 หมู่ที่ 5 ตำบลท่าชนะ
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทชุมนุมเทวดา

นะโมคัสสะ ภควะโค อรหะโคสัมมา สัมพุทธัสสะ นะโมคัสสะ ภควะโค อรหะ
 โคสัมมา สัมพุทธัสสะ นะโมคัสสะ ภควะโค อรหะโคสัมมา สัมพุทธัสสะ

สักเคกาเม จะรูเป คิริสิขะระตะญะ จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคาเม
 ครวนะคะเน เกหะวัตถุมหิเขตเต ภูมจาจันตุเทวา ชละถละวิสะเม ยักกะคันธัพพะนาคา ตัญ
 จันดา สันติเกยัง มุนิวระวะจะนัง สาระโว เม สุณันตุ รัมมัสสวณะกาโลยัมภะทันดา รัมมัส
 สวณะกาโลยัมภะทันดา รัมมัสสวณะกาโลยัมภะทันดา

บทนมัสการและตอนที่ตัดต้นไม้

ศิริโรคมประณมหัตถ์นมัสการ ปางเมื่อพระพุทธรองค์ผู้ทรงญาณอันเลิศแล้ว ข้าจะ
 ขอนมัสการคุณพระธรรมเป็นแก่นแก้วสำหรับโลก เมื่อบันคาลพฤษโสภให้เสื่อมหาย อนึ่งคุณ
 เทพยูคาทังหลายในชั้นฟ้า พระสุริยสนธยาราหุเกตุ คุณพระอังคารพุทธรอคมเดชทั้งครุโร พระ
 เสาร์ศุกร์ทุกเทโวขอครไร วันนี้เป็นวันมหาพิชัยมงคล ขอเชิญท่านในเบื้องบนสิบสองชั้น จง
 มาช่วยคุ้มครองกันซึ่งยาพิช ทั้งคุณมนต์เวทวิเศษประสิทธิ์อย่าต้องพาล วันนี้จะทำมงคลการให้
 ประสิทธิ์

เมื่อย่านนางไม้ตั้งพระทัยในไพรศรี ครั้นเมื่อถูกตำแคงด้วยแรงขวานเหตุการณ์ พลันก็มี ให้สะเทือนสะท้านอยู่หวั่นหวาด นางน้องจึงร้องสั่งอาราธนาเทพดาทุกๆองค์ ขอท่านได้ ช่วยดำรงคุ้มครองรักษาตัวข้านี้ และประยูรวงศ์ล้วนเผ่าพงศ์พรรณไม้ที่ตั้งอยู่ในกลางป่า ด้วยว่าตัวข้านี้ จะขออำลาออกจากคงแสนกัณคาร ครั้นแล้วเทพดาผู้เป็นประธานเธอก็พิศวง

แสนสงสารแต่นางแสงสายทองที่ร้องตั้งวังเวงใจ ครั้นแล้วเทพดาผู้ประจำไพร อวยพรให้มีชีวิต นางก็สิ้นโศกความโศก แล้วก็ล้มลงในหิมวันพนาวาส พวกนางงานชาญฉลาด เข้าฟันฟาดขาดต้นปลาย แล้วก็รีบร้อนเข้าชวนขวยชั๊กลากมา บุกหนามหนาโคนหลักคอ ท้องร่อย หรอปรักร้างาราน เข้าข้ามห้วยละหานตะพานเชือกกลิ้งกลับเกลือกอยู่เต็มซัด ยามเมื่อจะพราวพลัด ก็มีสบายแต่ปลายคืน ครั้นเมื่อข้ามพ้นมหรณพ ขวัญของแม่สลักน้ำมาตั้งต่อที่โรงธรรมทำคัคคด โกง สนั่นก้องเจ็บบ้างน่าเวทนา ดีด้วยทั้งทะเลใหญ่ กองเปลวไฟประจำลำ ช่วงกระทำให้เรือ บुरาณ คิคฝ้าคานกระหวนเล่น ขวัญของแม่อย่าคือเค้นเที่ยวช้อนเล่นอยู่ไหนหรือ เชิญมาเถิดนะแม่ มาประจำลำนาวาเป็นย่านาง จะได้เชยชมเครื่องมัสหมายมีต่างๆแต่งไว้ได้บูชา ให้แม่ชมให้เต็ม คาล้วนของดี ทุกนานาและราศรีขอเชิญมา ให้ตั้งอิโโฮโห้ไส้ขึ้นนาวา ลั่นฆ้องชัย ฯ

บทเหล่าเชิญแม่ย่านาง

ศรีฯ สวัสดิเทพเทวา ครั้นเมื่อพระสุริยากรรม์ ต่องแสงแจ้งจบทั่วพิภพนภาดล เรียกฝูงคนเข้าทำการ ทั้งนางงานชาญฉลาดยกถ้ำมาขึ้นคั้งหมอน ปลงเบงบอนทั้งขวซ่าย ทวน กูดได้คิดประจำ หมายถึงที่วางกงลงกับท้อง พระอาทิตย์ประจำส่วนปฐม พระจันทร์ระอุคมา ส่วนสอง พระอังคารเข้าประคองจำส่วนสาม พระพุทธอวมจำส่วนสี่ พระพลหัทสบัติจำส่วนหน้า พระศุกร์อินโสธธาจำส่วนหก พระเสาร์เลิศคิดลิกจำส่วนเจ็ด พระราหูเสด็จจำส่วนแปด พระเกตุ ร้อยแปดจำส่วนเก้า เทวดาทั้งนั้นเล่าเข้าสิงสู่อยู่ประจำลำล้วนย่านาง

จึงให้สมัญญาว่า...(ชื่อเรือ)...ศรีสำอาง ที่แก่งหางเขียนด้วยลายทอง หน้าต่างห้อง ห้อยโมลี ถึงวันที่เอลงน้ำ แจวประจำสำหรับหลัก หางเรือชักสอดใส่ท้าย โภนาโต เทวะสังขาโย ข้าแต่ฝูงเทพดาทั้งหลายเอ๋ย ผู้เสวยทิพย์พิมานในค้ำหนักนี้ จตุราศรีขออัญเชิญลงมาประจำลำล้วน ย่านาง จึงเอาผ้าสีชมพูบางห้อยหน้าทวนแทนสไบ ยามเมื่อจะขึ้นล่องชลาลัยอย่ากระทบที่หินผา และหญ้าค่อมไฉวรินนั้นมีมาก

ย่านางเอ๋ย แม่จงหลีกเลียงเมียงมากอย่ารุกบัน จะข้องขุดซึ่งขี้ชั้นหมันจะรานชำระ รั่ว ย่านางเอ๋ยแม่จงระวังตัวอย่าติดดิน ยามเมื่อล่องเกลียงคลื่นเชิญแม่ประชุมขึ้นมาประจำลำเป็น ย่านาง นายช่างประกอบกิจกระชอบซิดให้ชอบซิดไม่ชั่วชวด ชมลวดลายระบายลวดอย่าเบื่อหน่าย ยามเมื่อจะขึ้นล่องลำพองพายเป็นคู่แข่ง ระวังอย่าระแวงเวียนช่องอย่าให้ต้องซึ่งลมใหญ่ อีกทั้ง เครื่องยนต์กลไกหรือสายเสาเพลาสไบเจ็บเข้าไปตลอดลำ ย่านางเอ๋ยแม่จงคั้งมโนจำเริญโสดสวน สดับฟังซึ่งคำสอน ขอเทพดาทั้งหลายเอ๋ยจงมาอวยพรจตุรพิพรให้ประสิทธิ ขอให้นาวานี้มีฤทธิ

เคชชนะศัตรูและหมู่ร้ายทั่วเมทนีดล ชัยขมังคัลยชัยมงคลแก่นาวา ดังกล่าวมาทั้งนี้ แล้วให้ตั้งอิโ่
ขึ้นทันทีลั่นฆ้องเอาชัย ช่วยกันทำซึ่งบายศรี กันคนละเหล่าสองเหล่าตามแต่มี แล้วจะได้ร้องเชิญ
ขวัญเพื่อนาวานั้นจะได้เป็นขวัญ

บทเพลงเชิญขวัญเรือ

เอहि เเชิญมาเถิดนะแม่มา มาชมซึ่งบายศรีทั้งซ้ายขวา รูปเทียนขวาลาตามสลอน
หมากพลูดอกไม้กรองอันบวรตั้งเอนไว้ มีหลายหลากหมากเรียงรายด้วยแหวนเงินและแหวนทอง
ตั้งรับรองบูชาขวัญ เสื่ออ่อนหมอนทั้งนั้นตกแต่งไว้น่าชมเชย แล้วร้องเรียกไม้ช้าพลัน พระเจ้า
ขวัญนาวาเอ๋ย งามจริงยิ่งกระไรเลยมาจับอยู่ที่บายศรี จึงเอาด้ายแดงขาวมาผูกพันให้มันคงจงสวัสดิ์
เพื่อเป็นมงคลศรี ครั้นเสร็จพิธีแล้วจึงหีบขกเอาแว่นทองอันผ่องแผ้วเวียนรับรองต่อกันไป ให้
บรรจบครบสามรอบชอบด้วยน้ำใจ แล้วให้ตั้งอิโ่ลั่นฆ้องชัยขึ้นสามลา

(สังวร ช่งหลี, สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม 2543)

ภาคผนวก ข

บททำขวัญเรือที่ไม่ใช่สำนวนหลัก

บททำขวัญเรือจังหวัดชุมพร

สำนวนที่ 1 นายฉรงค์ ท้าวเชื้อลาว อายุ 82 ปี บ้านเลขที่ 53 หมู่ที่ 2 ตำบลปากแพรก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร

บทชุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ณะคะวะโต อระระหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อระระหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเตกามะ จะรูเป คิริสิขะระตะเถ จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคามะ
ครุวนะคะหะเน เคะหะวัตถุมหิเขตเต ภูมมาจาขันตุเทวา ชละถละวิสะเม ยักกะกันธัพพะนาคา ตัญญา
ฐันตา สันติเกยัง มุนีวระวะจะนัง สาธะโว เม สุฉันตุ ฐัมมัสสวณะกาโลขัมภะทันตา ฐัมมัส
สวณะกาโลขัมภะทันตา ฐัมมัสสวณะกาโลขัมภะทันตา

บทถวายเครื่องสังเวทย์แม่ย่านาง

อิมัง สุปาตขันชนะสัมปันนัง ขานานัง ภูมิมัสเจมิ นะโม เม ฐัมมังคะละ ภูมิจวานัง
สักการะวันทนัง สุปะพชัญชนะ สัมปันนัง โทจะนะนัง สารินัง สัพพะวิรัง อุกังวะรัง อากังฉันตุ
ปริพุนขันตุ สัพพาคี หิตายะ สันตือเทวานัง เตมิ คุมเหา อนุรักขันตุ อโรโกโย นะสุเช นัจจะ

บทเชิญแม่ย่านาง

สืบนีวข้าไหว้ เทวาททั้งหลาย เชิญแม่นางไม้ อยู่ในไพรสาน ทุกวันเวลา ขอเชิญ
นางมา รับเครื่องบรรณาการ เครื่องบวชเครื่องการ ไก่เป็นข้าวเหล่า นางไม่มีศรี รูปเทียบพร้อม
สรรพ ขอเชิญมารับ เครื่องไหว้บัดพลี แป้งแฉะมันจันทร์ หัวหมูบายศรี เชิญแม่ใจดี มาประจำเรือ
พายล่องคลองแคล้ว ล่องได้ขึ้นเหนือ เชิญแม่คงคา โปรคมาเอื้อเพื่อ ผู้คนพายเรือ อย่างมีอันตราย
เทวดาททั้งหลาย มาช่วยคุ้มช่วยครอง โอมปริพุนขันตุ สวมะมหาเทวดา

สืบนีวข้าไหว้ เทวดาท้วทุกราศรี อินทร์พรหมขมขัณฑ์มาตุลี สหสสนันไกรศรี
พระอิศวรนารายณ์ นางอุมาโกกาวดี เส็กเมืองเรืองศรี งามเลิศเฉิดฉาย สนธยาราตรี พระภูมิพระ
พาย เทวาททั้งหลาย ที่อยู่ชั้นบน ทั้งพระจตุคาม พระรามผู้ทรงนาม อันมีฤทธิเดช ท้าวพระเวส

สุวรรณ ทั้งท้าวธตรส วิรุณหกวิรุณปักขามน ท้าวกุเวรณุกัมพล ทั้งพระจตุคาม พระเจ้าฝาค
ศาสนา แก่เทวดาผู้เที่ยงธรรม คุณคิดและชอบ ประกอบต่างกัน เทวดาทุกชั้น ให้มาคลใจ คังข้าขอ
ชัย สวัสดิ์สถาพร

สิบนิ้วข้าไหวยกขึ้นเหนือเกล้าไหว้ท้าวปฐวี ไหว้นางธรมิทุกแห่งแหล่งหล้า สิบนิ้ว
ข้าไหว้พระยานาคนาคา บากหน้าบายตาเทวดาชั้นบน ข้าขอที่นั้งที่ตั้งน้ำมนตร์ เทวดาทุกคนจงได้
เมตตา ขอที่ตั้งฉัตร โรงระมัดเพ็จจา ขอที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน เรือกสวนไร่นา ขอให้เทวดาจงได้
เอ็นดู ขอที่ตั้งฉัตร ขอที่ตั้งราชภูมิชัย อุบาทว์จิงไร จงวินาศวินายสาย

สิบนิ้วข้าไหว้ พระอิศวรนารายณ์ เจ้าไตรศรีงสา นางโคกวิธ ธรณีนาคา วันนีตัวข้า
ไหว้ทั่วแดนไตร บริดิวงรุงพาลี พระภูมิเจ้าที่ สิบทิศศักดิ์หลักใหญ่ วันนีข้าไชรั้ ไหว้ทั่วทิศา ขอเชิญ
เจ้า ที่ นางอี่เจ้าน้ำ วันนีตัวข้า วันทาบวงสรวง ขอทั้งคังวาง โรงรางคอกความทั้งปวง ข้าไม้ลู่ลวง
เกินท่านเลขหนา ของจงปฏิบัติ ขอที่ตั้งมัด คังพิทศเสมา ที่ตั้งนาวา โรงการพิธิ ท่านเมตตา แก่ข้าวันนี้
ของจงประสิทธิ คும்ภัยอันตราย

สิบนิ้วข้าไหว้ พระพุทธคุณัง พระธรรมคุณัง พระสังฆคุณัง คุณพระศรีรัตนตรัย
คุณแก้วอันเลิศแล้ว คุณแล้วทั้งสามประการ ตั้งไว้เหนือเศศี

สิบนิ้วข้าไหว้ เทวดาทั้งหลาย บนบกและในน้ำ ในถ้ำและภูเขา ผุ่งเทพเทวดา พระ
อินทร์และพระพรหม ทั้งท้าวปฐวี พระภูมิเจ้าที่ ท้าวกรุงพาลี พญานาค ท้าวนาคนม ทุกหมู่เทวดา อัน
นี่ยังมีที่ไป บริดิวิ ท้าวมหาลาภ มหาชัย ขอเชิญลงมา อวยศีลอวยพร ให้แก่ท่านเจ้าเรือนในวันนี้ ขอ
จงประสิทธิเม

สิบนิ้วข้าไหว้ แม่นางธรมิ ขาวค่องมีศรี โฉมงามพรรณฉาย ประดับเครื่อง
อาภรณ์ บวรเจิดฉาย ถ้วนแก้วพรรณฉาย ประดับเกล้าเกศา ผมยวเลื้อยคิน คำขลับคือนิล คุณ
ระยับจับตา มีคุณล้ำเลิศ แก่ฝูงมนุษย์สา จบทั่วโลกา หญิงชายทุกคน มนุษย์ทั้งหลาย ทำร้าย
เปื้อนปน หญิงชายทุกคน ถ้ายมูตรตุคใส่ มิได้ขิงโกรธ สักน้อยหนึ่งโสด ชื่นชมคิดใจ วันนีมีการ
ขอเชิญนงคราญ ผู้มีฤทธิ์ไกร มารับบัตพลี อันงามประไพ บูชาเต็มใจ ของแกลัมสุรา ของหวาน
ของมัน ถ้วนถึมีพรรณ รสอันโอชา ถ้วนเขียวหอมกม มัสหมางมังสา ขอเชิญแม่มา รับเครื่อง
กระยาบูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน อย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัม
ป็นนังประริฎนชันตุ จะมหาแม่นางธรมิเทวี

สิบนิ้วข้าไหว้ขอเชิญพระยานาค ท้าวผู้โถมฉลาก เติบใหญ่ยวารี นิรมิตบิคตัว
เจ็ดหัวเจ็ดหาง ที่ข้างแผ่นดิน ได้คืนพระสุเมรุ ท่านอยู่เป็นเกณฑ์ ได้พื้นปฐูพิณ ผันหัวผันหาง
ตามเดือนโดยถวิล มนุษย์ทำกิน ในแผ่นดินพระสุธา วันนีมีการ ขอเชิญภูบาล ท่านนาคนาคา
มารับบัตพลี ตุกคิบสะพัว ข้าแต่งไว้ท่า บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่อง
สังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนัง ประริฎนชันตุ จะมาทานาคา

สิบนิ้วข้าไหว้ บริดิวิกัวเหิน เคินทางเวหา วันนีวันดี ขอเชิญท่านมา มารับ

เครื่องกระหยา บูชาสังเว เจริญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเว ข้าแต่งบูชา สุพะ
เขียนชนะนะสัมป็นนังประริณชันตุจะมหาบริถิวเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท่านท้าวมหาลาภมหาชัย วันนี้วันดี อย่างมีที่ไป เจริญมาไวไว ท่าน
ทั้งสองมา รับบัคพลีสูกคิบสะพลา ข้าแต่งไว้ท่า บูชาสังเว เจริญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉยมารับ
เครื่องสังเว ข้าแต่งบูชา สุพะเขียนชนะนะสัมป็นนัง ประริณชันตุจะมหาลาภมหาชัยเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ขอเจริญพระภูมิเจ้าที่ รูปงามมีศรี เป็นเจ้าแก่แผ่นดิน ที่สวนที่นา
รักษาอยู่สิ้น เรือนบ้านร้านถิ่น มิได้มีอันตราย รั้ววังขังล้อม ค่ายคูประคูป้อม คอกวัวคอกควาย ที่
สวนไร่นา ท่านรักษาไว้ วันนี้ข้าไหว้ ขอเจริญท่านมา มารับเครื่องบัคพลี สูกคิบสะพลา ข้าแต่งไว้
ท่า บูชาสังเว เจริญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเว ข้าแต่งบูชา สุพะเขียนชนะนะสัม
ป็นนัง ประริณชันตุจะมหาพระภูมิเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท้าวกรุงพาลี ท่านครอบครองที่ อยู่นอกจักรวาล ท้าวทรง
กระบองทอง ยกมือขึ้นป้อง คู่ท้าวเคนไกร คู่ฝูงมมนุษย์สา ทำการสิ่งใดใด ไม่เห็นบัคพลี ท้าวกรุง
เสร์สร้อยน้อยใจ หุนหันเป็นไฟ จักใคร่บีฑา ถ้าว่าผู้ใด บูชาเต็มใจ ชื่นชมหนักหนา ให้ศีลให้พร
หัวเราะคาคา หายความโกรธา ชื่นชมดีใจ วันนี้มีการ ข้าขอเจริญท่าน ผู้มีฤทธิไกร มารับบัคพลี
อันงามประไพ บูชาเต็มใจ ของแกลัมสุรา ของหวานของมัน ถ้วนถี่มีพลัน รสอันโอชา ถั่วเขียว
หอมก มัสหมางมังสา ขอเจริญท่านมา รับเครื่องกระหยา บูชาสังเว เจริญมาเถิดท่าน ท่านอย่า
ทำเฉย มารับเครื่องสังเว ข้าแต่งบูชา สุพะเขียนชนะนะสัมป็นนัง ประริณชันตุจะมหาท้าวกรุงพาลี
เทวา

บทลาเครื่องสังเว

วันนี้วันดีสวัสดิชัย ข้าพเจ้าได้ตกแต่งเครื่องบัคพลีบูชา ท่านท้าวเทวดา ชมเล่น
เย็นใจ อาหารมากมาย ถี่ถ้วนนานา ครั้นรับบูชาแล้ว เทวาใจแก้ว อวยพรคธา ชัยยะจำเริญ
ประสิทธิโกคา ทรัพย์สินช้างม้า พูนมาก่ายกอง ขอให้เจ้าบ้าน มีทรัพย์ข้าวของ แก้วแหวนเงิน
ทอง สมบูรณ์พูนมา อย่ารู้ขาดสาย ขอให้เจ้าเรือน อย่าเจ็บอย่าไข้ โรคภัยทั้งหลาย จับไล่ให้ไกล
มีเคโซชัย อายุวรรณโณ สุขังพะลัง

สิบนิ้วข้าไหว้พระภูมิเจ้าที่ จงได้ปรางค์ ทั้งท้าวทศรธ วิรุณหักวิรุณปักษ์ ทั้งนาค
ผู้มีฤทธิไกร ขอมาคุ่มภัย เกิดในกามา ทั้งแม่นางธรรณี แม่ผู้โถมศรี ทั้งกรุงพาลี บริถิวเทวา ทุก
องค์เทวดา จงได้ปรางค์ อารักษ์ศักดิ์สิทธิ์ พระจันทร์พระอาทิตย์ ผู้มีฤทธา รับบูชาแล้ว อวยพร
สวัสดิ เสริ่งแล้วคืนที่ สุวิมานเถิดหนา สำเร็จแล้วขอเจริญ ท่านท้าวค่านิน บำพหน้าราชยาน คู่
วิมานโดยพลัน

สิบนิ้วข้าไหว้ พระเศศเทวดาอากาศ หรดีทิสสา ครั้นเวลาการ เจริญท่านเสด็จไป

ไปสู่วิมาน เจริญคิณสู่อสถาน วิมานเมืองสุวรรณ เจริญเทวดา ในฉอกามา เทวดานันต์ เทวดาทิ้งแก้ว
 มารับเครื่องค้ำบัป เทวดาทิ้งนั้ มารับของบุชา สิทธิศักดิ์หลักเมือง เทวดาทิ้งปวง พระไพโรเจ้า
 พระเสื่อเมืองทรงเมือง เทพในภูผา เสวยแก้วลีลา เจริญคิณสู่อสถาน แห่ห้อมล้อมไป
 ชงเทียวไสว กับหมู่บริวาร มากมายหลายองค์ ครั้นสำเร็จเจริญท่านเสด็จ ไปเร็ว ๆ อย่าช้า ทุกคน
 ถ้วนหน้าเร่งส่งน้อมซัย ได้ฤกษ์ยามดี เจริญท่านเสด็จไป ยাত্রาเวลาไกล ไปทุกพระองค์
 (ฉรงค์ ท้าวเชื้อลาว , สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2543)

**ตำนานที่ 2 นายสิริ พุนเขาด่าน บ้านเลขที่ 68 หมู่ที่ 9 ตำบลคำนสวี อำเภอศรี
 จังหวัดชุมพร**

บทชุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทธีสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
 อรหะโตสัมมา สัมพุทธีสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทธีสสะ

สักเคกามะ จะรูเป ทิริสิขะระตญู จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฐฐะ จะคามะ
 ศรวณะคะเน เคะหวัดุมหิเขตเต ภูมมาจาอันตุเทวา ชลละถะวิสะเม ยักกะคันธัพพะนาคา ตัญ
 ฐันตา สันติเกยง มุนีวะระวะจะนัง สาระโว เม สุณันตุ ชัมมัสสวะนะกาโลยัมภะทันตา ชัมมัส
 สวะนะกาโลยัมภะทันตา ชัมมัสสวะนะกาโลยัมภะทันตา

บทไหว้ครูและอัญเชิญเทวดา

ประสิทธิอัญเชิญ ดำเนินอย่าช้า ครูเอ๋ยเร่งมา อย่าช้าทุกคน ข้าวตอกดอกไว้ รูป
 เทียนมาไหว้ เรียงรายบัคคน ขอเชิญคุณครู นั่งในมณฑล คาคเพดานผล ข้าขอนมัสการ ช่วยเสก
 ดอกไม้ หมายผลทั้งหลาย ให้มีรสหอมหวาน ข้าวของทั้งนี้ เป็นเครื่องนมัสการ เจริญมาเถิดท่าน ข้า
 ขอบุชา หัวใจพระพาย ต้องววด้องควาย ต้องช้างกลางป่า ต้องคนเป็นบ้า ร้องให้ลิ้น อังเชิญครูเอ๋ย
 มาสิงตัวคน วันนีวันดี ข้าจะทำมนต์ ขอให้มีชัย มงคลประสิทธิเม

นะโมตัสสะ ภควะโตอรหะโต สัมมาสัมพุทธีสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะ
 โต สัมมาสัมพุทธีสสะ นะโมตัสสะ ภควะโตอรหะโต สัมมาสัมพุทธีสสะ

มือข้าทั้งสิบนิ้วสอดขึ้นหว่างคิ้ว คือต่างเทียบทอง จักขูทั้งสองต่างประที่ปชวลา
 ข้าไหว้คุณครู สอนให้รู้ที่สิ่งมา ไหว้คุณพระบิดา ทั้งปู่ย่าและตายาย คุณญาติและเผ่าพันธุ์ สรรพคุณ
 ลึ้นทั้งหลาย จุดอักษิศรีแสงพราย รายตัวข้าพเจ้าจะทำกร เพราะเจ้าบ้านเขาไปหา มาถึงสถาน ให้
 มาทำการ ปลุกเข้าเรือนและเคหา ให้ช่วยไหว้พระภูมิ ช่วยไหว้ท้าวเทวา บริถวิเรื่องฤทธา นางธรรณี
 ตามทางธรรม บูชาทั้งแปดทิศ ย่อมมีฤทธิ์ต่างๆ กัน ทำบัคขึ้นสิบสองชั้น เนะนำไว้แต่ก่อนมา บัค

ภูมิทำสามชั้น กรุงพาลีสีเหลี่ยมมา บัดนาคาทำห้ามุม บัดนางธรรณี ทำงดีเป็นบัคกลม อุทิศตามนิยม ทำสีเหลี่ยมคางหมูมา ตกแต่งไว้เสร็จสรรพ เครื่องประดับรจนา ตั้งจิตคิณูชา จะบูชาท้าวเทโว เดิมแรกแต่ปฐม จะได้ชมแก่ชะโน เดิมแรกพระภูมิโม กรุงพาลีทั้งสี่นาย ได้เป็นใหญ่ในแผ่นดิน ในปฐมพันคังใจหมาย อยู่หว่างแผ่นดินคาย องค์สมเด็จพระชินศรี ขอที่แต่สามอย่าง แก่พระภูมิ กรุงพาลี พระภูมิกรุงพาลี ยกถวายพระมุนี พระจึงเอื้องบาทบาทา ได้แค่สองอย่างครั้ง ยังไม่ถึงสาม อย่างตรา ออกไปถึงขอบจักพาวาล พระภูมิกรุงพาลี ถอยออกไปนอกสถาน ไม่ถึงจักพาวาล จะทำการสิ่งอันใด ทอดสะพานปลูกศาลา ตั้งบิณฑจาสระเกษใน บวชพระสงฆ์ให้เป็นใหญ่ เอาบ่าวสาว ข้าวโรงคัน สวดมนต์บ้าน หรือมนต์เรือน สรรพคุณทุกสิ่งอัน ข้าจะขอ เครื่องบัคพลี แก่มนุษย์ฝูง สัตว์ชน ทุกที่จะทำการ ในประเทศแผ่นดินคน ถ้าว่าฝูงสัตว์ชน นึกถึงคุณทำบูชา จะให้คนผู้นั้น เลี้ยงลูกผู้หญิงชาย คงจะตื่นขึ้นขึ้นไป ถ้าขายได้กำไร ทำนาไร่เกิดเนืองนอง จะให้ได้มั่งมี เป็น เศรษฐีคังใจปอง ทำกินนั้นให้คล่อง กันโภภักย์อันคราย จะให้ได้มั่งมี เป็นเศรษฐีคังใจหมาย แม้น ว่าชะตาของเจ้าบ้านร้าย ของจะให้พอกเทียมคน ข้าขออนุญาต เป็นคำขาดพระทศพล ได้โปรดอย่า ให้จน จึงมีพุทธฎีกา พระครุสเท่านั้นแล้ว ถลาดแคล้วบัคเดียวคน เทียวป่าวฝูงสัตว์ชน นึกถึงคุณ ทำบูชา แก่พระภูมิกรุงพาลี บริถิวและนาคา วันนี้เป็นวันดี ข้าตกแต่งเครื่องรจนา น้อมท้าวเทโว สิบนิ้วข้าประกาศ ทัวโลกนาคา ท่านท้าวเทวัญ ทุกองค์ลงมาสิ้น ข้าขอให้ประสิทธิเม ฯ

ข้อไหว้ขอเชิญท่านเจ้ากรุงพาลี ผู้มีฤทธิ์ในกรุงบาดาล เชิญท่านออกจากสถาน วิมาน เชิญท่านมาเอาขยา บูชาสังเวช ขนมนมเนย น้ำผึ้งน้ำตาล สุกส้มของหวาน มะพร้าว ลูกตาล กล้วยอ้อยนานา สุกคี่ปลาพล่า สุรานะโม สิริसानาโค รูปเทียนชวาลา ตัวข้าตามถวาย พุ่มมะเขาวัว จะมะหาราชา สุรักขิโค มะหาเดโช มะหาพุมโม เขาเสริ สุระสะนะสิโค

ข้าขอเชิญท่านท้าวปฐวี เชิญนางธรรณี ท่านท้าวผู้เป็นเมขลา ข้าขอที่ สร้างสวน สร้างบ้านเรือน และไร่นา ขอที่นั่งตั้งฉัตรธงชัย อุบาทว์จิงไร โภภักย์ จงวินาศวินายสาย โอมขันตุ พุมมาขันตุ สวะหาย

อากณย์ข้าไหว้ ขอเชิญพระเพลิง ขี่แรดตั้งถลิ่ง ถือคังเปลวไฟ บันดาลให้ผุด เป็นलगน้อยใหญ่ ผุดขึ้นที่โน บ้านเรือนเคหา ชาวสวนชาวไร่ ชาวบ้านทั้งหลาย เห็นประจักษ์แก่ คา มิได้ก่อไฟ ควันผุดขึ้นมา ที่โนเคหา ระเบียบนอกชาน เจ้าเรือนแต่งท่า เครื่องอันนานา มีมาก ทุกประการ ขอเชิญเทวา ลงมาในศาล บูชานมัสการ ขอลากขอพร

ทักษิณข้าไหว้ ขอเชิญพระขมท้าว ผู้คุมขี้ควาย ตัวกล้าทำให้ เขาหักข้างซ้ายข้าง ขวาเป็นหมู เป็นหมาตลอดลูกบนเรือน เกิดด้วยพระเคราะห์ วันปีเดือนเชิญ ลงจากเรือนค่านับ ถวาย

สิบนิ้วข้าตั้งเหนือเศียรรา ขอเชิญพระนารายณ์ รูปงามบริสุทธิ์ ขี่ครุฑผันผาย เสด็จโดยหมาย สู่ทิศหรีดี บังเกิดเป็นलग นำเค้าต่างๆ เป็นलगมากมี อุบาทว์บังเกิด เป็นलगค่าง ่างชะนี พระอินทร์ภูมิ ให้เชิญเทวา ท่านอย่าหนักหน่วง เชิญรับบวงสรวง รูปเทียนชวาลา

กระแจะจวงจันทร์ น้ำมันกฤษณา เจ้าเรือนแต่งท่า ขอลากขอพร ศัตรูหมู่มาร อย่าเข้ามาใกล้หลบหนีชอกช่อน คุมเสียดังไร โปยกัยอันเคือคร้อน ขอเชิญภูธร เสด็จเสวยรมย์

ปัจฉิมข้าไหว้ ขอเชิญพระพิรุณท้าวผู้อุดม ขึ้นาคผันผาย เมฆตั้งขึ้นมา ท้วทั้งชลาตจใจวุ่นวาย ทำให้ฝนตก ผิดฤดูนาไร่ ผู่ชนทั้งหลาย เจ็บหัวมัวตา ข้าน้อยร้องเชิญ อย่างนี้ อย่างเนิ่น มารับของบูชา ขอลากขอพร ทุกสิ่งนานา ขอให้เทวา พาเอาอุบาทว์ไป

พ่ายข้าไหว้ ขอเชิญพระพายรูปงามประไพ ขี่ม้าผันผาย เสด็จโดยหมาย อากาศห้วนไหว มีคัมภีร์นาค ทำให้ลมพัด ต้องไม้หักทับ ย่อยยับทับกัน พัดเปิดประตูเรือน ประตูนครนอกในเขตชั้นร์ ย่อยยับสลอน พัดต้องเคหา ท่านท้าวเทวา ทำภัยเคือคร้อน เรืออยู่ในน้ำ พัดซัดขึ้นคอน พัดถูกสาคร สะทอนสนั่นพระดิน ให้ข้าขอเชิญเทวา มาเอารางวัล อุบาทว์อุบัติ พัดพาไปพลัน ไร่นอกเขตชั้นร์ อย่างมาพะพาน ข้าวของนานา ข้าแต่งไว้ท่า มีมากทุกประการ ขอเชิญเทวา ลงมาในศาล ถ้อยคำอ่อนหวาน พระอินทร์เล่าโลม

อุครข้าไหว้ พระอินทร์เธอให้ ขอเชิญพระโสม คอยเผาคอยว่า บูชาเล่าโลม เป็นที่ปฏิโลม ขี่วัวผันผาย มาเอารางวัล ทุกสิ่งสารพัน แต่งไว้เหลือหลาย ทำให้เจ็บปวด ร้อนร่ำมากมาย เทวาทั้งหลาย บอกให้ฟังกลัว ไก่กลอดเป็นไข่ ผิดเพศวิสัย สี่ตีนสองหัว ท่านเจ้าเคหา หน้าตามีคิ้ว โรครุกมกุ่มตัว เป็นทุกข์ร้อนรน บังเกิดเป็นกลาง อัจฉริยะต่าง ๆ ระเหระหน กำเนิดแม่หญิง กลอดลูกสองคน เทवाद่วนคน ลงมาจนจบ

อีสานข้าไหว้พระอินทร์เธอให้เชิญแม่โพสพ แต่งเครื่องบูชา นานามีครบ รูปเทียน นอบนบ ข้าแต่งบูชา คุณท่านที่สุด รักษามนุษย์ ขึ้นไปข้างหน้า เสด็จขึ้นปลาทกราย ลอยล่องท่องมา ฉัตรธงแห่หน้า ลงมาในศาล อย่าได้หลอนหลอก นอกชานเรือนนอก ชอกช่อนในสถาน ในหมอนในฟูก ในประตูใบदान ในเคหาสถาน เสด็จซื้อแป พระอินทร์ให้เชิญ เทवादำเนิน ลงมาเชิงแซ่ มารับมิ่งขวัญ กำเนิดเหลือแหล่ ไร่พลัดแอ เสด็จลงมา ข้าน้อยร้องเชิญ เสด็จดำเนินลงมา ไวพลันอย่าช้า อยู่อให้เขื่อนลงมาให้สิ้น พระอินทร์สูงศักดิ์ ให้ชักสายสิญจน์ ลงมาให้สิ้น พระเคราะห์วัน-ปี-เดือน ครั้นชักลงแล้ว เทวาท่านเดือน เชิญลงจากเรือน ลงจากสถานไว ๆ ข้าวของทั้งปวง เครื่องอันบวงสรวง ข้าตกแต่งไว้ ถ้าพระอินทร์เป็นใหญ่ เธอให้ลงมา เทवाद่วนองค์ โดยสักยศ ชักชวนกันมานานา เนื่องนอง ปรีกฤษณ์จะมาหาเทวา

บูรพาเคอธิดะอิมัสมีง ทิศษาภาค สันติเทวา มาหิตธิกาเต ปิตุมเห อนุรักขันตุ อะโรคะยนะสเขนจะ สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ปะริกฤษณ์จะมาหาเทวา บูรภารัสมีงพระพุทธรุณัง บูรภารัสมีงพระธรรมคูนัง บูรภารัสมีงพระสังคะคูนัง ทุกชะโรคะพะยังวิัญชัยเย สัพพะทุกสัพพะโสภสัพพะโรคสัพพะภย สารัพพะเคราะห์เสียดังไร วิัญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะลาภัง ภาวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

อาคะณเขอธิดะอิมัสมีง ทิศษาภาค สันติเทวา มาหิตธิกาเต ปิตุมเหอนุรักขันตุ อะโรคะยนะสเขนจะ สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ปะริกฤษณ์จะมาหาเทวา อาคะณรัสมีง พระ

พระพุทธรุคณ์ อากเณร้ตมิงพระธรรมคุณ้ง อากเณร้ตมิงพระสังคะคุณ้ง ทุกคะโรคะกะยังวิวัณชัยเย
 สัพพะทุกสัพพะโสภ สัพพะโรคสัพพะภย สารัพพะเคราะห์เสนียคจ้งไร วิวัณชัยเย สัพพะทาน้ง
 สัพพะลาภย พะวัณคุเม ร้กขันคุ สุร้กขันคุ

ทักขิน อัดถุอิม้ตมิงทิสษาภาเค สันติเทวาคา มหิตธิกาเคปีคุมเท อะนุร้กขันคุ อะ
 โรคะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสั่มป็นน้ง ประริกุนขันคุจะมาหาเทวาคา ทักขินร้ตมิงพระ
 พุทธรุคณ์ ทักขินร้ตมิงพระธรรมคุณ้ง ทักขินร้ตมิงพระสังคะคุณ้ง ทุกคะโรคะกะยังวิวัณชัยเย
 สัพพะทุกสัพพะโสภ สัพพะโรค สัพพะภยสัพพะเคราะห์เสนียคจ้งไร วิวัณชัยเย สัพพะทาน้งสัพพะ
 ลาภย พะวัณคุเม ร้กขันคุ สุร้กขันคุ

หระคิ อัดถะอิม้ตสะมิง ทิสษาภาเคสันติเทวะคามาหิตธิกาเค ปีคุมเหอะนุร้กขันคุ
 อะโรคะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสั่มป็นน้งประริกุนขันคุจะมาหาเทวะคา หระคิร้ตมอง พระ
 พุทธรุคณ์หระคิ ร้ตมิงพระธรรมคุณ้ง หระคิร้ตมิงพระสังคะคุณ้ง ทุกคะโรคะกะยังวิวัณชัยเย
 สัพพะทุกสัพพะโสภสัพพะโรคสัพพะภย สัพพะเคราะห์เสคียคจ้งไร วิวัณชัยเย สัพพะทาน้งสัพพะ
 ลาภย พะวัณคุเม ร้กขันคุ สุร้กขันคุ

ปิงฉิมอัดถุอิม้ตสะมิง ทิสษาภาเคสันติคณาคามาหิตธิกาเค ปีคุมเหอะนุร้กขันคุอะ
 โรคะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสั่มป็นน้ง ประริกุนขันคุจะมาหาคา ปิงฉิมร้ตมิงพระพุท
 ทรุคณ์ ปิงฉิมร้ตมิงพระธรรมคุณ้ง ปิงฉิมร้ตมิงพระสังคะคุณ้ง ทุกคะโรคะกะยังวิวัณชัยเย สัพพะ
 ทุกสั่มพะโสภสัพพะโรคสัพพะภย สัพพะเคราะห์เสคียคจ้งไร วิวัณชัยเย สัพพะทาน้งสัพพะลา
 ภย พะวัณคุเม ร้กขันคุ สุร้กขันคุ

ภายัพ อัดถุอิม้ตมิงทิสษาภาเค สันติคณาคามาหิตธิกาเค ปีคุมเหอะนุร้กขันคุ อะโร
 คะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสั่มป็นน้ง ประริกุนขันคุจะมาหาคา ภายัปร้ตมิงพระพุทธรุ
 คณ์ ภายัปร้ตมิงพระธรรมคุณ้ง ภายัปร้ตมิงพระสังคะคุณ้ง ทุกคะโรคะกะยังวิวัณชัยเย สัพพะทุก
 สัพพะโสภสัพพะโรคสัพพะภย สัพพะเคราะห์เสนียคจ้งไร วิวัณชัยเย สัพพะทาน้ง สัพพะลาภยพะ
 วัณคุเม ร้กขันคุ สุร้กขันคุ

อุคร อัดถะอิม้ตมิง ทิสษาภาเค สันติคักขามาหิตธิกาเค ปีคุมเหอะนุร้กขันคุอะโร
 คะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสั่มป็นน้ง ประริกุนขันคุจะมาหาคักขา อุครร้ตมิงพระพุทธรุคณ์
 อุครร้ตมิงพระธรรมคุณ้ง อุครร้ตมิงพระสังคะคุณ้ง ทุกคะโรคะกะยังวิวัณชัยเย สัพพะทุกสัพพะ
 โสภ สัพพะโรคสัพพะภย สัพพะเคราะห์เสนียคจ้งไร วิวัณชัยเยสัพพะทาน้ง สัพพะลาภย พะวัณ
 คุเม ร้กขันคุ สุร้กขันคุ

อิสาน อัดถุอิม้ตมิงทิสษาภาเค สันติคักขามะหิตธิกาเค ปีคุมเหอะนุร้กขันคุอะโร
 คะเยนะสุเขนาจะ สุพะเพียนชนะนะสั่มป็นน้ง ประริกุนขันคุจะมาหาคักขา อีสานร้ตมิงพระพุทธรุคณ์
 อีสานร้ตมิงพระธรรมคุณ้ง อีสานร้ตมิงพระสังคะคุณ้ง ทุกคะโรคะกะยัง วิวัณชัยเย สัพพะทุก

สัพพะโสภสัพพะโรค สัพพะภัยสัพพะเคราะห์เสณียคจ้งไร วิวิญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะลาพัง ภา
วันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

ปีตธวีรัสมิงพระพุทธรคณัง ปีตธวีรัสมิงพระธรรมคณัง ปีตธวีรัสมิงพระสังฆคณัง
ทุกขะโรคะพะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกสัพพะโสภสัพพะโรค สัพพะภัยสัพพะเคราะห์เสณียคจ้งไรวิ
วิญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะลาพัง ภาวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

อากาศรัสมิง พระพุทธรคณัง อากาศรัสมิงพระธรรมคณัง อากาศรัสมิงพระสังฆค
ณัง ทุกขะโรคะพะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกสัพพะโสภ สัพพะโรคสัพพะภัย สัพพะเคราะห์เสณียค
จ้งไร วิวิญชัยเย สัพพะทานัง สัพพะวันตุเม รักขันตุ สุรักขันตุ

บุริมะทิสัง ษะคะรัตโต ทักขิเนนะวิรุพะพะโก ปิจฉิเมนะวิรูปักโข กุเอโร อุดคะรัง
ทิสังจิดคาโร เตมะหาราชา โลกะปาตา ยะสัสสิโน เตปี คุมมะเป อนุรักขันตุ อาโรเคนะสุเขนาจะ
จกาสัญญา จะพุมัจฉา เทวานาคม มะหิทธิเต ปิตนุมะเห อนุรักขันตุ อโรเคนะสุเขนาจะ
อุกาสะสัพเพทินชนะนะ สัมปันนัง ประวิพุนขันตุ มะหาภูตา มะหาเทวา มะหานาคา มะหาอัคขา

บทกรวดน้ำ

พุทโทอะนัน รัมโมจักฬาวาร สังโคพระนิพาน นะปัวโยโหดุ

บทขอพร

สวดขอพร ทนใจอย่ามีความไข้ อายุยืนนาน กำลัง 19 ช้างสาร สวดขอพร จบ
เทพพากร ขอให้พรสวัสดิ์

(สิริ พูนเขาด้าน ,สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2543)

สำนวนที่ 3 นายบุญนำ เรืองหิรัญ บ้านเลขที่ 59 หมู่ที่ 2 ตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอ
ปะทิว จังหวัดชุมพร

บทสรรเสริญคุณ

นะโมข้าจะนอบน้อมนมัสการถึงคุณพระพุทธเจ้า56 คุณพระธรรมเจ้า38 คุณพระ
สงฆ์เจ้า 34 คุณพระมหากษัตริย์40 คุณบิดา21 คุณมารดา12 คุณครูอาจารย์อุปัชฌาย์คุณอนุ
กรรมวาจาคุณกรรมฐาน8 คุณแม่โพสพ39 คุณนางพระธรรมี21 คุณนางกงคา12 คุณพระเพลิง6
คุณพระพาย9 คุณพระอากาศ10 คุณอักษระ4 คุณอักษระ33 คุณอัธสวาต คุณปัสสวาต คุณคุณ
นิสสวาต คุณแก้วสามประการ คุณศีล227 คุณศีล10 คุณศีล8 คุณศีล5 คุณพระโสดา คุณพระส

กิตา คุณพระอนาคา คุณพระอรหัตเจ้า คุณมรรค4 ผล4 คุณนิพพาน1 จึงมาเป็นเคารพ9 คุณศีล
 บารมี คุณทานบารมี คุณวิริยะบารมี คุณสังขะบารมี คุณพระคาถาเลขยันต์ มนตร์ประเจียดพิศ
 สมรทั้งภายนอกและภายใน คุณพระฤษีนารอท คุณพระฤษีคาบส คุณพระฤษีทั้ง108พระองค์อัน
 ทรงฤทธิ์ คุณพระปิฎกโลกเจดีย์ คุณพระไสยาสน์ คุณพระพุทธรบาท คุณพระมุนีนาด คุณพระ
 ตาวกชาติ คุณพระโมคคัลลาน คุณพระสารีบุตร คุณพระอนูรัถย์เถนเจ้า คุณพระเนาวโลกอุตรบ
 รมเดชา ข้าพเจ้าได้เล่าเรียนศิลปการใดๆ ขอให้มิชยประสิทธิเม คุณพระอาทิตย์ตก คุณพระจันทร์
 15 คุณพระอังคาร8 คุณพระพุธ17 คุณพระเสาร์10 คุณพระหัส19 คุณพระราหู12 คุณพระศุกร์21
 คุณพระเกตุ9 คุณท้าวเวสสุวรรณอันเรืองเดช คุณพระอิศวร คุณพระนารายณ์ คุณพระพิรุณอัน
 ไพรยปราย คุณพระอินทร์ คุณพระพรหม คุณพระยม คุณพระกาฬ คุณพระจตุโลกบาลทั้ง4 คุณ
 พระภูมิเจ้าที่ คุณพระศรีอนุตโลก พระพุทธรเมตดา ข้าพเจ้าขออาราธนาไปทั่วทุกไครภพ ของงมา
 ช่วยคุ้มครองรักษาเฉพาะอุปัทวเหตุทั้งหลาย ของงสูญหายไปด้วยพระพุทธรคุณัง ของงสูญหายไป
 ด้วยพระธรรมคุณัง ของงสูญหายไปด้วยพระสังฆคุณัง สิ่งไหนทำร้ายหมายขวัญ ขอให้ท่านผู้นั้น
 วินาศสันติ

บทอัญเชิญเทวดา

สิบนิ้วข้าขอเชิญ พระภูมิเจ้าที่ ในพื้นปฐพี ทุกแห่งแหล่งหล้า วันนีวันดี ข้าแต่ง
 บัณฑิตรับท่านเทวา ชั้นได้ชั้นบน อัญญูทิตา จตุภุมมา จคชั้นพรหมมาน ชั้นได้แปดทิศ อารักษ์
 ศักดิ์สิทธิ์ เรื่องฤทธิ์ทุกสถาน ชั้นนอกพิภพ จบทั่วบาถาล ข้าขอเชิญท่าน มาพร้อมเพรียงกัน พระ
 อินทร์พระพรหม พระยมเวสสุวรรณ อาทิตย์พระจันทร์ ทุกชั้นเรียกหา พระอังคารเจ้า พระพุธ
 นั้นเล่า พระหัสศรुบา พระเสาร์พระเกตุ ราหูเรืองเดช เลิศล้ำพสุธา พระศุกร์พระนารายณ์ พระ
 กาฬหาญกล้า นางโกควดี เทวีเมขลา ชั้นได้ถัดมา จบหล้าสากล เทพเจ้าทุกเหล่า ถือนถ้ำลำเนา
 ที่เที่ยวล่องหน เสือเมืองเรืองฉาย พระพายพัดบน เชิญมาทุกคน อีกชั้นนาคา ทั้งท้าวทศรด วิรุณ
 หกแกล้วกล้า วิรุณปักษีราชา เชิญมาถ้วนดี ท้าวกูเวรนุราช โกเมศเลิศล้ำฤทธิ ชั้นพระฤาษาย ทั้ง
 ได้ปฐพี จบดินถันที่ ในนอกจักรวาล วันนีวันดี ข้าขอเชิญท่าน ข้าจักทำการ เชิญแม่ย่านางเรือ
 ชุกเทพอารักษ์ งานงส่งพร ข้าแต่งบัณฑิ ถ้วนถีบวร เชิญท่านเสด็จจร มารับเอาเครื่องสังเวย สุ
 ประเพ็ชชณะสัมปันนัง ปรีพูนขันตุ จะมหาเทโว ฯ

บทขอพรและลาเครื่องสังเวย

ครันท่านเสวยแล้ว ยุยาตรคลาดแคล้ว ไปสู่สถาน ยังเหลือมากน้อย เป็นรอย
 เคนชาน ทั้งของคาวหวาน เชิญท่านมุงมา ถือน้องกลองนาน ตามชิตคิดตาม ชาวหาดมาตุหลา
 ชักชวนกันกิน รินเหล้าข้าวปลา คาวหวานนานา เรียกหากันกิน ไม่รู้จักชื่อ น้ำดื่มทั้งสิ้น ชักชวน
 กันกิน เมามายววยวุ่น บ่าวไพร่ตาขุน สุขสำราญใจ บางพวกหนึ่งอยู่ บางหมู่หนึ่งไป นั่งยามตาม

ไฟ กุ่มครองป้องกัน กุ่มวัวกุ่มควาย กุ่มไร่กุ่มนา พิทักษ์รักษา กลางคืนกลางวัน กุ่มบ้านกุ่มเรือน
หัวค่ำไก่ขัน เชิญท่านทั้งนั้น รักษาให้ดี ศัตรูหมู่ร้าย อย่าให้เข้ามาใกล้ เชิญแม่โพธิ์ศรี ลบหลู่ครุ
เขา เหลาร้ายราวี ท่านช่วยทุกที อย่าให้มีภัยอันตราย โอมปริพูนขันตุ จมะหาเทวดา ฯ

บทเชิญเทวดาทิ้งแปลทิต

สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญอินทร์พร ท่านท้าวอัมรินทร์ ในวิมานฟ้า ข้าน้อมร้องเชิญ
ปูพรมลาดผ้า ชี้อ่างดักล้า ลงมาในศาล บริวารทั้งหลาย เร่งมาจงพลัน มาสู่ในสถาน ผู้ทิศบูรพา
เร่งมาอย่านาน รัพลทหาร ห้อมล้อมไสว วันนี้นำถึง เอาเป็นที่พึง ขอพรขอชัย เชิญมารับรางวัล
สาระพินมีใน กินแล้วพาไป เกทภัยทุกประการ ท่านจึงเรียกหา อุบาทว์นานา ลงจากเรือนท่าน
พระเคราะห์วันเดือนปี อีกทั้งพระเคราะห์ยาม ทุกข์ภัยลวนลาม ท่านจงพาไป

อากเฉยข้าไหว้ ขอเชิญพระเพลิง ชี้แรดตั้งเถลิง กื่อดังเปลวไฟ บันดาลให้ผุด
เป็นลางน้อยใหญ่ ผุดขึ้นที่ใน บ้านเรือนเคหา ชาวสวนชาวไร่ ชาวบ้านทั้งหลาย เห็นประจักษ์แก่
ตา มิได้ก่อไฟ ควันผุดขึ้นมา ที่ในเคหา ระเบียบนอกชาน เจ้าเรือนแต่งท่า เครื่องอันนานา มีมาก
ทุกประการ ขอเชิญเทวา ลงมาในศาล บูชานมัสการ ขอลากขอพร

ทักษิณข้าไหว้ ขอเชิญพระยมท้าว ผู้คุมขี้ควาย ตัวดำทำให้ เขาหักข้างซ้ายข้าง
ขวาเป็นหมู เป็นหมาคลอคลุกบนเรือน เกิดด้วยพระเคราะห์ วันปีเดือนเชิญ ลงจากเรือนค้ำับ
ถวายเป็น

สิบนิ้วตัวข้าตั้งเหนือเศียรรา ขอเชิญพระนารายณ์ รูปงามบริสุทธิ์ ชี้อรุณผืนผาย
เสด็จโดยหมาย ผู้ทิศหรีด บังเกิดเป็นลาง นำเค้าต่างๆ เป็นลางมากมี อุบาทว์บังเกิด เป็นลางค่าง
บ้างชะนี พระอินทร์ภูมิ ให้เชิญเทวา ท่านอย่าหนักหน่วง เชิญรับบวงสรวง รูปเทียนชวลา
กระแจะจวงจันทร์ น้ำมันกฤษณา เจ้าเรือนแต่งท่า ขอลากขอพร ศัตรูหมู่ร้าย อย่าเข้ามาใกล้
หลบหนีชอกช่อน คุมเสียดจ้งไร โปษภัยอันเคียดรื้อน ขอเชิญภูธร เสด็จเสวยรมย์

ปัจฉิมข้าไหว้ ขอเชิญพระพิรุณท้าวผู้คุม ชี้นาคผืนผาย เมฆตั้งขึ้นมา ท้วทั้ง
ชลา ตกใจวุ่นวาย ทำให้ฝนตก ผิดฤดูนาไร่ ผู่ชนทั้งหลาย เจ็บหัวมัวตา ข้าน้อมร้องเชิญ อย่างนี้
อย่าเนิ่น มารับของบูชา ขอลากขอพร ทุกสิ่งนานา ขอให้เทวา พาเอาอุบาทว์ไป

พายัพข้าไหว้ ขอเชิญพระพายรูปงามประไพ ชี้อ้าผืนผาย เสด็จโดยหมาย อากาศ
ห่วนไหว มีคัมภีร์นาค ทำให้ลมพัด ต้องไม้หักทับ บ่อยยับทับกัน พัดเปิดประตูเรือน ประคุนคร
นอกในเขตชั้นชั้ บ่อยยับสลอน พัดต้องเคหา ท่านท้าวเทวา ทำภัยเคียดรื้อน เรืออยู่ในน้ำ พัดซัด
ขึ้นคอน พัดถูกเสาคร สะทอนสนันพระคิน ให้ข้าขอเชิญเทวา มาเอารางวัล อุบาทว์อุบัติ พัดพา
ไปพลัน ไร่ในอกเขตชั้นชั้ อย่ามาพะพาน ข้าวของนานา ข้าแต่งไว้ท่า มีมากทุกประการ ขอเชิญ
เทวา ลงมาในศาล ถ้อยคำอ่อนหวาน พระอินทร์เส้าโลม

อุรข่าไหว้ พระอินทร์ขอให้ ขอเชิญพระโสม คอยเฝ้าคอยว่า นูชาเล่าโลม เป็นที่ปฏิโลม ชีวผันผาย มาเอารางวัด ทุกสิ่งสารพัน แดงไว้เหลือหลาย ทำให้เจ็บปวด ร้อนร่ำมากมาย เทวาททั้งหลาย บอกให้ฟังกลัว ไก่กลอดเป็นไข ผิดเพศวิสัย สิ้นสิ้นสองหัว ท่านเจ้าเคหา หน้าตามีคิ้ว ไรครุมกลุ่มตัว เป็นทุกข์ร้อนรน บังเกิดเป็นलग อัจฉริยะต่าง ๆ ระหะหน กำเนิดแม่หญิง กลอดลูกสองคน เทวด่วนตน ลงมาจนจบ

อีสานข้าไหว้พระอินทร์ขอให้เชิญแม่โพสพ แดงเครื่องบูชา นานามีครบ รูปเทียน นอบนบ ข้าแดงบูชา คุณท่านที่สุด รักษามนุษย์ ขึ้นไปข้างหน้า เสด็จขึ้นปลากราย ลอยล่องท่องมา ฉัตรธงแห่หน้า ลงมาในศาล อย่าได้หลอนหลอก นอกชานเรือนนอก ซอกซ่อนในสถาน ในหมอนในฟูก ในประตูใบคาน ในเคหาสถาน เสด็จขึ้นแป พระอินทร์ให้เชิญ เทวดำเนิน ลงมาเชิงแช่ มารับมิ่งขวัญ กำนักเหลือแหล่ ไร้พลัดแอ เสด็จลงมา ข้าน้อยร้องเชิญ เสด็จดำเนินลงมา ไหว้ล้นอย่างช้า อยู่ให้เชื่อนลงมาให้สิ้น พระอินทร์สูงศักดิ์ ให้ชักสายสิญจน์ ลงมาให้สิ้น พระเคราะห์วัน-ปี-เดือน ครั้นซีกลงแล้ว เทวาท่านเดือน เชิญลงจากเรือน ลงจากสถานไว ๆ ข้าของทั้งปวง เครื่องอันบวงสรวง ข้าตกแดงไว้ ถ้าพระอินทร์เป็นใหญ่ ขอให้ลงมา เทวด่วนองค์ โดยสักยศ ชักชวนกันมานานา เนื่องของ ปริพูนชั้นคู่ จะมาหาเทวา ฯ

กาลาปลูกเม่นางคงคา

โอมศรีศรี วันนี้วันดี ขอเชิญโอมศรี เทวีกงคา ดิ้นขึ้นเร็วพลัน เถิดขวัญแม่อา ประดับทิวชาติ แลละลือพลั่วผาด ทั้งซ้ายทั้งขวา ศัตรูหมู่มาร พ่ายแพ้เล่นหนี โอมพืนมหาพื้น ดิ้นพลันทันที ผุ่งสัตว์ทั้งนี้ ฟังพาอาศัย ตลอดปลอดภัย ด้วยพระคุณนางคงคา ฯ

บทลาเครื่องสังเวทและขอพร

เสร็จสิ้นข้าขอพร ทุกไทเทพเทวา สุรารักษ์อันรักษา สถิตทั่วทุกขอบคัน สากรสิงขร รุกขชาติเครือลดวัลย์ พื้นภพภูมิพนาสันต์ ทุกถิ่นถ้ำถ้ำเนาธาร เชิญช่วยข้าดับเจิญ ให้เป็นสุขเกษมสถานต์ ศัตรูที่ภัยพาล ให้เสื่อมสูญครรรโลไกล ให้เห็นให้จงพิศวาส คิถกรรมย์รักยิ่งเสมือนใน สนิทเนื้อและผองพันธุ์ ผลข้าได้แดงไว้ ในภายหน้าข้าขอทั้น องค์พระเมตไตรและตัวข้า ในชาติควรข้ามฝั่งยังห้องแก้ว พระนิพพานอย่าแปรปรวน เมื่อยังอย่าเชื่อชวณ อยู่ในยานที่กัณการ ข้าขอให้บิครมารดา ยิ่งด้วยศีลทาน เลี้ยงนุชและบุตรหลาน ให้รักร่วมฤทัยกัน ข้าขออย่ามีโรค ทั้งหนวบกอดพิการอัน บ้าไปทุกสิ่งสรรพ กระทบย่อยและสัตว์ เป็นชายให้เรียนรู้ รสพระธรรมและกัมภีร์ พุทธสัจจทั้งสามศรี ให้เงินจบชานาญใจ ข้าขอกำลังยิ่ง ให้อายุยืนปัญญาไว มีจิตเมตตาไป แก่สัตว์ทั่วทุกสรรพพัน เกิดโหนให้เป็นแพทย์ อย่ารู้ผู้มาเทียมทัน รู้สิ้นทุกสิ่งสรรพ ให้รอบรู้กำเนิดมา สรรพคุณทั้งพื้นภพ ทุกสิ่งจบบรรยาย บอกด้วยภาษา จะแก้โรคอันใดใด หนึ่งไขจะตายแล้ว มาหาข้างแก่ลัวไป ให้สมคิดเจตนาใน ให้สำเร็จทุกประการ หนึ่งคนพศด้อย ฤทัยโณคน

พารา อย่าเกิดร่วมวงศา เป็นญาติชิดสนิทเรือน เกิดโหนให้ไกลห่าง ประเทศต่างประชาเลี้ยง รูป รวยแล่น้ำเลี้ยง อย่าได้ขี้ลได้ขี้นมา หนึ่งข้าขอมีสีลและศรัทธา ขอเกิดในพุทธศาสนา จนตราบเท้า ก้าวสู่ปรินิพพาน ในอนาคตกาล เบื้องหน้าโน้นเทอญ

ตั้งนะโม 3 จบแล้วกล่าว “บุญท่านที่ข้าพเจ้าได้ทำมาแล้วก็ดี ที่กำลังทำอยู่ก็ดี ทำ ต่อไปเบื้องหน้าก็ดี ขออุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้ไปถึงบิดามารดา ครูอุปัชฌาย์ เทวดาทั้งหลาย ผี สางนางไม้ทั้งปวง สรรพสัตว์ทั้งหลาย เปเรตตสุรกาย ญาติสนิทมิตรสหาย ศัตรูทั้งหลาย ขอได้รับเอาส่วนบุญส่วนกุศลที่ข้าพเจ้าได้อุทิศให้ หากดวงวิญญาณของท่านผู้หนึ่งผู้ใดได้ตกอยู่ในที่ ทุกข์ ขอให้พ้นจากทุกข์ หากมีดวงวิญญาณของผู้หนึ่งผู้ใดตกอยู่ในที่สุข ขอให้สุขยิ่งตลอดกาล นานเทอญ ตลอดตัวข้าพเจ้าขอให้มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ เทอญ

(บุญนำ เรื่องหิริญ ,สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2543)

ตำนานที่ 4 ร้อยตรีเอื้อน ช่วยนุกิจ อายุ 72 ปี บ้านเลขที่ 28/1 หมู่ที่3 ตำบลนาชะ อัง อำเภอมือง จังหวัดชุมพร

บทไหว้ครู

ขอเชิญครูคั่น เชิญแล้วอย่าหัน จับเกล้าเกศา คุณครูข้าเอย เชิญมาพ้อมมา นั้ง เหนือเกศา มาแล้วอย่าไป ทำขวัญวันนี้ ขอให้สวัสดิ มีลาภมีชัย มาแล้วอย่าไป เข้าในมณฑล แม้นข้าผิดพลาด ในสิ่งที่ขาด แนะนำเหตุผล งดโทษโทษยา ครูข้าหลายคน ขอเชิญครูคั่น เชิญมา พ้อมมา มานั่งข้างหน้า มานั่งข้างหลัง เชิญพ้อมมานั่ง เบื้องซ้ายเบื้องขวา คุณครูผู้เฒ่า เป็นเจ้าตำรา เชิญคุณครูข้า มาแล้วอย่าไป โอมสิทธิชัย ภวันตุเม ฯ

บทอัญเชิญเทวดา

สิบนิ้วเหนือเกล้า ไหว้ท้าวปัญวิ ไหว้แม่ธรณี ทุกแห่งแหล่งหล้า สิบนิ้วข้าไหว้ พญานาคนาคา บายหน้าบากตา เทวาชั้นบน ข้าขอที่นั้ง ที่ตั้งน้ำมนต์ เทวาชั้นบน จงได้เมตตา ขอที่ตั้งฉัตร โรงมดเบญจา ขอที่ตั้งสถาน บ้านสวนไร่นา ขอเทพเทวา จงได้เอ็นดู ข้าขอที่นั้ง ที่ คั้งเข้าครุ จงได้เอ็นดู ทุกหมู่เทวา ขอที่ตั้งราชภูมิชัย อุบาทว์จ้งไทร จงสลายไคลคลา ขอสวัสดิจ้ง มีแก่ท่านเจ้าบ้านเทอญ

คาถาปลุกพระแม่คงคา

วันนี้วันดี เชิญแม่โถมศรี เทวีกงคา ลูกขึ้นเถิดพลัน เถิดขวัญแม่อา ลูกขอชำระ
 สระเกล้าเกศา พวกมนุษย์นี้หนา สบายภายใน ละลืพลิวหาย ศัตรูทั้งหลาย พ่ายแพ้หลีกหนี โอม
 พื้นมหาพื้น แม่คงคาลูกตื่น ขึ้นพลันทันที ผุ่งสัตว์ทั้งหลาย ฟังพาอาศัย ลูกขอพรชัย ขึ้นใส่เกศ
 ปลุกถึงสามที เศษบารมี ช่วยมาประหาร บังเกิดอุบาทว์ มาแต่ก่อนกาล มาช่วยประหาร ให้
 อันตราหนายไป พุทธเจ้าข้า ช่วยพาพระเคราะห์ร้ายไป พระเคราะห์ดีเอาไว้ พระเคราะห์ร้ายจง
 พาไป โอมสิทธิชัย สวะโหมฯ

โองการธรรม์สารใหญ่

นะโมนมัสการ เม แห่งข้างะขอไหว้ พระบรมสวรผู้เป็นเจ้า เสด็จลงมาตั้งฟ้าแล
 ดิน ตั้งสมุทรสายสินธุ์อันอุดม ข้าจะไหว้พระอินทร์พระพรหม พระยมพระกาฬ ทั้งจุลกโลกบาล
 ทั้งสี่ พระฤาษีนารอท ขอดพระกัณฐ์ปิฎกไตร พระวิสูตรพระวินัยพระปรมัตต์ พระไตรสรณคมณ์
 ทั้งพระพ่อหมอเอก พระพุทธชินศมภ์พระพุทธคินาย พระนารายณ์ พระกัจจายเถระ พระโมคคัล
 ลาน์พระสารีบุตร พระพุทธพระธรรม พระควัมบดีพระมหาโพธิ์ พระมหาสารีริกธาตุ แก่นจันทน์
 พระศรีรัตนตรัยเจ้านั้น ท่านจึงใช้ให้กูมาตั้งโองการ เบิกบ้านแลเบิกป่า เบิกพระหิมพานต์ เบิก
 พระพูเบิกพระพาย เบิกพระพิรุณพระเพลิง พระกาฬเถลิง ท่านจึงใช้ให้กูมาตั้งพิธีสารพัด กัน
 เสนียดจัญไร กันที่ชั่วทั้งหลาย อยะระคายมาพ้องพาน ทั้งพระธรรม์สารอย่ามาต้อง เธอจึงให้กูตี
 เชือกบ่วงบาศก์คล้องรัดคอกคน โดยมณฑลที่ท่านว่าไว้ เธอจึงให้กูมาผลาญคั้นไม้ใหญ่อันมีผี อัน
 ครกตีแลกระเดื่อง กูจะตั้งพิธีสารพัด ทำโขนทวารบานประศุ ขุคฺขุแลขุคฺขุสระ ปิดท้อปิดทาง ปิด
 บึงปิดบาง ปิดทวารแลดมสระ ปั้นรูปพระแลรูปเทวดา ปั้นรูปภพนาพา พากย์เจรจาแลจอหน่ง
 ขนันผิมิตี กาสังผิตายโง่ ต่อโลงแลโกศผา ทำศาลาแลหน้ามูข สีสูกไม้ไผ่ กลับกลายทางทิศ
 ตะวันตก แมงมุมตือก หนูกกในเรือน เรียกเพื่อนตามกัน เสาวเรือนคกมัน ไม้รางนางเรียง ที่ลาดที่
 แก่ง ที่เกาะที่เฉลียง ที่วนที่วัง ที่พังก้ำขัง ผึ่งค้อจับรวงรัง ไม้หักทับที่ ปลวกขึ้นในแดน ตะกวด
 เขี้ยแล่นบนเรือน ไก่เดือนเข้าบ้าน ภูเหลือมขึ้นร้าน แร้งจับหลังคา ข้าวสารแซ่น้ำออกขึ้นเป็นใบ
 เห็ดงอกเตาไฟ สิงสัตว์ขึ้นไข่ บนฟูกบนหมอน วัควายเขาหัก เขาจักเขาคอน เข้าซ้อสนลักคอก
 ข้างนอกพินหัก ประศุผี ผันร้ายมิตี เเงหัวพิกล หลิงชายข้าคน นอนกรนนอนคราง นอนหลับคา
 ค้าง น้ำลายไหลนอง หม้อร้องเป็นเสียงฆ้อง เรือร้องเป็นเสียงซ้าง หวอยออกปลีข้างๆ กลายเป็น
 ดอกบัว ผีให้ผีหัว ทำให้คนกลัว ตัวสั้นทาวๆ สัมฤทธิ์ของขาว แดกร้าวกระจาย หัวแหวนสลาย
 เขี้ยววาพิการ ปิดพระสมุทระขุดทวาร ขึ้นร้านถล่ม หวีหมกกลางคืน นอนละเมอ นอนเพ้อเหมือน
 คนบ้า น้ำซบชายผ้า หมาขึ้นหลังคา หมาขึ้นกระออมข้าว นกเด้านกเสก บินแตกเอาขวัญ คั้นเข้า
 ที่นอน หมาแม่ลูกอ่อน คาบลูกขึ้นเรือน หมาเขี่ยมหน้าต่าง คนชบเซาหาวนอน คนต้องอธิกรณ์
 ช้อคาไซ้ครวน ชายไม่มีเมีย หลิงไม่มีผัว ไม่มีเงาหัวตกบ่อดกเสา ปลุกเรือนหว่างกลาง ฟัน้อง
 ต่างกัน รุกที่รุกแดนแฉ่นแคว้นขอบขัณฑ์ แม่ไก่ขันกลับมาไข่ ผีหลอกผีหลอน ดีเคราะห์เคาะไม้

จึงจอกหมาใน วังไล่เห่าขบ แร้งคาบเอาศพ ตกลงหลังคา มคปลวกขึ้นฝา ภูทับสมิงคลา เลื้อยมา
 เข้าบ้าน พักทองขึ้นร้าน กลายเป็นนาดี กล้วยคายคาปตี กลายเป็นผีพราย แกระรูปภาพทั้งหลาย
 เบิกพระเนตรสลักหนัง ผิงเสาเกียด ถอนเสาตะลุง ลอดเรือนลุดยุง เห็นผีพุ่งได้ ต้องอุกาบาท ร่วม
 อาสน์พระสงฆ์ เสาเรือนไม้แก่น เอาไม้ไปประสมโขลง ตั้งเสากระโดง ตีคกระโหมคยา ตีคโชน
 เรือพายม้า หมาเยี้ยวรดคืน ขุดคอใต้ดิน หินหักสองท่อน ที่ลุ่มที่ดอน สากรลดลึงพัง เรือนเดิม
 แรกตั้ง ผิงน้ำหักเสาเรือน ขอดสลักหักได้กระโศก เอาดินค่อคั้น เอาปลายค่อปลาย เสาเรือนไส
 กบ ปิดน้ำทำนบ ผุงจนทั้งหลาย ผสมโคผสมควาย ผสมม้าผสมช้าง เลือกรางทำสวน ค่อกงกำ
 เกรียน ขุดสระขุดคลอง ช่องที่สูงต่ำ ทำไร่อั่ว วัวไถนามากลางตลาด บาตรแตกสาแหกรขาด
 คะลุ่มทาชาด กินช้อนหอยมุก ร่วมอาสน์ท้าวพระยา ตัดไม้ฝามาผสมหินบด ขุดกล่อมไม้ค่อ ทิ้ง
 ไฟทิ้งเรือน ถอดงาช้างเถื่อน เลื่อนผีตายโหง ไม้สักค่อโลง โขงเข้าป่าช้า ชายกระเบนเข็ดหน้า
 ก้างปลาจิ้มฟัน หายใจรดกัน กระโศกสี่ชั้น ทำช่องห้องซัด ปลุกเรือนร่วมวัด ไม้กวาดปิดหลังคา
 เสาเรือนฟ้าผ่า หลังคาไปไหม้ ไซ้แม่กระโศก ไซ้กระดานบานประคูด เลี้ยงนกประสมกู่ หนูน้อยมี
 ไข่ เสาเรือนไฟไหม้ แมลงสาบเสียว หัว ผ่านุ่งกับตัว ไฟไหม้ได้สน เรือนเซทับคน วัวควายชน
 เตี้ยว เรือนปลมั่งอาถรรพณ์ ปลุกกุกุวิหการการเปรียญ เขียนรูปภาพนานา ทำศาลาแลมณฑป พนม
 ศพพนมเมรุ พระครูกู้อื่อพระกัจจายเถระ เธอเสด็จเข้าสู่นิพพานัง ประระมั่ง สุขัง พุทธัง กัน
 สारพัด เสนียดจัญไร วินาศสันติ สิทธิहु สุวาหยาะ รัมมัง กันसारพัด เสนียดจัญไร วินาศสันติ
 สิทธิहु สุวาหยาะ สังฆัง กันसारพัด เสนียดจัญไร วินาศสันติ สิทธิहु สุวาหยาะ

(เอื้อน ช่วยนุกิจ, สัมภาษณ์, 16 ตุลาคม 2543)

สำนวนที่ 5 นายจรัส ยอดอุดม อายุ 68 ปี บ้านเลขที่ 9 หมู่ที่ 8 ตำบลนาพญา อำเภอ
 หลังสวน จังหวัดชุมพร

บทชุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะ
 โตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเคกามะ จะรูเป กิริสิขะระตะเฐ จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคามะ
 ตะรวณะคะเน เคะหวัดถุมหิเขตเต ภูมาจาขันตุเทวา ชตะถละวิสะเม ยักกะคันธัพพะนาคา ตัญ
 ฐันตา สันติเกยัง มุนีวระวะจะนัง สาละโวเมสุฉันตุ รัมมัสสวณะกาโลยัมภทันตา รัมมัสสวณะ
 กาโลยัมภทันตา รัมมัสสวณะกาโลยัมภทันตา

บททำขวัญ

นโมน้อมนมัสการ ข้าพเจ้าจะขอกราบการพลางอภิวาท ตัสสะภควโต แต่สมเด็จพระบรมนารถจอมปิ่นมงกุฎเกศ อรหโต แต่พระองค์ผู้ประหารนครเศกจำจัดแล้ว ด้วยพระขรรค์แก้ว วชิราวุธพุทธวิเศษเป็นลำเลิศในแดนไตร คูศิเรกสัมมาสัมพุทธัสสะ ได้ตรัสแต่พระบารมีวิสุทธิ สัมโพธิญาณ ทรงประดิษฐาน ณ ที่รัตนบัลลังก์อาสน์ จนพญามารอริราชก็พ่ายแพ้แก่พระพุทธฤทธิ์ น้ำพระทัยอันมั่งมีก็คลบ้นคาลน้ำสโนทกในมวยผม เป็นมหัศจรรย์บันดาลผลจนพญามาร เทพเจ้าก็ตบพระหัตถ์อยู่ฉณานกแล้วพระองค์เกรงบารมี แล้วพญามารกาละฉวีก็พ่ายไป หมู่เทพ อำไพก็เชื่อมพิมานมองต่างก็ไปรยปรายเกสรปทุมทองลงบนแท่นพิมานทองให้พระองค์เจ้าข้าเอย

ศรีศรีสวัสดิ์ นมัสสุลีขึ้นถึงเศศ แทนสุมาลัยพิเศษพุ่มเทียนทองถวาย รัมมัง ข้าพระพุทธเจ้าเคารพแล้วซึ่งพระปริยัติธรรมเจ้าอันหนึ่งก็ครบประโยชน์ควิมานแก้วเก้าประการพระเจ้าข้า ฝ่ายนางไม้ก็ประชุมชวนกันโสมนัส พระพุทธบาทพาลครวตัสสะสัมมา อาระหโต พระพุทธองค์ทรงจิตสมมุติ ทรงสืบสร้างทางวิปัสสนาขั้นระและไตรสิกขาของพระพุทธเจ้า แลพระธรรมคุณในโอษฐ์กล่าวเป็นถ้อยถ้วน ช่วยกันปฏิบัติให้พลัดพราวจากสันดาน

ศรีศรีบังคมประนมกรฐิติโสมนัส ซึ่งบาทพาลครวตัสสะ มาคารวะต่อพระพุทธองค์ ทรงจิตสมมุติสงฆ์สืบสร้างทางวิปัสสนา ขวัญเจ้าเอยอย่าพลัดเพลนเล่นหลงด้วยกามา เบื้องขั้นทั้งห้าจงหลีกเลียง คือรูปรสกลิ่นเสียงสัมผัสพาล อย่าลุ่มหลงไม่เป็นแก่นสารเสียประโยชน์ จงเล็งเห็นในทางโทษทุกข์โถมันต์อันเกิดมาในสังสารวัฏอันเวียนว้าย มาเถอะแม่มา ขวัญแม่เจ้าเอย มาชมบายศรีทองที่รองรับ เชิญเจ้าแม่งามสรรพมารับเครื่องอันคกแต่งไว้ มาชมกลิ่นอันสมมุติ สงฆ์สืบสร้างทางปรเมศ หอมตรลบจบอาณาเขตด้วยศีลทานการกุศล เป็นยอคดียังอริบุญคุณควรจะ คำนับ อนาคตจะล่วงลับไม่หายหอม อย่ายินดีซบถ้อมกล่าวผรุสวาท อันหนึ่งเสียงสาวสตรีชาติ อันขึ้นชอบต้องสันดาน อย่าลุ่มหลงไม่เป็นแก่นสารเสียประโยชน์ จงเล็งเห็นในทางโทษโถมันต์ โอ้แม่ย่านางเจ้าเอย จงเข้ามาชมเทศพระทศพลทางพระพุทธโอวาท แม้นได้พบพระมุนีนาถใน อนาคต อุปนิสัยของพ่อจะปรากฏแม่จะปรากฏเกิดขึ้นในสันดาน จะลู่อ่วงพระนฤพานเป็นเที่ยง ธรรม์ จุดเวียนเทียนแ่วนขวัญนะพ่อขวัญให้เจ้า เจิมหน้าผากด้วยเครื่องหอม นบนอบเอาขวัญมาก ล้วยแดงกวายอดบายศรีวารีน้ามะพร้าวอ่อน ประคองจรรให้ดื่มภัทษาหารตามโบราณโดยสืบมา ลั่นฆ้องขึ้นสามลา โห้รับพระสังฆคุณ จะเวียนเทียนแก้บายศรีตัดบายศรี พุทธธังปะทุกข์ขาด อุบาทว์วินาศขาดด้วย ทีหิติ ดิมังคะระละ เพื่อป้องกันอุบาทว์ เสร็จแล้วเจิมตรงหัวเรือ

(จรัส ยอดอุดม, สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2543)

บททำขวัญเรือจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตำนานที่ 1 พราหมณ์แก่ พนมชาติ อายุ 83 ปี บ้านเลขที่ 5 หมู่ที่ 8 อำเภอปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทชุมนุมเทวดา

สักเค กามะ จรูเป สิริสิขรัตตฤ จันตลิกเข วิมานะ ทีเป รัฏฐะ จกามะ คุ
วณะคะเน ทหะวัตถุมหิเขตเต ภูมมา จันตฺเตวา ชลละถะวิสเม ยักคะคันธัพพนาคา ติฏฐันต
สันติเกยัง มุนิวระวะจะนัง สาธโวเม สุเนนตุ รัมมัสสวณะกาโล อัมมะทันตา รัมมัสสวณะกาโล
อัมมะทันตา รัมมัสสวณะกาโล อัมมะทันตา ฯ

สักเคกามนบ ในไตรภพจบพิสา จรูเปเทวดา ในพื้นภพจบสากล สิริสิขระคะ
เตในมณฑล เทวัญในชั้นบนหนแห่งห้องท้องคิริ จันตพวริกเข วิมานเมโสสี พระอาทิตย์พระ
จันทร์อันอยู่ที่ วิมานแก้วอันแววไว ทีเปรัตเต จะคามอันมไห เทวารักษาในภูมิสถานบานชานา
จตุวนคทเน ท้าวเทเวศอยู่รักษา เงินทองของบรรดา ทั้งกลางภาคพื้นปฐพี เคาแปลว่าเหย้า ใน
แดนเค้ามุขย์ศรี เรือนใครผู้ใดดี มีรุมล้ำความมลทิน เทพเจ้าเฝ้าอาศัย รักษาภัยเป็นนิจสิน ดุมเห
ที่ลุ่มคิน อยู่ที่ลุ่มกุมภยพาล เขตเตแปลว่าเขต ท้าวแห่งเหตุนิเวศน์สถาน แน่นแน่นแผ่นดินคาน
สวนไร่นาและราม เทพเจ้าเฝ้ารักษา จีรังกาวิสาเส ในศัพท์ว่าเขตเต แปลออกมาว่าเขตแดน ภู
มาจะเทวา เทวคารักษาแสน รักษาพระเมนมแนม แคนหลักโลกทั่วโลกา ชลละว่าในศัพท์ แปลออก
นับว่ามหา พระสมุทรสุดนัยนา ทั้งคงคาและวาริ ทะละว่าในศัพท์ แปลออกนับในบาติ วิสาเมนี้
ใน คัมภีร์แปลว่าทอง เทเวศวิเศษศักดิ์ ภูมิอารักษ์รักษาสร้าง ลอยล่องเที่ยวท่องทาง หว่างห้อยม
หญาลดาวัลย์ ยักขาแปลว่ายักษ์ ท้าววิรุณหักใจฉกรรจ์ รักษาเขาสัตตบรรณ ขอดคิรินทร์อีกสุนทร
กันธรรพพะว่าคนธรรพณ์ นาคานั้นแรงผันผอน แปลศัพท์ให้ดับกลอน ว่านาคราชาติเมธา อยู่
สระอโนดาช มโนดาชชาติมหา พนพิษทำฤทธา ชลาหลังต้นคะนอง สันติเกยังประเสริฐสอง
อากาศชาติคะนอง ท่องในภพโพยมยนต์ คุสุคมมุขย์สัตว์ ภัยพิบัติทุกแห่งหน ดีชั่วทุกตัวคน ดี
สันตะอันตราช มุนิฤยัสสิทธิ ประสิทธิ์โดยใจหมาย เขาว่าจะอภิปราย จะอธิบายด้วยถ้อยคำ สาธโว
เมสุนันตุประเสริฐสัม บาลีคัมภีร์นำ คำแห่งข้าว่าขอเชิญ เชิญท่านรับสารุ สุนันตุเร่งดำเนิน
ธรรมะอย่าค้างเกิน อะยมปะทันตา เชิญเทพเจ้ามาในวันนี้ อย่าได้มีความกังขา ขอเชิญเทพเทวา
เชิญท่านมาประชุมชุม เทวาทั้งแปดทิศ ประเสริฐสิทธิช่วยห่อหุ้ม ภัยอันตราชคุม ของงวินาศวิ
นาสาย ฯ

บทอัญเชิญเทวดา

ข้าขอเชิญเทพยดาเจ้าทุกสถานมาสถิต อีกทั้งเจ้าท้าววราฤทธิ์มีศักดิ์ กิ่งปู่เจ้า
ห้วยเหวผาและเขาเงิน ซึ่งสถิตในไซกชอนนอกเหนือเนินคีรีราช ข้าจะขอเชิญเจ้าจอมจักรบรรควาร
ทุกชั้นพรหม ทั้งนางเทพยดาเจ้าสาวสนมทุกชั้นฟ้า ทั้งพระธรรณีพระคงคาท้าวนาคิน ข้าจะขอเชิญ

ให้เสด็จขึ้นดั่งประสงฆ์ อีกทั้งองค์พระมาตุลีเทพยดาเข้าทุกถ้วนหน้า จงมาช่วยอวยพรชัย วันนี้นั้น
 คีมีลาภใหญ่ล้นพัน โอมชัย ชัย ประสิทธิเม ฯ

สิบนิ้วข้าประนม ทั้งบังคมเหนือเศสา ขอเชิญท้าวเทวา ท้าวพิภพจบแดนไตร ขอ
 เชิญนางธรรณี ท้าวกรุงพาลีมหาชัย ขอเชิญพระภูมิในแดนไตร บริดิวิไชร์เที่ยวท่องในโลกา ทุก
 เทพพะเทวา ข้าขอไหว้นมัสการ ไหว้พระภูมิอารักษ์ เรื่องสิทธิศักดิ์อยู่ในสถาน ขออุทิศและขอ
 งาน ขอทำการ...(ชื่อเจ้าภาพ)...ทำขวัญเรือให้มีชัย ช่วยคุ้มครองทั้งหน้าหลัง ทั้งซ้ายขวาย่ามิกษ์
 เสนียดและจ้งไร จงวินาศวิสัยสาข ฯ

ข้านี้ขอเชิญ พระแม่ธรรณี อยู่พื้นปฐพี งามเลิศเฉิดฉาย แม่ผู้ใจดี มิได้โกรธง่าย
 มนุษย์หญิงชาย เดินไปเดินมา แม่ทูนเอาไว้ ด้วยความเต็มใจ มิโกรธซึ่งใคร จงเเวเเวรา วันนี...(ชื่อ
 เจ้าของ)...เจ้างาน ทำพิธีการ ระลึกเรียกหา เชิญแม่งามสรรพ มารับเครื่องบูชา อาหารนานา
 ความมากตามมี อาหารทั้งนั้น บวงสรวงจอมขวัญ ให้กับแม่ใจดี แม่มาช่วยอวยพร ...(เจ้า
 ภาพ)... ให้มั่งให้มี ให้อยู่เป็นสุขสวัสดิ์ ตั้งแต่วันนี้ไปเอย

ข้านี้ขอเชิญ ท้าวกรุงพาลี ท้าวครองครองที่ ท้าวจักรวาล ท่านถือไม้ตะบอง ยก
 มือขึ้นป้อง แลท้าวแดนไตร แลเห็นมนุษย์ ทำการสิ่งใด ไม่เห็นบัคพตี ท้าวกรุงพาลี เสรีสร้อย
 น้อยใจ หุนหันคือไฟ คิดจะเบียนบีฑา แม้นว่าผู้ใด บูชาเต็มใจ คั้งของนานา คั้งบัคคั้งพตี ท้าว
 กรุงพาลี หัวเราะคาคา หายความโกรธา ระรื่นชื่นชื่นใจ บัคนี้ขอเชิญ ท้าวกรุงพาลี มารับเครื่อง
 สังขยา บูชาสังเวช ข้าเวเหนียวข้าเวเจ้า ขนมนมเนย ของทั้งนี้เอย ข้าเคยบูชา สุปะเพียร ชนะถัม
 ชินนัง ปริพูนขันตุ จะมหากรุงพาลีโย ฯ

บทเชิญนางไม้

ศรีศรีสรรเสริญข้าขอเชิญนางมิ่งไม้ ขอรกร่อนถวาทังคอกไม้รูปเทียนทอง
 พร้อมด้วยเครื่องสังเวชของแม่เอยมากเนื่องนอง นางไม้อย่าเที่ยวชมเหวห้องหิมวา อย่าเพลินใน
 ถ่อนถ้ำในลำเนาภูเขา ขอเชิญนางไม้มาจากพฤษยาพนาศรี เชิญนางตะเคียนทองคูผดผ่องงาม
 โสภี นางพยอมคอกหอมดีเชิญเรวีร์แม่ริบมา ไม้เคียนเคียนสามพรจงริบจรเข้ามาหา อินทนิล
 หงอนไก่อมาลงนาวาข้าเชิญไป เทวาเทพารักษ์ผู้เป็นศักดิ์ในเนาไพรอย่างเป็นทางการเป็นบ่วงคิดห่วงใย จงครร
 ไไลแม่ริบมา พร้อมด้วยบริวารเป็นทหารทั้งซ้ายขวา นายหัวเกล้าเกล้า นายท้ายมาประจำที่
 ระหว่างกลางระหว่างท้ายพร้อมก็ได้ครบทั้งสี่ ประจำหน้าที่โดยยินดีพิธีการอยู่ประจำลำนาวา ว่า
 นางไม้มาเป็นประธาน คุ้มครองป้องกันภัยพาลให้กิจการเจริญศรี ใครคิดจะทำร้ายให้พ่ายแพ้ในทันที
 ลมอภัยกระจายหนีในวารีไม่มีภัย ลงนาวาไปค้าขายขอให้ได้มีกำไร ซื่อขายจะบายใจเงินทองไหล
 ลากมั่งมี โอม คง มหาคง ย่านางลงประจำไป ลงมหาขลาลัยมิโชคชัยสวัสดิ์ ให้โห่ร้องขึ้นสามที
 ข้านี้้องชัยมงคล ฯ

บทอวยพรชัย

ครั้นแม่เสวยแล้ว น้ำใจผ่องแผ้ว ทุกถ่านาวา ประสิทธิ์พรชัย ให้สวัสดิศัตถา ให้
 เจ้าของนาวา ท่านเป็นเจ้าการ ท่านได้เข้ามา แต่งเครื่องบูชา ในนาวาทุกสถาน ให้ได้เป็นสุข
 คลายทุกข์รำคาญ ให้ท่านเจ้างาน ทำมาหากิน เกิดลาภเกิดผล อย่างรู้ยากจน นึกอะไรได้สิ้น ทรัพย์
 สิ้นเงินทอง ในกลางแผ่นดิน พูนเกิดขึ้นมา ผู้คนบ่าวไพร่ ข้าหญิงข้าชาย ทั่วควายไรรานา ให้มีข้าว
 เกลือ เรือแพนาวา ดังความปรารถนา อย่างรู้ขัดสน นึกเอาสิ่งใด มีคนเอาให้ บ่ได้ร้อร่น แก้ว
 แหวนเงินทอง นองเหมือนสายฝน ความยากความจน แย่งกันกลับไป ความร้ายอย่ามี ให้เกิด
 ความดี ตั้งแต่นี้ไป ชื่อว่าอันตราย แย่งกันกลับไป เสนียดจัญไร คลาดแคล้วเสียดหยา ลูกเล็ก
 เด็กน้อย หน้าแฉล้มแหลมซ้อย สวัสดิศัตถา อายุวัฒนัง สุขขังพลา ญาติวงศ์พงศา ได้พึ่งอาศัย
 ครั้นแม่เสวยแล้ว ชวนกันคลาดแคล้ว ตามอุปนิสัย ขึ้นสู่สถาน วิมานเวียงชัย ขอเชิญแม่อย่าไป
 ไกลจากถ่านาวา ฯ (หลังจากนั้นพราหมณ์เป่าสังข์ ดิฉันเอง แกว่งบัณเฑาะก์ เป็นอันเสร็จพิธี)

(พราหมณ์แจ้ง พรหมชาติ, สัมภาษณ์ , 26 เมษายน 2543)

**ตำนานที่ 2 พระสมุห์ฝายน อดตสนโต อายุ 70 ปี เจ้าอาวาสวัดศรีสมบูรณม์ ตำบลปาก
 พันธ์ฝั่งตะวันตก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช**

บทชุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
 อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเค กามะ จรูเป สิริสิขรตคฤง์ จันตลิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จคามะ ตะรุ
 วนคหะเน คหะวัตถุมหิเขตเต ภูมมาจันตคฤทวา ชลละถะวิสเม ชักกะคันธัพพนาคา ตัญญันตาสันติ
 เกยัง มุนีวระวังนัง สาธโวเม สุเนนตุ รัมมัสสวณะกาโล อัมมกะทันตา รัมมัสสวณะกาโล อัมม
 กะทันตา รัมมัสสวณะกาโล อัมมกะทันตา

ราชะโตวา โจระโตวา มะนุนนะโตวา อะมะนุสสะโตวา อักคิโตวา อุทะกะโต
 วา ปีสางะโตวา ขาณุกะโตวา กัณฐะกะโตวา นักขัตตะโตวา ชะนะปะทะโรคะโตวา อะสัท
 รัมมะโตวา อะสันทิฎฐิตัววา อะสัพปุริสะโตวา จันพะหัตถิอัสมิมิคะโคณะกุกุระอะหิวิจฉิคะ
 มะนิสัพปะทีป้อจจะระรังจะสุกะระมะหิสะ ชักกะรักกะสาทีหิ นานา กะชะโตวา นานาโรคะโต
 วา นานาอุปีทะวะโตวา อารักขัง คัมหันตุ ฯ

คาถาเสกผ้าผูกหัวเรือ

นะโมตัสสะ ภควะโต อระหะโศสัมมา สัมพุทธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อระหะ
โศสัมมา สัมพุทธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อระหะโศสัมมา สัมพุทธัสสะ
อิติปิโส วิเสเสอิ วิเสเส พุทธนาเมอิ อิมินา พุทธะตังโสอิ อิโสตัง พุทธะปีติอิ

คาถาขณะเอาผ้าผูกหัวเรือ

สัพเพ พุทธา พลับปิตตา ปิจเจกานัญจะ ชัง พะลัง
อรหันตานุจะ ไคเชนะ รักขังพันธุมิ สัพพะโส ฯ

คำแปล พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ล้วนทรงพระกำลังทั้งหมด กำลังใจแห่งพระปิกเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย และแห่งพระอรหันต์ทั้งหลายมีอยู่ ข้าพเจ้าขอผูกความรักษา ด้วยเดชแห่งกำลังนั้น โดยประการทั้งปวง (คาถาผูกวัด ด้วยอานุภาพทั้งสามแห่งพระรัตนะทั้งสาม คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ)

คาถาเครื่องสังเวศ

นะโมตัสสะ ภควะโต อระหะโศสัมมา สัมพุทธัสสะ (3 จบ)
เสสังมัง คะลัง ขาจามะ ทุติขัมปิ เสสังมัง คะลัง ขาจามะ
คตติขัมปิ เสสังมัง คะลัง ขาจามะ

ณ เจ้าที่พิทักษ์ มะเจ้ายักษกุมาร พระเจ้าตาลละว้าชัช ทะเจ้าสรไรโรเพชร ขอ
เชิญเจ้าที่เทพอารักษ์เสด็จมารักษา เรือลำนี้ให้จงดีด้วยเถิด

(พระสมุห์ฝึยน อดตสนโต, สัมภาษณ์, 28 เมษายน 2543)

จำนวนที่ 3 นายโกมล สุวรรณโภคัย บ้านเลขที่ 43/2 หมู่ที่ 1 ตำบลปากนคร อำเภอ
เมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทชุมนุมเทวดา

สักเคกามาเนบ ในไตรภพบพิศฯ ษะรูปเทวดา ในรูปภพจบสากล ศิริสิขาระดาเต
โนมณฑล เทวารักษาบ ในแหวห้องช่องคีรี จันทรทวารารัจนทะเลลิกเข วิมานเนเมสยสิ พระจันทร์
อันอยู่ที่ วิมานแก้วอันแว่วไว ทีเปรีตเถ จะคามอันมไห เทวารักษาใน แห่งสถานบานชนา ตรู
นะคหะเน ท้าวเทพอยู่รักษา เงินทองของบรรดา ในพื้นพระธรณี เกหาแปลว่าเหย้า ท้วแดนค้ำ

ชาวมุขย์ศรี เรือนใครผู้ใดดี มิรู้ร่วมความมลทิน เทพเจ้าเฝ้ารักษา จริตเป็นนิจสิน อัดคุมหิวว่า
 ที่ลุ่มดิน อยู่ที่ลุ่มกุ่มกัษพาน เขตเดแปลว่าเขต ทุกแห่งเหตุนิวาสถาน แวนแคว้นแผ่นดินคน สวนไร
 นาราม เทพเจ้าเฝ้ารักษา จริตกาวิสาเส ในศัพท์ว่าเขตเด แปลออกมาว่าเขตแดน ภูมจะเทวา
 เทวคามหาแสน รักษาพระเมนแมน แคนหลักโลกชะโลกา ชละว่าในศัพท์ แปลออกนับว่ามหา พระ
 สมุทรสุนัยนา บ้านคงคาสาขวาริ เทพเจ้าเฝ้ารักษา แปลออกมาจากบาดี ชละวิสาเม ในคัมภีร์แปล
 ว่าทาง เทวศวิเศษศักดิ์ ภูมิอารักษ์ รักษาเร่ง ลอยล่องเที่ยวท่องทาง หว่างยอดหญ้าลาดาวลัย ยักษา
 แปลว่ายักษ์ วิรุณหักใจจรจร อยู่เขาสัคบรรณ ยอดสิรินทร์อิสินทร กันทรพว่าคนธรรพณ์ นาคา
 นั้นย่อมผันผ่อน แปลศัพท์ประดับกลอน ว่านาคราชชาติฤทธา อยู่สระมโนคาช ชาติมหา พันพิช
 ทำฤทธิธา ชละลั่นสนั่นนอง ทิศสันดาจันทะเลิกเข วิมานวิเศษสอง อากาศชาติคนอง ท่องในภพ
 โยมบน ยุศคนุขย์สัคว์ ภัยพิบัติทุกแห่งหน ดีชั่วทุกตัวตน ทิศสิบดาวว่าอันตราย มุนีว่าฤทธิประสิทธิ์
 ตัวในหมาย วาระจะภิปราย จะอธิบายว่าด้วยคำ สาทะโวเมฮีสสัน บาลีนับนำ ทำแห่งข้าว่าขอ
 อัญเชิญ เชิญท่านมานำสาธุ สุนันตุ เร่งคำเหนิน ทำมาอย่าค้างเกิน ลงอัยมกทันดา ของงมาในบัค
 เดียวนี้ อย่าได้มีความกังขา ทุกทั่วตัวเทวา พร้อมกันมาชุมนุมกัน

ธัมมัสสวนะกาโล อัยมกทันดา ธัมมัสสวนะกาโล อัยมกทันดา ธัมมัสสวนะกา
 โล อัยมกทันดา

บทคัดย่อ

โอมนะโอมนัสการ องค์ทะยานบัญชาจะสัมพุทธโธ ทั้งห้าองค์พระชินสีห์ ข้าขอ
 บังคมประนมกร อ่อนชุติ ไหว้คุณพระสัสติ ขอให้มิซึ่งปัญญา ลือยศปรากฏยิ่ง เชิญท่านมาสิงค์ข้า
 หารา ข้าน้อยขอเรียนอรรถ สันทัดทั้งคาถา ศักธูอย่างมีมา จงวินาศวิลายสาย ศรีๆ จำเริญสุข สรรพ
 ทุกข์ให้เหือดหาย ลากมาอย่าขาดสาย สรรพชัยสิทธิเม ฯ

มือข้าทั้งสิบนิ้ว ยกขึ้นตั้งระหว่างคิ้วมิได้เอ้ นะโมพุทธานุโย ไหว้ขอคุณพระ
 ศรีอารีย์ ไหว้คุณพระสุขสงฆ์ ตั้งจิตจงพระนฤพาน ไหว้คุณครูคุณอาจารย์ ท่านได้สอนตัวข้ามา
 ตั้งแต่ขอ โมและกขอ ทั้งสิท้อและกกา กงกมกจรณา กกนบกบมเกยและของไทย แม่เลข
 ทั้งนี้หนา ขอให้ข้าเชื่อใจ ตั้งแต่วันนี้ไป ข้าไม่ลืมคุณครู ข้าดอกและดอกไม้ รูปเทียนราย
 มากหลายหมู่ ดอกไม้และหมากพลู ข้าตั้งอยู่มาเหลือหลาย แป้งหอมน้ำมันลาย ทั้งจวงจันทร์อัน
 มากมี ตัวข้าแต่งเสร็จสรรพ แต่งสำหรับและบายศรี คุณครูผู้ใจดี สั่งสอนข้าให้เฉิดฉาย บายศรีพัน
 งานพรรณา ข้าแต่งถวายพระชินสีห์ เคารพสองสามครั้ง ขอรตั้งเหนือชุติ ไหว้คุณพระสัสติ
 ขอให้มิซึ่งปัญญา ทุกสิ่งทุกประการ ครูอาจารย์ท่านอุปฌาย์ อนุกรมอนุวาจา ขอวันทาเหนือเกศ

คุณครูข้าไหว้แล้ว ยังคุณแก้วผู้โถมศรี ปิตุมารทั้งสองนี้ แสนสุดที่จะพรรณา
 เขาพระสุเมรุอันสูงศักดิ์ อันเป็นหลักพระสุธา จะเปรียบคุณมารดา ยังเขายังกว่าใครเทียมทัน เขา
 พระสุธารหมั่นโยชน์ กว้างลึกโศคเสมอกัน จะเปรียบคุณมารดานั้น จะเทียมทันได้หรือหนา เมื่อลูก

อยู่ในครรภ์ สิบเดือนนั้นเต็มอัตรา พระแม่ทนเสดสา เวทนาเป็นเหลือใจ จะนั่งนอนไม่สบาย ระวังระสายข้างภายใน อาหารกินเข้าไป ระวังระไวอุเบกขา กลัวลูกจะตายจาก ทนวิบากกครรภ์ครบถ้วน 10 เดือนมา พระมารดาอ่อนรนใจ หมอตำแหบเข้าแปรอัน นวดท้องครรภ์เหงื่อซ้อยไหล น้ำร้อนและก้อนเส้า ทั้งหมากพร้าวและพื้นไฟ บิดาของข้าไซ้เร่เที่ยวไปเร่งหามา พริกขิงเครื่องเผ็ดร้อน กินยากกลอนฝนยาทา ก้อนเส้าแม่ประคบหน้าหลัง พระมารดานั่งฝังไฟ เอ็นใหญ่แม่พราก ทั้งห้าร้อย เอ็นน้อยๆ ทั้งห้าพันไกร เคลื่อนคลาออกไป เมื่อลูกไซ้ร้ออกจากครรภ์ เมื่อลูกออกจากครรภ์แล้ว อุ้มชูแก้วขึ้นวันวา มดแมงแม่ไม่ให้ไต่ ทั้งเรือใครแม่ไม่ให้ต้องนาน อาบน้ำคำเคียรเกล้า แม่ข้าพเจ้าป้อนอาหาร กินนมชมกุมาร ผูกเปลผ้าชักให้นอน ขามลูกตื่นสะอื้นรำ กินข้าวน้ำจืดไว้ก่อน เจ็บไข้ให้อานาทร พระมารดาอ่อนรนใจ หวังจะให้ลูกเติบโตกล้า คุณแม่ข้าจะหาไหน ฟังคิดสิ้นภาพไตร ชูซึ่งไต่รักษา เอาคุณอุบเข้าไต่เล่า คุณแม่เจ้ายังหนักยิ่งกระยาว่า คุณพระธรรมแปลหมื่นมา คุณมารดาหนักเท่ากัน ไหว้คุณแม่แล้ว จะขอแผ้วถวิลวัน ไหว้คุณบิดานั้น ท่านเลี้ยงปล้นลูกเป็นด้ว คุณพ่อเลี้ยงตัวข้ามา เทียวเร่งหามาให้กิน เหมือนอัสตินนกปีกยา เร่คาบเอาเหยื่อมาป้อน ฟังความขามบังอร ข้าคิดถึงคุณพระบิดา จิตของข้าอนาทร ทุกข์ทนเที่ยวร่อน เป็นอาวรณ์เป็นหนักหนา

ฝ่ายข้างปัจฉิมเม พระพุทธสิกเขผู้ทรงญาณ พายัพคังกาทหาร พระเมธังอยู่รักษา อูครสระไกรลาส มีอำนาจฤทธิขยัน พระทรงธรรมพิมังกร ปิถวีศรีสรรเพ็ชร องค์สมเด็จพระนวมวิพรอากาศพระภูธร พระธิปังคังเจ็ดฉาย ครูให้ประสิทธิเวช อันเรื่องเคขงามพรณราย เคชชะข้ากราบไหว้ยกคุณไว้เหนือเกศิ คุณบิดาคุณป้าหน้าคุณชนนี กันโทยอ่าได้มี ศักดิ์รูร่ายอ่ามาพาล เคชชะประสิทธิในวันนี้จะมิงาน ขอคุณมาเป็นเพดาน มาห่อหุ้มคุ้มด้วอยู่ คุณครูคุณอาจารย์ เป็นกำแพงแข็งตราฐโทยกัยและศัทรุหนีไกลกูไปพันโยชน์ โอมซัยๆ กันจิงโหรให้แสนโกฐ หนีไกลไปพันโยชน์ ทั้งผีโภขบ่อทานทน เบิกพระเนตรหลักบาบาล ทอดสะพานพุนถนน ขุดบ่อหล่อพระเชตุพน สำหรับศพนำผีเคิน ขุดถุและขุดสระ หล่อรูปพระนั่งทั้งพระยืน ปลุกเรื่อนฝิงผีเทิน ทำท่อทางางมรคา ครูให้ฉลากหนั่ง ฝิงผีพรายและตายโหง ตั้งต่อโลงแลโกฎผา ทำปินจา ทำมณฑป ทำมหรสพ ยอดพระสุเมรุเอนไม้ตรง คุณครูคุณอาจารย์ มาเป็นประธาน ช่วยบำทรง เป็นเรี่ยวแรงแข็งมันคง เป็นกำแพงแข็งตราตรีง จิงโหรอ่าเข้ามาใกล้ ในพระศาสนา ไตรลักษณะภควะ ภาวะนา เป็นอาศรม ตั้งมรรคผลหวังให้ถึงพระนฤพาน หวังโปรดบิดาท่านเลี้ยงข้าพื่อประมาณ หวังให้ถึงพระนฤพาน ข้ามกันดารชาติทุกขา ทั้งไปยาคาและยาข ทั้งพีป้านาและอา ขอบคุณมาปกเกล้าข้า ทูกราตรี ข้าจะเรียนสิ่งใดขอให้รุ่งแจ้งแสงไสสิ ขอให้ปัญญามี ศรีๆ สวัสดิมีไชยยัง ชั้นบนจนโสฬส ชั้นล่างจนคานาคัง มาช่วยอวยชัยมั่งคั่ง เทวณังได้เห็นดูตัวข้าหา เทียวท่องล่องหน ชักรถบนพระเวหา พระเจ้าเท่าฝ้ากศาสนา เมื่อวันมาเข้านฤพาน อิศูรสุบรรณราช อีกคนธรรมณ์กุมพาพาน อยู่บอกขอบจักรวาท เลิกทั้งพานถึงแลมา ตัวข้ามีชัยธรรมมั่ง เคชชะพระสังฆัง พุทธังให้แจ้งเล่า ธรรมังเจ้าให้เร่งจำ สังฆัง

ช่วยชักนำให้รุ่งรางสว่างจิตร ยังเทพจึงได้รักษา โภภักย์สิ่งใดมา ขอให้ดับเคียดจางเหือดหาย เฉชะ
พระพุทธรัง เฉชะพระแก้ว กิณคฤไปรงแล้ว แก้ววิญญาหุ่มห่อจิด

สิบนิ้วข้าจะไหว้พระอรหันต์เจ้าทั้งสิบทิศ เทวดาทิ้งอภินิหาร มาช่วยป้องปิดสรรพ
โภภักย์ หนนุรณ์ปีติมุติ อันบริสุทธิล้ำแดนไกร พระเมธีผู้เป็นใหญ่ อยู่อาคณเฑ์ทิสาทักษิณภัทไป
พระเจ้าอยู่บ่อมิคลา หรดีพระอรหันตา พระจตุมังคะโลอยู่ไม่นาน ส่วนความไข้อย่างมาถึง คุณครู
เป็นที่พึ่ง โอมชัยชัยสวะหายฯ

สิบนิ้วข้าไหว้แล้ว พระอรหันต์เจ้าทั้งสิบทิศ เทวดาทิ้งอภินิหาร มาป้องปิดกันโภภักย์
หนนุสบรรณ พระประคิมุต บริสุทธิพิบพระโคตร พระเรวัตผู้เป็นใหญ่ อยู่อาคณเฑ์หนทิสาทักษิณพระ
ภัทไป ท่านเฝ้าอยู่มิลลาดคลา หรดีพระอรหันตา พระสุมังคลา ท่านอยู่เฝ้าบริวาร อยู่ข้างทิศปัจฉิมเม
พุทธะสิกข์ผู้ทรงญาณ พายัพคังควงคาร พระสุเมทั้งอรหันตา ทิศอุครสาไกรลาส ทรงอำนาจสิทธิ
ขยัน พระทิสอิตานอรหันต์ พระสรณังอยู่รักษา ปถวิศรีสรรเพชญ์ องค์สมเด็จพระสุทธร อากาศมุนี
พระธิปิงนังเจดิมาย พระเจ้าทั้งสิบทิศ ทรงเรื่องฤทธิ์กันอันตราย เฉชะข้ากราบไหว้ ยกขึ้นไว้เหนือ
เกศี คุณครูคุณบิดา คุณป้าน้ำคุณชนนี กันภัยกันยาดี กันเสนียดและจิงไทร อย่างมาตาต้องพาล คุณ
ครูข้าประเสริฐ มาลาคับให้เข้ามาทำการ เอาคุณมาเป็นเพดาน มาแห่ห้อมล้อมตัวกู ได้พันโยชน์
โอมชัยมหาชัย กันจิงไทรได้แสนโกฐ หลีกหนีไปให้ไกลพันโยชน์ ทั้งผีโศคมิตานทน เมิกเนตร
เมิกเพดาน ทำสะพานพูนถนน ขุดบ่อหล่อพระจตุพน ทำน้ำมนต์นำทางศพให้ผีเดิน ขุดสระชำระ
ซาก หล่อพระลากและพระฮีน เรือนร้างไว้ผี เปิดท่อบางมรรคา พระครูให้กูตั้ง สลากหนังสือ
พินิจำ ต่อโลงและโกฐผา สวนขอดเมรุเอนให้ตรง เฉชะพระอาจารย์ มาเป็นประธานช่วยบำรุง เรียว
แรงแข็งมั่นคง มาปกเกล้าเฝ้ารักษา สรรพทุกข์สรรพพะโสภ สรรพโรคอันจะมา คุณพระครูปกป้อง
ข้า คือกำแพงแข็งแรงจริง ความเจ็บช้ำอยู่ใกล้ ขึ้นชื่อว่าความไข้อย่างรู้ถึง เอาคุณครูเป็นที่พึ่ง ขอ
ให้มีชัยชัยพระสิทธิเม ฯ

บทเคารพคุณ

อิติปิโสภควา หัตถ์ทั้งสองขอประนมน้อม พร้อมด้วยกายวาจาจิตอันเบิกบาน ข้า
ขอนมัสการแก่องค์สมเด็จพระพุทธรเจ้า ข้าพเจ้าจักขอสรรเสริญคุณพระบิดา21 คุณมารดา12 คุณแม่
โพสพ39 คุณพระเจ้า56 คุณพระธรรมเจ้า38 คุณพระสงฆ์เจ้า14 คุณพระอาจารย์20 คุณพระ
กรรมฐาน8 คุณแม่นางธรมณี21 คุณแม่คงคา12 คุณไฟ6 คุณลม7 คุณอากาศ10 คุณอักษร9 คุณ
อักษร36 คุณนิสสวาส คุณอัสสวาส คุณปัสสวาส คุณแก้วทั้งสามประการ คุณศีล5 คุณศีล8 คุณ
ศีล10 คุณศีล227 คุณพระปัญญาญาณ คุณพระโสคา คุณพระสภิกาทา คุณพระอนาคา คุณ
ยรหัต คุณมรรคา4 คุณผล4 คุณนิพพาน1 จึงมาเป็น 9 คุณพระโลกุตตราธรรม เฉชะข้าได้เล่าเรียน
ศิลปศาสตร์วิชาการใดใดจงประสิทธิ คุณพระอาทิตย์6 คุณพระจันทร์15 คุณพระอังคาร8 คุณพระ
พุทธร17 คุณพระเสาร์10 คุณพระหัส 19 คุณพระราหู12 คุณพระศุกร์21 คุณพระเกตุ9 คุณท้าว

เวสสุวรรณอันเรืองเดช คุณพระนเรศวร คุณพระนารายณ์ คุณพระพรหม คุณพระยม คุณพระกาฬ
 คุณโลกบาลทั้ง 4 คุณพระมาตุลี คุณพระภูมิเจ้าที่ และเจ้ากรุงพาลี เป็นที่เคารพแก่ฝูงชน ที่มาส
 ร้างกุศลบารมี ขอให้จำเทวีศรี คุณศีลบารมี คุณทานบารมี คุณสังจะบารมี คุณวิระยะบารมี คุณ
 อธิฐานบารมี คุณพรหมวิหาร 4 เป็นที่เมตตา กรุณา อุเบกขา คุณพระคาถาหว่านเลขยาและเลข
 ยันต์ ประเจียดพิสมรและมงคล คุณทั้งแปดหมื่นสี่พันพระธรรมชั้นตรี จบพระไตรปิฎกทั้ง 3 ประการ
 คุณครูภายนอก คุณครูภายใน คุณพระฤๅษีดาวัว คุณพระฤๅษีตาไฟ คุณฤๅษีอิศาร คุณพระฤๅษีกัสโป
 คุณพระฤๅษีนารอท คุณพระฤๅษีนาไลย คุณพระฤๅษีบัลลัภัยโกฐ คุณพระฤๅษีพุทธมงคล คุณพระฤๅษี
 สิงหคาบส คุณพระฤๅษีสังจะพันธคีรี คุณพระฤๅษีมณีคาบส ขอจงมาเป็นประธาน ข้าพเจ้าจะทำการ
 ขอให้ประสิทธิ ขอคุณพระพุทธคุณนัง พระธรรมคุณนัง พระสังฆคุณนัง พระพุทธิคุณทั้งปวง จง
 พระสิทธิแก่ตัวข้าพเจ้า สิทธิกิจจ้ง สิทธิกัมมัง สิทธิการิบัง สิทธิตาคะโต สิทธิลาโภ สิทธิเตโช
 สิทธิวาโย สิทธิอาโป สิทธิปถวี สิทธิบิคา สิทธิมารคา สิทธิครูอาจารย์ สิทธิอิศวร สิทธิอินทรา สิทธิ
 พรหมมา สิทธินารายณ์ สิทธิเทวา สิทธิพุทธา สิทธิธรรมมา สิทธิสังคา สิทธิอรรธอรหันตคานัง นะ
 โมพุทธายะ มะอะอุ อีสวาส ปิตจพุทธา นะมามิหัง ฯ

บทเชิญครู คำสอนไหว้หัวเรือ

ยังเชิญครูคั้น เสริมมาอย่าพัน อยู่เหนือตัวข้า ครูสอนครูพัก ชักชวนกันมา อย่าได้
 อยู่ช้า มาเร็วครูเอ๋ย พระครูของข้าเชิญมาต่อมา มารับเอาเครื่องสังเวศ ข้าแต่งให้พร้อมสิ้น หอม
 รังเหย เชิญมาครูเอ๋ย แต่งไว้ครบครัน สาดอ่อนหอมอนหนุน ผ้าขาวปูปูน รับรองไว้พลัน ขอเชิญ
 พระครูเร่งมาสู่ที่พลัน อย่าชักยวบยับ เข้าสู่ที่พลันมงคลวงเวียน เพศานม่านข้าง ลายข่าสำอาง เปร็ด
 พริ้งยังเขียน บายศรีสำหรับ รับหนึ่งวิเชียร พร้อมทั้งรูปเทียน มาสิมีกลิ่น ข้าวตอกดอกไม้ หมายพลู
 เรียงราย ตั้งไว้โดยดลิต ครอบมาทั้งสิบสอง อันเป็นของกิน มะพร้าวอ่อนคับลิ้น แป้งมันหอมหวาน
 ข้าขอเชิญครู มาสู่ที่ควร ช่วยชักช่วยชวน มาถ้วนทุกองค์ วันนี้ตัวข้า ขอเชิญท่านมา ด้วยจิตจำนง
 แต่งของควาหวาน นมัสการโดยจง ขอเชิญเอาใจจง รับรสบูชา แม้นข้าพลาดพลั้ง ข้าขอแต่งตั้ง
 ไม่ครบสบตา ขอท่านอย่าถือโทษา ขอนอบบาทา ได้ของธูลี ข้าขอทำการ ให้มีชัยชาญ เจริญ
 สวัสดิ์ ขอให้แคล้วภัย สิ่งใดอย่ามี โรคาอย่ามี ให้บันดาลหาย มาช่วยคุ้มภัย อันตรายสิ่งใด อย่าให้
 ไกลกราย มาคุ้มหน้าหลัง กันทั้งความไข ช่วยจับช่วยไล่ อันตรายนานา ข้าไหว้พระครู ท่านได้
 เห็นคุณ ช่วยพิทักษ์รักษา ท่านผู้มีสิทธิ คุณบิครมารคา ขอเชิญท่านมา ปกเกล้าเกศี บรรดาท่านผู้มี
 คุณ ข้าขอพึ่งบุญ มารักษาภาชี อย่าให้ตัวข้า แค้นคับอัปรีดิ์ ข้าขอขงูตี น้อมศรีเศียรไล่ คุณครู
 อาจารย์ ท่านผู้ชำนาญ อาคมลมนใน มาช่วยทำให้ ได้เห็นประจักษ์ใจ ประสิทธิมีชัย แก่ข้าเถิดหนา
 สิ่งใดไม่รู้ ก็ขอมมีครู ตั้งสอนข้ามา อาจารย์แนะนำ จำครูศึกษา ได้รู้จึงข้า ไม่นึกหลบหลู่ ตั้งแต่ไปไม้
 ที่มันค่น้ำได้ ต้องใช้ตามครู ไบเงินไบทอง ทั้งสองมีอยู่ ทั้งไบหมากผู้ หมากเหมียวด้วยกัน ไบกรูดไบ
 นาว สัมข่อนั้นเล่า เฝียงพร้าวสองมัน ไบยมไบหนาด ไบกวาดผัดผัน จับไล่ไบพลัน เพศ

พรรณนา หม่อมมด้นั้นเล่า ผูกคงค้ายาว เกรียมตัวนั่ง ขอเข้ามาฉกฉล นิพนธ์คำดา ขอเชิญท่านมา
 อวยพรชัยสวัสดิ ข้าหนอขอเชิญ พระครุคำเหมิน มาพลันทันที มาร่วมมนต์น้ำ เหล้ายาอันดี ขอ
 ให้ประสิทธิ มีชัยทุกประการ จะทำมนต์เวทย์ ขอให้วิเศษ ฤทธากล้าหาญ จะทำเลขยันต์ ทุกข์พ้น
 บันดาล แก่ข้าอย่างาน อักขระอักษร จะทำเล่ห์หลม สลบอาคม ขอให้แน่นอน ต้องตามปรารถนา
 เหมือนอาจารย์สอน พระครูแต่ก่อน แนะนำทำข้า ข้าขอเป็นศิษย์ นอบน้อมประคิษฐ์ ประหม่มหัต
 ดา สำนึกถึงครู อยู่เป็นอัตรา มิได้บิดา ลบลิมพระคุณครู ตั้งจิตปองบุญ ข้าขอไหว้คุณ ขอให้
 ประสิทธิชัยยะ โสตภินะวันคุณ โส ศิริคานะมาเสพโย

บทอัญเชิญแม่ย่านาง

โอมศรีศรี วันนีวันดี เป็นศรีพระยวัน ตลอดเกล้าทรรทิก ทักทินยมขัน ข้าขอเชิญขวัญ
 แม่ย่านางา ขอเชิญนางเจ้า ตะเคียนหนุ่มหน้า เพชรหนูหน้าราหู คำเชิงบ่อทอง กีกก้องนานา
 อุ้มเพลิงพาดผ้า สานงาขวั้น ข้อมมีฤทธิ์แรง เชาคำแดง นางไม้ไพร่สัน คุณคินคินัก เชิญจากหิม
 วันดี ชวนพวกเผ่าพันธุ์ รับเครื่องบูชา นางพระยาผู้ใหญ่ ทั้งเทพไทยผู้เป็นบิดา เทพบุญญาบารมี ที่
 อยู่รักษา ขอเชิญท่านมา ไกลคลาตามกัน พร้อมวงศ์พงศ์พ้อง พร้อมพี่พร้อมน้อง ลูกหลานเผ่าพันธุ์
 ข้าวตอกดอกไม้ กระแจะจวงจันทร์ บายศรีครบครัน เชิญขวัญนางา สอดแซมดอกบุปผา แหวน
 ทองพลอยแก้ว ส่งแสงพรายแพรว แว่ววับจับตา พร้อมของคาวหวาน สิ้นหมันเครื่องบูชา อีกทั้ง
 ภูษา ผ้าสำหรับทรง เพดานม่านกัน หมากพลูครบครัน เครื่องอันบรรจง เชิญมาเสวย ให้เสวยทุกองค์
 เทพไทยเจ้าทรง สถิตพุ่มพฤกษา ทุกห้วยเหวห้องห่าน เชิญมาอย่างาน มารักษานางา นายหัวนาย
 พलग นายวงนายท้าย ระวังรักษา เทพเจ้าขมมา รักษานางา ในสมุทรไทย พิทักษ์วิบัติอันตราย พายุ
 ทั้งหลาย ขอให้หลีกไกล รักษาตะกูด เครื่องเรือเสาใบ พายแจแนวโน ประจำลำรักษา คู่ครองป้อง
 กัน โพรคภัยสารพัน ในท้องขมมา พรายพักโกศผี อย่างาบิชา ทำร้ายนางา อย่าให้อันทร เมื่อออก
 จากท่า บรรทุกสินค้า ขายได้ทุนรอน กำไรมากครัน คนนั้นสัจจร มาซื้อหมคก่อน สินค้าของขาย
 เมื่อออกหากิน กุ้งปลาปูทั้งสิ้น พันธุ์หอยทั้งหลาย โพงพางแหวน ดัดในกระเสสสาย ขอให้ได้ง่าย
 อันตรายอย่ามี โจรสลัดมาปล้น คลาดเกล้าให้พ้น ภัยของโจริ แม่ย่านางช่วย อย่าให้ม้วยชีวี คน
 ในเรือนี้ หลิงชายทั้งหลาย นายท้ายหมายทิศ เรือจอดท่าผิด ที่งานงหมาย พุทธังสังมิ อย่างมี
 อันตราย เทพเจ้าทั้งหลาย นำล่านางา เหมือนลมพเนจร วารินผาดผ่อน สาครมัจฉา อิศวาศพิทักษ์
 รักษา ภัยร้ายนานา กลัวอิทธิฤทธิ์แรง

พุทริ้งเกล้าคลาด สังฆังคคชาค อันตรายทุกแห่ง อย่าได้แอบแฝง ผีประจำ
 ตำแหน่ง อย่าตะคอกหลอกกัน เอหิงมา อาคังฉิษยะ มาพร้อมทั้งนั้น นะกันเบื่องซ้าย โมกันเบื่อง
 ขวา พุทธกันเบื่องหน้า ะกันกระหม่อม นามะนะทะ อะกะกะสะ ดินก่อนอย่างานอน ขนพองสของ
 เกล้า แรงเท่าช้างสาร มนต์ยาอย่าพาน ขอให้อัปราชัย อะสังวิสุโล สุสะพูกะ สังวิทา ปุกะยะปะะ อ
 ติปาระมิดา คิงสา อิตติศัพท์ัญญา นะคะตา อิติโพธิ มะนุสยัตโต อิติปิโส จะเคนะโม สัพพะนาวัง สะ

มารุกหัง อันตะรายังจะ ชาตะรัง ชาติปารัง นะสันดา สะเทวะตัง ปาปุเรตฺวา ประระมิ สัพพะปัตโต
 สัมโพธิมุตตะมัง เอเตนะ สัจเจนะ โสคติโหนตุ ะวันตุเต ฯ

บทเช่นไหว้เทวดา ให้เฝ้ารักษาเรือ

สิบนิ้วข้าไหว้ทั่วโลกธาตุ เท้าเทวัญทุกองค์ลงมาพร้อมใจกัน มาให้ข้าพเจ้าทำการ
 จงให้ประสิทธิ สิบนิ้วข้าไหว้ท่านเทวาทั่วทุกราศี พระอินทร์พระพรหมขมขัยจักรี หัสณันน์ พระ
 อิศวรนารายณ์ นางโพควดี นางเมืองเรืองศรี ล้ำเลิศเฉิดฉาย สนชยาราตี พระภูมิพระพาย เทวาทั้ง
 หลาย ยืนอยู่ชั้นบน จิตตุคามรามเทพ ทั้งท้าวพลเทพเทพ เทียวท่องล่องหน ผู้มีฤทธาทูทั้งสากล
 ท้าววิรุณหักษวิรุณปักษัยักษา ท้าวภูเวรนุราชราชา อีกทั้งท้าวเวสสุวรรณ พระฝักศาสนา ไหว้เท้าเทวา
 ดูเห็นเที่ยงทัน คูคิคุชอบประกอบทุกอัน เทวาทั้งนั้นจงได้เมตตา จงมาพร้อมใจ ตัวข้าขอชัย ขอ
 สวัสดิ์สัตถา ทำการวันนี้ ออยามิโทษทัน ข้าไหว้เทวัญ อันอยู่ชั้นคินธิไหว้ภูเขาลวง ภูเข้างปวง
 เคารพจบสิ้น ตัวข้าร้องประกาศ ทั่วโลกธาตุให้ได้ยิน เชิญมาให้สิ้น ในวันนี้หนา ไหว้แม่โพสพ
 เลี้ยงคนทั่วจบ อีกทั้งพระเพชรหนูกัน พระมาดคุลี พระเพลิงทรงธรรม์ เสือเมืองเรืองสรรค มณี
 เมขลา เป็นใหญ่ในสมุทร รักษามนุษย์ ถ้วนทุกแหล่งเหล่า ไหว้ภูมิเจ้าที่ พระธรรม์คงคา อัมมะหริก
 บริถิตรา อีกทั้งกรุงพาลี ข้าไหว้พระยานาค ท่านผู้โถมหลาก เต็บใหญ่ยาวรี เจ้าเรือนท่านหา ข้า
 มาวันนี้ คิดถ้วนยินดี แต่งเครื่องบูชา เหล่าข้าต่างต่าง สารพัดมัสหมาง กุ้งกิ้งม้งสา เครื่องบวช
 มะลิวัลย์ สารพันถั่วงา กล้วยอ้อยนานา หมากพลูตราใคร รูปเทียนมาลา ทุกสิ่งบูชา นานาสม
 สมัย เมตตาข้าน้อย จะขอพรชัย เชิญท่านเสด็จมาไว รับเอาเครื่องขยา บูชาสังเวช

ขอรประพนม น้อมเศียรบังคม บริถิตเทวา รักษาพิภพ จบสี่ทวีปโลกา รับโอวาท
 สมเด็จพระทศพล มือถือบังญชี จดหมายรายชื่อ ไว้ตามเค้ามูล ทูนถววยพระองค์ จักดูโลกบาดาล ลง
 มากราบทูล ถววยผู้ได้ทำชอบ ทำตามระบอบ มั่นคงตราไว้ ในแผ่นสุวรรณ มั่งคงเหลือหลาย ผิด
 โทษทำให้ ทำดีชอบโอยพรชัย วันนี้มีการ คิดถึงคุณท่าน ผู้มีฤทธิไกร ขอเชิญท่านมา รับบูชาไว้
 บัดพลีเต็มใจ แต่งถววยบูชา เหล่าปลาต่างๆ สารพัดมัสหมาง กุ้งกิ้งม้งสา เครื่องบวชมะลิ
 สารพันถั่วงา กล้วยอ้อยนานา หมากพลูบูชา นานาสมสมัย เมตตาข้าน้อย ขอมอวยพรไว ขอเชิญ
 เสด็จมาลัย เอาเครื่องตะละบูชาสังเวช

ขอรประพนม น้อมเศียรบังคม นาคาชิบดินทร์ ถือตราปรากฏ รัตสะทานาคินทร์ สะ
 ภินเขาศีรินทร์ สีโกฏท่ามกลาง นิमितตัวเจ็ดหัวเจ็ดหาง อันอยู่ท่ามกลาง ได้หว่างแผ่นดิน ได้ถื่น
 พระเมรุ ท่านอยู่เป็นถื่น เป็นรัฐพิน บิดหัวบิดหาง ตามเคื่อนโดยถวิล มนุษย์ทำกัน ในแผ่นสุธา วัน
 นี้มีการ นึกถึงคุณท่าน ท้าวเจ้านาคา เหล่ายาต่างต่าง สารพันมัสหมาง กุ้งกิ้งม้งสา เครื่องบวชมะลิ
 กัน สารพันถั่วงา เครื่องทั้งหลายนี้ ตั้งไว้บูชา มารับเอาเครื่องขยา บูชาสังเวช

ขอรประพนม น้อมเศียรบังคม ขอเชิญแม่นางธรณี ขาวม่อมมีศรี เลี้ยงลูกทั้งหลาย
 ทรงเครื่องอาภรณ์ นวพรพรรณราย มัจฉาเรืองฉาย คับเกล้าคาหรา ผมเช็ยเรือยคิน คำขลับขับเขิน

ระยับดับคา มีคุณล่ำเลิศ แก่มนุสสา หึงชายชานา ตอนทูนคุณละมัย แม่ผู้ใจดี แม่ไม่ขี้โกรธ สัก
 น้อยหนึ่งโศค ชิมเข้มแจ่มใส ขอเชิญท่านมา บูชาไวไว บัคพลีเต็มใจ แต่งถวายบูชา เหล้าข้าวต่าง
 ต่าง สารพัดคัมภีรมา กุ้งกิ้งมั่งสา เครื่องบวชมะลิวัลย์ สารพันถั่งงา กล้วยอ้อขนานา หมากพุดตรา
 ไคร รูปเทียนมาลา ทุกสิ่งบูชา นานาสมสมัย เมตตาข้าน้อย ขอมมาอวยพรไว มารับเครื่องบูชา บูชา
 สังเวช สุปะเพียรชนะ สัมปานัง ปริพูนขันตุ จะมหานางธณิ เทวี สวะเอช ฯ

ข้าขออัญเชิญ ท้าวกรุงพาลี ท่านครอบครองที่ อยู่ป่าหิมพานต์ มีอธิกุมกระบอง
 ทองอัน โอฬาร รู้คิดรู้ชอบประกอบทุกวัน เทวดาในสวรรค์ มาช่วยประสิทธิ สิบนิ้วข้าไหว้ เทวดาทิ้ง
 หลาย อยู่ในราศี พระอินทร์พระพรหม ยมยักษ์จักรี สหัสสนัยน์ไกรศรี พระอิศวรนารายณ์ อุมาควดี
 นางเมืองเรืองศรี งามเลิศเฉิดฉาย พระจันทราศรี พระเพลิงพระพาย เทวดาทิ้งหลาย ข้าในชั้นดิน
 ข้าจะพรรณนา ประกาศมาให้ได้ยิน เชิญมาให้สิ้น ในวันนี้หนา สิบนิ้วข้าไหว้ ท่านท้าวพรหมมาจด
 เพดาน จะขอที่ปูพรม ตั้งของอุดม ข้าเปลือกข้าวสาร ตั้งบูชา เป็นเครื่องนมัสการ ท่านได้โปรด
 บราณ แต่ตัวข้าพลัน อ่ามีโทษา แก่ตัวของข้า แก่สัตว์สิ้น วันนีวันดี ของจงเจริญดี สวัสดิ์กัน
 ขอน้อมเกล้าอัมพวัน ขอเชิญท้าวเทวา มารับเครื่องขยาบูชาสังเวช ฯ

บทถวายของสังเวช เมื่อย่านาง

นะโมเม ชัยมมัง คาละ นาวาทวานัง สักการะวันทนัง สุปะ พะยัญชนะสัมปันโน
 โภชนัง สาลินัง สปริวารัง อุตทกัณวาริน อาคัจฉันตุ ปริพูนขันตุ สัพพชาติ หิตายะ สุขะนะจะ สุขายะ
 สันติอุเทวานัง เติปิคุมเห อะนุรักขันตุ อะโรชะเณนะ

ทุติยัณิ นะโมเม ชัยมมัง คาละ นาวาทวานัง สักการะวันทนัง สุปะ พยัญชนะ
 สัมปันโน โภชนะนัง สาลินัง สะปะริวารัง อุตทกัณวาริน อาคัจฉันตุ ปริพูนขันตุ สัพพชาติหิตายะ สุข
 ะนะจะ สุขายะ สันติอุเทวานัง เติปิคุมเห อะนะรักขันตุ อะโรชะเณนะ

ตติยัณิ นะโมเม ชัยมมัง คาละ นาวาทวานัง สักการะวันทนัง สุปะ พยัญชนะ
 สัมปันโน โภชนะนัง สาลินัง สปะริวารัง อุตทกัณวาริน อาคัจฉันตุ ประิพูนขันตุ สัพพชาติหิตายะ สุข
 ะนะจะ สุขายะ สันติอุเทวานัง เติปิคุมเห อะนะรักขันตุ อะโรชะเณนะ ฯ

เสร็จแล้วประพรมน้ำมนต์ และกล่าว “อายุวัตตะโก ธนะวัตตะโก สิริวัตตะโก ยสะ
 วัตตะโก ฐระวัตตะโก วันนวัตตะโก” แล้วหยิบเครื่องสังเวชใส่กระทงเล็กๆ 5 กระทง วางตาม
 ตำแหน่ง นายหัว นายกลาง นายวาง นายท้าย และท้องเรือ แล้วเจิมทั้ง 5 หลัก เจ้าของเรือผูกหัวเรือ
 กล้วยจิ้งเชิญเทวดากลับ

บทเชิญเทวดากลับ

เมื่อท่านเสวยแล้ว ของงแกล้วโรคาภัย แม่ย่านางองค์ใดๆ เชิญนำโรคร้ายไป นิราศ
 ไร่ต่างสถาน ขอเชิญคืนคงคำ เชิญนำลาภโลธร ขอเชิญท่านมารักษาปกครอง โทษท่านที่ดอง จง
 พาเทพไป เจ้านาวา ข้าพเจ้าพลังผิด จงเมตตาจิต อย่ามีรักษาภัย เทพเจ้าทั้งปวง อย่าล่วงเลยใจ โทษข้า
 อันใด จงช่วยบำพรห ทั้งนางธรรณี แม่คงคา ปกป้องรักษา กำจัดภัยพงศ พาเทพร้ายไป โดยใจงาน
 ทรัพย์สินคืนคง ถอนไขได้แรง อยู่เย็นเป็นสุข อย่ามีความทุกข์ ภัยยากลำบาก โรคร้ายอันตราย อย่า
 ได้แอบแฝง เทพเจ้าสำแดง อวยพรชัยมงคลนานา นำใจใสแผ้ว ทุกปวงเทวา ประสิทธิ์พรชัย ให้
 นาวาของข้า กลับไปทำมาหากิน เกิดลาภเกิดผล อย่ารู้ยากจน นึกไหรได้สิ้น ทรัพย์สินเงินทอง ทอง
 ใบแผ่นดิน ทำมาหากิน พูนเกิดขึ้นมา ข้าคนบ่าวไพร่ ข้าหญิงข้าชาย วัควายไรรนา มีข้าวมีเกลือรด
 เรือนานา ได้เหมือนความปรารถนา อย่ารู้ขัดสน นึกไหรได้ง่าย มีคนเอามาให้ อย่าได้ร้อรอน
 ทรัพย์สินเงินทอง พองเหมือนสายชล ความยากความจน ขอให้กำจัดไกล ความไข้อย่ามี มีแต่ความ
 ดี ตั้งแต่วันนี้ไป เสด็จขจรไทร แกล้วคลาดเสียหาย คูแหม่มแซมซ้อย สวัสดิ์สัตตา ขออายุวัฒนา
 สุขะพละ ญาติวงศ์พงศก พิงพาอาศัย ควรอวยพรแล้ว ของงแกล้ววรกาย ขอเชิญท่านกลับไป โอม
 ประสิทธิ์ชัย สวาहाยะ

(โทมัส สุวรรณโกศล , สัมภาษณ์ , 20 พฤศจิกายน 2543)

จำนวนที่ 4 นายจีน เลิศไกร อายุ 85 ปี บ้านเลขที่ 120 หมู่ที่ 5 ตำบลคอนกลาง
 อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
 อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

อิตปิโสภควา อรหังสัมมา สัมพุทฺโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุกโต โลกะวิทู
 อนุตฺตโร ปุริสธัมมสารถิ สัตถาทะวะมณฺสสถานัง พุทฺโธภควาติ

สวากขาโต ภควตาธัมโม สันทิฏฐิโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปนยิโก
 ปิงจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ

สุปฏิปันโน ภควโต สวากสังโฆ อชุปฏิปันโน ภควะโต สวากสังโฆ ยาย
 ปฏิปันโน ภควโต สวากสังโฆ สามิจิปฏิปันโน ภควโต สวากสังโฆ ะทิตัง จัตตาริ ปุริสะยูกานิ
 อัญฺฐปุริสปุคคลา เอสะ ภควะโต สวากะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญฺฐลึเก
 ระณีโย อนุตตรัง ปุญฺญกเขตตัง โลกัสสาติ

บทไหว้ครู

คุณพระศรีรัตนตรัย คุณแก้วทั้งสามประการ คุณครูอาจารย์ อาจารย์ปลอด
 อาจารย์คล้าย อาจารย์นุ่ม อาจารย์พร้อม อาจารย์แรก หลวงพ่อทวดวัดช้างไห้ หลวงพ่อม้า หลวงพ่อ
 คล้าย หลวงพ่อชุมพร หลวงพ่อหวาน คุณพ่อคุณแม่ทั่วภพจบไตร มาช่วยทำขวัญนางไม้ แม่ย่านาง ทำ
 ขวัญเรือให้ที่

บทชุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
 อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ
 สักเคกามะ จะรูเป คิริติชะระตะเถ จันตะถิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคามะ
 ฐรวณะกะหะเน เคะหะวัตถุมหิเขตเต ภูมมาจาขันตุเทวา ชละถละวิสเม ยักขกันธัพพนาคา คิฎฐันตา
 สันติเกยัง มุนิวระวะจะนัง สาธโว เม สุฉันตุ ฐัมมัสสวณะกาโล อัมมะกะทันตา ฐัมมัสสวณะกา
 โลอัมมะกะทันตา ฐัมมัสสวณะกาโลอัมมะกะทันตา

บทอัญเชิญเทวดา

มือข้าสิบนิ้ว ตั้งเหนือเศศามี ทั้งข้าวตอก ทั้งดอกชวาตา ยกมือบูชา เทวาทังหลาย ขอให้แม่
 โปสพ พระขุนนารายณ์ ผุ่งข้าพระพาย มุนีเมขลา ข้าไหว้ครูอาจารย์ บิดามารดา ท่านสั่งสอนข้า ให้รู้
 วินัย ไหว้ท้าวจัดหรด จตุคามเกริกไกร ไหว้ท้าวมหาธาตุ ลายลักษณ์พระบาท ข่างเข้าในพาน ไหว้
 พระกระเจาเยน ไหว้พระมุนีถาน สีหิงเพชรคาร อินทร์พรหมขมมา เพชรหนูกัน ไหว้เข้าปีหลาย
 เจ้าลีบรอยควาย เขาเคียวเวียงรัน เขาสับลคหลัน อีกคั้งเก็จตำนาน สองกองหินกอง เพชรหุนขุนเล
 หินสิบพรุ เกาะหนูแมวมอง ล้ำลวยถามหา ฟ้าลั่นฟ้าหลัง หินพั่งน้ำจ๋า ถ้ำไทรธาธา ประภาหราชีรี เขา
 ชาวเขาเขี้ยว กระจังกระจมั่ง แก่ที่ฟักเขต น้ำลำนน้ำเขี้ยว น้ำเย็นเป็นเกลียว น้ำร้อนใหม่มือ ไหว้เจ้าทั้ง
 นางธรรณี ท่านบริถิว ยอดหวายปลายฤทธิ์ เขาเข้าเขากิว มือข้าสิบนิ้ว ขอบนวันทา ยักษ์ห้ามฝนห้าม
 ฟ้า ห้ามภัยอันมา โอมพระภยานา ขอให้มีมา จงวินาศวินายสาย

โองการ

โอมสิทธิการ พระโมคคัลลาน พระสารีบุตร ที่เขามาขึ้นหยุด อยู่หน้าท้าว พระ
 พุทธเจ้าก็มาตั้ง ให้กูเป็นหมอเฒ่าแก่คนทั้งหลาย พระอิศวรนารายณ์ และพระมาตุลี เธอก็มาชุมนุม
 อยู่ได้แก้ว โกฎแก้วล้านแก้วหมื่นแก้วพัน พระเพชรหนูกันเสด็จอยู่แขนซ้าย พระอิศวรนารายณ์เสด็จอยู่
 แขนขวา หน่วยตาคูคือพระฤๅษีตาไฟ ครั้งกูฟังเนตรแลไป ผุ่งผิแตกไกลก็วินาศ กูควาดด้วยฤทธิ์ ก็
 จะดีด้วยตะบองยักษ์ กูจะตัดด้วยจักรพระนารายณ์ กูจะฟาดผู้ด้วยพระขรรค์อันคมคร่า กูจะฆ่าศัตรู
 กูจะมัดขูดกู กูจะเสกรูเรือ ข้าวสารซัดเรือ ลำนั้นไม่ไป กูจะขับจับปรัม เห่งโอไหลโคลย์ย่อย กูจะค่อย
 เอาเขี้ยวและฟัน กูจะปั้นเอาป้องห้า กูจะเอามีดคร้ว มาสับมาฟัน ให้หัวขาด กูจะฟาดด้วยตะบอง กู

จะดองด้วยศอก กุจะดองด้วยลิ้ม กุจะหิวดินแฉวน กุจะเอาหม้อแกงมาต้มมาค้ำ กุจะกั้วกุจะเคี้ยว เนื้อเถื่อนเหนียว กุจะเคี้ยวด้วยฟัน กุจะมันเอาเกศา ให้หิวขาดมรณา กุจะผ่าเอาคัม กุจะสับจะปอก กุจะลอกเอาไส้กว่า กุจะปล่าเอาเนื้อ กุจะเถื่อนเอาหนัง กุจะขังกรงเหล็ก ทั้งสาวทั้งเด็ก เริงชวนกันไป เร็วๆ ไวๆ อย่างาน กุจะผลาญด้วยพระราชโองการ อันตัวเอกตัวหนึ่งชื่อพระพุทธศิเณร์ ตัวหนึ่งชื่อพระเจดนาเคนทร์ ตัวหนึ่งชื่อพระนฤทธิแผ่นดินไหว ตัวหนึ่งนั้น ไชร์ชื่อพระยานาคราชปราบเมืองฟ้า ด้วยฤทธิ์ซ่างพลาญ ผู่ผีทั้งหลาย แยกย้ายกันไป ซ่างถึบบรรลัย งาเข้าแทงลง แทงโผนขึ้นบน เวหา ตกซ่างลงมา เอาวงงารับไว้ เสาคินเหยียบตาย งวงถึบไวๆ ถึบมึงซัดไป นอกไว้จักรวาล ผู่ผีทั้งนั้น เลิกฟันกุจะจับ ผีจิ้นผีจาบ ผีปราบผีลี ผู่ผีฤดา และปราสี มึงชวนกันหนี บัดนี้จึงไว กุจะปราบทั้งเสียด อุบาทว์จ้งโหร มาสู่เด็ก ทั้งผีปราบเล็ก และปราบใหญ่ อันอยู่ด้นไม้ ห้อยดินสยาย หม มาต้องมนุษย์สกันธ มึงจำนงค์กูไว้ กุนี้ชื่อพระราชโองการ พระอิศวรนารายณ์ และพระมาตุลี เอาน้ำใสสระแก้ว เสกคณชิตอง มายืนให้แก่กู เป็นมงคล เสกน้ำมนต์มารด ผู่ผีซัดน้ำ ลงลาทิ ท้าวกรุงพาลี วังหนีแยกยับ ครั้นกูซัดไปเสรีงๆ หัวก็ขาด ตัดทั้งปีศาจ หัวล้มผักหงาย ครั้นกูซัดไปต้องมีศาล ระวังตัวสั้น ครั้นท้าวพระโมคคัลลานเข้า ถือง้าวมาแทง หอกแข็งปักออก เอามีดรงค์คอกบั่นคอก กุไม่ย่อท้อ สู้เขามาทานทน กุจะประจัญพระอธิก กุจะยิกสุขลมาน จะไล่เอาลิ้น เหยียบดินเอาฟัน กุจะบั่นเอาหัวใจ กุจะเลี้ยวเอาลูก กุจะผูกเอาหลาน กุจะผลาญเอาพี่ กุจะตีเอาน้อง กุจะดองเอาผ้า กุจะมัดเอาตัว อิศูรกาย มายามือเขาใช้ให้มา กุจะฆ่าให้ได้ กุจะเอาไม้ทิม ให้มรณา ตีด้วยห้วยใหญ่ แล้วใส่ชื่อคา เอาคิมคินลิ้น ปีนซักสายฟ้า แล้วว่าเหวมีสกาล กุควาดมึงก็กราบ กุกราบมึงก็หมอบ มึงเทียวถูกรอบ ท่วมมนุษย์สกูล มึงจำพระมนต์กูไว้ กุนี้คือพระราชโองการ พระอิศวรนารายณ์ และพระมาตุลี ว่าให้แก่กู โอมชัย ปีศาจจ้งโหร สิทธิชัย ฤกษ์ชะหาย ฯ

โอมสิทธิ พระฤกษ์ทั้งห้าร้อย พระองค์จะกระหายซ่างปราบผีทั้งหลาย ผีทุ่งผิณา ผีป่าผีไม้ ทั้งผีคนไข้ ถูกออกถูกไล่ ด้วยตัว “น” กุไม่ไซโร ตัวโมเข้ากับ ตัวพุทธนั้นเล่า เจ็บปวดครวครว ร้าว สู้ทนไม่ไหว ตัว ร้อ นั้นหรือ คือพระเมรณุไกร อธิชัยไล่ ให้หุนนชัย อธิอ้อร้องควาด ผู่ผีอิศาง ต้องมาราบกราน ทั้งหลังบาดาล เสือเมืองทรงเมือง ผีบ้านผีเรือน ก็เร่งออกไป โอมตุเล ตุเล ทีเป ทีเป กัจเจ เทวะ เทยะจัดตั้ง โอมสวะหาย

บทไหว้ครู

อัญเชิญครูเอช เรียกมาอย่าช้า ครูเรียกครุหา เรียกมาทุกคน อิกทั้งครูดัน เลิศลัน เลิศฉาย ปู่เจ้าสมิงพราย ท่านช่วยเวียนมา เนื้อควายหนังควาย ตายโหงตายห้า ผีตายทั้งกลม ผีปราบผิณา ผีป่าผีไม้ ทั้งผีคนไข้ ถูกกูไล่ด้วยตัว “น” กุไม่ไซโร ตัวโมเข้ากัน ตัวพุทธนั้นเล่า เจ็บปวดครวครว ร้าว สู้ทนไม่ไหว ตัวร้อนั้นหรือ คือพระเมรณุไกร อธิชัยไล่ ให้สู้เข้าภัย อธิอ้อร้องควาด ผู่ผีวินาศ จับไซ้ คายคา อุณุนั้นเล่า ไม้ให้เข้ามา ตัวกั้วตัวภา เป็นบุญคุณตรา ล้อมรอบเคหา มณฑลทั้งหลาย เออะเออ

ห้ามไว้ ไม่ให้เข้ามา ไอโอทั้งนี้ ฤทธิแรงแข็งขัน อักษรตัวนี้ คือศรพระขรรค์ พระเพชรหนูกัน รับมา
คลาไคล ประ น สิทธิเม

อัญเชิญเรื่องไม้ ขุนปราบทั้งหลาย ลงลายทั้งสี่ ชี้ความชี้แสด ชี้หุมราวี กระทั่ง
เสื่อสี่ สัตว์ร้ายที่ตาย วัควายช้างม้า สัตว์ร้ายในป่า ท่านเป็นหมอกวัญ ขุนปราบขุนปอ ขุนชิน
ห้าวหาญ ขุนปราบใจพาล ท่านเป็นผู้ใหญ่ จับนกจับไก่ ปราบน้อยปราบใหญ่ ลงลึกวาริ เป็นลานแก่
ผี ที่อยู่อาศัย ที่มาถูกต้อง ให้เจ็บพวกพ้อง แก่คนอาศัย เจ็บอกเจ็บพุง ถลึงภายใน เคือคร้อนคือไฟ ใน
การกระทำ

บทเชิญนางไม้

อัญเชิญนางไม้ โฉมงามพรรณราย นางไม้ทั้งสี่ จะอยู่ที่นี้ ทำร้ายราวี แก่กล้า
อะไร ใช้สินใช้ศาล ที่อยู่ของท่าน เชิญท่านเร่งไป หรืออาจคลาดคลา ท่านมาแต่ไหน มาทำเภทภัย
แห่งใดไม่ให้ ออย่าอยู่เฉยหนา บัดนี้แก่ครุ ท้วทั้งสุธา เขาชักนินทาไม่ดี เชิญท่านสำราญ กินอยู่อย่า
นาน เชิญท่านจรลี พาบ่าวพาไพร่ ผุ่งไม้ผุ่งผี ไปสู่สถาน ไปสู่วิมาน ปริพูนขันตุ ปริพูนขันตุ สวะ
หาย

ศรี สวัสดิ์เจ้าข้าเอ๋ย เชิญท่านมาสิงตัวข้าหรา ข้านี้วัยเรียน อัดคึดทั้งกาลา ศัตรูอย่ามี
มา ของงวินาศวินาศาย ศรี ๆ จำเหริญสุข สรรพทุกข์จงเหือดหาย ลากมาไม่ขาดสาย สรรพสิทธิเม

บทอัญเชิญเทวดา

มือข้าสิบนิ้ว ยกขึ้นหว่างคิ้ว ตั้งเหนือเกษมา มือต่างข้างดอก ต่างดอกชวลา ยกมือ
บูชา เทวาททั้งหลาย ไหว้แม่โพสพ พระอิศวรนารายณ์ คงคาพระพาย มณีเมขลา ไหว้ครูอาจารย์ บิดา
มารดา ท่านสั่งสอนให้ข้ารู้วินัย ไหว้ท้าวจัดหรด จตุคามถึงไกร ไหว้ท้าวมหาธาตุ ลายลักษณ์พระ
บาท ต่างเข้านิพพาน ไหว้พระกระเจาเยน พระมุณิลาณ สีหิงพิศดาร อินทร์พรหมยมนา ไหว้ข้าหิน
หลาย ช้างถึบรอยควาย กระจิงกระบิงแซ่ อีกาปากแสก น้ำค้ำน้ำเขียว น้ำเย็นเป็นเกลียว น้ำร้อนใหม่
มือ ไหว้เจ้าทั้งนางธรณินทร์ เขาขาวเขาเขียว มือข้าสิบข้อ ยกวันทา ห้ามยักห้ามฝน ห้ามคนอันมา
โอมปริพูนขันตุ สวะโหม ฯ

ข้าขอไหว้เทวดา สิบมหาชั้นฟ้า สิบห้าชั้นดิน พระอินทร์พระพรหม พระยมพระ
กาฬ จตุโลกบาลาถ วันนีตั้งศาลให้ท่าน มารับเอาของสังเวช ข้าตักแต่งให้ท่านโดยไว เหล้าขาวเบ็ด
ไข่ ขุนปลาทั้งหลาย ของควาของหวาน ให้ท่านโดยหมาย อย่าให้ถือใจ มารับจงไว ตั้งใจข้าหมาย
ตักแต่งเอาไว้ ขาคมั่งเหลือมั่ง ท่านให้อภัย อย่าได้ถือใจ ตัวข้านั้นหนา โอมปริพูนขันตุ สวะหาย ฯ

ข้าขอนมัสการ พระภูมิสถาน ในสถานบ้านนี้ จงได้ปราณี ที่ตัวข้าเรียกหา พระอย่า
ไซมมงคล ท่านเป็นคนใจบุญ ข้านี้มาขอรื่อง สิ่งใดบกพร่อง ขอรื่องให้ท่านให้อภัย ทั้งเจ้าจีประจำ

บ้านนี้ ข้านี้ปราศรัย มาเปลี่ยนที่ใหม่ ขอให้อภัย กับตัวข้านี้หนา เห็นคุณเจ้าบ้าน ที่ผ่านมานี้ เห็นคุณ สักที กับตัวข้านี้หนา ขอให้ท่านให้พรชัย กับเจ้าของเรือ ที่อยู่เป็นผู้ดูแล ททรัพย์น้อยทรัพย์ใหญ่ ให้ ไหลมาหา เห็นคุณตัวข้า ที่มาขอรับรอง ขาดคบกับพร่อง ขอรับรองสักที จึงได้ปราณีเถิดหนา โอมปริพูน ชันตุ สะวะหาฯ

อัญเชิญนางธรรณี พระภูมิเจ้าที่ ที่อยู่บ้านนี้ มารับข้าวพอง ที่ข้าตักแต่งเอาไว้ทั้งนี้ หมากพลุนหรี เหล้าข้าวเปลือก ปุปลาทั้งหลาย ทำไว้ให้ท่านเสพ ขนมนมเนย กล้วยอ้อยมากมี ใน บัตรพลีตั้งไว้ สัมตกลูกไม้ ที่แต่งเอาไว้ให้ท่านเสวย ทำไว้ตามเลย เสวยตามใจ ท่านช่วยให้พรชัย เจ้าบ้านที่อยู่ ให้มีงม้อชู ออย่ารู้เจ็บไข้ ให้สบายทุกคน ได้เป็นผลข้างหน้า โอมมาแม่กูมา อาคัจฉาจะ อาคัจฉาหิ มานี้แม่กูมา มารับข้าวของให้เหมือนใจปองของท่านแหละหนา ปริพูนชันตุ สะวะหาฯ

อิมัสมิง ทิสภาค สันติเทวา มาทสวีเป อัมมาเห อนุรักขันตุ อโรคนะเย สุขณะจะ สุพพันสัมปะนัง สาสิบิง โภชนานัง อุทกัง ตระรันจะ ประิพูนชันตุเทวดา ชมมกคะลา นุภาเวนะ สัมมากโสคติ ภาควันเม เสสังมังกลาชาจาโม จิตติ จิตติ จิตติ จิตติ มัคคิ มัคคิ เอหิ มะมะอุปะคะโต จะ มหาเถโร มะอะอุ เมตตา จะมหาราชา สปปะโสคติ จะพุนคะตะ จะมหาเถโร มะอะอุ เมตตาจะมหา ราชา สปปะโสคติ จะพุนคาคา สัมภาค สุขัง มาลาถัง สปปาคคสติ ภาค โนตุ วิทยาศาสตร์

วันนี้วันดี ขอเชิญให้ท่านมาอยู่ ข้าวของอูชู ท่านอยู่สบาย ทั้งหญิงทั้งชาย สบายทุกคน ช่วยให้ลาภให้ผล กับคนบ้านนี้ แม่ย่านางที่นี่ ช่วยกันรักษา ศัตรูทั้งหลาย อย่าได้บีฑา ท่านช่วย คู่รักษา ท่านอย่าไปไหน หญิงชายเรื่อนี้ ให้มีความสุข พันทุกข์พันโศก พันโรคพันภัย ศัตรูให้ห่าง ไกล เหมือนใจขอรับรอง สิ่งหนึ่งสิ่งใดบกพร่อง ข้านี้ขอรับรอง ให้คล้องสักที ข้อมาแม่กูมา อะ มาแม่กูมา มากมากแม่กูมา อาคัจฉาจะ อาคัจฉาหิ มานี้แม่กู มามา

บทขอพรและลาเครื่องสังเวย

อังเชิญแม่ย่านางที่นี่ มารับสังเวย ขนมนมเนย ข้าวตอกดอกไม้ ที่ตักแต่งไว้ทำ เป็นเครื่องบูชา ให้ท่านตามเคย วันนี้วันดี เป็นศรีพระยวัน ลูกน้องทั้งนั้น ขวนกันมารับ ข้าวของ แต่งไว้ ให้ท่านโดยดี เห็นคุณกับข้า ที่เจ้าปราศรัย เห็นใจเถิดหนา กับเจ้าของเรือที่อยู่ มาช่วยคุ้มภัย กันภัย กระเคียดจิงไทร ออย่าได้มีมา เห็นคุณตัวข้าที่มาปราศรัย ให้เขามีโชคมีชัย เหมือนใจข้าหมาย เชิญท่านเอาไว้ ให้ท่านอยู่อาศัย ช่วยพิทักษ์รักษา ท่านอย่าไปไหน ให้มีโชคมีชัย เหมือนใจข้าหมาย เชิญท่านเอาไว้ ให้ช่วยพิทักษ์รักษา นาวาล้านี้ โอมมาแม่กูมา อะมาแม่กูมา อาคัจฉาจะ อาคัจฉาหิ มานี้แม่กูมา

ท่านรับอาหารกันแล้ว ขออัญเชิญท่านขึ้นอยู่บนเรือที่ข้ายกไว้ ให้ท่านโดยไว คุณแล โภภักย์ ให้กับเจ้าบ้าน ในดินในฐานะ ในการบ้านนี้ ศัตรูอย่ามี ท่านช่วยทูลช่วยดี ให้หนีออกไป ให้ ลาภพรชัย กับเจ้าถิ่นนี้ ให้มีงม้อชู เป็นสุขเถิดหนา โอมมาแม่กูมา มา มา แม่กูมา อาคัจฉาจะอาคัจฉา หิ มาแม่กูมา ลาภผลเงินทองให้คล้องสักที มานี้ มา มา

นะโม พุทธสสสะ นะโมขิมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ อิตติ อิตติ อิตติ มิตติ มิตติ มิตติ
จิตติ จิตติ วัตติ วัตติ มะ ะ สุ สุ วัตติ วัตติ โหนตุ ทุสุ ทุสุ ทุสุ สะวาหาชะ

ต่อไปให้พระเจ้าของเรื่อโดยกล่าวว่า จัตุโร ธรรมมาอยู่ วรรณะ สุขะ พละ ให้มี
ความสุขทุกคน สวัสดิ์

บททำนํานนต์

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
อรหะโตสัมมา สัมพุทธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทธัสสะ
พุทฺธังเกราะเพชรทั้งเจ็ดชั้น ป้องกันเอาไว้ รั้มมั่งเกราะเพชรทั้งเจ็ดชั้น ป้องกันเอา
ไว้ สั้งมั่งเกราะเพชรทั้งเจ็ดชั้น ป้องกันเอาไว้ พุทฺธังค้อม รั้มมั่งค้อม สั้งมั่งค้อม พุทฺธังกะดั่ง รั้มมั่งกะดั่ง
สั้งมั่งกะดั่ง พุทฺธังรักษา รั้มมั่งรักษา สั้งมั่งรักษา จตุโร ะวะวะ โมติ เม ปัญจะสัดดั่ง เอดั่งสัพปะ ศักรุ
วินาศสันติ

(จิน เลิศไกร, สัมภาษณ์ , 18 ตุลาคม 2543)

สำนวนที่ 5 นายจรรยา พรหมนาเวช อายุ 73 ปี บ้านเลขที่ 29 หมู่ที่ 3 ตำบลทุ่งไเส
อำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทชุมนุมเทวดา

สัคเค กาเม จะรูเป สิริสิขะรัตตญะ จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคาเม ครุ
วณะคะเน คหะวัตถุมหิเขตเต ภูมมา จันตุเทวา ชละถละวิสเม ชักกะคันธัพพะนาคา ติฎฐันตดา
สันติเก ยัง มุนีวระวัจนัง สาธะโวเม สุเนนตุ รั้มมัสสวณะกาโล อัยมะกะทันดา รั้มมัสสวณะกาโล
อัยมะกะทันดา รั้มมัสสวณะกาโล อัยมะกะทันดา ฯ

บทอัญเชิญเทวดา

ข้าขอประกาศ ทัวโลกธาตุ ทุกท้าวเทวัญ สิบหกห้องช่องชั้น เทวาในสวรรค์
ท่านได้เมตตา ตัวข้าตั้งใจ ขอพรขอชัย ไล่เกล้าเกล้า วันนีวันดี อันตรายอย่ามีมา ขอเทพเทวาที่
ในชั้นบน ไหว้ท้าวจุลคาม พระรามทศพล ท่านฝากศาสนา คือท้าวพรหมา อันเป็นที่ขงธรรม รั
ผิดรู้ชอบ กอปรถ้วนทุกอัน เทวาในสวรรค์ ท่านได้เมตตา ตัวข้าตั้งใจ ขอพรขอชัยไล่เกล้าเกล้า

วันนี้วันดี อันตรายอย่ามีมา ทุกเทพเทวา ที่โนชั้นใต้ ไหว้ภูเขาลวง ภูเขาทั้งปวง ไหว้ครบจบสิ้น เพื่อจะคณา ประกาศมาให้ได้ยิน แว่นแคว้นแดนดิน ในวันนี้หนา

สิบนิ้วข้าขอไหว้ ท่านท้าวพรหมา ศักดิ์สิทธิ์ฤทธา อยู่บนสวรรค์ ห้วยหนองคลองท่า ต้นไม้เครือวัลย์ ไหว้แม่โพสพ เลี้ยงลูกทั่วภพ ไหว้พระเพชรหนูกัน ไหว้พระมาศคู่ลี พระสุลิตทรงธรรม พระเสื่อเมืองเรืองสรรค์ ทุกชั้นเทวา ไหว้พระภูมิเจ้าที่ เจ้ากรุงพาลี นางคงคา อัมรุกขเทวา ท้าวกรุงพาลี ไหว้พระยานาค ท่านผู้งามหลากหลาย เติบใหญ่ยาวรี เจ้าการท่านหา ข้ามาวันนี้ จิตถวิลยินดี ข้าไหว้วันทา ข้าขอที่คืน ปลุกบ้านฐานถิ่น เข้ายาเรือนเคหา ข้าขอที่คืน ปลุกผลพฤกษา ขอเทพเทวาท่านมาเอ็นดู ข้าขอที่นั่ง ที่ตั้งข้างคู ที่กินที่อยู่ ที่นอนทั้งนั้น ขอที่ปูสาด เสื่อลาดสพสรรค์ ขอที่กางกั้น มุ้งม่านเพดา ขอที่ปูพรม ตั้งของทุกองค์ ข้าเจ้าข้าวาร วันนีศรีแสง ต้องงามยามพลัน อัญเชิญเทวัญ โอมปริพูนขันตุ อากัจฉันตุ จะมหาเทวดาฯ

ข้าขอเชิญท้าว ท้าวทุกแดนเค้า ที่อยู่รักษา ภูมิบ้านภูมิเรือน เรือกสวนไร่นา ประทับเทศนา รักษาอาราม วันนี้วันดี ข้ามีกิจหวัง เชิญท่านมานั่ง รับเครื่องบูชา ข้าแต่งไว้สรรพ ประดับไว้ท่า อัญเชิญท่านมา รับเครื่องมัสยา บูชาสังเขย ข้าวเหนียวข้าเจ้า เข้าเหล้านมเนย มา รับเครื่องสังเขย เหมือนเคยบูชา สัพพะพิษชนะ สัมปันนัง ปริพูนขันตุ จะมหาเทวดาฯ

อัญเชิญท่านมา รับเครื่องมัสยา บูชาสังเขย ข้าวเหนียวข้าเจ้า เข้าเหล้านมเนย มารับเครื่องสังเขย เหมือนเคยบูชา โอมปริพูนขันตุ อากัจฉันตุ จะมหาเทวดาฯ

อัญเชิญบริวาร มีฤทธิ์ศักดิ์ ลือลั่นเทวา แกล้วกล้าสาครรรค์ วันนี้ตัวข้า แต่งเครื่องบูชา นานาหลายพรรณ ข้าเจ้าข้าวเหนียว ข้าวเจียวครบครัน อัญเชิญเทวา โอมปริพูนขันตุ อากัจฉันตุ จะมหาเทวดาฯ

อัญเชิญนางเอื้อย ผมเผ้ายาวเลื้อย หน้าคือเงื่อนทอง อัญเชิญนางอ้อ ทั้งพี่ทั้งน้อง อยาได้ถูกต้อง มารับเครื่องมัสยา บูชาสังเขย ข้าวเหนียวข้าเจ้าขนมมเนย มารับเครื่องสังเขย เหมือนเคยบูชา สัพพะชนะสัมปันนัง ปริพูนขันตุ อากัจฉันตุ จะมหาเทวดาฯ

อัญเชิญพญานาคท่านผู้งามหลากหลาย เติบใหญ่ยาวรี ท่านนิมิตแก้ว เจ็ดหัวเจ็ดหาง อยู่หว่างวิดีนิมิตกาชี เจ็ดปีเจ็ดหน วันนี้วันดี ข้าขอนิมิต เชิญแทรกภูวคต มารับเครื่องบูชา ข้าแต่งไว้สรรพ ประดับไว้ท่า ข้าเชิญท่านมา รับเครื่องมัสยา บูชาสังเขย ข้าวเหนียวข้าเจ้า ขนมมเนย มารับเครื่องสังเขย เหมือนเคยบูชา สัพพะชนะสัมปันนัง ปริพูนขันตุ อากัจฉันตุ จะมหาเทวดาฯ

สิบนิ้วข้าไหว้ เทวาท่านไท้ เสด็จมาทุกโหม คานุกายาบัด ตาสีร์ดยายพุทโธ ท่านนั้นเป็นตราไซ รักษาอยู่สวนทุ่งนา นางเอื้อยและนางอ้อ เป็นเจ้าที่แต่ก่อนมา หกคนเหล่านั้นหนา เชิญท่านมาทั้งหกคน นางมุนีเมขลา พระภูมิและเจ้าที่ นางธรณีนางคงคา ขอเชิญท่านมา รับเอาเครื่องสังเขย บูชาสังเขย

นะโมเม พระกัมโม เทวานัง ทีปะสูตร นุปผานัง สักวันทานัง สุปพยัญชนะสัม
ป็นนัง โภชนานัง สาลีลัง พุทตัสตัง วรััง อาคัจฉันตุ ปริพุนขันตุ สันตาคี ทิตายะ สันตือเทวานัง
เอ ปิตุมเห อนุรักขันตุ อโรคเณนะ สุเขนะจะ ฯ

(จรรุญ พรหมนาเวช , สัมภาษณ์ , 9 ธันวาคม 2543)

สำนวนที่ 6 นายหนูกลิ่น ชาวลิต อายุ 70 ปี บ้านเลขที่ 46/1 หมู่ที่ 6 ตำบลท่าช้าง
อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทไหว้ครู

วันนี้ซึ่งเป็นวันดีได้ฤกษ์งามยามดี ปลอดโปร่งดีและไม่มีภัย ข้าพเจ้าจึงขอ
อาราธนาคุณพระเจ้า คุณพระธรรมและคุณพระสงฆ์มาเป็นประธาน ตลอดถึงคุณบิดามารดา คุณ
ครู คุณอาจารย์ หลวงพ่อทวดและหลวงพ่อกุศลทั้งหลาย พ่อท่านแดง พ่อท่านสุข พ่อท่านช่วง พ่อท่าน
เริ่ม พ่อท่านไป พ่อท่านผอม อาจารย์ครูอาหารสังฆามิตอุปัชฌาย์ที่วัดจันทร์ พ่อท่านรอด พ่อท่าน
เนื่อง และพระบรมสารีริกธาตุที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งนครศรีธรรมราช พระวัดนอก พ่อท่านแสนวัดเสหา
ราม อดีตเจ้าอาวาสวัดตาขุนทุกท่าน มีอาจารย์ดี อาจารย์ช่วย อาจารย์หนู อาจารย์จันทร์ อาจารย์นำ
อาจารย์ครูธรรมศาสตร์ศึกษา พ่อท่านจวน ตลอดบริวารกรุงพาลี นางธรรฯ นางคงคาและพระภูมิ
เจ้าที่ อากาศเทวดา รุกขเทวดา ศักดิ์สิทธิ์เทวดา มีภูมิเทวดาที่ส่งสู่สถานที่นี่และที่โน่นด้วย วันนี้ได้
ฤกษ์งามยามดี ปลอดโปร่งดีและไม่มีภัย ข้าพเจ้าจะทำพิธีการ คือทำขวัญเรือ จึงขออาราธนา
อากาศเทวดา รุกขเทวดา ศักดิ์สิทธิ์เทวดา ภูมิเทวดาด้วยมาเป็นสักขีพยาน มาเป็นประธาน ณ สถาน
ที่นี่ ณ โอกาสนี้ด้วย

บทขุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทตัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
อรหะโตสัมมา สัมพุทตัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทตัสสะ

สักเคกามะ จะรูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฏฐะ จะคามะ
ตรวณะคหะเน เคะหวัดถุมหิเขตเต ภูมมาจาขันตุเทวา ชละถละวิสะเม ยักกะคันธัพพะนาคา ตัญญู
จันดา สันตักเขยง มุนีวระวะจะนัง สาระโว เม สุณันตุ รัมมัสสวณะกาโลยัมมะทันตา รัมมัส
สวณะกาโลยัมมะทันตา รัมมัสสวณะกาโลยัมมะทันตา ฯ

บทคัดติใหญ่

ศรีศรีสวัสดิ์เจ้าข้าเอ๋ย เชิญท่านนั้นมาสิงตัวข้าหรรษา ข้าน้อยเรียนบรรดาศักดิ์ไปตั้ง
 คาถา ศักดิ์รุษยามี่มา ขอให้วิชาศิลาไสย ศรีศรีจำเริญสุข ธรรมทุกขังเหงือคหาย ลากไหลมามี
 ขาคสาย ขอให้ประสิทธิชัยยะประสิทธิ

มือข้าทั้งสิบนิ้ว ยกขึ้นเหนือหว่างคิ้วมิได้เอ๋ย นะโมพุทธานะ ข้าไหว้บนบ้น้อมพระ
 ศรีอารย ข้าไหว้บนบ้น้อมพระอรียสงฆ์ เจตจำนงในคุณพระนิพพาน พระคุณอาจารย์ ท่านได้สอน
 ข้าพเจ้ามา ทั้งนอมอกขอ สิทธ้อและกอกา กมกงครจนา ทั้งเลขไก่และขอมไทย

สิบนิ้วข้าจะไหว้ ขอเชิญครูคั้นทั้งหลาย ผู้แก่มาอยู่ก่อน ผู้อ่อนมาอยู่ปลาย พระ
 ครูทั้งหลาย เชิญท่านเสด็จมา ครูสอนให้เขียน ครูสอนให้เรียนครูเวทย์คาถา จะทำสิ่งใดขอให้เป็น
 สิทธิเป็นชัยทุกครา ครูช่วยมาพิทักษ์มาช่วยกันรักษา ช่วยกันบูชาเสด็จจงไหร อุบาทว์จงไร พระ
 เคาระห์ของข้าแลสะไกล วันนี้เร็วไวมาถ้วนทุกองค์ เฉพะพระครูขอให้สิทธิแก่ครู สิทธิแก่ครูสะ
 หายๆ

คุณครูข้าไหว้แล้ว ข้าก็ขอเผ้าวันทา ไหว้คุณบิครและมารดา เลี้ยงลูกมาจนเติบโต
 ใหญ่ กว่าลูกเราจะใหญ่กล้า ทุกข์พ่อข้าแม่ข้าจะหาไหน ฟ้าดินสิ้นภพไตร มาชูช้งคุณท่านได้หรือ
 หนา ลูกอยู่ในครรภ์ สิบเดือนนั้นเป็นอัครา พ่อแม่คนเสดสา เวทนาเป็นเหลือใจ เมื่อลูกคลอดจาก
 ครรภ์แล้ว ชูลูกแก้วดนมใจ มดเมงไม้ให้ไต่ ทั้งเรือครไไร่ให้พาน อานน้ำคำเศียรเกล้า พระ
 มารดาเจ้าป้อนอาหาร ให้กินนมชมทุกวันวาร ท่านผูกเปลผ้าข้าให้นอน พอลูกตื่นสะอื้นรำ กิน
 ข้าวน้ำงคไว้ก่อน ทุกข์ใช้ไ้ได้อาวรณ์ พระมารครร้อรรนใจ กว่าลูกเราจะใหญ่กล้าได้ ทุกข์พ่อข้า
 แม่ข้าจะหาไหน ฟ้าดินสิ้นภพไตร มาชูช้งคุณท่านได้หรือหนา

บทอัญเชิญเทวดา

สิบนิ้วข้าจะไหว้ เทวาทั้งหลายไปทั่วทุกราศรี พระอินทร์พระพรหมมยักษ์ศักดิ์
 สห้านัยน์ไกรศรี พระอิศวรพระนารายณ์ นางเมืองเรืองศรี เสือเมืองมาเรืองใจ สนธยาราตรี พระ
 ภูมิและพระพาย เทวดาทั้งหลายที่อยู่ชั้นบน จตุคามรามเทพทั้งท้าวสามนต์ เทวดาทุกคน ท่านได้
 เเงาใสๆ ประกาศตั้งใจ มาขอพรชัยสวัสดิรักษา ทำการในวันนี้ ขออย่าให้มีอันตราย เทวดาที่รักษา
 เครือวัลย์ ไหว้แม่โพสพ เลี้ยงลูกทั่วจบ พระเพชรหนูกัน สนธยาราตรี พระภูมิทุกท่าน นางเมือง
 เรืองฉันท์ นางมุนีเมขลา ท่านได้เป็นใหญ่ อยู่ในสมุทร รักษาหมู่นุชย์อยู่ทั่วแหล่งหล้า ไหว้บริดิ
 กาศ ทั้งท้าวกรุงพาลี เจ้าบ้านท่านหาข้ามาในวันนี้ จิตดวลยินดี ข้าจึงขอไหว้บูชา ข้ามาขอที่ทำกิน
 หากถูกบ้านดิน จะสร้างเรือนเคหา ขอที่ข้านั่งตั้งเท้าครู ที่นอนที่อยู่ นั่งไปทั้งนั้น ขอที่ปลูกค มี
 เสือสาครสรรพสรรค ขอที่ทั้งนั้น มีมุ้งม่านเพดาน ขอที่ปูนอน มีหมอนลับสน อันงามโอพาร
 ลักษณะเตียงตั้ง อันงามวิदार ทุกสิ่งทุกประการ ข้าก็แต่งไว้ครบครัน ถุกษ์งามยามแคล้ว จะขอ
 เชิญเทวีธูมาอวยพรให้แก่เจ้าเรือนพร้อมกันในวันนี้หนา โอมปริพุนชั้นตุจะมหาเทวดาเตฯ

บัดนี้ขออาราธนาท่านที่เป็นพระภูมิและเทวดาททั้งหลาย ที่รักษาบริเวณบ้านทั้งนี้ มีขุนพ่อขุนคลัง นางอ้ายยายอี คาสียายสาม นายคำอยู่ตัก นายด้วงรักษาประออก นายคำหัวหอก อยู่รักษาประห้วนอน นางอุมาวดีรักษาอยู่ตรงกลาง ลัมบิกลางกลางเหลืองอยู่ประดิน และท่าน ท้าวเจ็ดแสนและท่านท้าวเจ็ดถุ้ง ตลอดจนคาสีตาจัน จึงขออาราธนามาเอาเครื่องสักการบูชาสัง เหวย ณ สถานที่นี้โดยทั่วกันถึงกันทุกคนด้วยคตินั้นเทอญ

วันนี้มันเป็นวันอังคาร จบเพลลาการ ข้าจึงขอมัสการบูชา นายทองคนใช้ นาย สมุนซ้ายขวา เจ้าหาคมาตุลา เชิญมาเร็วพลัน เสร็จสุขทุกท่าน กำนัลเจ้านาย ข้าเวหนิวข้าจ้าว ขนมแดงขาว ข้าเหล่าและเป็ดไก่ มาลีแลงมโ ท่านมากินอยู่ กันให้สบาย พรหมไพร่บ่าวนาย มาให้ฉับพลัน คาบุดและยายบัก คาสีรัคยายพุทโร ขจรขจายเจ้าที่ และพระภูมิทั้งสิบหกนาย ท่านญาติอยู่ ขอเชิญท่านนี้มาสู่ มากินอยู่กันสักบ้าน ข้าขอเชิญท่านแจ้วแจ้ว ทั้งสิบหกมาแล้ว คา แก้วและยายขวัญ ยายเอื้อที่บ้าน ที่สวนที่นา ขอเชิญมาเถิดหนา รับเอาเครื่องบูชาสังหวาย มีอยู่ โขชี ณ สถานที่นี้ มันมีอยู่ครบครัน เคารพครบข้าว ทั้งของควาและของหวาน ดิบสุกทุกประการ ขอเชิญท่านนั้นมาเสวย ข้าน้อยก็ไม่เคย ข้าน้อยก็ถามหา ทำบักทำเบียบ ทำหลักทำเลียบ ที่ เรือสวนนี้ มันที่บ้านหรือที่ไร่นา ท่านก็จะสร้าง ท่านก็จะเสก กุลาแสนห้า ห้วยหนองคลองท่า ที่เขวผา ที่มันเป็นลุ่มเป็นคอน แคนหลักมายักเอียง หนามมันมาคิบเมือง หนามเมืองคิบมอญ แทรงท้องข้องขัด ท่านช่วยตัดคอน ทำถนนหนทาง มีห้วยบ่อบึงบาง เกะกะรายทาง ท่านเห็นคุณ ด้วย มาช่วยป้องกัน นายสมุนทั้งนั้น ช่วยกันพลิกแพลง สั้นยาวข้างออก ที่เป็นตรอกเป็นซอก และเป็นแวง ท้ายของแวง คดกักตัดไป ให้ขอกชักนอกชักใน สะท้อนลอนใจ อย่าเจ็บดินเจ็บมือ ดินตึงขึงแข็ง พวกปากเบี้ยวคอแดง แข็งคคขาถือ ข้าก็ขอหารือ แก่ท่านทั้งหลาย บริณเวเจ้า ท่าน กรุงพาลี ขอให้ประสิทธิรสวหาฯ

ขออาราธนาเจ้าที่และพระภูมิที่อยู่สถานเก่าก่อน แต่เดี๋ยวนี้ท่านก็ออกไปอยู่นอก ขอบจักรวาลเสียแล้ว ขออาราธนาท่านให้มารับเครื่องสักการบูชาสังหวาย ณ สถานที่นี้ด้วยเช่นกัน

วันนี้มันเป็นวันอังคาร ข้าจึงขอมัสการ แก่ท่านทั้งปวง ข้าจะต้องบวงสรวง ต่อ ท้าวเทวา ไม่ใช่ของข้า ของพระธรรมเจ้าไตร ใช้ให้รักษา ทำบุญให้ท่าน เมื่อท่านเสด็จออก ไป นอกขอบจักรวาล เมื่อท่านคิดอ่านทำไฉน มนุษย์นี้หนา ต้องปลูกเรือน ต้องทำสวนไร่นา และ ทำการค้าขาย อยู่บนพื้นแผ่นดิน ท่านได้เอาใจใส่ ช่วยผิควช่วยไล่ ให้สัตว์ร้ายทั้งหลาย ให้ยกไล่ไป สัตว์ร้ายใดใด ให้ยกไล่ทุบตี ตั้งแต่วันนี้ บริเวณนี้เป็นคันไป โอมปริพูนขันตุ สวหาฯ

สิบนิ้วข้าจะไหว้ขอเชิญท่านท้าวเจ็ดแสน กับนางอุมาวดี ศรีเสวดเมืองแมน เชิญ ท่านมาจับทางหากิน ได้แผ่นดินอยู่ ทำปราสาทน้อยใหญ่ ทั่วทั้งกลางพงไพร กลางบ้านกลางนา ออกโพเข้านอน ละอองแก้วละอองทอง มันเนืองนองมากมาย วันนี้ข้าน้อยขอเชิญ ท่านท้าวเจ็ด

แสน กับนางอุมาวดี พร้อมด้วยตาสีและตาดำ มารับเอาเครื่องขยา บูชาสังเหวย โอมปริพูนขันตุม
จะมหาธรรมีเต ฯ

ท่านเจ้าที่และพระภูมิทั้งสิบหกคน ที่รักษามณฑลทั้งสิบหกบริเวณบ้านนี้หรือ
บริเวณนี้ทั้งหมด ขออาราธนาท่านมาแล้ว มารับเอาเครื่องสักการะบูชาสังเหวย ที่สังเหวยไปในวัน
นี้โดยทั่วถึงกันทุกคนแล้ว มีคำว่า "อิสลามานี มากินพวยคิยามิ อิสลามานี มากินพวยคิยามิ อิสลามานี
มากินพวยคิยามิ มากันสะน่องอะ มากันสะน่องอะ มากันสะน่องอะ"

บทเชิญเทวดากลับ

ท่านทั้งหมดมากินกันเรียบร้อยแล้ว ต่อไปก็กินหมากกินพลุกินบุหรีให้เสร็จเรียบ
ร้อยเสียก่อน แล้วขออาราธนาท่านต่อไป ณ โอกาสนี้ เมื่อท่านเจ้าที่และเจ้าภูมิทั้งสิบหกคน ที่
รักษามณฑลดังที่กล่าวมาแล้วแต่เบื้องต้น ก็ได้เสวยกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะขอ
อาราธนาและเชิญท่าน ที่อยู่ก็อยู่ ที่ไปก็ไป ที่ช่วยรักษากันไว้ อย่าให้มีภัยอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น
แก่ท่านเจ้าของเรือ ทั้งโจรภัย ภัยจากพวกโจร มนุษย์ภัยคือพวกมนุษย์ อมนุษย์ภัย ภัยคือพวกปีศาจ
ราชทูตทั้งหลาย อคคีภัย ไฟก็อย่าให้ไหม้ อุทกภัย ภัยคืออย่าให้น้ำท่วม वादภัย ภัยก็ขอให้พัด
ผ่านไปอย่าให้รุนแรงนัก โอกาสนี้ขออาราธนาท่านเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ขออาราธนาท่านที่อยู่ก็ขอ
ให้ดูแล ที่ไปก็ไป ณ โอกาสนี้

เมื่อท่านมาแล้วเสวยแล้ว ยุทธยาครคลาดแคล้ว ก็นิสู่สถาน มีแต่รอยเคน เหลือ
แต่รอยชาน หมู่พวกบริวาร ก็สำราญใจ ที่ล่องคลองน้ำ ชงเทียวคูไสว ที่อยู่ก็อยู่ ที่ไปก็ไป รักษา
กันไว้ ให้อย่าให้มีภัย เมื่อท่านไปแล้ว ลางองค์เจ้าที่และเทวา ขับขี้มหัสงา ครุฑธาฤทธิรอน แรค
ช้างปีกษา สิงหราชครุฑ ทรงพาโคจร รถแก้วประไพ ขอเชิญท่านทั่ว ต่างองค์ต่างไป ขอให้มีชัย
ประสิทธิเม ฯ

เมื่อท่านเสวยแล้ว น้ำทิพย์ก็ผ่องแผ้ว ทั่วทุกเทวา ขอศีลขอพร ให้สวัสดิ์สดตา
ให้ท่านเจ้าของเรือ ผู้เป็นเจ้าการ ทำมาหากิน เทวาทุกสถาน ให้ท่านมีสุข คลายทุกข์รำคาญ ให้
ท่านเจ้างาน ทำมาหากิน ให้เกิดลาภผล ทรัพย์สินช้างของ แพรพรรณณเสื่อผ้า ช้างม้าเนืองนอง
อย่ารู้บกพร่อง ให้อย่างยิ่งไปกว่าพล ความเจ็บก็อย่าใกล้ ความไข้อย่าได้มี ที่ใจร้ายไม่คิด อย่านำ
ปะปน ความร้ายอกุศล ขออย่าบังเกิดมี ขอทั่วเทวา ด้วยทุกราศรี ช่วยชักนำให้ ให้แก่เจ้าเรือนี
มีใจถวิลยินดี ข้าจึงขอไหว้ ให้ขอบูชา โอมปริพูนขันตุม สวะหาย ฯ

สิทธิขัง ปัญจักขามิ คีหิหิมัง ทาเรชาด สิทธิขัง ปัญจักขามิ คีหิหิมัง ทาเรชาด สิทธิ
ขัง ปัญจักขามิ คีหิหิมัง ทาเรชาด

เมตตัญจะ สัพพะโล กัสสะหิมังมานา สัพพะวิเย อปริมานัง พุทธงอโร จัตรีญา
น ขณะสัมพาตัง อเวรัง อสัพปะตัง คีสันชรวง นิสินโนวา สยาโนวา ญวาระตัสสะ วิกัตตะมิตโต
เอตังสทิง อธิชถายะ ปะมะเมตัง วิหารัง อิตตะมเหตุต คีชุนธัมมะสีละวา ตัสสะเนนะ สัมปันโน

กาม สุวิเนชเชตัง มหิชาตุ อัมปะเสยยัง ปุณนะเรนคิตะ หิริโอดีปะปะ สัมมะนาสุชา รัมมาส
มานิดา สันโต สัพพะเวสาโล เกทวะรัมมาติมุจเร

อิมินาปุณณะกัมเมนะเปทานัง พระมนจะณะ สัพพะทุกขะ วินาสสันติ อิมินาปุณ
ณะกัมเมนะเปทานัง พระมนจะณะ สัพพะทุกขะ วินาสสันติ อิมินาปุณณะกัมเมนะเปทานัง พระ
มนจะณะ สัพพะทุกขะ วินาสสันติ

ปัญจะมาเร ชินนาโถ จตุสัทธิมุคตะมัง จตุสัจจัง ปกาเสนติ มหะเวรัง
สัพพะพุทธา นามมิหัง

ขอเคาะเข้าตั้งจิตอุทิศผล แก่กุศลอันนี้ไปให้ไพศาล ถึงขุนพ่อขุนคลัง ตาอ้ายยาย
อี่ คาสียายสาม นายคำอยู่ตัก นายด้วงอยู่ออก นายคำหัวหอกอยู่หัวนอน นางอุมาวดีอยู่ตรงกลาง
สัมภีกลางกลางเหลืองอยู่ประตืน ท้าวเจ็ดแสนและท่านท้าวเจ็ดดง ตลอดจนคาสีตาจัน ทั้งเจ้า
กรรมนายเวรและเทวัญ ขอให้ท่านรับกุศลผลบุญนี้เทอญ ฯ

โอกาสนี้ขอแม่ย่านางเรือที่ท่านได้บริโภคหรือรับเอาเครื่องสักการะบูชาสังเขย
ท่านช่วยคลบบันดาลประทานโชคลาภให้ท่านเจ้าของเรือ ให้อยู่เย็นเป็นสุข มีโชคมีลาภ มียศมี
ตำแหน่ง ปราราณาสั่งอันหนึ่งอันใด ขอให้สิ่งนั้นพึงสำเร็จสมความปรารถนาทุกประการตลอด
กาลนานเทอญ ฯ

(หนูกลิ่น เชาวลิค , สัมภาษณ์ ,10 ธันวาคม 2543)

จำนวนที่ 7 นายปิ่น เวชพิศ อายุ 69 ปี บ้านเลขที่ 132 หมู่ที่ 5 ตำบลท่าเรือ อำเภอ
เมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทชุมนุมเทวดา

สักเก กามเนบ ในไตรภพจบพิศ จะรูปเทวดา ในพื้นภพจบสากล ศิริสิขา
ระตะในมณฑล เทวัญในชั้นบนหนแห่งห้องท้องคิริ จันทพวริกเข วิมานเนไสสี พระอาทิตย์พระ
จันทร์อันอยู่ที่ วิมานแก้วอันแววไว ทีปรัดเด จะคามอันมไห เทวรักษาในภูมิสถานบานชนา
จควนคะหะเน ท้าวเทวศน์อยู่รักษา เงินทองของบรรดา ทั้งกลางภาคพื้นปฐพี เคหาแปลว่าเหย้า
ในแดนคามมนุษย์ศรี เรือนใครผู้ใดดี มิรู้มล้ำความมลทิน เทพเจ้าเฝ้าอาศัย รักษาภัยเป็นนิจสิน ตู
มเห ที่ลุ่มดิน อยู่ที่ลุ่มกุ่มภัยพาล เขตเตแปลว่าเขต ทัวแห่งเหตุนิเวศน์สถาน แน่นแน่นแผ่นดิน
ดาน สวนไร่่นาและราม เทพเจ้าเฝ้ารักษา จีรังกาวิสาเส ในศัพท์ว่าเขตเต แปลออกมาว่าเขตแดน
ภุมมาจะเทวา เทวการรักษาแสน รักษาพระเมนแมน แคนหลักโลกทั่วโลก ชละว่าในศัพท์ แปล
ออกนับว่ามหา พระสมุทรสุดนัยนา ทั้งกงกาและวาริ ทะละว่าในศัพท์ แปลออกนับในบาลี วิสา
เมณีในคัมภีร์แปลว่าทอง เทวศน์วิเศษศักดิ์ ภูมิธรรักษ์รักษาสร้าง ลอยล่องเที่ยวท่องเที่ยว หว่าง

ห้อยมัญจาคาวลัย ยักขาแปลว่ายักษ์ ท้าววิรุณหักใจฉกรรจ์ รักษาเขาสัตตบรรณ ยอดคิรินทร์อีก
สุนทร คันธรรพพะ ว่าคนธรรพณ์ นาคานั้นเร่งผ่นผ่อน แปลศัพท์ให้ดับกลอน ว่านาคราชชาติ
เมธา อยู่สระอโณคาศ มโนคาศชาติมหา พ่นพิษทำอุทธา ชลาหลังต้นคณอง สันติเกยง
ประเสริฐสอง อากาศชาติคณอง ท่องในภพโยมยนต์ คุศุคในมนุษย์สัตว์ ภัยพิบัติทุกแห่งหน คี
ชั่วทุกตัวคน คิสนันตะอันตราย มุนิถายีสัทธา ประสทธิโดยใจหมาย เขาว่าจะภิปราย จะอธิบายด้วย
ถ้อยคำ สาธโวเมสุนันคฺประเสริฐสัม บาลีคัมภีร์นำ คำแห่งข่าวว่าขอเชิญ เชิญท่านรับสารุ สุนันคฺ
เร่งดำเนิน ธรรมะอย่าค้างเกิน อัมปะทันตา เชิญเทพเจ้ามาในวันนี้ อย่าได้มีความกังขา ขอเชิญ
เทพเทวา เชิญท่านมาประชุมชุม เทวาทั้งแปดทิศ ประเสริฐสัทธาช่วยห่อหุ้ม ภัยอันตรายคุม ขอ
จงวินาศวินายสาย

บทอัญเชิญเทวดา

ศรีศรีวันนีวันดิวิเศษโส พระอาทิตย์มีเคโซ ประสทธิชัยยะเมโธ ข้าไหว้ที่ครูสอน
สถาพรชอบเกิดผล สุขสวัสดิศีสถาผล ไหว้คุณครูและอาจารย์ บายศรีเข้าประดับ พร้อมสำหรับเครื่อง
คาวหวาน หมากพลูใส่ในพาน สิ่งตระการรูปเทียนมี

สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญพระภูมิเจ้าที่ รูปงามมีศรีเป็นเจ้าทั้งแผ่นดิน ที่ไร่นา รักษา
วาทีน บ้านเรือนฐานถัน เรียงรายค่ายล้อม รอบรั้วประคอง คอกวัวคอกควาย เรือกสวนไร่นา
รักษาเอาไว้ สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญท่านมา รับเครื่องบักพลี อันงามประไพ บูชาเต็มใจ พร้อมครบ
สุรา ของหวานของมัน ถ้วนถี่สารพัน มาตั้งบูชา มัสหมายมั่งสา ขอเชิญท่านมา รับเครื่องสังขยา
บูชาสังเวช ขนมหางขนมขาว หมากพร้าวถั่งงา กล้วยอ้อยโภชนา ทั้งผักปลาและปลา ยั้งสัง
พร้อมสุรามารัประจำ ข้าวดอกคอกไม้ล้ม ทั้งรูปเทียนและของหอม ถ้วนหน้าทุกท่าน อย่าได้ทำเฉย
มารับเครื่องสังเวช ที่ข้าพเจ้าบูชา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท้าวกรุงพาลี ท่านครอบครองที่ อยู่รอบจักรวาล ท่านถือกระบอง
ทอง ยกมือขึ้นป้อง อยู่ทั่วแดนใคร คุ่มงมนุษย์สะ ทำการสิ่งใด ไม่เห็นบักพลี ท้าวกรุงพาลี เสรี
สร้อยน้อยใจ หุนหันเป็นไฟ จักใคร่บีบา ถ้าผู้ใด บูชาเต็มใจ ดีใจหนักหนา ให้ศีลให้พร
หัวเราะคาคา หายโกรธโกรธา สิ้นพันจิตใจ วันนี้มีการ ขอเชิญภูบาล ผู้มีฤทธิไกร มารับเครื่องบัก
พลี อันงามประไพ บูชาเต็มใจ ข้าวดอกสุรา ของหวานของมัน ถ้วนถี่สารพัน จัดตั้งบูชา มัสมา
มั่งสา ขอเชิญท่านมา รับเครื่องขยา บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่อง
สังเวช ที่ชาวบ้านได้ตั้งบูชา

สิบนิ้วข้าไหว้ นางธรรณี ขาวผ่องมีศรี โฉมงามพรรณนาราย ทรงเครื่องอาภรณ์
บวรเฉิดฉาย แก้วแหวนพรรณนาราย มีรัตเกล้าโมฬี ผมยวเลื่อยคิน คำขลับคือนิล คุแหววับจับดา
มีคุณล้ำเลิศ แก่มงมนุษย์สา ทั่วโลกโลกา หึงซาบทุกคน มนุษย์ทั้งหลาย ทำร้ายเบื้องบน หึง
ซาบทุกคน ถ่ามบุตรคุคไต้ มิได้ขิงโกรธ ลักน้อยหนึ่งโสด ชื่นชมจิตใจ วันนี้มีการขอเชิญนงคราญ

ผู้มีฤทธิไกร มารับเครื่องบักพื อังงามประไพ บูชาเต็มใจ ข้าวดอกสุรา ของหวานของมัน ถ้วน
ถี่สารพัน จัดตั้งบูชา มัสหมางมังสา ขอเชิญท่านมา รับเครื่องขยา บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน
ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวย ที่ชาวบ้านได้แต่งบูชา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท่านท้าวมหาลาภมหาชัย วันนีวันดี อย่ามีที่ไป เชิญมาไวไว
ท่านทั้งสองเรามา รับบักพืทุกดิบสะพลา ข้าแต่งไว้ท่า บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำ
เฉยมารับเครื่องสังเวย ข้าแต่งบูชา สุพะเพียน

สิบนิ้วข้าไหว้ บริถิวักเหิน เคนทางเวหา วันนีวันดี ขอเชิญท่านมา มารับเครื่อง
กระหยา บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวย ข้าแต่งบูชา

สิบนิ้วข้าไหว้ขอเชิญพระยานาค ท้าวผู้โถมฉลาก เติบใหญ่ชวารี นิรมิตบิตตัวเจ็ด
หัวเจ็ดหาง ที่ข้างแผ่นดิน ได้ตื่นพระสุเมรุ ท่านอยู่เป็นเกณฑ์ ได้พื้นปฐพิน ผันหัวผันหางตาม
เดือนโดยถวิล มนุษย์ทำกิน ในแผ่นดินพระสุธา วันนีมีการ ขอเชิญภูบาล ท่านท้าวนาคามารับบักพื
ทุกดิบสะพลา ข้าแต่งไว้ท่า บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวย ข้าแต่ง
บูชา

บทส่งเทวดา

ขอส่งเทพดาทุกราศรี พระอินพระพรหม พร้อมด้วยยักษ์มาตุลี พระหัตถ์นัยไกร
ลีห์ พระอิศวรนารายณ์ นางอุมาวดี เสือเมืองเรืองศรี งามเลิศเจ็ดฉาย พระสนธยา ราตรีพระภูมิ
พระพาย เทวาททั้งหลาย อันอยู่ชั้นบนพระทศพล เทพท้าวบันไซย ท่านท้าวนาคผู้มีฤทธิ มาช่วยคุ้ม
ภัย ทุกยามเวลา ทั้งแม่นางธรณี ผู้มีโฉมศรี ได้มาเมตตา ทั้งกรุงพาลี บริถิวเทวา ได้มาปราณี
ยารักษ์ศักดิ์สิทธิ์ พระจันทร์พระอาทิตย์ บริถิวศักดิ์ เสร็จแล้วขอเชิญขึ้นที่ วิมานเทวา เสร็จแล้ว
ขอเชิญ พ่อท่านดำเหนิน ในวันนี้หนา สู่สถานวิมานเทวา ข้าส่งเทพดา ไปสู่กาลนาน

(ปิ่น เวชพิศ, สัมภาษณ์, 18 พฤศจิกายน 2543)

สำนวนที่ 8 นายพยอม สุขจันทร์ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 325 หมู่ที่ 5 ตำบลปากพ่อง
ฝั่งตะวันออก อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

อรหังสัมมาสัมพุทฺโธภควา พระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นพระอรหันต์ บริสุทฺธิหมจดจ
จากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย ได้ตรัสรู้ถูกถ้วนดีแล้ว อิมหิสักกาเรหิตัง ภควันตัง อภิปุชยามิ
ข้าพเจ้าบูชาซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าฉัน ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้

สวากขาโต ภควดาธัมโม พระธรรมคือศาสนา อันพระผู้มีพระภาคเจ้าแสดงไว้ดี
แล้ว อิมหิสักกาเรหิตังธัมมังอภิปุชยามิ ข้าพเจ้าบูชาซึ่งพระธรรมเจ้านั้น ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้

สุปฏิปันโน ภควโต สวากสังโฆ หม่อมพระสงฆ์ ผู้เชื่อฟังของพระผู้มีพระภาคเจ้า
ปฏิบัติดีแล้ว อิมหิสักกาเรหิตัง สังฆังอภิปุชยามิ ข้าพเจ้าบูชาซึ่งหมู่พระสงฆ์เจ้านั้น ด้วยเครื่อง
สักการะเหล่านี้

อิติปิโสภควา อรหังสัมมา สัมพุทโธ วิจาร์ณสัมปันโน สุตโตโลกวิทู อนุตโร
ปรีสรรณสารถิ สัตถา เทวมนุสสานัง พุทโธภควาติ

สวากขาโต ภควดาธัมโม สันทิฏฐิโก อกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปานะยิโก ปัจจัต
ตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ

สุปฏิปันโนฯ ภควโต สวากสังโฆ อาหุเนยโย พาหุเนยโย ทักขิเนยโย โอปนยิโก
อนุตตรัง ปุญญะเขตตัง โลกัสสาติ

สมะนตา จักกวาเสสุ อัคราคัจฉันตุ เทวะตา สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ สุนันตุ
สักกะโมกขะกัง ฯ

บทพูนพูนเทวดา

สักเค กามะ จะรูเป สิริสิขรัตตญู จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฏฐู จะกามะ คุ
วณะคะเน กหะวัตตุมหิเขตเต ภูมมา จันตุเทวา ชลถลวิสเม ยักกะคันธัพพนาคา ติฏฐันตาสันติ
เก ยัง มุนีวะระวังนัง สาธะโวเม สุนนตุ ธัมมัสสวณะกาโล อัมมะทันตาคา ธัมมัสสวณะกาโล
อัมมะทันตาคา ธัมมัสสวณะกาโล อัมมะทันตาคา ฯ

เคล็ดสำหรับทำขวัญเรือ

พุทฺธัง ชาติกันตัง มาตาคะรังฆัง สัพพะกันตัง มาตาคะสังฆัง มรณะกันตัง
มาตาคะ พุทฺธังเคล็ดแคล้ว พระผู้เป็นเจ้าบังเกิดแล้ว แคล้วด้วยพระอิติปิโสภควา ธัมมังเคล็ดแคล้ว
พระผู้เป็นเจ้าบังเกิดแล้ว แคล้วด้วยพระอิติปิโสภควา สังฆังเคล็ดแคล้ว พระผู้เป็นเจ้าบังเกิดแล้ว
แคล้วด้วยพระอิติปิโสภควา จตุทิสัง เชนะวันตัง สีหราชชา จตุทิสา อันตรายา วินาสสันติ พุทฺธัง
แคล้วคลาด พระผู้เป็นเจ้าอย่างบาท คลาดแคล้วด้วยพระอิติปิโสภควา ธัมมังแคล้วคลาด พระผู้เป็น
เจ้าอย่างบาท คลาดแคล้วด้วยพระอิติปิโสภควา สังฆังแคล้วคลาด พระผู้เป็นเจ้าอย่างบาท คลาด
แคล้วด้วยพระอิติปิโสภควา อิติสุขโต อรหังพุทฺโธ นโมพุมชายะ ว ปรูวิคฺคุมพาล พระภูมิมหาเทวา
คามาหิง อนันตคาสุญเปล้า อนันตคาไมเออา อนันตคาปกภัย

พุทฺธังกำบังล้อม พระพุทฺธคุณห้อมล้อม ไปด้วยพระธัมมัง นะกันตัง อรหัง
พุทฺโธ พุทฺธังนะกันตัง อรหังพุทฺโธ

ธัมมังกำบังล้อม พระธรรมคุณห้อมล้อม ไปด้วยพระสังฆัง นะกันตัง อรหัง

พุทธโธ พุทธังนะกันตัง อรหังพุทธโธ

สังฆังกำบังถ้อม พระสังฆคุณห้อมถ้อม ไปด้วยพระพุทธัง นะกันตัง อรหัง

พุทธโธ พุทธังนะกันตัง อรหังพุทธโธ

พระพุทธังคຸ້ມ พระธัมมังกัณ พระสังฆังรักษา อิติปาระเมตตา คຸ້យນโมพุทธาชะ
มะอะอุ ฯ

นางไม้ ท่านมาอยู่กับเจ้าของเรือลำนี้ มาช่วยอยู่ช่วยทำมาหากิน อย่าเกียจคร้าน
ท่านมาอยู่ ช่วยกันในครอบครัวเขา เพื่อครอบครัวเขาได้รับผลดี ท่านจะได้กินดี

บททำน้ามนต์

นะอัคฆัง ทุคิยังทันตะโม กำบังซ้าย ศคิยังคัจจะวรััง กำบังข้างขวา จตุทา กำบัง
ข้างหลัง ปิตติหิสัง อยู่กระหม่อม นะอยู่ตีน โมบัคทวาร พุทธคังโลก ฐาจะบอกยา อยาให้เข้า
มาได้ ปฏิเสวามิ นะทูนทูน โมทูนทูน พุทธทูนทูน ฐาทูนทูน ใ้พวกผีทั้งมูล สูญหายด้วยนโม
พุทธาชะ นะทูนทูน โมทูนทูน พุทธทูนทูน ฐาทูนทูน พวกที่เป็นศัตรูทั้งมูล สูญหายด้วยนโม
พุทธาชะ นะทูนทูน โมทูนทูน พุทธทูนทูน ฐาทูนทูน พวกที่เป็นเสนียดทั้งมูล สูญหายด้วยนโม
พุทธาชะ

นะอะสุนจะ พัสสะเสวามิ อภัยยุคา ปัสสะเสวามิ เมตคฺคฺญจะสัปปโล กัสมิงพานะ
สัมภเวหะ อัปริมานัง พุทธังอะโท จัการิชฺชณนะสัมปะตัง อะเวรา อะสัมปตัง คิณฺฐันจรััง นิสิโน
โน อสิอรุวาชะ วตฺตสะวิกากะมิตโต เอตัง สิงอทิตตะยา ฆมเมตัง วิหารังอิ ทะมะอะ คิณฺฐันตะ
อนนะวรัมมสิริ อาตฺตสะเมนะ นะสัมปโน กาเมสุวิเนชะ เกตัง นาหิ จตุกัมปะเสยัง ปุณฺณรันตติ
อัปปิณฺหิต สวิทฺธิโย ธัมโมโลก อนุคฺคโร ฐัปปะสัคคาหิ คัสสะยะตัง ทะวังกันหา หิเทวะติ ปรี
วัดชฺชรา จตฺตเน อมุสสัคคิ ภาเว พัยเบเก นะเก วิเสกฺกิตติ อะเก ฐะมะระเนนะ นะสัมพันฺธนัง มรณะ
มุคฺโต นะเกตวา การะมาริตัง คัสเส วาณฺณาเวนะ โหนตุ เจโว สุขิ กิณฺจิตัง ภูตัง ครนัง วจะนัง
กุโรปะเร สังคะระนัง ภควา คัสสะอายุ ภวคฺคิ อี (มีการช้ค้ข้าวสารที่เรือตั้งแต่ก่อนแรกๆ ตั้งแต่หัว
เรือถึงท้ายเรือ)

(พยอม สุขจันทร์, สัมภาษณ์ , 22 ตุลาคม 2543)

บททำขวัญเรือจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ถำนวนที่ 1 นายเอื้อน เพ็ญจันทร์ บ้านเลขที่ 129 หมู่ที่ 8 ตำบลท่าอาน อำเภอ
กาญจนคิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทชุมนุมเทวดา

สักเดกาเมนบ ในไตรภพจบพิสา ษะรุเปเทวดา ในรูปภพจบสากล ศิริสิขาระดาเด
 ในฉณเขต เทวารักขาบณ ในแหวกห้องช่องคีรี จันทรทราวา จันทะเลิกเขวิมานอันสยสี พระจันทร์อัน
 อยู่ที่ วิมานแก้วอันแว่วไว ที่เปรีดเด จะคามอันมโห เทวารักขาใน แห่งสถานบานชนะนา ตรู
 นะคะเน ท้าวเทพอยู่รักษา เงินทองของบรรดา ในพื้นพระธรณี เกหาแปลว่าเหย้า ทัวแดนค้ำ
 ซาวมนุชย์ศรี เรือนใครผู้ใดดี มิรู้มรุ่มความมลทิน เทพเจ้าเฝ้ารักษา จริงคาเป็นนิจสิน อัดคุมหิวา
 ลุ่มดิน อยู่ที่ลุ่มค้ำกัษพาน เขตเดแปลว่าเขต ทุกแห่งเหตุนิวาสถาน แวนแคว้นแผ่นดินดาน สวนไร
 นาอาราม เทพเจ้าเฝ้ารักษา จริงกาวิสาเส ในศัพท์ว่าเขตเด แปลออกมาว่าเขตแดน ภูมมะจะเทวา
 เทวคามหาแสน รักษาพระเมนแมน แคนหลักโลกชะ โลกา ชละว่าในศัพท์ แปลออกนับว่ามหา พระ
 สหุทรสุดนัยนา บ้านคงคาสาวยารี เทพเจ้าเฝ้ารักษา แปลออกมาจากบาลี ชละวิสาเม ในคัมภีร์แปล
 ว่าทาง เทเวศน์วิเศษศักดิ์ ภูมิอารักษ์รักษาร่าง ลอยล่องเที่ยวท่องเที่ยว หว่างยอดหญาลดาวัลย์ ยัก
 ษาแปลว่ายักษ์ วิรุณหักใจจกรรจ อยู่เขาตักบรรณ ยอดศิรินทร์อิสินทร คันทรพรว่าคนธรรพณ์
 นาคานั้นยอมผันผ่อน แปลศัพท์ประดับกลอน ว่านาคราชชาติฤทธา อยู่สระมโนคาศาติมหา พน
 พิชทำฤทธา ชละถันสนั่นนอง ทิศสันดาจันทะเลิกเข วิมานวิเศษสอง อากาศชาติคะนอง ท้องใน
 ภพพโยมบน บุศุคมนุชย์สัตว์ กัษพิบัติทุกแห่งหน ดีชั่วทุกคัวคน ทิศสันดาว่าอันตราย มุนีว่าฤทธิ
 ประสิทธิ์ตัวในหมาย วาระจะภิปราย จะอธิบายว่าด้วยคำ สาทะโวเมฮิเสสัน บาลีนับนำ คำแห่งเข้า
 ว่าชออัณูเชญู เชญูท่านมานำสาทุ สุนันตุเร่งดำเหนิน ทำมาอย่าค้างเกิน ลงอัมภทันตา ของงมาใน
 บัจเดียนนี้ อย่าได้มีความกังขา ทุกทั่วตัวเทวา พร้อมกันมาชุมนุมกัน

ธัมมัสสวณะกาโล อัมภะทันตา ธัมมัสสวณะกาโล อัมภะทันตา ธัมมัส
 สวณะกาโล อัมภะทันตา

บทไหว้เทวดาทั้งแปดทิศและบทศักดิ์ใหญ่

สิบนิ้วเข้าไหว้เล่า พระอรหันต์เจ้าทั้งแปดทิศ เทวาทั่วอกนิษฐ์ ช่วยป้องปิด
 สรรพภัย ศรีศรีจำเริญสุข สรรพทุกข์จงเหือดหาย ลากมามีขาดสาย สรรพชัยประสิทธิเม ๑

ศรีศรีวันนี้เป็นวันดีข้าจะเริ่มพิธีการ นมัสการครูอาจารย์ ศรีศรีจำเริญพร ศรีศรี
 จำเริญสุขสรรพทุกข์จงเหือดหาย ลากมามีขาดสาย ขอให้มิชัยประสิทธิเม ๑

มือข้าทั้งสิบนิ้ว สอกระหว่างหว่างคิ้วมิได้เอ้ นะโมพุทธาเย ข้ากราบไหว้
 ศรีพระอริรัตน ไหว้พระสุขสงฆ์ ที่ดำรงทุกวัน ไหว้คุณครูอาจารย์ ที่ท่านได้สอนตัวข้ามา
 ทั้งอะโมและกอบขอ ทั้งสิทธิ้อและกอกา กมเกยกครจนา ทั้งเลขผาและขอมไทย ทุกสิ่งท่าน ได้
 สอนข้า วิชาปรากฏไกล ทุกท่านลูกขอไหว้ มิได้ลืมซึ่งบุญคุณ

คุณครูข้าไหว้แล้ว ยังดีแม่ดวงแก้วผู้ใจบุญ มารดาผู้การุณ หนูนเกิดเกล้าข้าพเจ้า มา เมื่อถูกอยู่ในครรภ์ สิบเดือนนั้นเต็มอัตรา คุณแม่เกล้าเกศา เวทนาเป็นเหลือใจ พริกขิงที่เผ็ด ร้อน ทั้งยากลอนและยาทา ฟันไฟต้องหามา ให้แม่ข้านั่งผิงไฟ ตักน้ำชำระแล้ว ชูลูกแก้วเสมอใจ มดแมงไม่ให้ไต่ ทั้งรินโรมิต้องพาล อาบน้ำปลุกเสิรเกล้า แม่เจ้าป้อนอาหาร กินนมชมทุกวัน ผูกเปลผ้าซ้าให้ลูกนอน ลูกตื่นสะอื้นรำ กินข้าวน้ำงคไว้ก่อน เจ็บไข้ให้อาหารหวังลูกอ่อนร้อนใจ ครัน กว่าลูกจะเติบโต คุณแม่ข้าจะหาไหน ฟาดินสิ้นภพไตร ชูชั่งตั้งจะพรรณนา เอ็นใหญ่ของแม่ทั้งห้าร้อย เอ็นน้อยของแม่ทั้งห้าพัน เจ็บแสบแทบอาสัญ เลือดไหลคาวออกจากคน หมอตำแยเข้าแปรกาย เข้านวดพื้นแม่ลับสน เจ็บปวดเกือบวายชนม์ เมื่อลูกคนออกจากครรภ์ ชมลูกแก้วให้เหนื่อยใจ มดแมงไม่ให้ไต่ ทั้งเรือครไมให้ผ่าน อาบน้ำค้ำเสิรเกล้า มารดาเล่าป้อนอาหาร กินนมชมทุกวัน ผูกเปลผ้าซ้าให้นอน ขามลูกตื่นสะอื้นรำ กินข้าวน้ำงคไว้ก่อน เจ็บไข้ให้อาหารพระมารดาให้ร้อนใจ เลี้ยงลูกกว่าเติบโตใหญ่เกล้า ความทุกข์แม่ข้าจะหาไหน ฟาดินสิ้นภพไตร ไปชูชั่งได้หรือหนา

คุณบิดรข้าไหว้แล้ว ขอขอแผ้วกราบวันทา แทนคุณพระบิดา เลี้ยงลูกมาได้รอดตัว คุณท่านทั้งสองไท ข้ายอไหว้เหนือเศียรหัว ข้าพเจ้าได้รอดตัว เพราะท่านเลี้ยงท่านรักษา เจริญเสิรละคน ข้าท่องมนต์เรียนธรรมา คุณครูคุณบิดา แทนวิชาจะคุ้มห่อจิต

สิบนิ้วข้าไหว้เล่า พระอรหันต์เจ้าทั้งสิบทิศ เทวาทั่วทุกทิศ มาครอบทุกขั้มโพยภย ผลบุญและพระพุทธร อันเรื่องรุทรฤทธิไกร เรวัตโคผู้ยิ่งใหญ่ อยู่อกเนย์ทิสาทักษิณพระกัศสไป พระเจ้าอยู่บ่กลดคลา หรดีอรหันตา อยู่บังกาโลว์บนดินบ้าน ฝ่ายฝนปัจฉิมเม พุทธรักษิณเขผู้ทรงญาณ พายัพตั้งกองหาญ พระสุเมรุตั้งกองขัน อุดรสาครณราชภูร์ มีอำนาจฤทธาขยัน อีสานพระอรหันต์ ประธิพิงสรณังกร ปฐวีศรีสรรเพชร องค์สมเด็จพระสุนทร อากาศชาตินิวรณ์ พระทินกรอันเจดิลาย จะอุทิศพิศา เรื่องฤทธาคู้มอันตราย เจริญข้ากราบไหว้ ยกคุณไว้เหนือเกษี แทนคุณพระบิดา คุณป้าน้ำคุณชนนี กันผองภยอย่ามามี ศัตรูร้ายอย่ามาพาล ขอคุณเป็นแพคน เป็นประธานล้อมตัวกู กันโพยภยกันศัตรู หนีภูตผีและพาลคน โอมชัยมหาชัย กันจิงไกรได้แสนโกฐ หนีไปไกลร้อยโยชน์ ทั้งภูตผีและพาลคน เบิกเนตรเบิกบาตาล ทำสะพานพูนถนน ขุดบ่อหล่อพระทศพล หักพนมทำน้ำผิเดิน และขุดสระชำระซาก หล่อพระลากและพระยืน เรือนร้ายไว้ไม่เกิน เบิกช่องทางถางมรรคา พระครูให้กุสลักหนั้ พระครูให้โกฐหนั้ทั้งเบญจา ค้อโลงและโกฐผา สอดขอดเมรุเอนให้ตรง พระครูอาจารย์ เป็นประธานช่วยบำหรณ ฤทธิแรงแข็งแรงมั่นคง มาล้อมเกล้าเฝ้ารักษา สรรพทุกข์สรรพโศก สรรพโรคอย่ามีมา เอาคุณปกเกล้าข้า เป็นกำแพงเข้าจริง ความจัญไรอย่าเข้าใกล้ อันความโชยอย่ามาถึง เอาคุณเป็นที่พึ่ง เป็นเกราะเพชรเจ็ดชั้นตรา

บทอัญเชิญนางไม้

ศรีศรีจำเริญพร ลูกอ่อนนอนลูกขอวอน เจ้าเทพไฟทเจ้า วันนี้เล่า ข้าพเจ้ามานั่งบน
 แม่นางไม้ ศรีศรีจำเริญพร ขอววยพรครั้งที่สอง ว่าลูกขอวอน โอแม่พระคุณเอย พระคุณเจ้า วัน
 นี้ข้าพเจ้าขอประนมกร ขอมือขึ้นไหววอนแก่แม่นางไม้ ศรีศรีวันนี้เป็นวันดี เริ่มพิธีการ ศรีศรีขอ
 เจริญขวัญที่ รับเครื่องบูชา เข้าเป็นนางไม้ โอแม่โถมฉาย รูปงามค่อคา เป็นผู้รักษา ในนาวานิช คน
 หนึ่งนายหัว ความน่ากลัว น่ารักหนักหนา คนหนึ่งนายวาง อยู่กลางนาวา คนหนึ่งนายท้าย อยู่
 ข้างประซ่าย โกล่โกลเล่าหนา วันนี้ข้ามา เจริญมาเร็วไว ข้าดับเครื่องเสร็จ เหล้าข้าวไก่อ่เปิด เป็น
 ของชอบใจ ขนมนแดงขาว มากให้ทรมวย เป็นของชอบใจ ของเจ้าทั้งสาม มารับเดื่อน้อง อย่าได้
 ขัดข้อง นะแม่รูปงาม เจริญเจ้าทั้งสาม นำหาลาภผล ไปข้างทิศใด ขอคลจิตใจ จับปลาจับกุ้ง
 เข้ามาในนา ในเรือนาวานี้ โอมสิทธิเม ๗ (แล้วจึงไหว้เทวดา 8 ทิศอีกครั้งหนึ่ง)

บทลาเครื่องสังเวชนางไม้

ข้าไหว้ข้าลา นางไม้เจ้าข้า ลูกหลานลาแล้ว ขุรยาครคลาดแล้ว สู่ที่สถาน
 เหลือแต่รอยเคิน เหลือแต่รอยชาน พ่อท้าวท่านหาญ กินสำราญใจ ถือครองก้องน้ำ เล่นรำ
 ดำไขว่ หมูไม้สบายใจ แสนสนุกหนักหนา กินแล้วเจ้าข้า รักษาให้ดี ศัตรูคิดร้าย อย่าเข้า
 โกล่ เบียดเบียนบ้านนี้ ตั้งแต่วันนี้ อย่าให้มีโทษภัย

ก่อนที่จะเอาเครื่องสังเวชมาแบ่งให้ลูกเรือกินให้กล่าวว่

“เสสัง มังคลา ยาจามิ”

(เอื้อน เพ็ญจันทร์ ,สัมภาษณ์,29 เมษายน 2543)

สำนวนที่ 2 สมเทพ สิทธิอิน บ้านเลขที่ 340/1 หมู่ที่ 8 ตำบลท่าอูแท อำเภอกาญจนดิษฐ์
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทชุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ณะคะวะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ณะคะวะโต
 อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ณะคะวะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเศกามะ จะรูเป คิริสีชะระตะเฏ จันตะถิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคามะ ตรุ

วณะคะเน เคะหวัดคุมหิเขตเต ฎุมมาจยันคฺวุทวา ชลเถถละวิสะเม ยักกะคันธัพพะนาคา คิฏฐัน
ดา สันติเกยง มุนิวระวะจะนัง สาละโว เม สุณันคฺ ฐัมมัสสวณะกาโลยัมภะทันดา ฐัมมัสสวณะ
กาโลยัมภะทันดา ฐัมมัสสวณะกาโลยัมภะทันดา

บทสวดดีใหญ่

ครูสัสติเจ้าข้าเอย เชิญท่านมาสิงข้าพหฺร ข้าพน้อยเรียนอรรถกถาคทา ศักฺธูอย่า
บิชา ของงวินาศวินายสาช ศรีศรีจำเรณฺสุช สรรพทุกข์ให้เหือคหาย ลากมาอย่าขาดสาช สรรพ
ชัยสิทธิเม

มือข้าทั้งสิบนิ้ว สอดขึ้นหว่างคิ้วมิได้เอื้อ นะโมพุทฺธาเย ข้าพบนอบพระศรี
อารีย์ ขอไหว้พระศรีสงฆ์ ตั้งใจจำหนงทรงพระนिरาพาน ข้าไหว้คุณครูและอาจารย์ ท่านได้สั่ง
สอนข้าพเจ้ามา

เมื่อลูกอยู่ในครรภ์ สิบเดือนนั้นเต็มอศฺตรา พระแม่คุณเสชสา เวทนามากเหลือใจ
ขามลูกจากครรภ์แล้ว ข้าขอแผ้วทุกพินไฟ จิงข้าและพริกไทย ท่านแต่งไว้มากหนักหนา น้ำร้อน
และก้อนเส้า มารคาเล่าที่เอามา จากแข็งและจากขา ประคบหน้าประคบหลัง เอ็นใหญ่แม่เคลื่อน
ทั้งห้าร้อย ทั้งเอ็นน้อยแม่เคลื่อนทั้งห้าพัน พระมารคาข้าหาได้ยาก คุณมีมากเหลือกำลัง เจ็บปวด
คิงชีวัน เหงื่อไคลรดทั่วตัวตน ขามหมอเข้าแปรผัน เข้านวดพินกันสับสน เจ็บปวดแทบวายชนม์
เมื่อลูกตนจากครรภ์ พริกจิงและเผ็คร้อน ทั้งยากลอนและยาทา ก้อนเส้าประคบหน้า หลังมารคา
นั่งผิงไฟ ขามลูกจากครรภ์แล้ว ชมลูกแก้วให้เหนียวใจ มดแมงไม่ให้ไต่ ทั้งเรือดโรมิให้ผ่าน
อาบนํ้าคำเสีรเกล้า มารคาเล่าป้อนอาหาร กินนมชมทุกวัน ผูกเปลผ้าซักให้นอน ขามลูกตื่น
สะอื้นร่า กินข้าวนํ้าอดไว้ก่อน เจ็บไข้ให้อาทร พระมารครให้ร้อนใจ เลี้ยงลูกกว่าเคิบใหญ่เกล้า
ความทุกข์แม่ข้าจะหาไหน ฟ้าคินสีนภไพโร ไปชู้ชังได้หรือหนา

คุณบิดรข้าไหว้แล้ว ขอขอแผ้วกราบวันทา แทนคุณพระบิดา เลี้ยงลูกมาไ้รอด
คัว คุณท่านทั้งสองไท ข้าขอไหว้เหนือเศียรหัว ข้าพเจ้าไ้รอดคัว เพราะท่านเลี้ยงท่านรักษา
เคชชะเศียรละคน ข้าท่อมมนต์เรียนธรรมา คุณครูคุณบิดา แทนวิชาจะหุ้มห่อจิต

สิบนิ้วข้าไหว้เล่า พระอรหันต์เจ้าทั้งสิบทิศ เทวาทั่วทุกทิศ มาครอบทุกข์คุ้มโพย
ภัย หนบูรณฺพระประทุมุตติ อันเรือรฤทธฤทธิไกร เรวัตโคผู้ยิ่งใหญ่ อยู่อาคเนย์ทิศทิศา ทักษิณ
พระกัสสโป พระเจ้าอยู่ป้กลาคคลา หรคิอรหันดา พระสุมังคโลยู่บริบาล ฝ่ายฝ่นปัจฉิมเม
พุทฺททักษิณเขผู้ทรงญาณ พายัพตั้งกองหาญ พระสุเมรุตั้งกองขัน อุดรสาคณาราชภูริ มีอำนาจ
ฤทธาขัน อีสานพระอรหันต์ ประธิพิงสรณังกร ปฐวิศรีสรพรเพชร องค์สมเด็จผู้สุนทร อากาศ
ชาตินิวรณฺ พระทินกรอันเน็ดฉาย เจ้ากุสพิทิสา เรือฤทธาคุ่มอันตราย เคชชะข้ากราบไหว้ ยก
คุณไว้เหนือเกยิ แทนคุณพระบิดา คุณป้านํ้าคุณชนนี กันผองภัยอย่ามามี ศักฺธูร้ายอย่ามาพาล
ของคุณเป็นพาดาน เป็นประธานล้อมตัวกู กันโพยภัยกันศักฺธู หนีภูคผีและพาลคน โถมชัยมหาชัย

กันจึงใคร่ได้แสนโกฐ หนีไปไกลร้อยโยชน์ ทั้งภูตผีและพาลคน เบิกเนตรเบิกบาตล ทำสะพาน
 พูนถนน ขุดบ่อหล่อพระทศพล หักพนมทำน้ำผิเคิน และขุดสระชำระซาก หล่อพระลากและ
 พระยืน เรือนร้ายไว้ไม่เกิน เบิกช่องทางถางมรรคา พระครูให้กุสสลักหนัง พระครูให้โกฐหนังทั้ง
 เบญจา คอโลงและโกฐผา สอดขอบคเมรุเอนให้ตรง พระครูอาจารย์ เป็นประธานช่วยบำเพ็ญ
 ฤทธิทรงแข็งแรงมั่นคง มาล้อมเกล้าฝึกรักษา สรรพทุกข์สรรพโศก สรรพโรคอย่ามีมา เอาคุณปก
 แกล้วกล้า เป็นกำแพงเข้าครึ่ง ความจัญไรอย่าเข้าใกล้ อันความไข้อย่างมาถึง เอาคุณเป็นที่พึ่ง เป็น
 เกราะเพชรเจ็ดชั้นตรา

บทอาเลื่องสังเวย

ครั้นท่านเสวยเกล้า ยุทธาทรกลาดเกล้า ไปสู่สถาน ยังแต่รอยเด่น เหลือแต่
 รอยชาน หมู่พวกบริวาร กินสำราญใจ กินเหล้ากินยา เมามึนขิงขัง ที่อยู่ที่อยู่ ที่ไปก็ไป ที่
 ยังอยู่ไซ้ รักษาเขาให้ดี เจ้าเรือเจ้าบ้าน ทำการสิ่งใด ขอให้สุขใจ อย่าหลงโมสี ขอให้มิ
 สุข อย่าทุกข์ราวี เคราะห์ร้ายไม่ตี มลายหายไป ให้ผู้ช่วยผู้หนอง ผู้คลองน้ำไหล ให้ทำ
 ค้าไป ที่ในคงคา เรื่องทุกข์เรื่องโศก เรื่องโรคเรื่องภัย เสนียดจิงไทร อย่าได้มีเลขหนา ศัตรู
 เข้ามา ขอให้วินาศวินายสาย

(สมเพท สิทธิโณ ,สัมภษณ์, 29 เมษายน 2543)

สำนวนที่ 3 นายสุจิต ศรีสมัย บ้านเลขที่ 307 หมู่ที่ 1 ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทพุมพุมเทวดา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโศสัมมา สัมพุทธีสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะ
 โศสัมมา สัมพุทธีสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโศสัมมา สัมพุทธีสสะ

สักเศกามา จะรูปุ คิริสิขะระตะเถ จันตะลิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคามะ
 ตรวนะคพะเน เคะหวัดถุมหิเจตเต ภูมมาจาขันตุเทวา ชลละถะวิสะเม ยักขะคันธัพพะนาคา ตัญ
 ฐันดา สันติเกยัง มุนิระวะจะนัง สาระโว เม สุนันตุ รัมมัสสวณะกาโลอัมมะทันดา รัมมัส
 สวณะกาโลอัมมะทันดา รัมมัสสวณะกาโลอัมมะทันดา

บทไหว้ครู

อัญเชิญครูเอย มานั่งถนัดหน้า ลูกมากอยท่า กันอยู่ทุกคน วันนั้นวันดี ขอเชิญครู
 ต้นทั้งหลาย ปู่เจ้าสมิงพราย เชิญมาพร้อม ข้าเรียกข้าหา ครูต้นครูพัก อย่าได้ขัดแย้ง ครูต้นคำ
 แดง เชิญมารับเครื่องสังเขย ขนมนมเนย ลูกแต่งถวาย รูปเทียนทุกประการ ข้าวดอกดอกไม้
 ของดาวของหวาน ข้าจะส่งให้ไป ต้องคนแก่กระทบกาย ต้องวัวต้องควาย ต้องช้างต้องม้า
 ต้องคนต้องบ่า โอมมหาละลวย อัญเชิญครูเอย มาสิงทุกตัวคน เป็นชัยมงคล ประสิทธิเม ฯ

บทเชิญแม่ย่านาง

อัญเชิญนางไพร แม่ย่านางไวไว เทวัญฝูงผี ผีไม้ไพรไม้ นางตะเคียนฟ้าผ่า
 หลุมพอดำเชิง อยู่ริมชายท่า ไม้แสไม้หว้า ไม้ผสมชมแหลม ไม้สิงไม้สัก ไม้รักไม้แก่น อินทนิล
 เนื้อแข็ง ข้าเชิญบวงสรวง เชิญมาทั้งปวง มารับเครื่องสังเขย

(สุจิต ศรีสมัย, สัมภาษณ์, 4 ธันวาคม 2543)

**ตำนานที่ 4 นายจรรยา ช่างสุวรรณ บ้านเลขที่ 48 หมู่ที่ 1 ตำบลคอนสัก อำเภอคอนสัก
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

บทชุมนุมเทวดา

สักเตกามา จะรูเป่ คิริสีขระตะเถ จันตะลิกเข วิมานา ทีเป รัฎฐะ จะคาม
 ตรวนะคะหะเน เคะหวัดถุมหิเขตเต ภูมาจาอันคฺเทวา ชลละถะวิสะเม ยักกะคันธัพพะนาคา คิฏ
 ฐันตา สันติเกยัง มุนีวระวะนัง สาระโว เม สุณันคฺ รัมมัสสวณะกาโลยัมภะทันตา รัมมัส
 สวณะกาโลยัมภะทันตา รัมมัสสวณะกาโลยัมภะทันตา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะ
 โคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

บทเชิญแม่ย่านาง

ลีนีนวอัญเชิญ คำเหน็นราชา แม่ย่านางลงมา มาทุกตัวคน วันนั้นวันดี ข้าพเจ้า
 ผูกหัวเรือให้ก่อน ด้วยรูปด้วยหน ด้วยมนต์ประการ หมายกพลูรูปไป หัวใจพระพาย ต้องวัว
 ต้องควาย ต้องปูต้องปลา ต้องกุ้งต้องหอย ต้องสัตว์ในทะเลนี้หนา ระเหระหน สิทธิแม่ย่านาง
 เอย สิทธิครูเอยมาสิงอยู่ในเรือของคน หัวใจมงคล จึงเป็นประสิทธิเม

นี่มานี่มะจิตตั้ง มานี้กุ่มันจิตตั้ง มานี้กุ่มานี้กูรักษา มานี้โภชน์รักษา มานี้มาแม่
 ย่านาง นายกงนายวาง นางไม้ รุกขเทวดาลงมา ปฐวีธาคุมารักษา มานี้มา อาโปธาคุมารักษา

มานี้มา วาโยธาคุมารักษา มานี้มาแม่ย่านาง นายกงนายวาง นางไม้รุกขเทวดาลงมา มานี้มา
 จิวหาอ่าจ้ง จิวหานะจะรัง จิวหาขันติ คุณพระพุทธรเจ้าสัตรา นางจะสุนทรีสัง สนิษะติยัง นานา
 พุทโร ขันติ นานาพุทโร ขันติ นานาพุทโร ขันติ

บทที่ใช้ขณะผูกผ้าแพรสีและด้ายแดงขวที่หัวเรือ

อัคสังวิททา อุกาชะปะ เอหิมามา มานิจิตตา มาตาปุตตะ มามา ทสึทสา มา
 สังโอรสสา (คาถาพระสังข์เรียกเนื้อ)

พุทัง รัตนัง รักษา มานี้มา อาโปธาคุรักษา มานี้มา มานี้มา

(จรูญ ช่างสุวรรณ, สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2543)

สำนวนที่ 5 นายเขียว แก้วประกอบ บ้านเลขที่ 87 หมู่ที่ 1 ตำบลท่าชนะ อำเภอท่าชนะ
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทชุมนุมเทวดา

สักเดกาเมนบ ในไตรภพจบพิศา จรูเปเทวดา ในพื้นภพจบสากล ศิริสิขารตะ
 เตในมณฑล เทวัญในชั้นบน หนแห่งห้องท้องคิริ จันทพวริกเข วิมานเมโสสี พระอาทิตย์พระ
 จันทรอันอยู่ที่ วิมานแก้วอันแวไว ทีเปรีดเด จะคาเมอันมโห เทวารักษาใน ภูมิสถานบานชนา
 จตุวนคหเน ท้าวเทวศน์อยู่รักษา เงินทองของบรรดา ทั้งกลางภาคพื้นปฐพี เตหาแปลว่าเหย้า ใน
 แคนเคามนุษย์ศรี เรือนใครผู้ใดดี มิรู้มล้ำความมลทิน เทพเจ้าเฝ้าอาศัย รักษาภัยเป็นนิจสิน คุมเห
 ที่ลุ่มดิน อยู่ที่ลุ่มคุมภัยพาล เขตเตแปลว่าเขต หัวแห่งเหตุนิเวศน์สถาน แน่นแน่นแผ่นดินดาน
 สวนไร่่นาและราม เทพเจ้าเฝ้ารักษา จีรังกาวิสาเส ในศัพท์ว่าเขตเต แปลออกมาว่าเขตแดน ภูมิ
 มาจะเทวา เทวदारักษาแสน รักษาพระเมนแมน แคนหลักโลกทั่วโลก ชละว่าในศัพท์ แปลออก
 นับว่ามหา พระสมุทรสุดนัยนา ทั้งคงคาและวารี ทละว่าในศัพท์ แปลออกนับในบาตี วิสาเมนี้
 ในคัมภีร์แปลว่าทอง เทเวศน์วิเศษศักดิ์ ภูมิอารักษ์รักษาสร้าง ลอยล่องเที่ยวท่องทาง หว่างห้อยม
 หน้าลดาวัลย์ ยักขาแปลว่ายักษ์ ท้าววิรุณหักใจจกรรจ รักษาเขาสัตบรรณ ขอดคิรินทร์อิสินทร
 คันธรรพพะ ว่าคนธรรพณ์ นาคานั้นเร่งผ่นผ่น แปลศัพท์ให้ดับกลอน ว่านาคราชาดิเมธา อยู่
 สระโอเฒ่าช มโนคชาชาติมหา พันพิษทำฤทธา ชลาหลังต้นกะนอง สันติเกษประเสริฐสอง
 อากาศชาติคะนอง ท่องในภพพโยมขนต์ คุสุคมนุษย์สัตว์ ภัยพิบัติทุกแห่งหน คือชั่วทุกคน ติ
 สันตะอันตราษ มุนิถายีสอิธิ ประสิทธิ์โดยใจหมาย เขาว่าจะภิปราย จะอธิบายด้วยถ้อยคำ สาธโว
 เมสุนันคูประเสริฐสัม บาลีคัมภีร์นำ คำแห่งข่าวว่าขอเชิญ เชิญท่านรับสาธุ สุนันคูประเสริฐ
 ธรรมะอย่าค้างเกิน อัยมปะทันตา เชิญเทพเจ้ามาในวันนี้ อย่าได้มีความกังขา ขอเชิญเทพเทวา

เชิญท่านมาประชุม ณ เทวทัตแปดทิศ ประเสริฐสิทธิ์ช่วยห่อหุ้ม ภยันอันตรายคุณ ของงวินาศวิ
นาสาย

ที่นี้จะบรรยายโดยสยามภาคจากพระบาลี อันเป็นประกาศนิกรรมคำอุปกา
ระ โดยปฐมเหตุว่าเทวา ข้าแต่หมู่อัมรเทเวศน์ อันมีมเหศักดิ์สิทธิ์ติดสันดา แต่บรรดาทุกสถาน
สักเคจะอันอยู่ในสวรรค์ อันแต่จักรวาลที่สถิตนั้นก็ดี กาเมจะรูเปอันอยู่ในชอกามาพระจนะโลกี
อันรูปภพจนถึงพรหมเมศ คิริติขระระเถอันอยู่ในขอคคีรีสิงขรเขตห้วยละหารหิน จันตะลิก
เขอันอยู่ในวิถึถิ่นทางนภากาศ วิมานเสวยสวัสดิ์อยู่ในรัตนพิมานมาศพิมลมังงหีมา ที่เปอันอยู่
ในแวงแคว้นแดนมหาสาครศ รัฐจะคาเมอันอยู่ในราชธานีบุรีรัตนมังงมิมประเทศคามนิคม
ครวณะคะเนอันอยู่ในคันธระน้อยใหญ่ไพโรพนมพนาवास เอาแต่หมู่มิเป็นพิมานมาศทุกห้อม
หม้อลาดวัลย์ เหวัดดมहिเขตเตและเทพอารักษ์ รักษาซึ่งเขตขันขอบชนบทอยู่ทุกเทศาและสวน
ถึถ้วนประมวลหมดไม่เลือกหน้า ยักจะคันธปะนาคาท้าวมเหสระสรพชกษา คนธรรพ์และ
นาคราชพรหมาอันสถิต ในโลกสันนิบาตพื้นปฐพี ชลละละวิสะเมอันอยู่ในวิถึอันลุ่มลาด จายันตุ
เทวขอเชิญท่านทั้งปวงมาสู่หาสันนิवासแห่งข้า สาละโวเมสุนันตจจะอย่าโสภเสวนาการสดับฟัง
มุณิระจะนั่งซึ่งคำแห่งข้าบรรยาย อัยมกทันตาดูกรท่านทั้งหลายผู้วังนาอันเจริญ อย่าได้มีมโน
คนองลำพองเพลินให้เคลื่อนคลาด ธรรมะสวณะกาโล อัยมกทันตาดจะอุคตสำหรับบรรยายอธิบายมาคัง
นี้ ให้ลั่นข้องขึ้น 3 ทีให้ร้องเออาชัย

แหล่งพระพุทธรูป

นะโมน้อมมนัสการ ข้าพระพุทธเจ้าขอกราบพระปฤษฎาองค์ อภิวัตตัสภควะโค
แห่งองค์สมเด็จพระบรมนาถอันเป็นมังกุฎเกศ อรหะโต พระองค์ประหารหักกิเลสกำจัดแล้ว
ด้วยพระขรรค์แก้ววิรุฑูรพุทธพิสัย อันเป็นมหาถ้ำเลิศในแดนโครท้าวอริเรก สัมมาสัมพุทธตัสสะ
พระองค์ศรีสแก่ประมาพิเศกสัมโพธิญาณ ทรงประดิษฐานเหนือรัตนบัลลังค์อาสน์ ประจัญด้วย
พระขามาราริราชก็มาพ่ายแพ้ซึ่งพระพุทธฤทธิ์

นางพระธรณีก็ขึ้นมาบีบบิดน้ำสีโนทจากมวยผมเป็นมหัสจรรย์ บันดาลน้ำ
ท่วมพระขามาร เทพคาเจ้าก็ตบพระหัตถ์อยู่จะฉานชมพระบารมี บ้างก็ขอพระกระษุติ แล้ว
เยี่ยมพิมานมอง บ้างก็โปรยปราบเครื่องรูปประทุมทองลงบูชาไม่วั้นองค์พระเจ้าข้า ขอพระคุณที่
เคยทรงได้กรุณาแก่ข้า เทพเทพาแค่สรรพสัตว์อันที่สร้อยสร้า เชิญสถิตเหนือท่ามเกล้ากลางนิ
โรโรจน์ น้อมมโนสวะระปราโมทย์ขึ้นชูสิกร ขอสวัสดิภาพมังงมงคลเกิดมิ แก่ข้าฝ่าธุลี อันเลิศ
ล้ำคัมภีร์ภาคยากผู้ที่จะสรรเสริญ สัมมาสัมพุทธตัสสะทรงลักษณะเจริญจำรัส ทรงซึ่งนฤโสภใน
พระเชตุวัน ตัสมังคันเนนาเด

ในขณะที่นั้นนาคราช เห็นว่ากุลบุตรสันนิบาตบวชในพระศาสนา จึงมีจิต
ศรัทธา ทางพุทธชินโรศ จึงกลับกลายขนดแล้วลีลาศ จึงมายังเวฬุอวาสหว่างพระบริเวณ จึง

มาสู่สำนักพระมหาเถรองค์อุปประดิษฐ์ น้อมค่านับรับบรรพชิตต่อพระอุปัชฌาย์เป็นภิกษุสงฆ์ ทรงศึกษา ขามเมื่อเข้าไสยาสน์รูปมนุษย์บุรุษชาติก็เสื่อมหาย กลายเพศวิกลกลับเป็นพาดขคนคด หลับลืมสมประดี เพื่อนภิกษุเห็นเป็นนาครูปเคร่งฉาน จึงมีพจนนบริหารแก่พระนาคवासูกรี สะคั่งกายสตะได้สติคืนกลับเพศคืนเป็นสมณะนั่งสงบทรงอังสะไตรจีวร ทรงสโมสรสมณเพศเหตุ คังฤา นามชื่อว่าภิกษุณันทวันทนาน้อม แล้วก็ทูลซึ่งมูลเหตุว่าสมณะองค์นี้ นอนหลับแล้วกลับ เพศเป็นรูปนาค พระผู้ทรงสวัสดิเสาวภาคจึงมีพระพุทธรูฏีกา ตรัสว่าภิกษุเวศุกรสงฆ์ ผู้ทรงศีล สังวรทรงสโมสรสมณะเพศ เหตุคังฤานามชื่อว่าภิกษุณันทวันทนา ทูลซึ่งมูลเหตุเพื่อบัญญัติตัด กิเลสสิกขาบท จึงมีพุทธรโอรสจะประกาศว่าเคร่งฉาน จะบรรพชาญาณญาติผิควินัย วาสูกรีเอย เชิญท่านกลับไปสู่สถานสำราญเถิดอย่าได้กรอม

นาคณันทวันทนาน้อมลงแทบบาท สะอึกสะอื้นอ่อนวอนขออภิวัต แล้วก็ทูลว่า “พันเศโลกะนายะกะหัง” พระเจ้าข้า ข้าแต่พระบรมนาถนายกอันล่องโลก หวังจะเจริญสัตว์ให้ ข้ามโลกศิวาลัย เก้ากระหม่อมนี้จะจมสมุทรไทแก่งกันดาร มานี้หวังจะเกาะเกือกทองรองบาท มาลัยไม่ตลอดแล้ว ขอพระคุณทูลกระหม่อมจอมมงกุฎแก้วได้โปรดเกล้า ขอฝากนามพระพุทธร เจ้าไว้ให้ชื่อประดิษฐ์จะได้สอนสาธุศิษย์สืบพระศาสนา เมื่อกุลบุตรจะเข้ารับบรรพชาให้ชื่อ “นาค”

พระสัพพัญญูทรงฝึงฝากกลางประคุษฎี ฝ่ายพระยาวาสูกรีตั้งบังคมลาแล้วลีลาศ ท่านผู้เหน้อยหน้าในฝ่ายฆราวาสจะเข้ารับบรรพชา ตั้งแต่นั้นมาก็สมมุตินามนาคามาทุกวันนี้ ให้ลั่นฆ้องขึ้น 3 ที ให้ร้องรับเอาพรพระพุทธรคุณ ฯ

บทแห่งธรรมคุณ

ศรีศรีชูลีขึ้นถึงเศศ แทนสุมาลีอันพิเศษประรูปเทียนเป็นดอองแถว ธรรมมังข้า พระพุทธรเจ้าคำรพแล้ว จึงปรมัตพระธรรมเจ้านาวโลกอุดรแก้วทั้งมวล พระเจ้าข้าฝ่ายเจ้านาค ประชุมชวน โสมนัสประพาศิพศการพระหัตถ์ตัดสละ มารับพุทธรวิงนะต่อพระองค์เป็นสมมุติสงฆ์ ทรงสร้างวิปัสสนา คันธธุระสิกขาของพระผู้เป็นเจ้า ขอพระธรรมคุณได้โปรดเกล้าเป็นที่พึงช่วย กำจัด อุบัติที่รุ่มรังให้พริศพราจากสันดาน ปัญจมารทั้งห้าที่บีบเคียดเกลียดฉันให้เห็นห่าง ขอพระธรรมใครเจ้า เฝ้าไล่ล้างประหารผลาญให้สิ้นโรค สิ่งซึ่งจะบริโภครกภัยพินาศควรจะสังเวช อเนจอนาถรูปพระธรรมนี้พ่อเอย เจ้าจงเบื่อนำยออย่ายินดี จงครีกรองเห็นในกองอนิจจัง อย่า ประมาทคนเหมือนหนหลังเลขนะพ่อ เจ้าจงรีบประกอบก่อองกุศลไว้ให้มากมาย อย่าถือตัวเลย นะว่ายังหนุ่มแน่นไม่คาง่าย พึงอนิจจอนาถบิดุมารดา ผูกคณาญาติท่านได้เลี้ยงมามีได้อนาทร หวังจะชมชายจีวรเจ้าให้เต็มตา อย่าให้เสียแรงที่พระบิดุมารดาได้อุ้มท้องทนลำบากพ่อเอย ที่นี้จะ รำพันถึงทุกข์ยากที่เคืองเข็ญเป็นธุระ เมื่อเจ้ายังเป็นกาละลอยอยู่ในครรภ์ สารพันเผ็ดและร้อน แม้ภักขามองอาจ กลัวว่าท้องนั้นจะวิลาสไหลละลาย ประคองประคองหนึ่งว่า เส้นขนทรายจามจรี

ชุ่มน้ำมันใส่สลัดเสียดังเครื่องเหลือแต่นั้นปฏิสนธิ ขามเมื่อตั้งครรภ์มีไข่ง่ายง่ายจะละลายวันละเจ็ด
 หน หากว่าพ่อได้ก่อสร้างทางกุศลไว้ป้องกัน ครั้นถ้วนถึงเจ็ดวันประดะบังตั้งกาลละพระชนนีก็พบ
 ประมุขนิมิตรในความฝันนั้นโลหิตให้ปรวนแปร รู้หนักดัดแก้แน้น้ำใจ พ่อภาคก็ตั้งได้ขึ้นหนึ่งเดือน
 สายโลหิตก็ขึ้นเขื่อนเหมือนหนึ่งตามประยูรพร ถ้าผู้หญิงนั้นกบซำช ชายก็กบอยู่เบื้องขวา เป็น
 ก้อนมัมขมังสาในสามเดือนโดยประมาณ ครั้นถึงสี่มีอาการสามสิบสอง สมองปากคาและหน้าผาก
 ผิดขึ้นทุกวันทุกวัน ถึงห้าเดือนจึงแตกเบญจขันธ์คือรูปรสและวิญญาณ ขามเมื่อมารคากักขาหาร
 แสนคิ่นรทนล้าปาก เวทนาขันธ์นั้นก็มากขึ้นต่างๆ เอามือสอดกอดได้คางของนัง ผันหน้าสู่
 กระจุกหลังพระชนนี ผันหลังยังนาก็พระมารคาคังว่าลูกถึงป่า เข้านั่งในโพรงพฤกษ์ออคูลิน
 กลิ่นพิลึกน่าฟังเกลียด ที่เห็นคเหนียจะเหยียบยัด ด้วยฟังผิดก็ติดกับพื้นท้องต้องคู่แข็งตั้งแต่นั้น
 มา แม่ระวังแม่ระเวงไม่เห็นห่าง อริยาบททั้งสี่อย่าง ยืนเดินนั่งและนอนมิได้ประมาณ ขามเมื่อ
 พระชนนีเข้าไสยาสนั่นเคืองเจิญ แม่ค้อยประคั้นครรภ์มิได้เว้นเวทนาใจ ขามเมื่อแม่จะบริโภคน
 โภชนา แต่อุทัยยังไม่เสร็จสาย กลัวว่าบุตรนั้นจะร้อนรจนกระวนกระวายแสบถึงนาก็ ขามเมื่อ
 แม่จะเดินมรรควิถี ค้อยหลิกเลียบเหยียบแต่เบา ๆ กลัวว่าจะพลิกแพลงตะแคงเข้า ล้มลงล้าปาก
 ภาย ครั้นเจ้านิ่งแม่ก็ใจหายหาหมอดำแยะเข้ามาแปรผัน กลัวว่าบุตรนั้นจะขวางครรภ์เคือง
 อนุาทร ขามเมื่อสิ้นแสงพระทินกรเข้าราตรี แม่มีอาบซึ่งวาริ กลัวว่าท้องนั้นจะแผ่ค้ำ แต่
 อุดสาห์ทนทุกข์ปลุกปล้ำปลดเปลื้องมา เศษกุศลผลที่เมตตากับพินาศ ครั้นถ้วนทศมาสกำหนด
 นับ ลมกัมมขवादก็มาพาดพิด กลับศิระลงสู่ทวารสถาน คังว่านุคคลับขี้คชสารเข้าช่องแคบที่
 กันคาร เวทนาขันธ์อันต่างๆ บังเกิดมี แทว่าจะสิ้นชีวิตที่ขนอนขาด ออขึ้นเป็นบุญแล้วที่แคล้ว
 กลาดกลอดมิเป็นอันตราข ครั้นเจ้ากลอดมาเป็นชายเชื่อบรรพชา บิคุมารครเสนหาแสนสังเวช ชน
 ขำระสระเศศกกองมลทิน ญาติกาทาขมึนแล้วก็วางกลางเบาะนวม ผูกกระโจมสวมซ้อนขอรันแม่มี
 ให้ต้องบินต้อง ควันอัคคิมิให้สอดส่อง ต้องเนื้อพระลูกน้อย ครั้นเจ้าตื่นพื้นขึ้นร้องไห้ สำออย
 อ้อนพระมารดา ประคองซ้อนให้คิมถันธรา ครั้นเจ้าเจริญไวใหญ่ขึ้นมาแต่รุ่น ๆ แม่ถนอมเลี้ยง
 ไม่ให้เคืองขุ่นพิศวาสทุกเวลา แม่ถนอมเลี้ยงไม่ให้เคืองขุ่นพิศวาสทุกเวลา แล้วทางธรรมเข้ามา
 ทำนาย ทายชะตาฝ่ายพยากรณ์ ว่าเป็นที่พึงบิคุมารครสัมพันธพงศ์ แล้วจึงพาเจ้าเข้าไปสู่สงรัตน
 อาจารย์ ประกอบการก่อสร้างทางกุศล แม่นี่เวียนระวังเป็นกังวลไม่เว้นวาย นี้แหละนะเราท่านทั้ง
 หลายจงพึงรู้ จะเอาพระคุณอันใดก็ไม่ควรเคียง ควรจะเอาตัวหลิกเลี้ยงจากรัฐแสงสาร เข้าแผ้ว
 ถางทางพระนิพพานไว้ให้เป็นทุน จะได้ก็เกื้อองคกุศลสนองคุณท่านได้อุ้มท้องมาเป็นกาย อนึ่ง
 เล่าท่านทั้งหลายที่ได้คำชู เจ้าจงเอาใจกตัญญูกตเวทีพ่อเอย อันว่าศาสนาพระชินศรีนี้ ยากนัก
 ยากผู้ที่จะพบพาน เกิดมาตายเปล่าเสียดม ฐานถือทิฎฐิไม่ถูกทางพุทธองค์โอวาท หากว่ากุศล
 เข้าเข้ามาเป็นญาติในพระศาสนา เจ้าจงครองสิกขาไว้ให้มั่นคงจงถาวร อย่างบริโภคนการภิกขาจร
 ให้มีหมองดองราศี ถึงไม่พบองค์พระชินศรีก็เหมือนหมาขไม่แคล้วคลาด ด้วยว่าพุทธรูปและ
 ธรรมมะพระบรมนาถแทนพระองค์แล้วก็ให้ลั่นฆ้องขึ้น 3 ที โห่ร้องเออชัยในพระธรรมคุณ ฯ

บทเพลงพระดังคุณ

ศรีศรีสุลิกราบัญจางค์ รูปเทียนสล่างวางคำรบสังฆังพระเจ้าข้า ข้าจะขอคำรบ
พระอริยสงฆ์รัตนาด ตั้งคั่นแต่คั่นนิพพานเถรจนถึงที่สุด กระทั่งถึงสงฆ์สมมุติสืบมาทุกวันนี้
ขอท่านช่วยอวยชัยสวัสดิ์ หนึ่งบายศรีสามชั้นประจงเจียรด้วยใบตอง ประดับด้วยใบกาดหงส์
เหมราชระบำรำบโนกรลาส หัตถ์เดือนศีลธรรมชาติช้างฉัตรทัน เทียวประพาสหิมวันต์ชมรุกชาติ
พระยาไกรสิงหาราชจากถ้ำทอง วิชาผันผยของของนารีผล โฉมกิริยาคณานางลงสรงชล ชมโอ
คาย เก็บประทุมชาติช่อนุปลาพากันผันผาย แล้วเรียงรายของควาวหวาน กระจายพรพรรณผลไม้
ข้าวขวัญไข่กล้วยแดงกวา พุ่มบุปผาแซมลูกโสพลูก้าใบ หมอคะเนตามบุปเพประจงเพียร เทียน
ติดแว่นแป้งน้ำมัน คั้งเรียงรันถ้วนประคิษฐ์งามวิจิตรอันบรรจง ชูมณุมวงษ์ลงคณา พร้อมพดณา
ผู้ใหญ่นั่งทั้งชายหญิง ข้าพเจ้าจะรับมิ่งอัญเชิญขวัญ ท่านทั้งหลายนั้นคอยเวียนแว่น เป็นชนิดแน่น
มาธานีบาตร เปลื้องใบกาดคลุมบายศรี

บทคัดใหญ่

นะโมนมัสการ ไตรลักษณ์ธรรมาธิปัตถุญ ปัญจสัมพุทธโรทั้งห้าองค์พระชินสีห์
ข้าขอขอบงคมประนมกรอ่อนซูลิ ไหว้ครูพระสัสดีท่านได้สอนตัวข้ามา นะโมและกอกขอ ทั้งสิท
ธ้อและกอกา คุณกครจนา กมและกมเกย ที่คุณครูสั่งสอนข้า ให้ทั้งคาถาคุ่นเคย ขอมไทยทั้ง
หลายเอย มิได้เว้นเท่าของโย ข้าขอขอไหว้ไป ขอมิชัยในคุณบพบาทคณา หากลูกนั่งให้ขอบ
กถ ไหว้พระและสวคมนต์ ทั้งเจรจาและพาที คุณครูสั่งสอนว่า ทั้งคาถาและบาลี สอนสั่งข้า
ทั้งนี้ ให้ใสสว่างในทางธรรม รู้แล้วได้ครครการปฏิบัติทุกคืนวัน ไหว้ครูผู้ไจธรรม ท่านได้สอน
ตัวข้ามา ทุกสิ่งทุกประการ ครูอาจารย์ท่านอุปชฌาย์ อนุกรรมวาจา ข้าพึงกาศเหนือเกลี

คุณครูข้าไหว้แล้ว ข้าขอแผ้วแม่ใจดี ที่พระมารดาผู้โถมศรี ได้เกิดเกล้าข้าพเจ้า
มา หากเมื่อลูกอยู่ในครรภ์ พระมารดานั้นจิตคดเกล้า พระแม่ทรงครรภา ทรงเวทนาเป็นเหลือ
ใจ ครั้นลูกตื่นสะอื้นรำ กินข้าวน้ำงคไว้ก่อน เจ็บไข้ได้อาวรณ์ พระมารครร้อรนใจ กว่าลูก
จะใหญ่เกล้า พระมารดาเพียงบันได หากว่าเป็นขึ้นภพไกร มาชูชั่งเชื่อนด้วยหนา

แล้วจึงเชิญครูอาจารย์ทุกคน บรรดาศักดิ์สิทธิ์ในทุกหนทุกแห่ง พ่อแม่ตาชาย เจ้า
ที่สี่ทาง เข้าบ้านเข้าช่อง เจ้าห้วยเจ้าหนอง เจ้าคลองเจ้าท่า เจ้าคองเจ้ามา ภูมิดำรงศักดิ์สิทธิ์
ฝ่ายได้ฝ่ายเหนือ ที่ลุ่มที่ดอน เทวดาอากาศ จงลงมาช่วยอุปถัมภ์คำชู อย่าขัดอย่าข้อง ทำให้
คล่องแคล่ว ให้จับปลาได้ดี อย่าได้มีอุปสรรคใด ๆ

บทไหว้พระภูมิเจ้าที่

ทาริโต ปันพะตาโตวา ขานะโรจุโตปะคิถิง นะละกะคะติ โยมิตตานังนะพุทะคะติ ฯ

สิบนิ้วข้าไหว้พระภูมิเจ้าที่ จงปราณีทั้งท้าวจรดวิรุณหักวิรุณปักย นาคาคีผู้มี
ฤทธา ทั้งพระจตุคามพระรามเทพผู้ทรงนามเลิศล้ำอำไพ ทั้งท้าวนาคีสผู้มีฤทธิไกร ขอมาคุ้มภัยเกิด
ในคามา ทั้งธรมแม่ผู้โถมศรีขอมามตคาท้าวกรุงพาลีบริวัตเวท จะได้ปราณี อารักษ์ศักดิ์สิทธิ์
พระจันทร์พระอาทิตย์ผู้ฤทธิ รับบูชาแล้วอวยพรสวัสดิ์ เสร็จแล้วคืนที่สูนิพานเกิดหนา เสร็จ
แล้วขอเชิญ ท่านท้าวดำเนิน มาเอาพระเคราะห์ไป บ่ายหน้าราชอาณาสูวิมานโดยพลัน

สิบนิ้วข้าประนม ตั้งบังคมเหนือเศียรสา บังบาทมหาพระชินราชนาโถ นมัสการ
พระสังฆาวิเศษโส นำสัตว์ถ้วนทุกหมู่ ให้เข้าสู่พระนิพพาน ข้าไหว้ข้าวันทา พระสังฆาวิเศษสถาน
จำศีลทุกวันวาร ไตรลักษณะญาณย่อมชื่นใจ นาคราชเจ้าคินคอน บริวัตถับไว กรุงพาลีเจ้าแดน
ไตร ทั้งมหาไชยและพรหม ฤคคินันท์ภูมิมั่นได้รักษา พุทโรชีโวสุครุเสารา เกษตราไตร ข้า
ไหว้ท้าวเทเวศ อันทรงเดชฤทธิมหาชัย มหันต์มหัศจรรย์ อิกภูมิท้าวจ้าวเวลา ภูมิบ้านและภูมิเมือง
ทั้งภูคิสีและมายา กุมพันท้าวอัชสา ผีเสื้อน้ำและเงือกงู คนธรรพม์และกินนร เพชรพารธถ้วน
ทุกหมู่ ครุฑราชเจ้าไพโร ทั้งภูเวรนุราชและขุนมาร ทั้งเมรทาและราหู อิกนางพระสุธา เมขลา
เจ้าสินธุ ท่านทั้งนี้เป็นตราฐ พระสัพพัญญูฝากศาสนา ฝากไว้ท่านครั้งนี้อย่าให้มีผู้มีดา เบียด
เบียนให้โรยรา ศาสนาจักหมองศรี ข้าพเจ้าตั้งเรือนบ้าน จีรังการอยู่ที่นี้ ช้านานหลายขวนมี
อันตรายบังเกิดมี ขอพระชินสีห์ได้โปรดปราน ช่วยกันซึ่งทุกข์ภัย อุปสรรคไซริให้ตระธาน
อุบาทว์รื้ออแปดประการ ขอพระมาหาร คับภัยสานให้เหือดหาย นอนนิรมิตจิตป่วนปั่น ให้
เลือดคั้นในวรกาย เกศาบันคาลหาย พระเคราะห์ร้ายไม่สู้งาม ขอถวายเรือนเป็นกุฎิ บ้านนี้
เป็นอาราม น้ำใสด้วยใจงาม เป็นอารามฤสาช ขอถวายทั้งตัวข้า บุตรภรรยาลูกหลานหลาย
ข้าทาสเป็นหญิงชาย ทั้งโลกถวายทรัพย์นานา ขอถวายพระผู้เป็นเจ้า มีนปกเกล้าล้ำโลกา เจ็ด
ตำนานพระคาถา ขอให้คัภัยอันตรายภายในคินนี้ สิ้นราตรีรับประทานไว้แต่พอดับหาย
อันตรายที่เกิดมา หนึ่งโศคตันสุกขา ทับเคหาให้ทำลาย ต่อได้เรือนวันไฟไหม้ ที่สุ่มไร่ไม่สู้ดี
พรวดจุมพั้งและแดนต่อ ทำลั้งล่อไร่ราวี่ น้ำขังกะพังสี วิลาวีกินลูกคน สัตว์เถื่อนอยู่ในป่า ขึ้น
เคหาเข้าบ้านคน กลัวยกลายปลีพิกล บัวโพธิ์ผูดอันพรรณมราย เคหาอันกำซับ รอดคงหักให้
ทำลาย เคาไฟงอกเห็ดร้าย ฝ่ายข้าวได้หนูทำรัง ข้าวสารกลับงอกหน่อกระอ่อมหม้ออ่องก้องคัง
เล็กเรือนแตกเลือดคัง อย่าได้มาพ้องพาน

บทเชิญเทวดาทั้งแปดทิศ

สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญอินทร์พร ท่านท้าวอัมรินทร์ ในวิมานฟ้า ช้าน้อยร้องเชิญ
บุพพรมลาดผ้า ชีข้างคัวกล้า ลงมาในศาล บริวารทั้งหลาย เร่งมาจงพลัน มาสูในสถาน สูทิศบูรพา
เร่งมาอย่างนาน รัพลทหาร ห้อมล้อมไสว วันนีมาถึง เอาเป็นที่พึ่ง ขอพรขอชัย เชิญมารับรางวัล

สาระพันมีใน กินแล้วพาไป เกณฑ์ทุกประการ ท่านจึงเรียกหา อุบาทว์นานา ลงจากเรือนท่าน พระเคราะห์วันเดือนปี อีกทั้งพระเคราะห์ยาม ทุกข์ภัยลวนลาม ท่านจงพาไป

อาคณเฑาะว์ข้าไหว้ ขอเชิญพระเพลิง ชีแรดตัวเดลิ้ง ก็ดั่งเปลวไฟ บันดาลให้ผุด เป็นลางน้อยใหญ่ ผุดขึ้นที่โน บ้านเรือนเคหา ชาวสวนชาวไร่ ชาวบ้านทั้งหลาย เห็นประจักษ์แก่ ตา มิได้ก่อไฟ กวันผุดขึ้นมา ที่โนเคหา ระเบียบนอกชาน เจ้าเรือนแต่งท่า เครื่องอันนานา มีมาก ทุกประการ ขอเชิญเทวา ลงมาในศาล บูชามัสการ ขอลาภขอพร

ทักษิณข้าไหว้ขอเชิญพระยม ท้าวผู้อุคม ชีควายตัวกล้า ทำให้เขาหัก ข้างซ้ายข้าง ขวา เป็นหมูเป็นหมา คลอดลูกบนเรือน เกิดด้วยพระเคราะห์ วันปีเดือนเชิญ ลงจากเรือนกำนับ ถวาย

สับนิ้วตัวข้าตั้งเหนือเศียรรา ขอเชิญพระนารายณ์ รูปงามบริสุทธิ ชีครุฑผันผาย เสด็จโดยหมาย ผู้ทิศหรีดี บังเกิดเป็นลาง นำเค้าต่างๆ เป็นลางมากมี อุบาทว์บังเกิด เป็นลางค่าง บ้างชะนี พระอินทร์ภูมิ ให้เชิญเทวา ท่านอย่าหนักหน่วง เชิญรับบวงสรวง รูปเทียนชวลา กระจ่างจวงจันทร์ น้ำมันกฤษณา เจ้าเรือนแต่งท่า ขอลาภขอพร ศัตรูหมู่มาร อย่าเข้ามาใกล้ หลบหนีชอกช้อน กุมเสณียคังไร โภภภัยอันเคียดรื้อน ขอเชิญภูธร เสด็จเสวยรมย์

ปัจฉิมข้าไหว้ ขอเชิญพระพิรุณท้าวผู้อุคม ชีนาคผันผาย เมฆคั่งขึ้นมา ท้วทั้ง ชลาตคใจวุ่นวาย ทำให้ฝนตก ผิดฤดูนาไร่ ผุ่ชนทั้งหลาย เจ็บหัวมัวตา ข้าน้อยร้องเชิญ อย่างนี้ อย่างเนนิ มารับของบูชา ขอลาภขอพร ทุกสิ่งนานา ขอให้เทวา พาเอาอุบาทว์ไป

พ่ายพข้าไหว้ ขอเชิญพระพายรูปงามประไพ ชีม้าผันผาย เสด็จโดยหมาย อากาศ ห้วนไหว มีดม้วนันต์ ทำให้ลมพัด ต้องไม้หักทับ ข่อยยับทับกัน พัดเปิดประตูเรือน ประตูนคร นอกในเขตชั้นร์ ข่อยยับสลอน พัดต้องเคหา ท่านท้าวเทวา ทำภัยเคียดรื้อน เรืออยู่ในน้ำ พัดซัด ขึ้นคอน พัดถูกสาคร สะทอนสนั่นพระคิน ให้ข้าขอเชิญเทวา มาอารางวัด อุบาทว์อุบัติ พัดพา ไปพปลัน ไวนอกเขตชั้นร์ อย่างมาพะพาน ข้าวของนานา ข้าแต่งไว้ท่า มีมากทุกประการ ขอเชิญ เทวา ลงมาในศาล ถ้อยคำอ่อนหวาน พระอินทร์เล่าโลม

อุครข้าไหว้ พระอินทร์ขอให้ ขอเชิญพระโสม คอยเผ่าคอยว่า บูชาเล่าโลม เป็น ที่ปฏิโลม ชีวัวผันผาย มาอารางวัด ทุกสิ่งสารพัน แต่งไว้เหลือหลาย ทำให้เจ็บปวด ร้อนรุ่มมาก มาย เทวาทั้งหลาย บอกให้ฟังกลัว ไก่กลอดเป็นไข่ ผิดเพศวิสัย สี่ตีนสองหัว ท่านเจ้าเคหา หน้า ตามีคิ้ว โรครุมกลุ่มตัว เป็นทุกข์ร้อนรน บังเกิดเป็นลาง อัศจรรย์ต่างๆ ระหะหน กำเนิดแม่ หอญิง คลอดลูกสองคน เทवाद่วนคน ลงมาจนจบ

อีสานข้าไหว้ พระอินทร์ขอให้ เชิญแม่โพสพ แต่งเครื่องบูชา นานามีครบ รูป เทียนนอบนบ ข้าแต่งบูชา คุณท่านที่สุด รักษามนุษย์ ขึ้นไปข้างหน้า เสด็จขี่ปลากราย ลอยล่อง ท่องมาฉัตรธงแห่หน้า ลงมาในศาล อย่างได้หลอนหลอก นอกชานเรือนนอก ชอกช้อนในสถาน ในหมอนในฟูก ในประตูโบคาน ในเคหาสถาน เสาตั้งข้อแป พระอินทร์ให้เชิญ เทवादำเนิน ลง

มาแข็งแ่มารับมิ่งขวัญ กำเนิดเหลือแหล่ รัพลัดแเอ เสด็จลงมา ชำน้อยร้องเชิญ เสด็จดำเนินลงมา ไวพลันอย่าช้า อยู่ให้เชื่อนลงมาให้สิ้น พระอินทร์สูงศักดิ์ ให้ชักสายสิญจน์ ลงมาให้สิ้น พระเคราะห์วันปีเดือน ครั้นชักลงแล้ว เทวาท่านเดือน เชิญลงจากเรือน ลงจากสถานไว ๆ ข้าของทั้งปวง เครื่องอันบวงสรวง ข้าคกแต่งไว้ ถ้าพระอินทร์เป็นใหญ่ เธอให้ลงมา เทวถ้วนองค์ โดยสักยศ ชักชวนกันมานานา เนื่ององ ปรีกฤษณ์จะมาหาเทวา

บทอัญเชิญเทวดา

สิบนิ้วข้าไหว้ เทวาทังหลายถ้วนทุกราศรี พระอินพระพรหม พระยมมาตฤติ พระหัสณัยไกรสิทธิ์ พระอิศวรณารายณ์ นางโกลาวัคคิ พระเสื่อเมืองเรื่องศรีเพราเพริคเจิดฉาย พระสนธยา ราตรีพระภูมิพระพาย เทวาทังหลาย อันอยู่ชั้นดิน ไหว้ภูเขาลวง ภูเขาทั้งปวงนับมาให้สิ้น ขอประให้ไฉน ในวันนี้น่า ไหว้แม่โพสพ แม่เทียวจนจบ ทั่วโลกโลกา ไหว้เพชรหมุกกัน พระมาตฤติพระเพลิงทรงธรรม์ พระเสื่อเมืองเรื่องฉัน มุนีเมฆขลา เป็นใหญ่ในสมุทร รักษามนุษย์เยือนไปข้างหน้า ไหว้ภูมิเจ้าที่ ธรณีคงคา บริเวณฉคมา อิกกรุงพาลี ไหว้พระยานาค ท่านผู้โถมฉลากเคิบใหญ่ยวารี เจ้าเรือนท่านหาข้ามาวันนี้ เมื่อถวิลยินดีให้ข้าบูชา ขอที่ตั้งฉัตรโรงระมัดเบญจา ขอที่ตั้งศาล ศาลาไร่นา เรือกสวนสารพัดต่าง ๆ อย่างมีโทษา ขอที่ตั้งวาง จุดเทียนให้สว่าง ขอเชิญเทโว อามะภุจะรูปาจะรารูปร่างทุกสะ นิเมจะเทนนทุงนะรินพันทั้งนะรังจสูงจะรัตตะรุ่ง จิตตะเทวดา อามะภุจะเตจะเยพาทา อามะภุจะเตจะเยมาตา สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ปรีกฤษณ์จะมาหาเทวาท

สิบนิ้วข้าไหว้ ยกขึ้นเหนือเกล้า ไหว้ท้าวปฐวี ไหว้นางธรณี ทุกแห่งแหล่งหล้า สิบนิ้วข้าไหว้ พระยานาคนาตา ภาคหน้าบายดาเทวาทันบน ข้าขอที่นั้ง ที่คั้งน้ำมนตร์ เทวาทูกคนจงได้เมตตา ขอที่ตั้งฉัตร โรงระมัดเบ็งจา ขอที่ตั้งฉินฐานบ้านเรือน เรือกสวนไร่นา ขอให้เขาว่า จงได้เอ็นดู ขอที่ตั้งฉัตร ครุงงได้เอ็นดู ทุกหมู่เทวา ขอที่ตั้งราชภูมิชัย อุบาทว์จ้งไร จงวินาศวินายสาย

สิบนิ้วข้าไหว้ ท่านท้าวมหาลาภมหาชัย วันนีวันคิ อย่างมีที่ไป เชิญมาไวไว ท่านทั้งสองเรามา รับบัคพลีสูก คิบสะพล่า ข้าแต่งไว้ท่า บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวย ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ปรีกฤษณ์จะมาหาเทวาท

สิบนิ้วข้าไหว้ บริเวณคิ้วเหิน เคินทางเวหา วันนีวันคิ ขอเชิญท่านมา มารับเครื่องกระหยธา บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวย ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะนะสัมปันนังปรีกฤษณ์จะมาหาบริเวเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท้าวกรุงพาลี ท่านครอบครองที่ อยู่นอกจักรวาล ท้าวทรงกระบองทอง ยกมือขึ้นป้อง ดูทั่วเคนไกร ดูฝูงมนุษย์สาทำการสิ่งใดใด ไม่เห็นบัคพลี ท้าวกรุงเสร์วสร์อย

น้อยใจ หุนหันเป็นไฟ จักใคร่บีฑา ถ้าว่าผู้ใด บูชาเต็มใจ ชื่นชมหนักหนา ให้ศีลให้พร หัวเราะ
 ทาคา หายความโกรธา ชื่นชมดีใจ วันนี้มีกร ข้ำขอเชิญท่าน ผู้มีฤทธิไกร มารับบัพถี อังงาม
 ประไพ บูชาเต็มใจ ของแก้มสุรา ของหวานของมัน ถ้วนคิมิพลัน รสอันโอชา ถั่วเขียวห่อหมก
 มัสมางมังสา ขอเชิญท่านมารับเครื่องกระหยะ บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับ
 เครื่องสังเวช ข้ำแต่งบูชา สุพะเพียนชนะนะสัมป็นนัง ประริณชันตุจะมาหาทำวกรุงพาลีเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ขอเชิญพระยานาค ทำวผู้โถมถลาถ คีบใหญ่ยาวรี นิรมิตบิตตัว
 เจ็ดหัวเจ็ดหาง ที่ข้างแผ่นดิน ได้ตื่นพระสุเมรุ ท่านอยู่เป็นเกณฑ์ ได้พื้นปฐพิน ผันหัวผันหาง
 ความเดือนโคยถวิล มนุษย์ทำกิน ในแผ่นดินพระสุธา วันนี้มีกร ขอเชิญภูบาล ท่านทำวนาคา มารับ
 บัพถี สุกคิปะสะพรา ข้ำแต่งไว้ทำ บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช
 ข้ำแต่งบูชา สุพะเพียนชนะนะสัมป็นนัง ประริณชันตุ จะมาหานาคา

สิบนิ้วข้าไหว้ แม่ นางธรณี ขาวผ่องมีศรี โฉมงามพรรณราย ประดับเครื่อง
 อารมณ์ บวรเจ็ดฉาย ถ้วนแก้วพรรณราย ประดับเกล้าเกศา ผมยวเลื้อยคิน คำขลับคือนิล คู
 ระบายจับดา มีคุณล้ำเลิศ แก่ฝูงมนุษย์ตา จบทั่วโลกา หมิงชายทุกคน มนุษย์ทั้งหลาย ทำร้าย
 เปื่อนปน หมิงชายทุกคน ถ่ายบุตรลูกใส่ มิได้ขิงโกรธ สักน้อยหนึ่งโสศ ชื่นชมดีใจ วันนี้มีกร
 ขอเชิญนงคราญ ผู้มีฤทธิไกร มารับบัพถี อังงามประไพ บูชาเต็มใจ ของแก้มสุรา ของหวาน
 ของมัน ถ้วนคิมิพรรณ รสอันโอชา ถั่วเขียวห่อหมก มัสมางมังสา ขอเชิญแม่มา รับเครื่องกระหยะ
 บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน อย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้ำแต่งบูชา สุพะเพียนชนะนะสัมป็นนัง
 ประริณชันตุ จะมาหาแม่ นางธรณีเทวี

สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญพระภูมิเจ้าที่ รูปงามมีศรี เป็นเจ้าแก่แผ่นดิน ที่สวนที่นารักษา
 อยู่สิ้น เรือนบ้านร้านถิ่น มิได้มีอันคราย รั้ววังขังล้อม ค่ายคูประตูป้อม คอกวัวคอกควาย ที่สวน
 ไร่นา ท่านรักษาไว้ วันนี้นำไหว้ ขอเชิญท่านพา มารับเครื่องบัพถี สุกคิปะสะพลา ข้ำแต่งไว้ทำ
 บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้ำแต่งบูชา สุพะเพียนชนะนะสัมป็น
 นัง มหาลาภมหาชัยเทวา

บทขอพร

ศรีศรีสวัสดิ์มีชัย ข้ำพเจ้านี้ได้แต่งเครื่องบูชา ท่านทำวเทวา ชมเล่นชื่นใจ
 กล้วยอ้อยสมสมัย สรรพนานา ครันรับบูชาแล้วเทวาใจแก่ล้วยพรคาธา ไชยะจำเริญประสิทธิ
 โภคา ทรัพย์สินช้างม้า มูลมาก่ายกอง ขอให้ข้ำพเจ้านี้ มีทรัพย์เจ้าของ แก้วแหวนเงินทอง
 สมบูรณ์พูนมา อย่าให้รู้ขาดสาย ขอให้ข้ำพเจ้านี้ อย่ามีความไข้ โภยภัยทั้งหลาย ขับไล่เสียให้
 ไกล มีเคไชชัย อาวุธโฆตุงพลัง

โองการมหาคروب

นโมนมัสการ พระอิศวรนารายณ์ผู้เป็นเจ้าท้าวเสด็จลงมา ตั้งทำคั้งแผ่นดิน ตั้งพระอินทร์ตั้งพระพรหม ตั้งพระยมตั้งพระกาฬ พระจตุโลกบาล พระสารีบุตร พระพุทธพระธรรมพระสงฆ์ เจ้าทั้ง 3 พระองค์ ผู้ทรงพื้นแผ่นดินพระธรณี มหาปฐพีและพหลอัน นานา เธอจึงจะให้ภูทรวงศิลปศาสตร์ พระยายมราชเธอจึงจึ่งให้ทรงอาสน์ พระอินทร์พระพรหม เธอจึงจะให้ภูทำสรรพทุกอัน พระเวสกรรมเธอจึงจะให้ภูทรวงธรณีสถาน เบิกโคลนทวาร บานประคูดุ ขุดคุชชบ่อท่อทาง เธอจึงให้ตั้งพระนิพาน เบิกเนตรประธานพระพุทธรูป เธอจะให้ภูไขรูสุบป็น จิงรูปคั้งเตาเหล็ก หล่อโศคโกฐุฬาทำศาลและมณฑป ต่อ मुखพาไลคั้งฉัตรชัย ไขน้ำพุ ประจุกเกวียนราชรถ ปรากฏห้องพระโรง ชักโขลงเข้าพระเพียด ปักเสาศึกคปาก ประคูดอกดอกสลัก ปักเสาศึกคหน้าโขน จิงคะโพนและกลองชัย ปลุกไม้ไผ่ไขรูคานคั้งคิตานและคอกทวน ระณะแเกาะให้ภูขับรินคาน เบิกน้ำประจ่าป่า ฝัไม้ใหญ่ ไทรสาขา มายาผี คายโหงและคายท่า สรรพเขี้ยวสรรพางสรรพพิช เธอจึงประสิทธิให้แกภู โอมนะโมพุทธรัส กำจัดออกไป นะโมพุทธรัสค้ำกำจัดออกไป นะโมสังฆัสค้ำกำจัดออกไป เสขยถิงหุโล สวะหาย ฯ

โองการธรรมีสาร

นโมนมัสการ พระอิศวรนารายณ์ ผู้เป็นเจ้าท้าวเสด็จลงมา ตั้งผ้าคั้งดิน ตั้งพระอินทร์ตั้งพระพรหม ตั้งพระยมตั้งพระกาฬ เธอจึงจะให้ภูผลาญ คั้นไม้อันมีผี ตั้งพิธีการ เบิกโขน เบิกทวารบานประคูดุ ขุดคุชชบ่อขุดท่อทาง ขุดบางขุดสระ แเกาะรูปพระสลักหลัง ฝิงผีพรายและคายโหง คั้งต่อโลงและโกฐุฬา ทำศาลและมณฑป ทำพนมศพและพนมเมรุ ครู กูชื่อพระอนูรุธมหาเถร เธอจึงจะให้ภูคิเชือกคั้งและปลอดคขอ ขวันสายหมอสายรดคน ด้วย มนค้เธอว่าไว้ เธอจึงหยิบเอาน้ำพระปริคมาขึ้นให้มา กูจะรดคนทั้งหลาย รดวัรรคควาย รด ช้างรดงา รดขมิงขิงข่า รดพิกแพงแตงน้ำค้ำ รดแม่โพสพเจ้า อันอยู่กลางไร่และกลางนา รด ทั้งมูลกา รดมะม่วงและปริงปราง รดนางค้องเข็ญหาฝัวเขา รดหมากรดพลู รดงูขึ้นเรือน รด คนเทียวกินเดือนอยู่ในพม่า รดคนค้ำจับหลังคา รดเขี้ยววากแตกสลาย พระครูกูให้เอาคั้นมาค้อ คั้น พระครูกูให้เอาปลายมาค้อปลาย คั้นฝักไว้ค้ำพระทาย ปลายฝักไว้ธรรมีสาน โอมมะนะ จักขุทะลุมาคาล พระธรรมีสารผลาญอุบาทว์และจัญไร อุบาทว์ฝักไว้ค้ำพระไพร จัญไรฝัก ไว้ค้ำพระทาย ความไร่ฝักไว้ นาง ความสวัสคิได้แกภู โอมประสิทธิสวะหาย ฯ

(เขี้ยว แก้วประกอบ, สัมภาษณ์, 6 ธันวาคม 2543)

จำนวนที่ 6 นายอึ้ง เจริญศักดิ์ อายุ 83 ปี บ้านเลขที่ 2/1 หมู่ที่ 7 ตำบลคลองฉนาก อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทชุมนุมทเวคา

นะโมตัสสะ ภะวะเต อระหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภะวะ
โต อระหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภะวะโต อระหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเศกคาม จะรูเป กิริสิขระระตะเฏ จันตะถิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคาม
ตฺรวณะคะเน เคะหะวัตถุมหิเขตเต ภูมมาจาขันตุทเวา ชละถละวิสะเม ยักขะคันธัพพะนาคา คิฏ
ฐันตา สันติเกยัง มุนิวระวะจะนัง สาระโว เม สุณันตุ รัมมัสสวณะกาโลยัมกะทันตา รัมมัส
สวณะกาโลยัมกะทันตา รัมมัสสวณะกาโลยัมกะทันตา

นะโมอันว่านัมสการปฤษฏารังคัธัญชูลิขันธเหเนือเสียรศิริโรโรนั คัวยจิตข้าพเจ้านี้
เปรมปรีดีปราโมทย์สโมสรจันง แห่งกษัตริย์ปิติยางคัอันเรื่องเคช ทั้งทั่วไทเทเวศทั่วทุกสถาน สกค
ข้าพเจ้าอยู่ชั้นกามาพจรสวรรค์ กามาอยู่ในกามภพมหันต์จังหวัดวง จรูเปเทพเจ้าดำรงอยู่ในรูปภพ
ศิริสิขระตะเฏเทพเจ้าในห้วงมหรณพเพลิงขระเขตเขาคุณนระ จันตะถิกเขเทพเจ้าอันแน่นั่งเนืองนอง
ในอากาศ วิมานอยู่ในวิมานมาศรัตนมณเฑียรที่เป็นเทพเจ้าอยู่ในเกาะเวียงน้อยใหญ่ รัฎฐะเทพเจ้า
อาศัยอยู่ในเรือนหลวง จะคามเทพเจ้าทั้งปวงอยู่ในบ้านน้อยและบ้านใหญ่ ตรวนคหเนเทพเจ้าอยู่
ในหมู่ไม้ไพรพฤษภาสาด เคะหะวัตถุมหิเขตเตเทพเจ้าอยู่ที่บ้านเรือนและไร่นา ภูมมาเทพเจ้าอยู่ที่พื้น
ภูมิประเทศ จันตุทเวาข้าขออัญเชิญจงสโมสรมาประชุม ชลถลวิสะเมเทพเจ้าอยู่ที่ลุ่มน้ำและบน
บกมิได้เสมอกัน ยักขคันธรรพนาทาทักยักขาและคนธรรพณ์นาคราชผู้เป็นใหญ่ คิฏฐันตาสันติเก
ยัง เทพเจ้าอยู่ทุกเกาะแก่งตำบล มุนิวระจันงข้าขออัญเชิญพระฤทธิทุกแห่งหนอันศักดิ์สิทธิ์ฤทธิรณ
ด้วยเคชา สารุโวเมสุณันตุข้าขออัญเชิญเทพคาอันเรื่องเคชซึ่งสถิตอยู่ในอมรพิมานมาศเมืองฟ้า
รัมมัสสวณะกาโล ยัมกะทันตา ข้าพเจ้าขออัญเชิญทั่วเทเวศสิ้นขอบเขตจักรวาล ของงมาสโมสร
ประสานในเวลา นี้ ขออวยชัยให้สวัสดิ์แต่ท่านเจ้าภาพผู้เรืองศรี ให้โห้ขึ้นสามทีล้นน้ออวยชัย

บทเหล่าเคารพคุณ

ลูกขอขอร ขันนัมสการ เคารพแต่ท่าน ผู้มีพระคุณ เคารพพระลิก นึกถึงผู้ที่
บุพการี ที่มีเกื้อหนุน ขออัญชูลิ ผู้มีพระคุณ ท่านได้กรุณา ได้เลี้ยงเรามา เคารพบิดาและมารดร
ของลูกเสียก่อน เป็นทิศเบื้องหน้า ท่านมีพระคุณ ได้กรุณา เลี้ยงลูกโตมา พระคุณมากมาย ลูกขอ
เคารพ น้อมนมาพ่อแม่ มาช่วยดูแล ตัวลูกเองไว้ จะไปทำชั่ว ในงานใดๆ ขอให้มีชัย และมีโชคดี
ใครจะด้อน ผมงก็ต้องสู้ มาลองกันดู สักสองสามปี ผมงมีเชื่อคุณครุ ท่านเป็นผู้มี ใจเอื้ออารี ท่านให้

วิชา ครูอุปัชฌาย์ และท่านอาจารย์ ท่านสอนให้มัน ในการศึกษา ประสาทประสิทธิ์ ท่านให้ความคิด ผมจนแตกฉาน ผมมีภูมิรู้ เพราะครูอาจารย์ แต่ว่าครูนั่น หรือก็มากมาย ครูพักลักจำ ที่นำเสนอ เป็นศิษย์ก็คือง เคารพกราบไหว้ ครูสอนครูตั้ง ครูนั่งบรรยาย ทั้งครูที่ให้ ทั้งเวทย์และมนต์ ครู ศิลปิน ครูศิลปะ ขอการวะ เอาไว้อังลิ้น ท่านได้ประสิทธิ์ ใจจิตเวทมนตร์ ท่านได้ฝึกฝน ให้การวิชา คุณครูอาจารย์ นั้นมีอยู่สิบ จะขอยกหยิบ ขึ้นมากล่าวว่า ท่านได้ทำทาน ในด้านปัญญา ในการศึกษา กับศิษย์อย่างดี จะขอเคารพ คุณไตรรัตน์ พระคุณมีซัด รัมมะกล่าวชี้ พระคุณมากมาย มีในบาติ พระคุณท่านมี เอนกอนันต์ รัตนศรี เมื่อแปลไปแล้ว ก็เปรียบด้วยแก้ว มีสามประการ ในศาสนา นั้นมีมานาน เราชาวพุทธนั้น เคารพบูชา พระพุทธพระธรรม สามคือพระสงฆ์ เป็นหลักขององค์ พระศาสนา ท่านมีพระคุณ ได้กรุณา เราควรวบูชา ไว้เป็นประจำ คุณพุทธเจ้า มีห้าสิบหก เป็นจอม ไตรโลก ท้าวพทั้งสาม ท่านตรัสรู้ เป็นผู้แนะนำ ยกเอาทางธรรม ลีนมาแสดง ท่านได้สอนสัตว์ ให้ คลายทุกข์โศก สวรรค์นรก ท่านก็รู้แจ้ง อริยสัจ ท่านจัดแสดง ท่านสอนให้แจ้ง ในทางนิพพาน คุณธรรมเจ้า ท่านกล่าวเอาไว้ ก็มีมากมาย พระธรรมชั้น มีถึงแปดหมื่น และอีกสี่พัน พระ ธรรมชั้น นั้นก็มากมาย รวมธรรมทั้งหลาย เรียกไตรปิฎก จะขอยกหยิบยก เอามาขยาย พระธรรมพระ สุตตร และพระวินัย ท่านกล่าวไว้มากมี คุณพระธรรม ถ้าเลิศคุณค่า ท่านขอมรักษา ให้แก่ผู้ปฏิบัติตาม พระธรรมที่ตี ก็ขอมจะหนี หนทางอบาย โครปฏิบัติ เครื่องคิดศีลธรรม ก็ไม่มีความ ที่จะเสียหาย เพราะว่าธรรมา รักษาจิตใจ รักษาและวาจา คุณมีสิบแปด คือคุณพระสงฆ์ เป็นผู้สืบโยง พระ ศาสนา ท่านได้เรียนธรรม มาตามคำรา พระสงฆ์นั้นหนา มีสองประการ ข้อหนึ่งนั้นหนา พระอริย สงฆ์ คือได้กับพระอรหันต์ ข้อสองคือสงฆ์ ในปัจจุบัน ที่เราเรียกกัน สมมุติสงฆ์ ทั้งสองพระสงฆ์ เป็นผู้สืบศาสนา รักษาศีลขัด ไม่ลืมนี่ไม่หลง ศาสนานั้น จะมันยืนยง ก็เพราะพระสงฆ์ ท่านได้นำมา ได้พระธรรม ไปตามคำกล่าว ของพระพุทธเจ้า สงฆ์ได้ศึกษา ได้แก่พระธรรม ไปทั่วโลก พระ สงฆ์นั้นหนา เผยแผ่พระธรรม แต่พอจบครบไตรรัตน์ เคารพกษัตริย์ ผู้ครองสยาม ท่านเป็น ประมุข ทั่วทุกพระนาม มาครองสยาม แวนแคว้นแดนไทย ท่านได้ปกครอง แหลมทองเรานี้ ขอ เทิดด้วยเกล้ายิ่งใหญ่ ไทยไม่ต้องขึ้น กับชาติอื่นใด ไพรฟ้าทั้งหลาย อยู่สุขร่มเย็น ที่เราเคยเห็น พระ บารมี เคารพศักดิ์ศรี เอาไว้สูงเด่น ประชาชาวไทย มีใจร่มเย็น ที่เราได้เห็น ปกป้องครองมา ขอ เทิดด้วยเกล้า พระบารมี ที่ปกเกศ ปวงชนทั่วหน้า ก็เพราะพระองค์ ทรงกรุณา ต่อชาวประชา พสก นิกร มีทศพิช และราชธรรม ปกครองสยาม มิให้เดือนร้อน ประชาชาวไทย ทั่วในนคร ถวายพระ พร นมัสการ พระชนมายุ และบารมี ของงเป็นที่ ให้ยังยืนนาน พร้อมด้วยพระองค์ ท่านจะสำราญ ท่านเป็นมิ่งขวัญ ของเราชาวไทย พระคุณที่ต่อ จะขอเคารพ คุณแม่โพสพ ที่นำเลื่อมใส ชีพลูกขึ้น ยง ดำรงอยู่ได้ ก็เพราะอาศัย ข้าวเลี้ยงชีพมา พระคุณนั้นหนอ ผมจะขอกล่าว มีสามสิบเก้า โบราณ ท่านว่า พระคุณของข้าว เลี้ยงเราโตมา ช่วยเหลือชีวา ปวงประชาน พระคุณที่ต่อ จะขอบูชา คุณ แม่คงคา คุณมีเหลือล้น ทั้งอาบทั้งดื่ม ปลาบปลื้มกมล ล้างหน้าเป็นต้น คุณมีแน่นอน คุณแม่ คงคา รักษาเปลื้องหาย ขามร้อนคราใด ก็คลายหายร้อน คุณของอุทก คู่โลกอุทร คุณมีแน่นอน

ขี้สับประการ คุณแม่ธรณี นั้นมีอยู่สับ จะขอกหยิบ เอามากว่าขาน ได้ปลุกอาศัย คุณแม่ธรณี นั้นมีมากมาย อีกพระคุณพระพาย มีเจ็ดพอดิ คุณพระพาย ได้กระพือพัด คือให้อากาศ ในสถานที่ หายใจออกเข้า ให้เราอย่างดี ก็เพราะลมมี พัดไปพัดมา คุณพระเพลิง ท่านว่ามีห้า ท้าวก็ช่วย โลก จะยกขึ้นว่า อาหารทั้งหลาย ที่ได้สุขมา สาเหตุเพราะว่า เราต้องใช้ไฟ ก็ผิงเพราะเป็นแหล่ง ให้ แสงสว่าง พอได้ประทัง ความมืดไว้ได้ คุณดินและน้ำ ทั้งลมทั้งไฟ เคารพกราบไหว้ ทุกวันทุก คิน

บทนะโมแปล

นะโมคัสสะ ภควะโต อระโศสัมา สัมพุทธัสสะ นะโมคัสสะ ภควะโต อระโศสัมา สัมพุทธัสสะ นะโมคัสสะ ภควะโต อระโศสัมา สัมพุทธัสสะ

นะโมข้าจะขอขุติไหว้ พระศรีรัตนตรัย โมลีโลกอุบัติน้อยโอมะทั้งสามภพ ไม่เทียบ เทียมเปี่ยมปรารถนารบถึงสอง คัสสะภควโต แห่งพระองค์ ทรงเครื่องศึกษาเพศ ข้าขอยกกรขึ้น เหนือเศศ ต่างประทุมเมศประทุมทอง เนตรของข้าพเจ้าทั้งสอง ต่างประทีปแก้ว อระโศโต พระ องค์ทรงหักเสี้ยซึ่งกิเลส สัมมาสัมพุทธัสสะ ท่านครัสรู้อารยธรรม ด้วยพระองค์เอง ทรงพระปัญญา เลิศสิ้นปัญญา เป็นหลักบรมครู เป็นหลักโลก หวังจะพาสัตว์ให้ข้าพโอมะสงสาร มีมารมาประหาร หัก สารประจักษ์ประกอบไปด้วยกำและกง มิให้สัตว์เวียนวงอยู่ในภพทั้งสาม จึงได้ทรงพระมาน ชื่อว่าพระอะระหังสัมพุทธโธ ท่านดับโทโสโมโหหาย โลภะละลายซึ่งทรงบาป ท่านทรงอิสรภาพ อันเรื่องเดช ทรงศีลสังเวชเป็นชินโรส ย่อมปลดเปลื้องจากกิเลส เล็งเห็นเหตุแล้วหลีกหนี ท่าน สำรวมอินทรีย์มัชฌันชณะนิกร ทรงศีลสังวรณความดี ทรงพระบารมีปัญญามั่น คังพระขรรค์เพชร เค็ดบ่วงมาร มาหยิบพานติดด้วยผอบแก้ว ซ่อนขึ้นแล้วด้วยปัญญา เห็นอาการสามสับสอง เป็น เหล่าล้วนเครื่องอุทาน อันที่ว่าจะเป็นแก่นสารหาบมิได้ ย่อมจะเป็นเวรภัยมาบีฑา มีแต่ความ ชรามรณาไม่ประจักษ์แจ้ง หน่ยแห่งในทางฆราวาส ขาดเค็ดลงไปให้เห็น

บทสรรเสริญพระรัตนตรัย

โย พุทธโธ อันว่าสมเด็จพระสรรเพชญ์ พุทธองค์อันทรงพระคุณนามสับประการ พระคุณนามเบื้องต้นเป็นประธาน คือพระอรหันตนิสินโน พระองค์ทรงสถิตเหนือรัตนบัลลังก์อัน วิจิตร อันเกิดแก่พุทธฤทธิ บารมีวรโพธิบัลลังค์ใน ด้วยไม้พระศรีรัตนมหาโพธิ์พุกขมณฑล บารังสะเส นัง ยังพระขามารและพวกพลมารให้พ่ายแพ้หน้าหนี ด้วยพระสามระดิงสะบารมี ที่สร้างสมพระ องค์ไคคังปะณะมะมิพุทธัง ข้าขอน้อมเศียรศิโรคม ไหว้วันทะนิยะบุชา กายวาจาโมงานพระองค์ นั้น อะยังธัมโม อนึ่งพระนบโลกกุตระธรรม เจ้าเก่าประการ สับทั้งพระปริโยสานอย่างยิ่ง นิบบานิ โก จะนำสรรพนุขย์ทั้งหลาย ให้เสวยสุข ดับชาติขราพยาธิมรณะทุกข์ให้สิ้นโสภ เข้าสู่สิวง คะปะปะโมกข์วิมานเมือง คังปะณะมาธิมมัง ข้าขอรกราบทนัย ประนบน้อมเศียรต่างสุวรรณ

บุษบง ประจงเจียรแจ่มจรัสสังโฆ อนึ่งอัญญาองค์อริยสงฆ์บรรพสัตว์ สาวกเวไนยสิสุทโธ ทรงคัด
 ผ่องใสสุททนิเชก สันตนิฉังทั้งสิโย ตำรวมอินทรีย์เอกเอี่ยม สงบงามย่อมประพฤติกามพุทธรบัญญัติ
 อดระหังทักจีณโย ควรจะนำมาซึ่งศรัทธาโสมนัสสนองผล แห่งอมรเมืองบนและมนุษย์ ตั้งปะ
 ณะมามีสังฆัง ข้าพขอน้อมถวายมนินทรีย์วิสุทธวิสุทธิศถาวบุชา เป็นข้าในพระโคตรรัตน ด้วยเฉา
 ตามสัจย์ที่ถือนั้น จงคุ้มครองป้องกันสรรพภัยจัญไรรอน ขจัดเสียดซึ่งอกุศลนิเวศน์ทางมรรคผล
 ข้าพเจ้าจะขอกล่าวสารพุทธภายิคมมงคล ผู้แล้วผลในบรรพชา ขอพระเดชพระคุณจงคดแต่งวาจา
 ซึ่งข้าพเจ้าให้ประกาศศิต จะอวยพรสรรพสิทธิอุทิศประการใด ขอให้มิมีเคโหชัยทุกสิ่งสิ้น เหมือน
 โอบรู่องค์อัมรินทร์โกสิย์ ประสิทธิ์พระพรให้พระศุคติล้อมนาง พระพรนั้นไม่เสื่อมสร้างสูญหาย
 ข้าพเจ้าจะอวยพรทั้งหลายขอให้เหมือนฉะนั้นแล้ว จะขออัญเชิญเทพเทวัญทุกชั้นฟ้า มีพระอิศวรเจ้า
 โลกาเป็นประธาน ทรงโคอุสุภราชเป็นพยานอันยอดเยี่ยม เชิญพระขันธกุมารมิ่งโอรสราช ทรงมยุรา
 เป็นพาหนะอาสน์อุคมติ เชิญพระจักรกฤษณ์ฤทธิเรืองศรี ทรงครุฑโพยบินเวหาเหิน ไม่มีผู้ใดจะล่วง
 เกินประมาทหมิ่น เชิญองค์อัมรินทร์เจ้าเวษยันต์พระเวศนุกรมกับพระมาตุลี เทพเจ้าในจักรราศีทุก
 แห่แห่งหลัก พระอาทิตย์เทวาอันเรืองเดช อินทรณารัตนประเวศเทียงเวียงวาง ขอเชิญมาช่วยชูค้ำ
 ในพิธีกรรม มารับเอาอานิสงฆ์ในบรรพชากรรม ที่เกิดผลให้เจริญเทพโสภณพูนสวัสดิ์ แล้วจะมีจิต
 โสมนัสศรัทธาด้วยช่วยแนะนำนิเทศ ขอมอบเครื่องกุศลเหตุแก่หมู่ญาติ ซึ่งล้มหายตายจากไปทน
 ทุกข์ ให้ได้เสวยสุขบำบาศบาปด้วยส่วนกุศลผลบุญลาภที่อนุโมทนา ข้าแต่เทพยดาเจ้าทั้งหลายเอย
 เชิญมาสู่ที่สโมสรสันนิบาต ด้วยถ้อยคำประกาศอัญเชิญชวน อันเนกธัมมามีนี้ควรจะคำนับ ด้วย
 ต้องในเยี่ยงอย่างแบบฉบับพุทธประเพณี เมื่อครั้งสมเด็จพระชินสีห์ศาสตราจารย์ จะสำเร็จโพธิญาณ
 ด้วยบรรพชาจารีวัตร ขึ้นแต่สมบัตินวมจอมจักรพรรดิมาตั้งแต่แล้ว พระทูลกระหม่อมแก้วก็ไม่เอื้อ
 เพื่อ อุปมาเหมือนอยากเขื่อนเชื้อฝอยห้วงอยู่ในพระบาท อีกพระพิมพ์พาราหุลราชโอรส พระองค์ก็
 เปลื้องปลัดตั้งพระทัยหมายเป็นพระโปรดสัตว์ พระองค์ออกบวชจึงได้ตรัสสมประสงค์ ตาม
 จาริตพุทธพงศประเพณี เทพเจ้าทุราสีอินทรีพรหม ช่วยกันแซ่ซ้องนิมนนัมัสการบูชา ด้วยเหตุ
 ดังนั้นจึงป่าวร้องเทวดาตามแบบอย่าง กุลบุตรที่บวชเล่าก็นับเข้าพิธีทางมหาภิเนษกรรมณ

(อัง เจริญศักดิ์, สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2543)

สำนวนที่ 7 นายมด เกิดแก้ว อายุ 72 ปี บ้านเลขที่ 220 หมู่ที่ 5 ตำบลคอนสัก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทชุมนุมเทวดา

นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต
 อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมตัสสะ ภควะโต อรหะโตสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเคกามะ จะรูเป คิริสิจะระตะเถ จันตะถิกเข วิมานะ ทีเป รัฎฐะ จะคามะ ตรุ
 วนะคะหะเน เคะหะวัตถุมหิเขตเต ภูมมาจาขันตุมเวทวา ชลละถะวิสะเม ยักกะขันธัพพะนาคา คิฎฐัน
 ตา สันติเกย้ง มุนิวระวะจะนัง สาระโว เม สุณันตุ รัมมัสสวณะกาโลอะขัมมะทันตา รัมมัสสวณะ
 กาโลอะขัมมะทันตา รัมมัสสวณะกาโลอะขัมมะทันตา

บทไหว้ครู

พุทธรังวันทิตวา ข้าพเจ้าไหว้แล้วซึ่งพระพุทธคุณัง รัมมังวันทิตวา ข้าพเจ้าไหว้
 แล้วซึ่งพระรัชมคุณัง สังฆังวันทิตวา ข้าพเจ้าไหว้แล้วซึ่งพระสังฆคุณัง ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระ
 พุทธเจ้า คุณพระรัชมเจ้า คุณพระสังฆเจ้า คุณบิดามารดา คุณครูอุปัชฌาย์และครูอาจารย์ คุณพระ
 ฤาษีนารถ คุณพระฤาษีมาลัย คุณพระฤาษีตาไว คุณพระฤาษีตาไฟ คุณพระฤาษีประลัยโกฏิ คุณ
 พระฤาษีกัสสปะ คุณพระฤาษีไตรรัตน์ คุณพระฤาษีคัสสมงคล ทั้งพระเพชรหนูกัน และนักสิทธิ
 วิชา ทั้งนางธรมีนางคงคา พระพาย พระเพลิง พระอิศวร พระผู้เป็นเสด็จมาประสิทธิพรชัยให้
 แก่ข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าขออัญเชิญเทพยดาทั้งหลาย ท้าวทั้งพื้นปฐพี พระฤาษีทั้งร้อยแปดคน บาดาล
 คล สรรพพิทวิทยา ครูพาศครูเฒ่า ครูอักษระ ขอประสิทธิพรให้แก่ข้าพเจ้า ในกาลบัดนี้เทอญ

อิติปิโส ภควา ข้าพเจ้าขอเชิญพระสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จงมาอยู่เหนือเกล้าเหนือ
 หูเหนือผม ขอเชิญพระพรหมมาอยู่ ณ เบื้องหน้าซ้าย ขอเชิญพระนารายณ์มาอยู่ ณ เบื้องหน้าขวา
 ขอเชิญพระคงคามมาเป็นพรหมราช ขอเชิญพระพายคามมาเป็นลมปาก ขอเชิญพญานาคเข้ามาเป็น
 สร้อยสังวาลย์ ขอเชิญพระกาฬเข้ามาเป็นเบื้องใจ ข้าพเจ้าทำการอันใดโปรดมารับใช้อำนาจได้เขียน
 ปิชา อย่าได้ประมาทพลาดพลั้ง พระคุณครูแต่หนหลัง พระฤาษีทั้งร้อยแปด ขอเคชะคุณครูบาที่
 มาเลิศล้ำ พระคุณครูอยู่ในธรรม จงมาช่วยอวยพระพรชัยให้แก่ข้าพเจ้า พุทธังประสิทธิ มหาประ
 สิทธิ รัมมังประสิทธิ มหาประสิทธิ สังฆังประสิทธิ มหาประสิทธิ

โองการธรรมนิสารน้อย

โองการพินธุนาถัง อุปลันนัง พรหมาสะหะปะตินา มะ อาทิกัปปเป สุอาคะโต ปัญจะปะ พุ
 บังทิสวา นะโมพุทธาเย วันทะนัง

สิโรเมพุททะเทวัญจะ นะลาเตพรหมเทวดา หะทะยังนาราเยกัญจะระ ทะเวหัตถะจะปะระเม
 สุราปาเท วิษณุกัญจะระ สัพพะกัมมาประสิทธิเม

สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะโสตถิกะวันตุม สัพพะรัมมานุภาเวนะ สัพพะโสตถิกะวันตุม
 สัพพะสังฆานุภาเวนะ สัพพะโตถิกะวันตุม

สิทธิกิจัง สิทธิกัมมัง สิทธิการิยะตะภาคะโต สิทธิเตโช ชโยนิจัง สิทธิตา โภณวันตะรัง

(มค เกิดแก้ว ,สัมภาษณ์,3 ธันวาคม 2543)

ตำนานที่ 8 นายสมพร โสภผล อายุ 65 ปี บ้านเลขที่ 21 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าชนะ
อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทพุมนุเมทเวคา

นะโมคัสสะ ภควะโค อระโหโคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมคัสสะ ภควะโค
อระโหโคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ นะโมคัสสะ ภควะโค อระโหโคสัมมา สัมพุทฺธัสสะ

สักเค ข้าพเจ้าจะขออัญเชิญเทพเจ้าซึ่งสถิตอยู่ในฉอกามาพรสวรรค์ กาม อยู่ใน
กามภพอนันต์จังหวัดควงศ์ จะรูป อยู่ในรูปภพโสฬสมหาพรหม สิริสิขารคเต ซึ่งสถิตอยู่ในภุษา
ห้วยเหวคูหาขอดีร์ จันตะถิกเข เทพยคาแน่นแนวนเนื่ององในอากาศ วิมาน อันเสวยสวัสคีร์คน
พิมานมาศมณเฑียรทอง สิปรัดเถจะคาม อยู่ในก่องแก้วเมืองหลวงพระนครใหญ่น้อย ครวณะก
เน อยู่เคหะวัดอุเขตเค อยู่ในเคหสถานบ้านน้อยและเมืองใหญ่ทั่วทุกชนบท ภูมมา ที่สถิตปรากฏอยู่ใน
ในสงสารพระภูมิเจ้าที่ จยันตุเทวา ข้าพเจ้าจะขออัญเชิญเร่งเร็วรีบเข้ามาในเวลานี้ให้พร้อมกัน จะ
ละชะละวิสเม เทพเจ้าซึ่งสถิตอยู่ในห้วยหนองคลองบึงบางแม่น้ำใหญ่ไพโรพฤษา ทุกห้อมหม้อ
ลดาวัลย์ ที่เสมอกันก็ดี ไม่เสมอกันก็ดี ยักกะคันทัพพะนาคา ทั้งยักขาครุฑันสูบันและนาคา คีศ
สันตาสันติกะยัง อีกเทพยะเจ้าซึ่งสถิตเกาะแก่งแห่งตำบล มุนีรวจะนัง ข้าพเจ้าจะขออัญเชิญพระ
ฤาษีทุกแห่งหน อันศักดิ์สิทธิ์ฤทธิรินด้วยเคชา สารโวมสุนันตุ ข้าพเจ้าจะขออัญเชิญเทวดาอันเรื่อง
เคช ซึ่งสถิตอยู่ในอมรพิมานเมศเมืองฟ้า รัมมัสสวนะกาโล อัยมกะทันดา ข้าพเจ้าจะขออัญเชิญ
ท้าวเทเวศสันขอบเขตจักรวาล จงมาสโมสรและประสานในการครั้งนี้

สิบนิ้วข้าไหว้ ยกขึ้นเหนือเกล้า ไหว้ท้าวปิรุวิ ไหว้ นางธรณีทุกแห่งแหล่งหล้า
สิบนิ้วข้าไหว้พระยานาคนาคา ภาคหน้าบายดาเทวาชั้นบน ข้าขอที่นั้งที่ตั้งน้ามนตร์ เทวาทุกคน
จงได้เมตตา ขอที่ตั้งฉัตร โรงระมัดเพ็จจา ขอที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน เรือกสวนไร่นา ขอให้เขาว่า
จงได้เอ็นดู ขอที่ตั้งฉัตร ครุจงได้เอ็นดู ทุกหมู่เทวา ของที่ตั้งราชภูมิชัย อุบาทว์จิงไร จงวินาศวิ
นายสาย

บทเชิญเทวดาทั้งแปดทิศ

สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญอินทร์พร ท่านท้าวอัมรินทร์ ในวิมานฟ้า ข้าน้อบร้องเชิญ
ปุพรมลาคผ้า ขี่ช้างตัวกล้า ลงมาในศาล บริวารทั้งหลาย เร่งมาจงพลัน มาสู่ในสถาน ผู้ทิศบูรพา
เร่งมาอย่านาน ริพลทหาร ห้อมล้อมไสว วันนีมาถึง เอาเป็นที่พึง ขอพรขอชัย เชิญมารับรางวัล

สารพัดมีใน กินแล้วพาไป เกทภัยทุกประการ ท่านจึงเรียกหา อุบาทว์นานา ลงจากเรือนท่าน พระเคราะห์วันเดือนปี อีกทั้งพระเคราะห์ยาม ทุกข์ภัยลวนลาม ท่านจงพาไป

อาคมเขี้ยวไหว้ ขอเชิญพระเพลิง ชีแรดตังเถลิง คือคังเปลวไฟ บันดาลให้ผุค เป็นลางน้อยใหญ่ ผุคขึ้นที่ใน บ้านเรือนเคหา ชาวสวนชาวไร่ ชาวบ้านทั้งหลาย เห็นประจักษ์แก่ คา มิได้ก่อไฟ ควันผุคขึ้นมา ที่ในเคหา ระเบียบนอกชาน เจ้าเรือนแต่งท่า เครื่องอันนานา มีมาก ทุกประการ ขอเชิญเทวา ลงมาในศาล บูชามัสการ ขอลาภขอพร

ทักษิณเข้าไหว้ ขอเชิญพระยมท้าว ผู้คุมขี้ควาย ตัวกล้าทำให้ เขาหักข้างซ้ายข้าง ขวาเป็นหมู เป็นหมาคลอกลูกบนเรือน เกิดด้วยพระเคราะห์ วันปีเดือนเชิญ ลงจากเรือนค้ำับ ถวาย

สิบนิ้วตัวข้าตั้งเหนือเศียรรา ขอเชิญพระนารายณ์ รูปงามบริสุทธิ์ ชีครุทผันผาย เสด็จโดยหมาย สู่ทิศหรีดี บังเกิดเป็นลาง นำเค้าต่างๆ เป็นลางมากมี อุบาทว์บังเกิด เป็นลางค่าง บ้างชะนี้ พระอินทร์ภูมิ ให้เชิญเทวา ท่านอย่าหนักหน่วง เชิญรับบวงสรวง รูปเทียนชวลา กระแจจวงจันทร์ นำมันกฤษณา เจ้าเรือนแต่งท่า ขอลาภขอพร ศัตรูหมูร้าย อย่าเข้ามาใกล้ หลบหนีชอกช้อน คุมเสียดจิงไร โปษภัยอันเคือคร้อน ขอเชิญภูธร เสด็จเสวยรมย์

ปัจฉิมเข้าไหว้ ขอเชิญพระพิรุณท้าวผู้คุม ชีนาคผันผาย เมฆตั้งขึ้นมา ทัวทั้งชลา ตกใจวุ่นวาย ทำให้ฝนตก ผิดฤดูนาไร่ ผุงชนทั้งหลาย เจ็บหัวมัวคา ข้าน้อยร้องเชิญ อย่างหนึ่งอย่า เนิน มารับของบูชา ขอลาภขอพร ทุกสิ่งนานา ขอให้เทวา พาเอาอุบาทว์ไป

พ่ายเข้าไหว้ ขอเชิญพระพายรูปงามประไพ ชีม้าผันผาย เสด็จโดยหมาย อากาศ ห้วนไหว มีค้มวอนันต์ ทำให้ลมพัด ต้องไม้หักทับ ย่อยยับทับกัน พัดเปิดประตูเรือน ประศุนคร นอกในเขตขันธ์ ย่อยยับสลอน พัดต้องเคหา ท่านท้าวเทวา ทำภัยเคือคร้อน เรืออยู่ในน้ำ พัดซัด ชื่นคอน พัดถูกสาคร สะทอนสนั่นพระดิน ให้ข้าขอเชิญเทวา มาเอารางวัล อุบาทว์อุบัติ พัดพา ไปปล้น ไร่นอกเขตขันธ์ อย่างมาพะพาน ข้าวของนานา ข้าแต่งไว้ท่า มีมากทุกประการ ขอเชิญ เทวา ลงมาในศาล ถ้อยคำอ่อนหวาน พระอินทร์เล่าโลม

อุครเข้าไหว้ พระอินทร์ขอให้ ขอเชิญพระโสม คอยเผ้าคอยว่า บูชาเล่าโลม เป็น ที่ปฏิโลม ชีวัวผันผาย มาเอารางวัล ทุกสิ่งสารพัน แต่งไว้เหลือหลาย ทำให้เจ็บปวด ร้อนร่ำมาก มาข เทวาทั้งหลาย บอกให้ฟังกลัว ไก่คลอดเป็นไข่ ผิดเพศวิสัย สี่ตีนสองหัว ท่านเจ้าเคหา หน้า ตามีค้มว โรครุมกลุ่มตัว เป็นทุกข์ร้อนรน บังเกิดเป็นลาง อัจจรรย์ต่างๆ ระหะหน กำเนิดแม่ หลึง คลอดลูกสองคน เทवाद้วนตน ลงมาจนจบ

อีสานเข้าไหว้ พระอินทร์ขอให้ เชิญแม่โพสพ แต่งเครื่องบูชา นานามีครบ รูป เทียนนอบนบ ข้าแต่งบูชา คุณท่านที่สุด รักษามนุษย์ ขึ้นไปข้างหน้า เสด็จขี่ลากราย ลอยล่อง ท่องมาฉัตรธงแห่หน้า ลงมาในศาล อย่าได้หลอนหลอก นอกชานเรือนนอก ชอกช้อนในสถาน ในหมอนในฟูก ในประตูใบदान ใบเคหาสถาน เสาคังข้อแป้ พระอินทร์ให้เชิญ เทवादำเนิน ลง

มาแข่งแข่ง มารับมิ่งขวัญ กำเนิดเหลือแหล่ ไร้พลอัคเณ เสด็จลงมา ข้าน้อยร้องเชิญ เสด็จดำเนินลง
มาไพลันอย่าช้า อยู่ให้เขื่อนลงมาให้สิ้น พระอินทร์สูงศักดิ์ ให้ชักสายสิญจน์ ลงมาให้สิ้น พระ
เคราะห์วันปีเดือน ครั้นชักลงแล้ว เทวาท่านเดือน เขื่อนลงจากเรือน ลงจากสถานไว ๆ ข้าวของทั้ง
ปวง เครื่องอันบวงสรวง ข้าตกแต่งไว้ ถ้าพระอินทร์เป็นใหญ่ เธอให้ลงมา เทวาทันองค์ โดย
ยศศักดิ์ ชักชวนกันมา นานาเนื่องนอง ปริณชันทูจะมาหาเทวา

บทกำเนิดพระกมุติ

มือข้าสิบนิ้ว สอดขึ้นระหว่างคิ้ว ประนมมมัสการ จักขูเข้าทั้งสอง ต่างประทีป
ชวาลา ขอดวายแก่พระผู้เป็นเจ้า ปีนปกเกล้าโลกา ข้าไหว้พระศาสดา ได้เป็นครูผู้สั่งสอน เทวา
และมนุษย์ ท่านโปรดสัตว์ทั่วดินคอน พระธรรมอันบวร อีกพระสงฆ์ผู้ทรงศีล คุณแก้วทั้งสาม
ประการ มาเป็นประธานในแผ่นดิน มนุษย์จะทำกิน คิดถึงคุณทุกเวลา ข้าไหว้ทั้งคุณครู สอนให้รู้
ทุกสิ่งสา ข้าไหว้คุณบิดรและมารดา คุณปู่ย่าและตาชยา คุณญาติมาจนันต์ คุณญาติกาสิ้นทั้ง
หลาย ขอเชิญท่านมาคุ้มภัย ข้าพเจ้าจะทำกร ที่สถานบ้านเรือนเคหา ตัวข้าขอร้องเชิญกรุงพาลี
ท้าวเนกา บริวารเรื่องฤทธา นางธรรณีเมขลา ทำบูชาทั้งแปดทิศ อันมีฤทธิต่าง ๆ กัน ทำบดสิบสี่อัน
ท่านแนะนำแต่ก่อนมา บัดกมุติทำสามชั้น บริวารนั้นสามมุมตรา กรุงพาลีสี่เหลี่ยมหนา บัดนาคทำ
สามมุม บัดนางธรรณี ทำงศ์เป็นบัคกลม ตามคำครุผู้นิยม คุณาชมงามพึงใจ บัดพระปริตนั้น ทำ
เก้าชั้นเป็นบัคใหญ่ มหาลามหาชัย มีในบัคใหญ่นั้นหนา ตรงหีบขมด้มแดงขาว อีกมะพร้าว
และถั่วงา ถั่วถั่วถั่วโกสนา ทั้งผักปลาและปลาข่า เนื้อเบือและมังสา เอาสุรามาประจำ ข้าวดอก
จอกไม้่น้ำ ทั้งรูปเทียนและของหอม หีบใส่บัคให้งศ์ สิ่งใดมิให้เฟิศพร้อม ธงเทียวปีกรายล้อม
โปรยข้าวดอกคอกมาลา ตกแต่งประดับประดา เอามานูชากรุงพาลีและกมุติ

เดิมแรกตั้งปฐม พระกมุติโมกรุงพาลี ทั้งสองนายเป็นเจ้าแก่แผ่นดิน ในรัฐพิน
ดังใจหมาย พระกมุติทั้งสองนายได้เป็นใหญ่ในธรณี จึงพระผู้เป็นเจ้า สมเด็จท้าวพระชินสีห์ เธอ
ขอแผ่นดินที่แก่กมุติ ทั้งสองนายพระกมุติกรุงพาลี พึงพระชินสีห์บัคเดียวใจ จึงได้ดวายแก่ท้าวไท ผู้ปีน
ปกเกล้าโลกา พระผู้เป็นเจ้าขอที่สามอย่างครา สองอย่างครึ่งออกไปถึงขอบจักรวาล กรุงพาลีและ
กมุติ ถอยออกไปนอกเขตรขันธุ์ แล้วยกมือขึ้นนมัสการ ขอโปรดปราณเพียงเท่านั้น ของพระทรง
ธรรม จึงโปรดเกล้าเข้าทั้งสองรา จึงองค์พระผู้เป็นเจ้า ท้าวจึงมีพุทธฎีกา ว่าแต่นี้ท่านทั้งสองรา
อย่าได้ล่วงข้ามเขตไป พระกมุติกรุงพาลี พึงพระชินสีห์บัคเดียวใจ จึงนั่งคริคำริไป ว่าเราได้เครื่อง
บูชา แห่งมนุษย์และสัตว์ชน จึงกราบทูลขึ้นบัคคลว่า ภัณฑะกะวะ ข้านแต่พระผู้เป็นเจ้า ปีนปก
เกล้าโลกา ขอพระองค์จงทรงพระกรุณา แก่ตัวข้าทั้งสองนี้ ตัวข้าทั้งสองนี้ ตัวข้าทั้งสองนาย
ได้ดวายแผ่นดินที่ ตัวข้าทั้งสองนี้ ออกมาอยู่นอกขอบจักรวาล ตัวข้าจะขอจากพระองค์ จงคโทษ
ได้โปรดปราณ มนุษย์ในสงสาร จัดทำการสิ่งใด ๆ ทอดสะพานปลูกศาลา ปลูกเคหาวิหารใหม่
บวชพระสงฆ์เป็นการใหญ่ เอาบ่าววุ่นโรงพลัน บูชาพระเคราะห์ทุกสิ่งอัน ให้แต่งเครื่องพลี

กรรมทุกสารพัน ที่ทำการทั่วไปในแผ่นดิน ให้บูชาทุกถิ่นฐาน ให้บูชานมัสการ ตกแต่งเครื่องบูชา เครื่องกระหยาในแผ่นดิน ด้วยกระทงและบัลลือ ทุกสิ่งมีที่ทำการ ข้าวดอกดอกไม้บาน ธงเทียว ถ้อมประดับประดา ผู้ใดคิดศรัทธา แต่งบูชาให้ถึงใจ จะให้คนผู้นั้นมี ความสวัสดิและมีชัย ถ้า ขายได้กำไร ทำไร่นาเกิดเนืองนอง มิให้ได้ยากจน ออกุศลเสวาศรีหมอง ทำสิ่งใดให้ไค้คล่อง จัก ได้ดังสมปรารถนา จึงองค์พระผู้เป็นเจ้า ท้าวจึงมีพุทธฎีกา ท่านขอเท่านั้นหนา เรายนี้ไซ้ไม่ขัดสน ครั้นบอกเท่านั้นแล้ว พระเสด็จบัลลือขจรล ป่าวประกาศประชาชน ให้ทำบัตรแต่งบูชา ได้ทราบ เรื่องเบื้องหลังมา ถึงคำข้ากล่าวสุนทร หยุดไว้เพียงนี้ก่อน จักกล่าวกลอนตอนหนึ่งมี

บทอัญเชิญเทวดา

สิบนิ้วข้าไหว้ เทวดาเถื่อนถ้ำทวาราศรี อินทร์พรหมขมยักษย์มาตุลี หัสสนย์นไกรศรี พระอิศวรนารายณ์ อรุณากวดี เสือเมืองเรืองศรี งามเลิศเจิดฉาย สนธยาราตรี พระภูมิพระพาย เท วาทั้งหลาย อันอยู่ชั้นบน ทั้งพระจตุคาม พระรามผู้ทรงนาม อันมีฤทธิเดช ท้าวพระเวสสุวรรณ ทั้งท้าวชครภู วิจารณ์ท้าวพิชัยมลัย ท้าวภูเวรณกัมพล ทั้งพระจตุคาม พระเจ้าฝากศาสนา แก่ เทพยาผู้เป็นเทียงธรรม์ คูผิดและชอบ ประกอบต่างกัน เทวาทุกชั้น จงมาลงใจ คั่งข้าขอชัย สวัสดิ์สัตถพร ทำการวันนี้ จงเทพบูชา ช่วยคุ้มรักษา กันโทษกันภัย

สิบนิ้วข้าไหว้ แม่นางธรณี ขาวผ่องมีศรี โฉมงามพรรณราย ประดับเครื่อง อารมณ์ บวรเจิดฉาย ถ้วนแก้วพรรณราย ประดับเกล้าเกศา ผมขาวเลื้อยดิน คำขลับถือนิล ดู ระวังจับตา มีคุณล้ำเลิศ แก่ฝูงมนุษย์สา จบทั่วโลกา หมึงชายทุกคน มนุษย์ทั้งหลาย ทำร้าย เปื้อนปน หมึงชายทุกคน ถ้ายมุดรคุดใส่ มิได้ขิงโกรธ สักน้อยหนึ่งโสด ชื่นชมดีใจ วันนี้มีการ ขอเชิญนงคราญ ผู้มีฤทธิไกร มารับบัลลือ อันงามประไพ บูชาเต็มใจ ของแก้มสุรา ของหวาน ของมัน ถ้วนถึมีพรรณ รสอันโอชา ถั่วเขียวห่อหมก มัสมางมังสา ขอเชิญแม่มา รับเครื่องกระหยา บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน อย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ประริณขันตุ จะมหาแม่นางธรณีเทวี

สิบนิ้วข้าไหว้ขอเชิญพระยานาค ท้าวผู้โฉมฉลาก เติบใหญ่ยาวรี นิรมิตบิดตัว เจ็ดหัวเจ็ดหาง ที่ข้างแผ่นดิน ได้ตื่นพระสุเมรุ ท่านอยู่เป็นเกณฑ์ ได้พื้นปฐพิน ผันหัวผันหาง ตามเคื่อนโดยถวิล มนุษย์ทำกิน ในแผ่นดินพระสุธา วันนี้มีการ ขอเชิญภูบาล ท่านท้าวนาคา มารับบัลลือ สุกดิบสะพรวา ข้าแต่งไว้ท่า บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่อง สังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะนะสัมปันนัง ประริณขันตุ จะมาหานาคา

สิบนิ้วข้าไหว้ บริถิวคิ้วเหิน เคนทางเวหา วันนี้วันดี ขอเชิญท่านมา มารับ เครื่องกระหยา บูชาสังเวช เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวช ข้าแต่งบูชา สุพะ เพียนชนะนะสัมปันนังประริณขันตุจะมหาบริถิวเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท่านท้าวมหาลาภมหาชัย วันนีวันดี อย่างมีที่ไป เชิญมาไวไว ท่าน ทั้งสองเรามา รับบัคพลีสุกคิบสะพล่า ข้าแต่งไว้ท่า บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉยมา รับเครื่องสังเวย ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนัง ประิฎนชันตุจะมามหาลาภมหาชัยเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ขอเชิญพระภูมิเจ้าที่ รูปงามมีศรีเป็นเจ้าแก่แผ่นดิน ที่สวนที่นา รักษาอยู่สิ้น เรือนบ้านร้านถิ่น มิได้มีอันคราย รั้ววังขังล้อม ค่าคุณประคูป้อม คอกวัวคอกควาย ที่ สวนไร่นา ท่านรักษาไว้ วันนี้ข้าไหว้ขอเชิญท่านพา มารับเครื่องบัคพลี สุกคิบสะพล่า ข้าแต่งไว้ ท่า บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับเครื่องสังเวย ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะ สัมป็นนัง ประิฎนชันตุจะมาหาพระภูมเทวา

สิบนิ้วข้าไหว้ ท้าวกรุงพาลี ท่านครอบครองที่ อยู่นอกจักรวาล ท้าวทรงกระบอง ทอง ยกมือขึ้นป้อง คู่ท้าวเคนไกร คู่ฝูงมนุษย์สาทำการสิ่งใดใด ไม่เห็นบัคพลี ท้าวกรุงศรีสร้อย น้อยใจ หุนหันเป็นไฟ จักใคร่บีบา ถ้าผู้ใด บูชาเต็มใจ ชื่นชมหนักหนา ให้ศีลให้พร หัวเราะ คาคา หายความโกรธา ชื่นชมลใจ วันนีมีการ ข้าขอเชิญท่าน ผู้มีฤทธิไกร มารับบัคพลี อังงาม ประไพ บูชาเต็มใจ ของแกลัมสุรา ของหวานของมัน ถ้วนคิมิพลัน รสอันโอชา ถ้วนเขี้ยวหอมก มัสมางม้งสา ขอเชิญท่านมารับเครื่องกระหยะ บูชาสังเวย เชิญมาเถิดท่าน ท่านอย่าทำเฉย มารับ เครื่องสังเวย ข้าแต่งบูชา สุพะเพียนชนะสัมป็นนังประิฎนชันตุจะมาหาท้าวกรุงพาลีเทวา

บทเชิญเทวดากลับ

ศรีศรี วันนีวันดีสวัสดิชัย ข้าพเจ้าได้ตกแต่งเครื่องบัคพลีบูชา ท่านท้าวเทวา ชม เล่นเย็นใจ กลัวย้อยสมสมัย ทุกสรรพะนานา ครั้นรับบูชาแล้ว เทวาใจแก้ว อวยพระคาคา ไช ยะจำริญ ประสิทธิโกคา ทรัพย์สินช้างม้า พูนมากายกอง ขอให้เจ้าบ้าน มีทรัพย์ข้าของ แก้ว แหวนเงินทอง สมบูรณ์พูนมา อย่ารู้ขาดสาย ขอให้เจ้าเรือน อย่างมีความไ้ โภภัยทั้งหลาย จับ ไล่เสียให้ไกล มีเดโชชัย อายุวรรณโณ สุขังพะลัง

ทาริโคปีตาวาขานะโรจุโคปะติถึงนะละกันคิคโยมิตตานังนะทุพพตติ ทาริโค ปีตาวาขานะโรจุโคปะติถึงนะละกันคิคโยมิตตานังนะทุพพตติ ทาริโคปีตาวาขานะโรจุโคปะ ตีถึงนะละกันคิคโยมิตตานังนะทุพพตติ

สิบนิ้วข้าไหว้พระภูมิเจ้าที่ จงได้ปราณี ทั้งท้าวทศรด วิรุณหักวิรุณปักษ์นาคานาคี ผู้มีฤทธิไกร ขอมาคุ้มภัย เกิดในคามา ทั้งแม่นางธรรณี แม่ผู้โถมศรี ขอมามาเมตตา ทั้งกรุงพาลี บริ ดิวเทวา ทุกองค์เทวดา จงได้ปราณี อารักย์ศักดิ์สิทธิ์ พระจันทร์พระอาทิตย์ ผู้มีฤทธา รับบูชาแล้ว อวยพระสวัสดิ เสริงแล้วคืนที่ สู้วิมานเถิดหนา สำเร็จแล้วขอเชิญ ท่านท้าวค่านิน พาเอาพระ เคาระห์ไป บ่ายหน้าราชยาน สู้วิมานโดยพลัน

สิบนิ้วข้าไหว้ พระเกศเทวาอากาศ หรดีทิสสา ครั้นเวลาการ เชิญท่านเสด็จไป

ไปสู่วิมาน เจริญคิณสู่อสถาน วิมานเมืองสุวรรณ เจริญเทพยดา ในฉอกามา เทวอนันต์ เทวาทังเก้า
 มารับเครื่องค้ำบั เทวาทังนั้น มารับของบูชา สิทธิศักดิ์หลักเมือง เทพพะยดาทั้งปวง พระไพโร
 เจ้าพระเสื่อเมืองทรงเมือง เทพพะในภูผา สะเทวยแล้วลีลา เจริญคิณสู่อสถาน แห่ห้อมล้อมไป ชง
 เทียวไสว กับหมู่บริวาร มากมายหลายองค์ ครั้นสำเร็จเจริญท่านเสด็จ ไปเร็ว ๆ อย่าช้า ชาวเรา
 ถ้วนหน้าเร่งส่งข้อมงชัย ไฉฤกษ์ยามดี เจริญท่านเสด็จไป ยাত্রาคราใดไป ทุกพระองค์

(สมพร โสภผล, สัมภาษณ์, 5 ธันวาคม 2543)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวอุมารินทร์ คุณารักษ์ เกิดเมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2519 ที่อำเภอตลาด จังหวัดภูเก็ต สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง วิชาเอกภาษาและวรรณคดีไทย จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เมื่อปีการศึกษา 2540 และปีการศึกษา 2542 ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 ปัจจุบันรับราชการที่ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น